Bilag 1a: Eksisterende undersøgelser

Her følger en oversigt over et udsnit af undersøgelser. Listen er langt fra udtømmende. Væsentligst er udkastet af chefundersøgelsen (INVI 2026), som er omtalt i afsnit 2 i bilag 1. Det resterende materiale er ikke nødvendigvis relevant i tilbudsprocessen, men er medtaget som en hjælp til Tilbudsgiver. Ikke alle rapporterne er offentligt tilgængelige p.t.

Indhold

Del 1 (separat fil)

1. Overblik fra Grønlands Statistik 2
2. SDU: Befolkningsundersøgelsen 2024-2026 2
3. Reformkommissionen: Chefundersøgelsen 2026 3
   - Rapport (udkast): Kortlægning af den kollektive viden blandt offentlige chefer 4
4. Pensionsekspertgruppen 2026 95
   - Spørgeskema 96
5. Evaluering af den kommunale struktur 2024 117
   - Nalunaarusiaq: Kommunit aaqqissuussaanerat pillugu naliliineq (kalaallisut) 118
   - Ilanngussat: Kommunit aaqqissuussaanerat pillugu naliliineq (kalaallisut) 159

Del 2 (dette dokument)

5. Evaluering af den kommunale struktur 2024 (fortsat) 2
   - Rapport: Evaluering af den kommunale struktur (dansk) 3
   - Bilag: Tabeller til evalueringen (dansk) 25

6. Spørgeskemaundersøgelsen "Hvor vil du gerne bo?" 2024 72
   - Orientering til Naalakkersuisut (kalaallisut) 73
   - Rapport: Sumi najugaqarusuppit? (kalaallisut) 77
   - Orientering til Naalakkersuisut (dansk) 138
   - Rapport: Hvor vil du gerne bo? (dansk) 141

5. Evaluering af den kommunale struktur 2024

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender udgav i 2024 en evaluering af den kommunale struktur. Vedlagt er først rapporten og bilaget med tabeller på grønlandsk og derefter rapporten og bilaget på dansk.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Evaluering af den kommunale struktur

En rapport over borgernes erfaringer med og oplevelse af,
hvad de eksisterende rammer betyder for borgerbetjening og nærdemokrati

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

Rapport
Evaluering af den kommunale struktur

Denne rapport er udarbejdet af
Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender
De konklusioner, der præsenteres her, er departementets egne.

Evalueringens referencegruppe bestod af:
- *Najaaraq Demant-Poort, Ph.d.-studerende, Ilisimatusarfik*
- *Birger Poppel, emeritus, Ilisimatusarfik*
- *Kelton Minor, Postdoctoral Research Scientist, Columbia University*
- *Jørgen Jeremiassen, bychef, udpeget af kommunerne i forening*

Grønlands Selvstyre
Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

Indenrigsafdeling
nni@nanoq.gl
Tlf. +299 34 50 00

Imaneq 4
Postboks 970
DK-3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat // Grønland

Forside foto: Mads Pihl | Visit greenland

Sammenfatning

Formålet med denne rapport er at evaluere den kommunale struktur i Grønland ved at undersøge borgernes erfaringer og oplevelser af, hvordan de nuværende rammer påvirker borgerbetjening og nærdemokrati. Evalueringen er baseret på en borgertilfredshedsundersøgelse, der inkluderer et geografisk repræsentativt udsnit af landets befolkning. Rapporten er udarbejdet som en opgave fra Inatsisartut, som har pålagt Naalakkersuisut at gennemføre denne evaluering.

Til udarbejdelsen af borgertilfredshedsundersøgelsen er der udarbejdet et spørgeskema, som var tilgængeligt både på grønlandsk og dansk. Udvælgelsen af geografiske lokationer til undersøgelsen blev foretaget ved hjælp af en stratificeringsmetode for at opnå en geografisk repræsentativ sammensætning af deltagerne.

Spørgeskemaet blev sendt ud til 4.274 personer. Ved afslutningen af dataindsamlingen var der modtaget fulde besvarelser fra 762 personer, mens yderligere 353 havde afgivet delvise besvarelser. Dette giver en svarprocent på 17% for de fulde besvarelser og 26% når de delvise besvarelser medregnes. I analysen er det kun data fra de borgere, der har afsluttet hele spørgeskemaet, der er blevet medtaget. Resultaterne af undersøgelsen på landsplan er baseret på en gennemsnitlig fejlmargin på ±3 procentpoint med et 95% konfidensniveau.

Resultaterne fra undersøgelsen viser, at borgernes oplevelse af deres kommune er præget af betydelige variationer. Generelt er tilfredsheden og utilfredsheden næsten lige fordelt på landsplan, men der er klare forskelle i, hvordan borgerne vurderer de enkelte serviceområder. Nogle kommunale ydelser, som folkeskoler og kultur- og fritidsområdet, vurderes mere positivt end andre, mens områder som vejnet og udvikling af bosteder ofte møder større utilfredshed.

Forskellene i tilfredshed mellem hovedbyer, byer og bygder er markante. Hovedbyerne viser generelt højere tilfredshed, mens utilfredsheden er mere udbredt i byer og bygder, hvor borgerne ofte oplever større udfordringer med kommunal service.

Sammenfattende viser undersøgelsen, at selvom der er stor værdi sat på stemmeafgivelse, er der stadig behov for at øge den politiske interesse og engagement, især blandt de yngre borgere. Dette er vigtigt for at styrke nærdemokratiet og sikre en mere repræsentativ valgdeltagelse i fremtiden. Lokal repræsentation har betydning for borgerne, men politisk overensstemmelse vejer tungere, når de vælger deres repræsentanter til kommunalbestyrelsen. Dette understreger vigtigheden af både lokal forankring og politisk ideologi i borgernes valgproces.

Borgerne på tværs af Grønland lægger stor vægt på, at beslutninger vedrørende lokale forhold træffes tæt på deres bosted. Der er en generel villighed til at acceptere højere omkostninger og i nogle tilfælde et lavere serviceniveau for at sikre, at beslutninger træffes lokalt. Denne præference er særligt stærk i byer og bygder, hvor borgerne føler en større afstand til de centrale beslutningstagere. I hovedbyerne er der dog en større modstand mod at gå på kompromis med serviceniveauet, selvom der også her er en betydelig opbakning til lokal beslutningstagning.

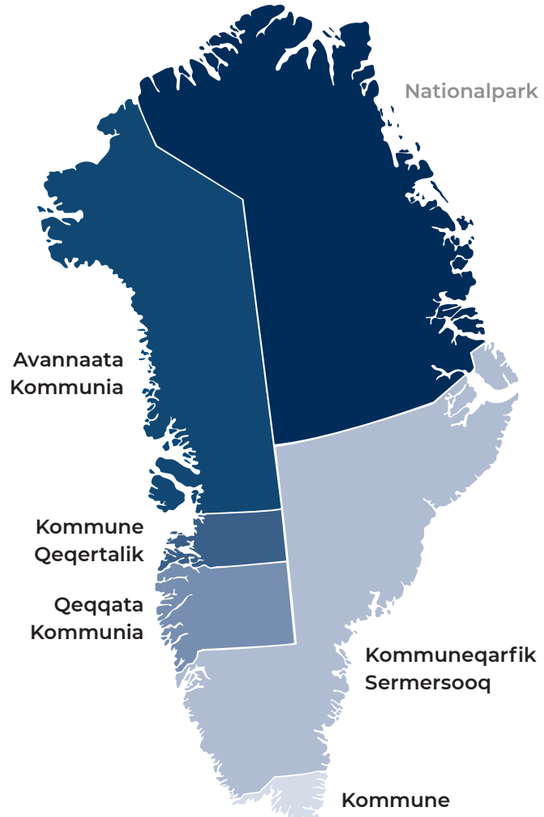
Sammenfattende viser dataene en gennemgående lav tilfredshed med kommunalbestyrelsens arbejde på tværs af Grønland. Særligt i byer og bygder er utilfredsheden markant. Tilliden til, at kommunalbestyrelsen kan repræsentere bostedernes interesser og løse lokale problemer, er alarmerende lav.

Der er en udbredt opfattelse af manglende dialog og repræsentation fra kommunalbestyrelsens side. Der er et klart behov for forbedret kommunikation og en mere effektiv inddragelse af borgerne i beslutningsprocesserne.

Evalueringerne af både bygdebestyrelserne og lokaludvalgene viser, at der er en gennemgående usikkerhed og manglende kendskab til deres arbejde.

Den generelle mangel på synlighed, kendskab og tillid til både bygdebestyrelserne og lokaludvalgene fremhæver behovet for en revurdering af deres rolle i forhold til at styrke nærdemokratiet. For at disse enheder effektivt kan bidrage til nærdemokratiet i Grønland, er der behov for bedre kommunikation, øget borgerinddragelse og en mere tydelig repræsentation af lokale interesser.

Deltagerne i undersøgelsen blev bedt om at overveje, hvordan forkellige faktorer i deres nærområde kunne blive påvirket, hvis området blev en selvstændig kommune. De entydige resultater angående borgernes forventninger til forbedringer, hvis den kommunale struktur ændres, kan være en indikator på utilfredshed med den nuværende situation. Det kan også pege på, at borgerne har høje forventninger til, hvad en ændring af den kommunale struktur vil kunne medføre. Denne optimisme kan være drevet af et ønske om forandring og en tro på, at en ny struktur vil adressere de problemer, de oplever i deres hverdag. Det er dog vigtigt at overveje, hvordan sådanne forventninger vil kunne indfries ved en eventuel ændring af den kommunale struktur.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Sammenfatning . . . 3

1. Forord . . . 6

2. Kommunalreformen . . . 7

3. Oversigt over tidligere undersøgelser på området . . . 8

4. Metode . . . 10
4.1 Geografisk Repræsentativitet . . . 10
4.2 Stratificering og Udvælgelse . . . 10
4.3 Udarbejdelse af spørgeskemaet . . . 11

5. Præsentation af dataindsamlingen . . . 12

6. Borgerservice . . . 14
6.1 Tilfredshed med kommunen . . . 14
6.2 Folkeskolen . . . 16
6.3 Dagtilbud . . . 17
6.4 Ældreområdet . . . 18
6.5 Handicapområdet . . . 19
6.6 Idræt, kultur og fritid . . . 20
6.7 Vejnettet . . . 20
6.8 Affaldshåndtering . . . 21
6.9 Udvikling af bosted . . . 22
6.10 Kontakt til kommunen. . . . 22
6.11 Konklusion . . . 23

7. Valg og demokrati . . . 26
7.1 Geografisk tilknytning og lokal repræsentation . . . 27
7.2 Kommunalbestyrelsen og lokale kandidater . . . 28
7.3 Beslutninger angående lokale forhold . . . 29
7.4 Generationsforskel . . . 30
7.5 Konklusion . . . 31

8. Kommunalbestyrelsen . . . 32
8.1 Kommunalbestyrelsen . . . 32
8.2 Kommunalbestyrelsens arbejde . . . 32
8.3 Kommunikation . . . 33
8.4 Konklusion . . . 33

9. Bygdebestyrelser og lokaludvalg . . . 34
9.1 Bygdebestyrelser . . . 35
9.1.1 Bygdebestyrelser og deres rolle . . . 36
9.1.2 Evaluering af bygdebestyrelserne . . . 36
9.2 Lokaludvalg . . . 36
9.2.1 Evaluering af lokaludvalgene . . . 38
9.3 Konklusion . . . 38

10. Forventninger og den kommunale struktur . . . 39

Departementet for
Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

1. Forord

Da vi i 2005 påbegyndte arbejdet med den tidligere kommunesammenlægning, blev der udgivet en pjece med titlen: "Fremtidens kommuner og den offentlige forvaltning." Formålet var klart: at styrke Grønland gennem et forbedret nærdemokrati og en mere effektiv borgerservice. Der blev lagt stor vægt på at skabe et stærkt lokaldemokrati både i større byer og mindre bygder. Samtidig var målet at gøre den offentlige administration mere effektiv ved at reducere dobbeltadministrationen mellem det daværende Hjemmestyre og kommunerne. Det overordnede mål var at lette borgernes hverdag og forbedre oplevelsen af den kommunale borgerservice.

Som årene gik, blev det tydeligt, at resultaterne ikke levede op til de oprindelige forventninger. Naalakkersuisut blev opmærksom på udfordringerne og drøftede dem i den Politiske Koordinationsgruppe, hvor landets borgmestre mødes med Naalakkersuisut. På denne baggrund blev der nedsat en arbejdsgruppe af embedsfolk med opgaven at komme med forslag til at styrke nærdemokratiet og borgerservicen. Samtidig med dette arbejde begyndte, stod det også klart at landets borgere hellere ikke var tilfredse med den nye kommune struktur, hvor der blandt andet siden er blevet lavet flere underskriftindsamlinger i forskellige kommuner med et ønske om at opdele kommunerne yderligere. Kulminationen af dette førte d. 12. november 2022 til at Inatsisartut pålagde Naalakkersuisut:

at udarbejde en evaluering af den kommunale struktur med udgangspunkt i borgernes erfaringer med og oplevelse af, hvad de eksisterende rammer betyder for borgerbetjening og nærdemokrati. Til brug for evalueringen skal gennemføres en borgertilfredshedsundersøgelse med deltagelse af et geografisk repræsentativt udsnit af landets befolkning.

I denne rapport har vi gjort os umage for at imødekomme de krav, Inatsisartut har stillet. Undersøgelsen er geografisk repræsentativ, og resultaterne viser klart, at den utilfredshed, vi har set vokse over de senere år, er berettiget. Flertallet af undersøgelsens resultater viser en større utilfredshed end tilfredshed. Mange borgere er usikre, når de bliver spurgt om konkrete services, og de demokratiske organer i den nuværende struktur får ofte lave karakterer. Det er vigtigt at understrege, at denne undersøgelse ikke kan belyse, hvordan tilfredsheden med borgerservicen og nærdemokratiet var før kommunesammenlægningen, da der ikke findes sammenlignelige data fra den tid. Hvad undersøgelsen dog klart viser, er, at de intentioner, der blev præsenteret i 2005, ikke afspejler den oplevelse, borgerne har i dag.

Jeg vil gerne takke referencegruppen for deres bidrag. Deres sparring og vejledning har hjulpet med at forbedre undersøgelsen, og deres faglige input har bidraget til rapportens design og gennemførelse. Referencegruppens indsats har været med til at sikre, at undersøgelsen afspejler borgernes tilfredshed på en retvisende måde.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at denne rapport er udarbejdet af Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender, og at de konklusioner, der præsenteres her, er departementets egne. Jeg håber, at denne rapport vil bidrage til en oplyst og konstruktiv diskussion om den kommunale struktur og demokratiet i Grønland.

God læselyst
Jess Svane
Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

2. Kommunalreformen

Den 19. november 2007 blev strukturreformloven vedtaget, som ændrede den kommunale struktur ved at sammenlægge de 18 eksisterende kommuner. Da loven trådte i kraft i 2009, blev antallet af kommuner reduceret til 4, hvilket medførte store ændringer i den offentlige struktur. I 2018 blev antallet af kommuner øget til 5, da Qaasuitsup Kommunia blev opdelt i Avannaata Kommunia og Kommune Qeqertalik.

For at gennemføre strukturreformen blev der nedsat et strukturudvalg, som udarbejdede en betænkning med anbefalinger til, hvilke af de 18 kommuner der skulle lægges sammen. Udvalgets arbejde omfattede detaljerede forslag til, hvordan den nye kommunestruktur skulle udformes.

Hertil havde Strukturudvalget lagt følgende 3 principper til grund for deres anbefalinger til den dengang kommende offentlige struktur:

1. Etablere en bedre og mere effektiv borgerbetjening
2. Højne retssikkerheden
3. Lette adgangen til det offentlige

Formålet med ovenstående principper fra Strukturudvalget var med et ønske om at:

- det offentlige system skulle komme tættere på borgeren
- borgeren skulle have større mulighed for selvbetjening ved brug af telekommunikation
- etablere et sammenhængende offentligt IT-system på tværs af kommune og det daværende hjemmestyre
- forenkle lovgivning og administration
- øge faglighed og uddannelse af ansatte i kommunerne
- etablere lokale servicecentre, hvor borgerne har adgang til hele den offentlige administration

Alle kommuner fik mulighed for at fremsætte ønsker om, hvilke andre bosteder eller tidligere kommuner de ønskede at blive lagt sammen med.

Strukturudvalget udarbejdede derefter en betænkning med fire forslag til, hvordan en ny kommunestruktur kunne se ud med fire kommuner. Da den nye kommunale struktur trådte i kraft i 2009, bestod den af følgende kommuner:

Kommuneqarfik Sermersooq
Omfattede de oprindelige kommuner Ivittuut, Paamiut, Nuuk, Ittoqqortoormiit og Ammassalik.

Qaasuitsup Kommunia
Omfattede de oprindelige kommuner Kangaatsiaq, Aasiaat, Qasigiannguit, Ilulissat, Qeqertarsuaq, Uummannaq, Upernavik og Qaanaaq.

Qeqqata Kommunia
Omfattede de oprindelige kommuner Maniitsoq og Sisimiut.

Kommune Kujalleq
Omfattede de oprindelige kommuner Nanortalik, Narsaq og Qaqortoq.

Efter ni år med denne struktur besluttede man at opdele Qaasuitsup Kommunia i to nye kommuner: Avannaata Kommunia og Kommune Qeqertalik. Disse to nye kommuner, der blev dannet i 2018, består af følgende tidligere kommuner, som blev nedlagt den 1. januar 2009:

Avannaata Kommunia
Omfattede Qaanaaq Kommune, Upernavik Kommune, Uummannaq Kommune og Ilulissat Kommune.

Kommune Qeqertalik
Omfattede Qeqertarsuaq Kommune, Qasigiannguit Kommune, Aasiaat Kommune og Kangaatsiaq Kommune.

3. Oversigt over tidligere undersøgelser på området

Betænkningen vedrørende en strukturreform af den offentlige sektor, 2005
Betænkningen anbefalede, at de tidligere 18 kommuner skulle reduceres til fire. Formålet var at forbedre den økonomiske effektivitet, og samtidig styrke de faglige miljøer, kvaliteten i opgaveløsningen og borgernes retssikkerhed.

Evaluering af strukturreformen, 2015
I 2015 foretog man en evaluering af strukturreformen. Formålet med evalueringen var at belyse, om strukturreformens formål om en bedre og mere effektiv opgaveløsning var opnået, med særligt fokus på, om der var etableret en bedre og mere effektiv borgerservice, en højere retssikkerhed, og om borgernes adgang til det offentlige var blevet lettere.

Evalueringen vurderede også de demokratiske effekter af strukturreformen.
Evalueringen afdækkede, at takstbetalinger er harmoniseret i de 4 kommuner, så borgere inden for samme kommune betaler det samme beløb for samme ydelse, men at dette dog kan være afhængigt af bostedets størrelse. For nogle kommuner var serviceniveauet på en del områder harmoniseret med udgangspunkt i, hvad der forud for kommunesammenlægningen havde været højeste niveau, således at nogle borgere oplevede forbedringer, og ingen oplevede forringelser. På andre områder var serviceniveauet harmoniseret til et gennemsnitsniveau, hvilket for nogle borgere oplevedes som forbedringer af serviceniveauet, og for andre borgere oplevedes som en forringelse. Det var ikke harmoniseret på tværs af de 4 kommuner - der var således mellem de 4 kommuner store forskelle på både udgifter og serviceniveauer. Forskellene er blandt andet et resultat af politiske prioriteringer.

Med hensyn til evalueringens vurdering af borgerservice, fremgår det af evalueringen, at der er oprettet borgerservicecentre i byerne, og at en større og større del af opgaverne løses via IT understøttede løsninger, men at potentialet i et vist omfang var bremset af forvaltningskulturellebarrierer.

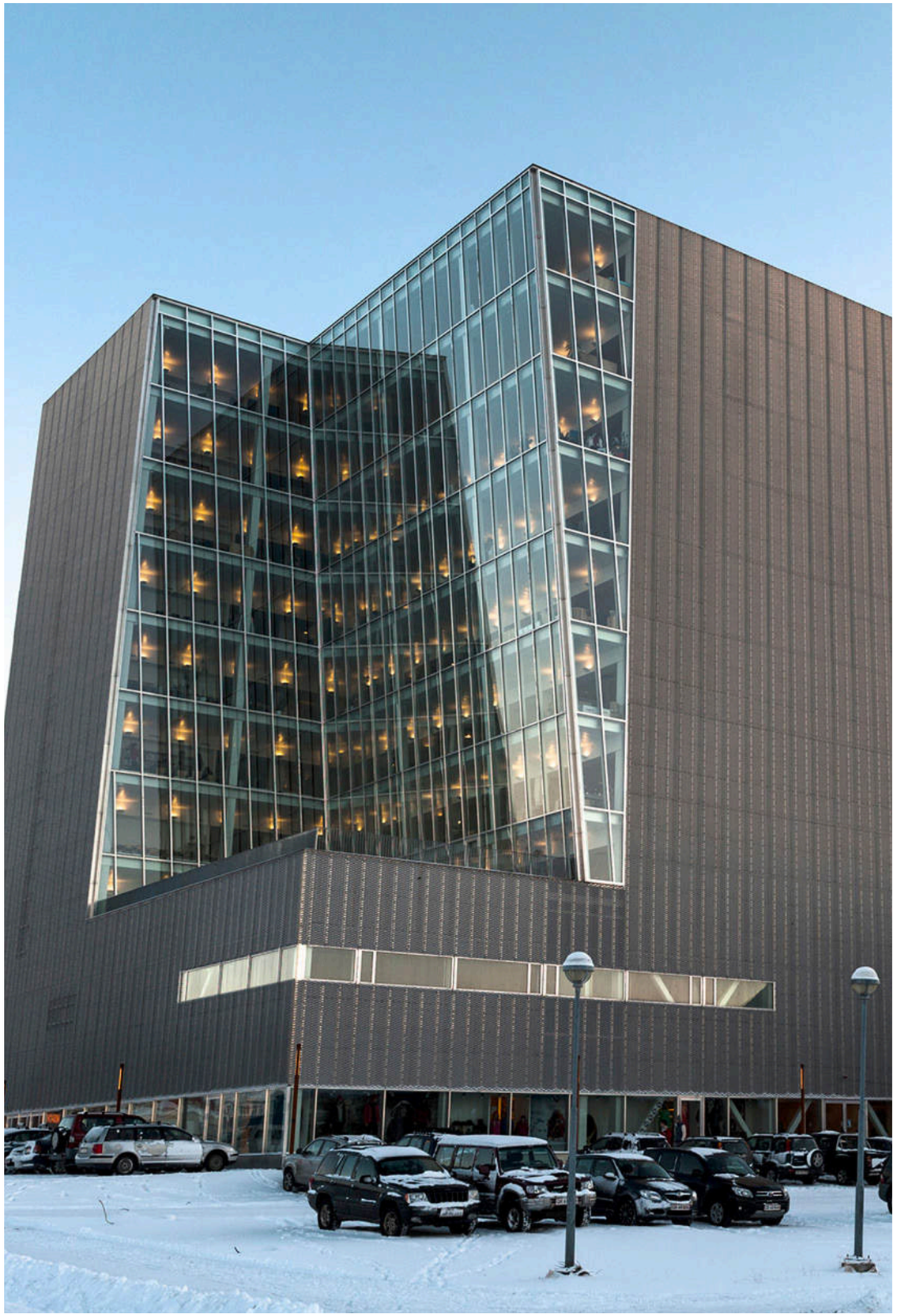
Evalueringen konkluderede, at reformen og opgaveudlægningerne ikke havde medført besparelser, men havde medført en styrket faglig indsats på områderne. Den konkluderede også, at der ikke var opnået de besparelser på omkostningerne til administration, som man forventede. Men at der dog var en tendens til, at omkostningerne var faldet i forhold til den samlede kommunale økonomi. Der blev afsat flere ressourcer til efteruddannelse og kompetenceløft efter reformens gennemførelse. De samlede omkostninger til folkevalgte var reduceret.

Evalueringen konkluderede også, at der mangler en koordination af opgaveløsningerne, samarbejde mellem selvstyret, kommunerne og de offentligt ejede selskaber, især når det gælder anlægsområdet. Den efterlyste endvidere gennemsigtighed og langsigtede planer.

Evalueringen anbefalede yderligere, at det overvejes at udnytte potentialerne for fællesoffentlige samarbejder, eksempelvis på indkøbsområdet. Den anbefalede, at der etableres et forum for et samarbejde mellem selvstyret, kommunerne og de offentlige selskaber med henblik på at koordinere indsatser og planlægning, samt en bedre udnyttelse af den eksisterende IT-infrastruktur.

Analyse om opdeling af Kommuneqarfik Sermersooq, 2015
Formålet med analysen var at vurdere udgifter og gevinster ved en opdeling af Kommuneqarfik Sermersooq i en Vest-kommune og en Øst-kommune. Det estimeres i analysen, at der vil være en årlig merudgift til administration på mellem 20 og 25 millioner kroner årligt. Herudover en engangsudgift i forbindelse med opdelingen på mellem 15 og 20 millioner kroner. Yderligere viser analysen, at indtægterne for de opdelte kommuner vil være en smule lavere end i den nuværende kommune, primært som følge af et højere bidrag til udligningsordningen. Det er ikke efterfølgende sket en opdeling af Kommuneqarfik Sermersooq.

Analyse om opdeling af Oaasuitsup Kommunia, 2016
Analysen afdækker, at en opdeling af Qaasuitsup Kommunia vil medføre årlige merudgifter til politisk ledelse og administration på mellem 9,4 millioner kroner og 20,9 millioner kroner, samt engangsudgifter til en overgangsperiode på mellem 15,8 og 28,9 millioner kroner. Yderligere, at rekruttering af fagligt kvalificeret personale kan blive en endnu større udfordring. På baggrund af analysen blev Qaasuitsup Kommunia opdelt i henhold til scenarie 34.

4. Metode

Formålet med denne rapport er at evaluere den kommunale struktur i Grønland ved at undersøge borgernes erfaringer og oplevelser af, hvordan de eksisterende rammer påvirker borgerbetjening og nærdemokrati. Evalueringen bygger på en borgertilfredshedsundersøgelse, som omfatter et geografisk repræsentativt udsnit af landets befolkning.

Til udarbejdelsen af borgertilfredshedsundersøgelsen er der udarbejdet et spørgeskema, som var tilgængeligt både på grønlandsk og dansk. Detaljer om udarbejdelsen af spørgeskemaet og de metodiske overvejelser vedrørende udvælgelsen af deltagere i undersøgelsen er beskrevet i de følgende underafsnit.

4.1. Geografisk Repræsentativitet

Udvælgelsen af geografiske lokationer til undersøgelsen blev foretaget ved hjælp af en stratificeringsmetode for at opnå en geografisk repræsentativ sammensætning af deltagerne. Først blev landet opdelt i fem geografiske strata baseret på den kommunale inddeling: Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia og Kommune Kujalleq. Hvert stratum blev derefter yderligere inddelt i tre kategorier (i alt 15 strata) for at inkludere:

1. Hovedbyen i hver kommune
2. Øvrige byer i kommunen
3. Bygderne i den respektive kommune

For eksempel blev stikprøven i Kommune Kujalleq trukket fra hovedbyen (Qaqortoq), de øvrige byer (Nanortalik og Narsaq) samt de tilhørende bygder.

Udvælgelsen af deltagere blev designet for at sikre størst mulig repræsentativitet for befolkningen og blev opnået gennem tre principper:

1. Alle personer som er fyldt 18 år i Grønland kunne udvælges.
2. Udvælgelsen blev foretaget tilfældigt
3. Sandsynligheden for udvælgelse inden for hvert stratum var kendt.

4.2. Stratificering og Udvælgelse

Den samlede stikprøvestørrelse for undersøgelsen blev valgt til at være 4.000 deltagere, med fordelingen på tværs af kommuner estimeret baseret på befolkningens størrelse, ved hjælp af data fra Grønlands Statistik (2024). Pr. 1. januar 2024 boede der i Grønland 42.951 borgere som var fyldt 18 år, og som derfor havde mulighed for at kunne blive valgt til undersøgelsen).

Bygdestraterne blev oversamplet for at sikre tilstrækkelig geografisk repræsentation. Avannaata Kommunia var en undtagelse på grund af størrelsen af dens bygder. Oversamplingsprocenten i bygdestaterne var 100% af den oprindelige stikprøvestørrelse. Denne forøgelse betød, at der skulle udtrækkes 4.274 personer til at deltage i undersøgelsen. Det betyder, at omkring 10% af landets befolkning på 18 år og ældre er blevet udtrukket til at deltage i denne evaluering.

Det endelige antal i stikprøvegruppen var 4.274,
fordelt som følger:

Strateindeling pr. kommune	Kommune Kujalleq	Avannaata Kommunia	Qeqertalik Kommunia	Qeqqata Kommunia	Kommuneqarfik Sermersooq
Strata: Hovedby	210	350	213	374	1418
Strata Øvrige byer	173	219	171	179	228
Strata: Bygder	114	191	111	174	149

Figur 1 Strateinddeling pr. kommuneDataindsamlingen

Indsamlingen af data blev opdelt i 3 faser

FASE 1

Alle udvalgte deltagere blev inviteret til at deltage i undersøgelsen via en e-Boks invitation. Invitationen indeholdt et link til spørgeskemaet, som deltagerne kunne besvare elektronisk.

FASE 2

Deltagere, der ikke reagerede på e-Boksinvitationen efter en uge, modtog to opfølgende SMS'er med et direkte link til det online spørgeskema, så de kunne udfylde det via deres mobiltelefon, hvis de ønskede det.

FASE 3

Indenrigsafdelingen vurderede repræsentativiteten af undersøgelsens besvarelser. Hvis der var områder, der var underrepræsenteret, blev der foretaget målrettede telefonopkald til personer fra disse områder. Indenrigsafdelingen hjalp disse deltagere med at udfylde spørgeskemaet via telefonen.

4.3. Udarbejdelse af spørgeskemaet

Inatsisartut's beslutning stillede krav om udarbejdelse af en borgertilfredshedsundersøgelse, som skulle danne datagrundlag for denne rapport. Betænkningen præciserede, at undersøgelsen skulle belyse borgernes oplevelse af, hvad de eksisterende rammer betyder for borgerbetjening og nærdemokrati.

Dette krav fra Inatsisartut har efterfølgende været styrende for rammesætningen og afgrænsningen af undersøgelsen. En sådan afgrænsning er nødvendig, når der er tale om en national spørgeskemaundersøgelse. Som beskrevet blev det besluttet at udsende spørgeskemaet via e-Boks til de deltagere, som tilfældigt blev udvalgt, for at sikre en bred demografisk og geografisk repræsentation.

Valget af et digitalt spørgeskema indebærer, at antallet af spørgsmål måtte begrænses, da erfaring viser, at en høj spørgemængde kan påvirke respondenternes villighed og engagement i forhold til at gennemføre undersøgelsen. For at sikre, at undersøgelsen præcist afdækker de efterspurgte oplevelser, blev den derfor opdelt i fem kategorier:

I. Borgerservice
II. Valg og Demokrati
III. Kommunalbestyrelsen
IV. Bygdebestyrelser og lokaludvalg
V. Forventninger og den kommunale struktur

Undersøgelsen fokuserede på udvalgte kommunale serviceområder, som blev valgt, fordi de har bred relevans for en stor del af befolkningen og spiller en central rolle i borgernes dagligdag. Der er imidlertid flere andre områder, såsom visse dele af socialområdet, der også kunne have været inkluderet i undersøgelsen. Disse områder er utvivlsomt vigtige, men på grund af deres kompleksitet og den begrænsede mulighed for at undersøge dem i dybden gennem et spørgeskema, blev det nødvendigt at foretage nogle vanskelige prioriteringer.

Valget af fokusområder afspejler en afvejning mellem at inkludere et bredt spektrum af relevante emner og at sikre, at undersøgelsen forbliver praktisk gennemførlig og meningsfuld for deltagerne. Det er håbet, at de resultater, der er opnået, kan give et klart billede af borgernes tilfredshed med de eksisterende rammer for borgerbetjening og nærdemokrati.

Der erkendes, at der er flere aspekter af kommunal service, som kunne have fortjent yderligere opmærksomhed, og det er håbet, at fremtidige undersøgelser vil kunne bygge videre på dette fundament og udvide forståelsen af borgernes oplevelser og tilfredshed på andre vigtige områder.

5. Præsentation af dataindsamlingen

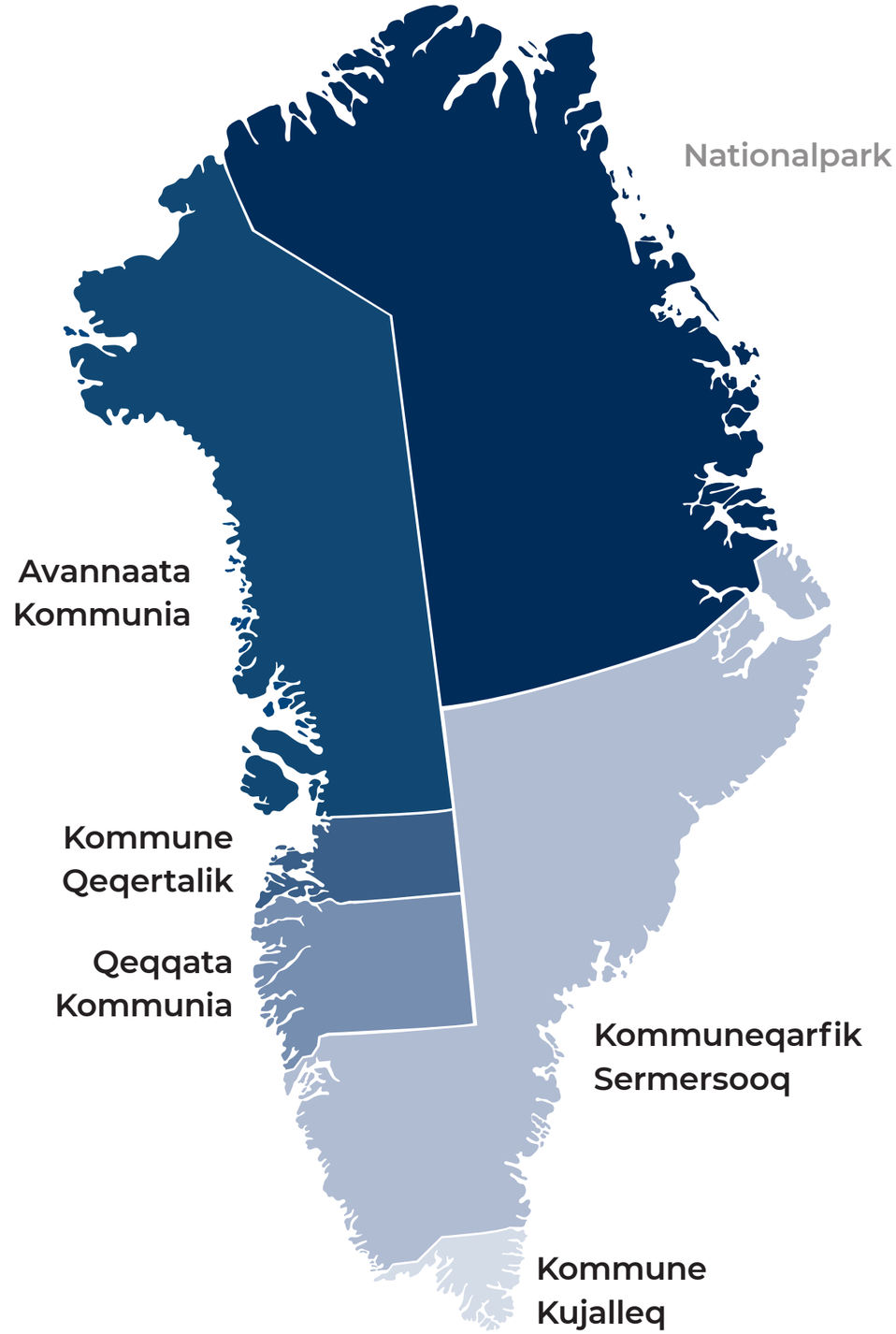
Gruppe	Befolkning (Stat GL '24)	Respondenter	% Respondenter (uvægtet)	% Respondenter (befolkningsvægtet)	% (befolkning Stat GL '24)
TOTAL	43168	762	100	100	100
ALDER					
18-29	9567	106	13.9	22.2	22.2
30-39	9297	150	19.7	21.5	21.5
40-49	6648	141	18.5	14.7	14.7
50-64	11927	235	34.2	27.6	27.6
>65	5729	130	13.7	13.9	13.9
KØN					
M	22393	374	49.1	53.1	53.1
K	20229	388	50.9	46.9	46.9
KOMMUNE					
Kujalleq	4726	94	12.3	10.9	10.9
Sermersooq	18651	303	39.7	43.2	43.2
Avannaata	8820	143	18.8	20.4	20.4
Qeqertalik	4613	98	12.8	10.7	10.7
Qeqqata	6898	124	16.4	14.8	14.8
BOSTEDER					
Hovedby	27876	441	57.8	64.6	64.6
By	10257	188	24.6	23.8	23.8
Bygd	5035	133	17.4	11.7	11.7

*Figur 2 Resultaterne af svarprøven *Procenterne er afrundet til det første decimal og summer derfor måske ikke optil præcis 100*

Spørgeskemaet blev sendt ud til 4.274 personer. Ved afslutningen af dataindsamlingen var der modtaget fulde besvarelser fra 762 personer, mens yderligere 353 havde afgivet delvise besvarelser. Dette giver en svarprocent på 17% for de fulde besvarelser og 26% når de delvise besvarelser medregnes. I analysen er det kun data fra de borgere, der har afsluttet hele spørgeskemaet, der er blevet medtaget.

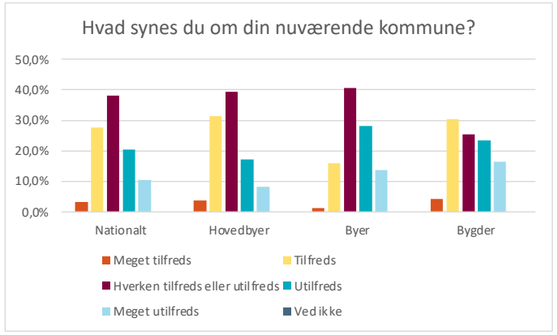
Undersøgelsens resultater på landsplan er understøttet af en gennemsnitlig fejlmargin på ±3 procentpoint ved et 95% konfidensniveau. Dette indebærer, at hvis undersøgelsen blev gentaget med et nyt, tilfældigt udvalgt udsnit af samme population, ville resultaterne i 95 ud af 100 tilfælde ligge inden for ±3 procentpoint af de oprindelige. Den variation fra de faktiske forhold afspejler en høj præcision i de indsamlede data, hvilket gør de dragne konklusioner både troværdige og repræsentative for befolkningen som helhed.

Da respondenterne blev tilfældigt udvalgt fra alle kommuner, og resultaterne blev justeret med demografiske data fra Grønlands Statistik, tager undersøgelsen højde for variationer i køn, alder og bopæl (hovedby, by eller bygd) inden for hver kommune. Dette sikrer, at resultaterne afspejler de demografiske forskelle i hver kommune, hvilket giver et pålideligt billede af borgernes holdninger og erfaringer på tværs af hele landet.

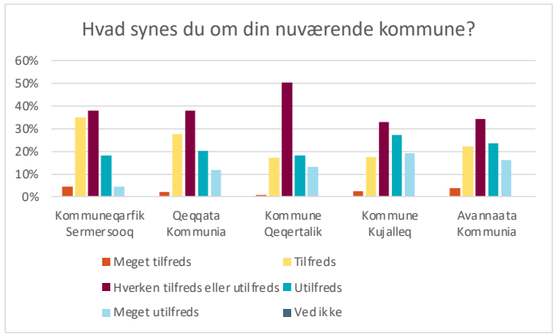

6. Borgerservice

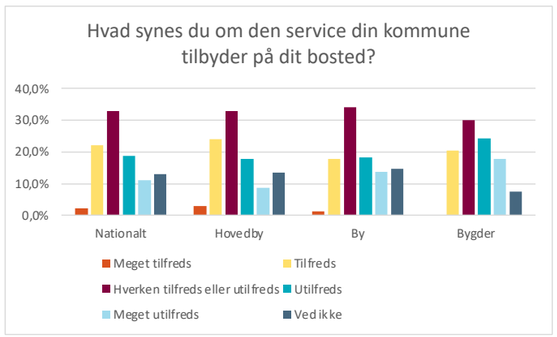
6.1. Tilfredshed med kommunen

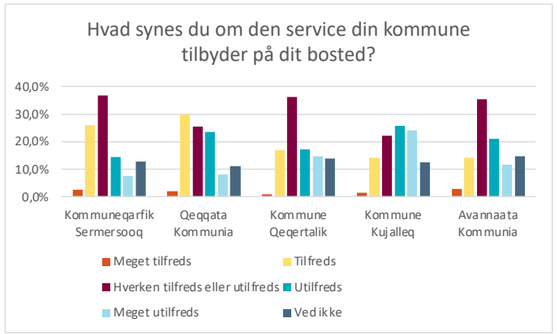
Figur 3 Hvad synes du om din nuværende kommune?

Figur 4 Hvad synes du om din nuværende kommune?

Figur 5 Hvad synes du om den service din kommune tilbyder på dit bosted?

Figur 6 Hvad synes du om den service din kommune tilbyder på dit bosted?

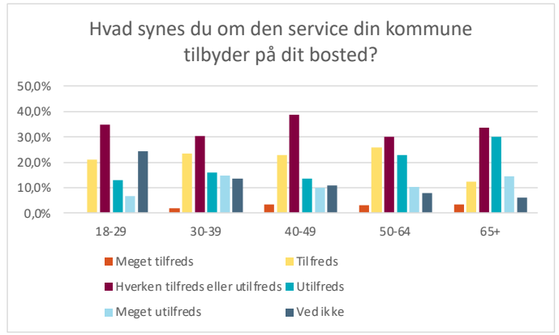
Det første spørgsmål, deltagerne skulle besvare, handlede om deres generelle holdning til deres nuværende kommune. På landsplan er tilfredsheden og utilfredsheden næsten lige fordelt blandt borgerne. Kommuneqarfik Sermersooq adskiller sig dog markant ved at have dobbelt så mange tilfredse borgere som utilfredse, hvilket løfter det nationale gennemsnit. Kommuneqarfik Sermersooq er den eneste kommune, hvor tilfredsheden er højere end utilfredsheden. I Qeqqata Kommunia er tilfredsheden næsten lig med utilfredsheden, mens de øvrige kommuner har en overvægt af utilfredse borgere.

Det er ikke helt klart, hvad borgerne har lagt vægt på i deres vurdering af kommunerne. Når vi ser nærmere på de forskellige kommunale serviceområder, bliver det tydeligt, at hver kommune har både stærke og svage sider; nogle områder fungerer godt, mens andre stadig har behov for forbedring.

Når vi opdeler resultaterne efter bostedsstørrelse, ser vi tydelige forskelle mellem hovedbyerne og resten af landet. I hovedbyerne er 35,2% af borgerne tilfredse med deres kommune, mens 25,4% er utilfredse. I landets byer er billedet omvendt; her er utilfredsheden højest, med 42% af borgerne, mens kun 17,4% er tilfredse. I bygderne er utilfredsheden næsten lige så udbredt som i byerne, med 40,1% af borgerne der er utilfredse. Samtidig er tilfredsheden i bygderne dog markant højere, hvor 34,5% af borgerne er tilfredse med deres kommune.

Kommunernes indsats og service opleves meget forskelligt afhængigt af geografisk placering. Når borgerne bliver spurgt om deres tilfredshed med den service, deres kommune tilbyder på deres bosted, ændrer billedet sig noget. På landsplan er der flere, der er utilfredse (29,7%) end tilfredse (24,3%). I hovedbyerne er tilfredsheden og utilfredsheden næsten lige store, mens utilfredsheden er størst i bygderne, hvor 42,1% af borgerne er utilfredse.

I Kommuneqarfik Sermersooq og Qeqqata Kommunia er der flere borgere udtrykker tilfredshed med den service, de modtager på deres bosted, end der er borgere, der er utilfredse.

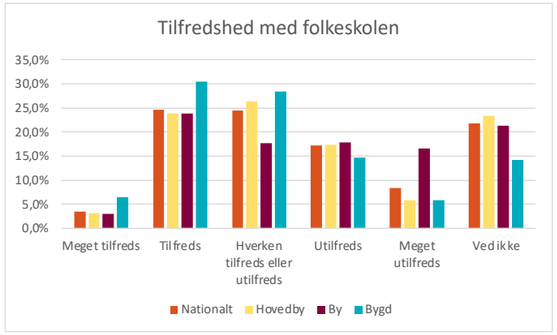

Figur 7 Hvad synes du om den service din kommune tilbyder på dit bosted?

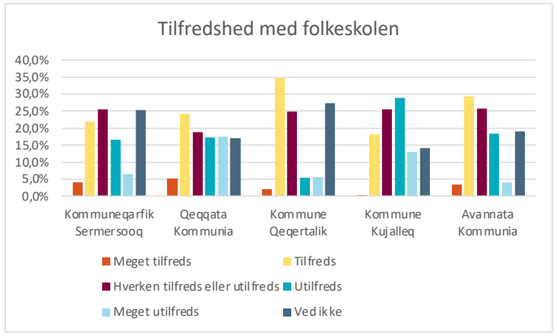
Ser man på resultaterne opdelt efter alder, er tilfredsheden lavest og utilfredsheden højest i aldersgruppen 65+. Dette kan tyde på, at ældre borgere har højere forventninger til kommunens service eller oplever større udfordringer i hverdagen, som de føler ikke bliver tilstrækkeligt imødekommet.

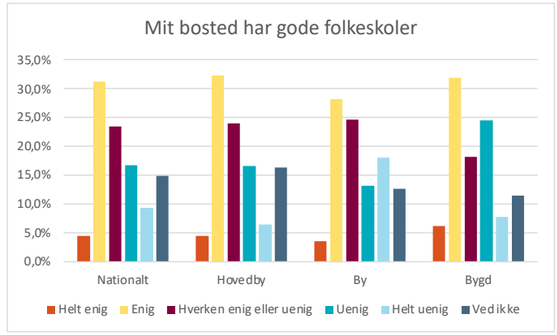
6.2. Folkeskolen

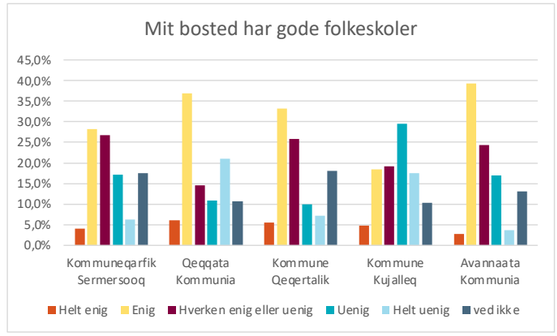
Figur 8 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Folkeskolen

Figur 9 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Folkeskolen

Figur 10 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har gode folkeskoler

Figur 11 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har gode folkeskoler

Når borgerne bliver spurgt om deres mening om kommunens folkeskoler, viser resultaterne, at der på landsplan er flere tilfredse end utilfredse. Tilfredsheden er størst i bygderne, hvor 36,9% af borgerne er tilfredse, mens utilfredsheden er mest udbredt i byerne, hvor 34,3% af borgerne er utilfredse.

Der er betydelige forskelle i tilfredsheden mellem kommunerne. Kommune Qeqertalik skiller sig positivt ud med den højeste tilfredshed, hvor 36,8% af borgerne er tilfredse med folkeskolen. Samtidig har Kommune Qeqertalik også den laveste utilfredshed, hvor kun 11,1% af borgerne er utilfredse.

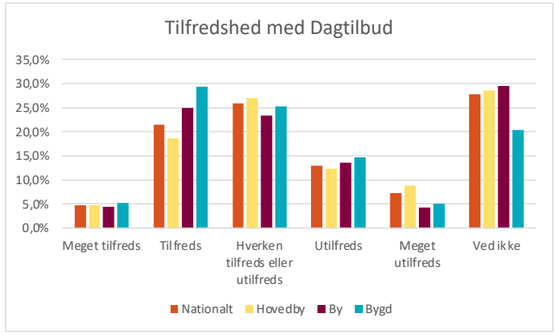
Når borgerne bliver spurgt, om deres bosted har gode folkeskoler, viser svarene et anderledes billede end den generelle tilfredshed med kommunens folkeskoleservice. I I hovedbyerne, byerne og bygderne er der flere borgere, der mener, at deres lokale folkeskole er god, end der er borgere, som er tilfredse med kommunens folkeskoleservice generelt.. Til gengæld udtrykker 32,3% af borgerne i bygderne, at de ikke mener, deres bosted har en god folkeskole.

Det er bemærkelsesværdigt, at i flere kommuner er der en større andel af borgere, der synes, deres bosted har en god folkeskole, end der er tilfredse med kommunens folkeskoleservice generelt. Dette er særligt markant i Qeqqata Kommunia, hvor 29,3% af borgerne er tilfredse med kommunens folkeskoleservice, mens hele 43,1% er enige i, at deres bosted har en god folkeskole.

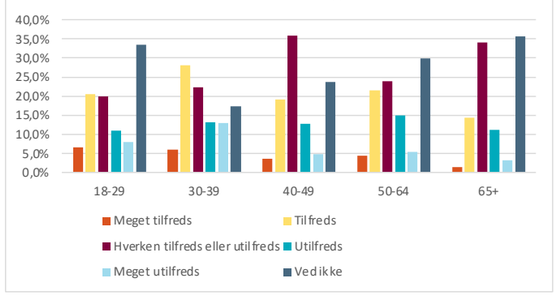
Disse resultater tyder på, at selvom borgerne kan være kritiske over for den overordnede service fra kommunen, anerkender mange kvaliteten af den enkelte folkeskole i deres lokalområde. Dette kan indikere, at der er forskel mellem borgernes opfattelse af den generelle kommunale service og deres oplevelse af de konkrete skoler, deres børn går på. I nogle kommuner ser det ud til, at folkeskolerne selv nyder en højere anerkendelse, end kommunens service generelt gør.

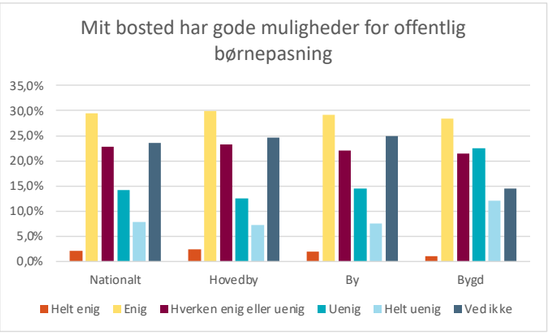
6.3. Dagtilbud

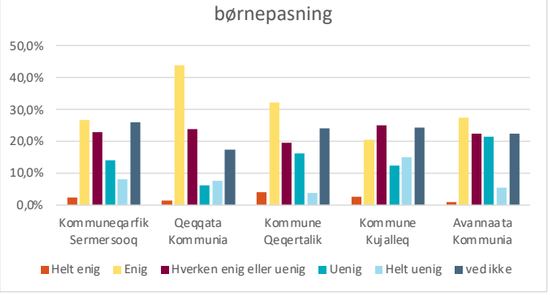
Figur 12 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder: Dagtilbud (f.eks. børnehaver og vuggestuer)

Figur 13 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder: Dagtilbud (f.eks. børnehaver og vuggestuer)

Figur 14 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har gode muligheder for offentlig børnepasning

Figur 15 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har gode muligheder for offentlig børnepasning

På landsplan er flere borgere tilfredse end utilfredse med kommunernes service inden for dagtilbudsområdet. I alle kommuner, undtagen Kommuneqarfik Sermersooq, er der en større andel, der udtrykker tilfredshed.

Når vi ser på tilfredsheden opdelt efter bostedsstørrelse, er den højst i bygderne, hvor 34,6% af borgerne er tilfredse med kommunens dagtilbudsservice. I byerne ligger tilfredsheden på 29,3%, mens den i hovedbyerne er lavest med 23,4%.

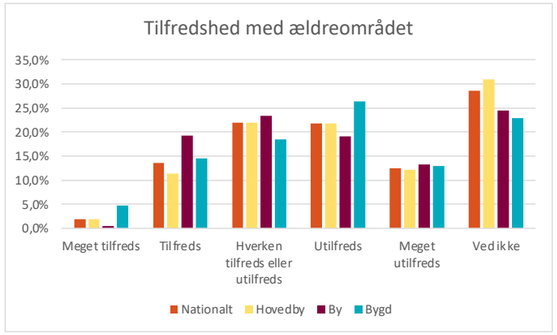
Aldersmæssigt er det gruppen af 30-39-årige, der skiller sig ud ved at tage mest aktiv stilling til spørgsmålet om dagtilbud. Det kan skyldes, at mange i denne aldersgruppe har børn, der benytter disse tilbud. Her ser vi den højeste tilfredshed på 34,2%, men det er også denne gruppe, hvor flest udtrykker utilfredshed, nemlig 26,2%.

Når borgerne bliver spurgt, om der er gode muligheder for offentlig børnepasning på deres bosted, er der ikke en markant forskel mellem hovedbyer, byer og bygder. Derimod er der en tydelig forskel i graden af utilfredshed, hvor bygderne skiller sig ud med en større andel borgere, der mener, at der ikke er gode muligheder for offentlig børnepasning. I hovedbyerne og byerne er der færre, der udtrykker utilfredshed sammenlignet med bygderne.

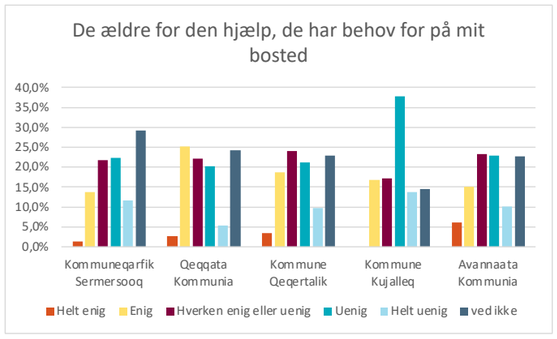
Regionalt er der også store forskelle. Qeqqata Kommunia skiller sig positivt ud med 45,2% af borgerne, der mener, at der er gode muligheder for offentlig børnepasning, mens kun 13,6% er uenige. Disse resultater er de mest positive i landet inden for dagtilbudsområdet.

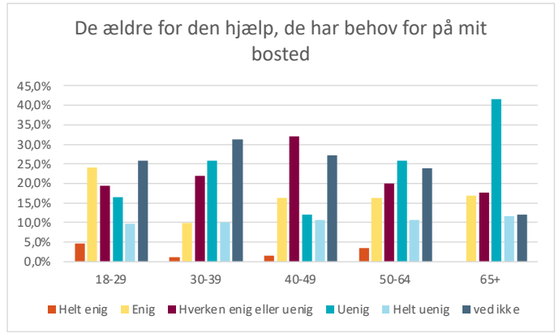
6.4. Ældreområdet

Figur 16 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Ældreområdet

Figur 17 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn. De ældre får den hjælp, de har behov for på mit bosted

Figur 18 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn. De ældre får den hjælp, de har behov for på mit bosted

Tilfredsheden med ældreområdet varierer betydeligt på tværs af regioner og aldersgrupper. I Qeqqata Kommunia er der næsten lige så mange tilfredse som utilfredse borgere, hvilket adskiller sig fra Kommune Kujalleq, hvor næsten halvdelen af borgerne er utilfredse, og en mindre andel er tilfredse med ældreomsorgen.

Aldersmæssigt ser vi, at ældre borgere i højere grad udtrykker utilfredshed, sandsynligvis fordi de har større erfaring med ældreområdet og derfor tager stilling med mere kendskab. Blandt de ældste borgere er over halvdelen utilfredse med den service, de modtager.

Når det kommer til spørgsmålet om, hvorvidt ældre får den hjælp, de har brug for på deres bosted, er Qeqqata Kommunia den eneste kommune, hvor flere borgere mener, at hjælpen er tilstrækkelig. I de øvrige kommuner er der en klar overvægt af borgere, der mener, at de ældre ikke får den nødvendige hjælp.

6.5. Handicapområdet

Der er en markant utilfredshed med kommunernes støtte til borgere med handicap, hvor 35,6% af borgerne udtrykker utilfredshed, mens kun 13,6% er tilfredse. Denne utilfredshed er forholdsvis ens på tværs af hovedbyer, byer og bygder, uden væsentlige variationer i tilfredsheden med kommunens service inden for handicapområdet.

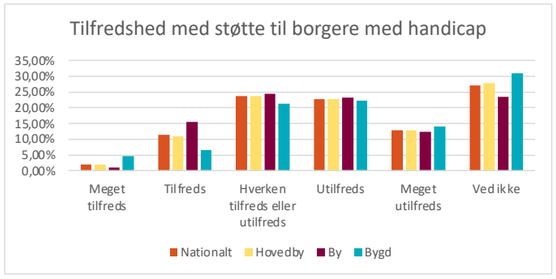
I alle kommuner er der flere borgere, der er utilfredse end tilfredse med den service, kommunerne yder til borgere med handicap. Mange borgere svarer "ved ikke," hvilket kan indikere, at de ikke har direkte erfaring med denne type service.

Når borgerne bliver spurgt, om det offentlige rum på deres bosted er handicapvenligt, viser der sig en tydelig forskel mellem hovedbyer, byer og bygder. I bygderne er der en markant uenighed med udsagnet, hvor 48,3% af borgerne mener, at det offentlige rum ikke er handicapvenligt, mens kun 12,1% mener, at det er. Det er bemærkelsesværdigt, at Qeqqata Kommunia er den eneste kommune, hvor flere borgere (29,2%) mener, at det offentlige rum er handicapvenligt, end der er borgere, der ikke mener det (26,2%).

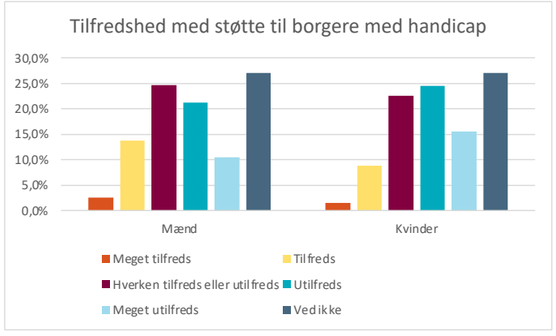
Kønsforskellene i tilfredsheden med kommunernes service til borgere med handicap er også markante. Blandt kvinder udtrykker 40,0% utilfredshed, mens kun 10,4% er tilfredse. Denne utilfredshed er højere end landsgennemsnittet, mens mændenes utilfredshed er lavere på 31,8%, med en højere tilfredshed på 16,4%.

Forskellene mellem kønnene bliver endnu tydeligere, når det kommer til spørgsmålet om handicapvenlighed i det offentlige rum. Her mener 46,9% af kvinderne, at det offentlige rum på deres bosted ikke er handicapvenligt, sammenlignet med 32% af mændene. Omvendt mener kun 12,8% af kvinderne og 21,6% af mændene, at det offentlige rum er handicapvenligt.

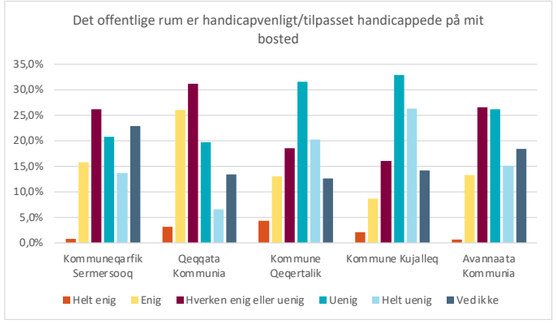
Disse resultater kan tyde på, at kvinder generelt oplever større udfordringer med både kommunernes støtte til borgere med handicap og tilgængeligheden i det offentlige rum. Dette kan skyldes, at kvinder muligvis er mere opmærksomme på eller påvirkede af mangler i denne type service, måske fordi de ofte har ansvaret for pleje af familiemedlemmer med handicap. Forskellene mellem mænd og kvinder peger på et behov for en mere målrettet indsats for at forbedre både serviceniveauet og tilgængeligheden, så begge køn føler sig lige godt tilgodeset.

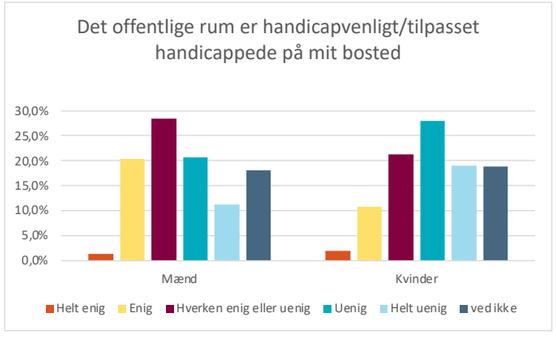
Figur 19 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Støtte til borgere med handicap

Figur 20 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Støtte til borgere med handicap

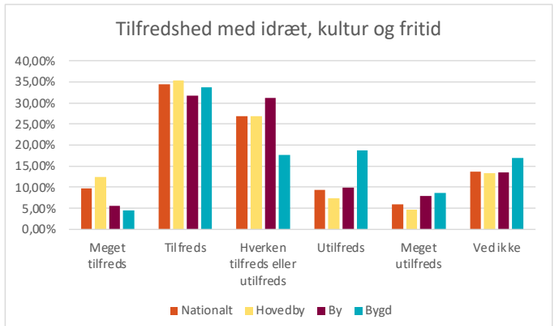
Figur 21 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Det offentlige rum er handicapvenligt/tilpasset handicappede i mit bosted

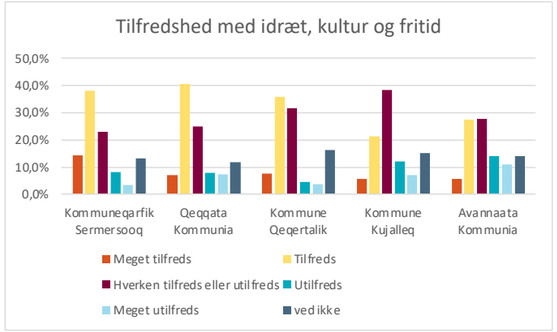
Figur 22 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Det offentlige rum er handicapvenligt/tilpasset handicappede i mit bosted

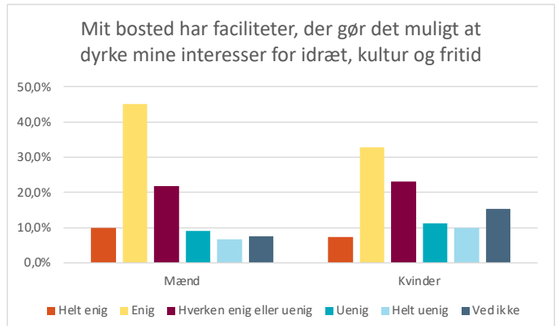
6.6. Idræt, kultur og fritid

Figur 23 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Idræt, kultur og fritid

Figur 24 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Idræt, kultur og fritid

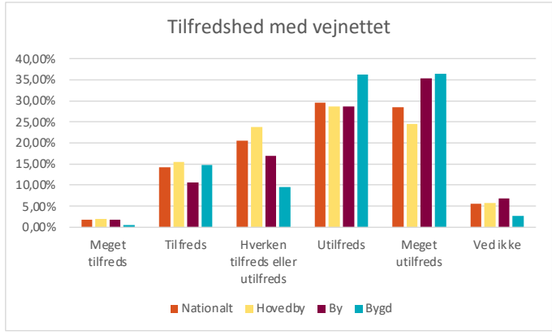
Figur 25 Her følger en række udsagn. For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn: Mit bosted har faciliteter, der gør det muligt at dyrke mine interesser for idræt, kultur og fritid

På landsplan er der generelt tilfredshed med kommunernes service inden for idræt, kultur og fritid, hvor flere borgere er tilfredse end utilfredse i samtlige kommuner. Den højeste tilfredshed ses i Kommuneqarfik Sermersooq.

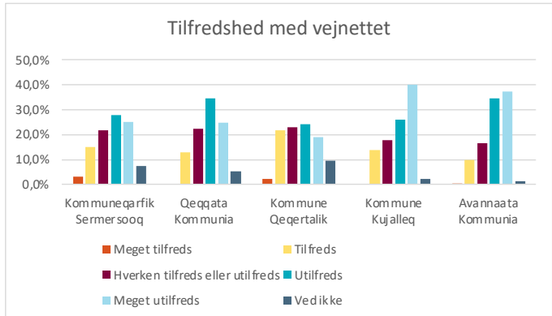
Når borgerne bliver spurgt, om deres bosted har faciliteter, der gør det muligt at dyrke deres interesser inden for idræt, kultur og fritid, falder tilfredsheden, især i bygderne, hvor der er flere borgere, der er utilfredse end tilfredse

Det er også bemærkelsesværdigt, at mænd oftere end kvinder mener, at deres bosted har de nødvendige faciliteter. Her er 55,0% af mændene enten enige heller helt enige, mens kun 40,2% af kvinderne deler denne opfattelse. Denne markante forskel i tilfredshed mellem kønnene kan indikere en skævhed i tilgængeligheden og relevansen af kommunernes tilbud, hvilket rejser spørgsmålet om, hvorvidt der bør gøres mere for at sikre, at både mænd og kvinder føler sig lige godt tilgodeset i deres lokale miljøer.

6.7. Vejnettet

Figur 26 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Vejnet

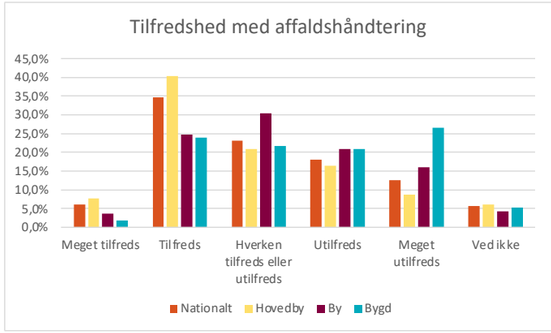
Figur 27 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Vejnet

Når borgerne bliver spurgt om deres tilfredshed med vejnettet, viser undersøgelsen en markant utilfredshed på tværs af hele landet. Dette gælder både i hovedbyerne, byerne og især i bygderne, hvor utilfredsheden er mest udbredt. Vejnettet skiller sig ud som det kommunale serviceområde, der vækker størst utilfredshed, med hele 57,9% af borgerne, der på landsplan angiver at være utilfredse eller meget utilfredse. Dette står i skarp kontrast til de 16,0% af borgerne, der er tilfredse med vejnettet, hvilket understreger en betydelig udfordring for kommunerne. I bygderne er utilfredsheden særligt fremtrædende, hvilket kan skyldes de geografiske udfordringer. Selvom der også er en tydelig utilfredshed i hovedbyerne og byerne, er niveauet her lavere sammenlignet med bygderne.

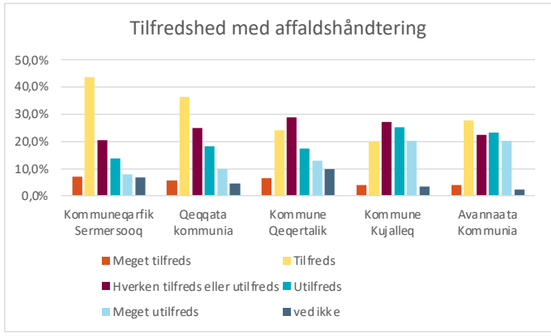
Der er dog store forskelle på, hvordan borgerne oplever vejnettet i de forskellige kommuner. For eksempel er tilfredsheden relativt højere i Kommune Qeqertalik, hvor 24,1% af borgerne udtrykker tilfredshed, selvom en større andel på 43,3% stadig er utilfredse. I kontrast hertil ses den mest markante utilfredshed i Avannaata Kommunia, hvor hele 71,8% af borgerne udtrykker utilfredshed, og kun 10,3% er tilfredse.

Med den klare overvægt af utilfredshed i så mange kommuner indikerer resultaterne, at vejnettet er et område, hvor borgerne ser behov for forbedringer.

6.8. Affaldshåndtering

Figur 28 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Affaldshåndtering

Figur 29 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Affaldshåndtering

På landsplan er der flere borgere, der er tilfredse med kommunernes service inden for affaldshåndtering, end der er utilfredse. 40,7% af borgerne udtrykker tilfredshed, mens 30,5% er utilfredse. Denne generelle tilfredshed skyldes i høj grad de positive vurderinger fra hovedbyerne, hvor tilfredsheden er markant højere. Her er 47,9% af borgerne tilfredse med affaldshåndteringen, mens kun 25,1% er utilfredse. Dette står i kontrast til situationen i byerne, hvor flere borgere er utilfredse (37%) end tilfredse (28,3%).

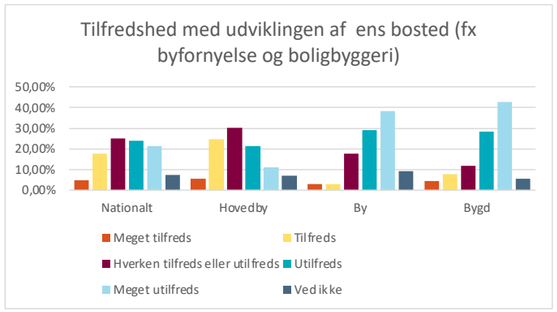
I bygderne er utilfredsheden endnu mere udbredt. Her udtrykker hele 47,4% af borgerne utilfredshed med affaldshåndteringen, mens kun 25,8% er tilfredse.
Ser man på de enkelte kommuner, er der også tydelige variationer. I Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia og Kommune Qeqertalik er der flere borgere, der er tilfredse end utilfredse med affaldshåndteringen. I modsætning hertil er der i Kommune Kujalleq og Avannaata Kommunia en større andel af utilfredse borgere end tilfredse.

Især i Kommuneqarfik Sermersooq skiller tilfredsheden sig ud. Her er over 50,8% af tilfredse med affaldshåndteringen, hvilket er langt højere end i de andre kommuner. Kun 21,8% af borgerne i denne kommune er utilfredse.

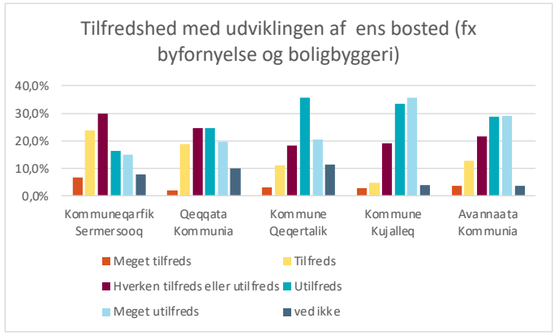
Selvom hovedbyerne ser ud til at klare sig relativt godt, er der åbenlyse udfordringer i byerne og især i bygderne, hvor tilfredsheden er lavere. Dette kan pege på behovet for en mere målrettet indsats for at forbedre affaldshåndtering i disse områder, så borgerne i alle dele af landet oplever en højere grad af tilfredshed med kommunernes indsats.

6.9. Udvikling af bosted

Figur 30 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Udvikling af dit bosted fx byfornyelse og boligbyggeri)

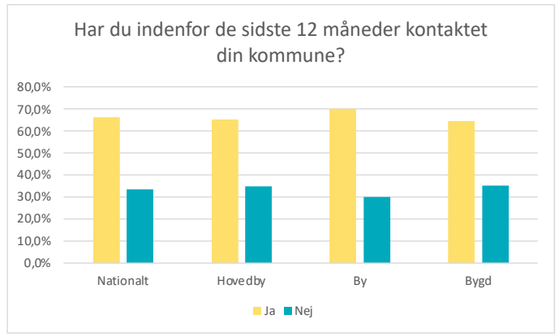

Figur 31 Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Udvikling af dit bosted (fx byfornyelse og boligbyggeri)

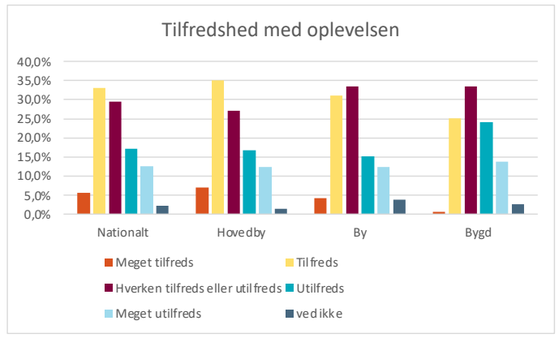
På landsplan er der mere end dobbelt så mange borgere, der er utilfredse med udviklingen af deres bosted, sammenlignet med dem, der er tilfredse. I hovedbyerne er fordelingen mere jævn, hvor næsten lige mange borgere udtrykker tilfredshed som utilfredshed. I byerne, og især i bygderne, er utilfredsheden dog markant højere, med henholdsvis 67,6% og 71,2% af borgerne, der er utilfredse med udviklingen.

Kommuneqarfik Sermersooq skiller sig ud som den kommune med den højeste grad af tilfredshed, hvor tilfredse og utilfredse borgere er næsten lige mange. Til gengæld er utilfredsheden størst i Kommune Kujalleq, hvor hele 69,2% af borgerne er utilfredse med udviklingen af deres bosted.

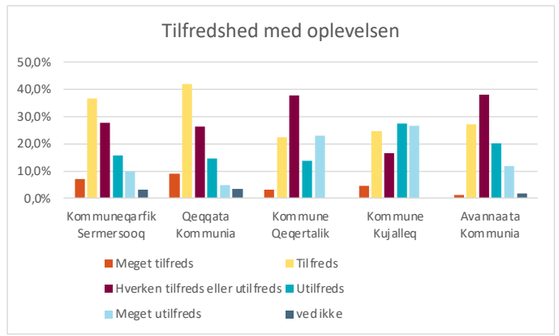
6.10. Kontakt til kommunen

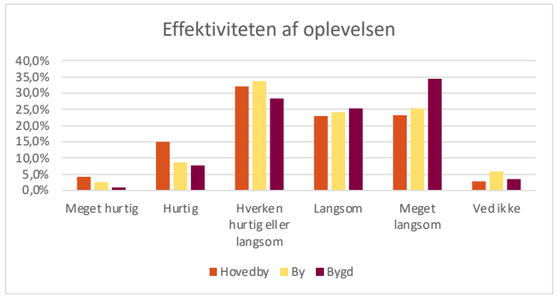
Figur 32 Har du indenfor de sidste 12 måneder kontaktet din kommune?

Figur 33 Tilfredshed med oplevelsen

Figur 34 Tilfredshed med oplevelsen

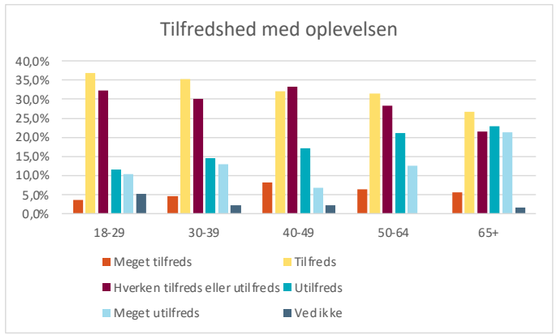

Figur 35 Effektiviteten af oplevelsen

Deltagerne blev spurgt, om de inden for de sidste 12 måneder har været i kontakt med deres kommune. Omkring to ud af tre oplyser, at de har haft kontakt med kommunen i løbet af det seneste år.

38,6% af deltagerne angiver, at de har været tilfredse med kontakten til kommunen, mens 29,8% udtrykker utilfredshed. Der er en tydelig forskel i tilfredsheden baseret på størrelsen af borgernes bosted. Tilfredsheden er højest i hovedbyerne, mens utilfredsheden er mest udbredt i bygderne.

I Qeqqata Kommunia er tilfredsheden særligt høj, hvor 50,9% af borgerne er tilfredse med deres kontakt til kommunen, sammenlignet med 19,3% der er utilfredse. Dette er den højeste tilfredshed i landet.

Figur 36 Tilfredshed med oplevelsen

Når vi ser på tilfredsheden opdelt efter alder, viser det sig, at aldersgruppen 18-29 år er mest tilfreds, mens aldersgruppen 65+ udtrykker størst utilfredshed.

En stor del af borgerne oplever, at kontakten til kommunen har været langsom. Kun 16% beskriver kontakten som hurtig, mens 48,5% vurderer den som langsom. Især i bygderne er der flere borgere, der har oplevet kontakten som langsom sammenlignet med borgere i hovedbyer og byer.

6.11. Konklusion

Resultaterne fra borgertilfredshedsundersøgelsen viser, at borgernes oplevelse af deres kommune er præget af betydelige variationer. Generelt er tilfredsheden og utilfredsheden næsten lige fordelt på landsplan, men der er klare forskelle i, hvordan borgerne vurderer de enkelte serviceområder. Nogle kommunale ydelser, som folkeskoler og kultur- og fritidsområdet, vurderes mere positivt end andre, mens områder som vejnet og udvikling af bosteder ofte møder større utilfredshed.

Forskellene i tilfredshed mellem hovedbyer, byer og bygder er markante. Hovedbyerne viser generelt højere tilfredshed, mens utilfredsheden er mere udbredt i byer og bygder, hvor borgerne ofte oplever større udfordringer med kommunal service. Undersøgelsen peger også på, at visse befolkningsgrupper, herunder ældre borgere og kvinder inden for specifikke serviceområder, udtrykker større utilfredshed, hvilket kan indikere, at deres behov ikke bliver tilstrækkeligt imødekommet.

Derudover viser resultaterne, at en betydelig andel af borgerne svarer "ved ikke" på spørgsmål om visse serviceområder. Dette kan tyde på, at mange borgere ikke har direkte berøring med disse ydelser, hvilket enten kan skyldes, at de ikke benytter sig af disse services, eller at de ikke føler sig tilstrækkeligt informerede om dem.

Kommune	Serviceområde	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken/eller	Utilfreds	Meget utilfreds	Ved ikke
Sermersooq	Folkeskolen	4,1%	21,9%	25,6%	16,6%	6,5%	25,4%
	Dagtilbud	4,9%	16,0%	26,9%	14,1%	9,4%	28,8%
	Ældreområdet	1,4%	10,3%	22,4%	21,2%	12,8%	32,1%
	Handicapområdet	2,1%	8,8%	24,1%	22,6%	11,8%	30,6%
	Idræt, kultur og fritid	14,2%	38,1%	23,0%	8,1%	3,4%	13,2%
	Vejnet	3,1%	14,9%	21,6%	27,7%	25,2%	7,5%
	Affaldshåndtering	7,2%	43,6%	20,5%	13,8%	8,0%	6,9%
	Udvikling af dit bosted	6,8%	23,9%	29,9%	16,5%	15,1%	7,8%
Qeqqata	Folkeskolen	5,2%	24,1%	18,8%	17,3%	17,6%	17,0%
	Dagtilbud	6,1%	26,4%	23,8%	11,8%	5,1%	26,7%
	Ældreområdet	2,0%	23,1%	19,0%	16,9%	10,0%	29,0%
	Handicapområdet	3,1%	17,1%	25,7%	20,9%	8,4%	24,8%
	Idræt, kultur og fritid	7,2%	40,5%	24,9%	7,9%	7,5%	11,9%
	Vejnet	0,0%	13,0%	22,4%	34,5%	24,7%	5,4%
	Affaldshåndtering	5,8%	36,5%	24,9%	18,3%	10,0%	4,5%
	Udvikling af dit bosted	2,1%	18,8%	24,7%	24,7%	19,7%	10,0%
Qeqertalik	Folkeskolen	2,2%	34,6%	24,9%	5,4%	5,7%	27,3%
	Dagtilbud	3,3%	24,5%	21,8%	15,5%	2,2%	32,7%
	Ældreområdet	0,8%	17,5%	23,0%	17,0%	11,8%	29,8%
	Handicapområdet	1,3%	14,1%	20,8%	24,6%	12,8%	26,3%
	Idræt, kultur og fritid	7,7%	35,7%	31,7%	4,7%	3,8%	16,4%
	Vejnet	2,3%	21,8%	23,0%	24,3%	19,0%	9,6%
	Affaldshåndtering	6,6%	24,1%	28,9%	17,5%	12,9%	10,0%
	Udvikling af dit bosted	3,2%	11,2%	18,2%	35,8%	20,4%	11,3%
Kujalleq	Folkeskolen	0,4%	18,1%	25,5%	28,9%	13,0%	14,1%
	Dagtilbud	4,6%	23,1%	26,1%	12,8%	8,8%	24,5%
	Ældreområdet	0,0%	12,6%	20,4%	31,4%	17,7%	18,0%
	Handicapområdet	0,0%	9,6%	20,5%	33,9%	20,9%	15,2%
	Idræt, kultur og fritid	5,8%	21,4%	38,4%	12,2%	7,1%	15,1%
	Vejnet	0,0%	13,9%	17,8%	26,1%	40,1%	2,2%
	Affaldshåndtering	4,0%	20,0%	27,1%	25,3%	20,2%	3,5%
	Udvikling af dit bosted	2,8%	4,9%	19,0%	33,6%	35,6%	4,1%
Avannaata	Folkeskolen	3,4%	29,3%	25,8%	18,3%	4,2%	19,0%
	Dagtilbud	4,1%	26,7%	27,8%	9,7%	6,1%	25,6%
	Ældreområdet	4,4%	11,6%	23,5%	23,9%	11,2%	25,3%
	Handicapområdet	3,1%	12,3%	24,3%	17,5%	14,3%	28,5%
	Idræt, kultur og fritid	5,8%	27,5%	27,6%	14,0%	11,0%	14,1%
	Vejnet	0,5%	9,8%	16,6%	34,4%	37,4%	1,3%
	Affaldshåndtering	4,1%	27,6%	22,5%	23,4%	20,2%	2,3%
	Udvikling af dit bosted	3,7%	12,8%	21,6%	28,9%	29,2%	3,8%

Figur 37 Oversigt over tilfredshed med de enkelte kommunale services inddelt pr. kommune

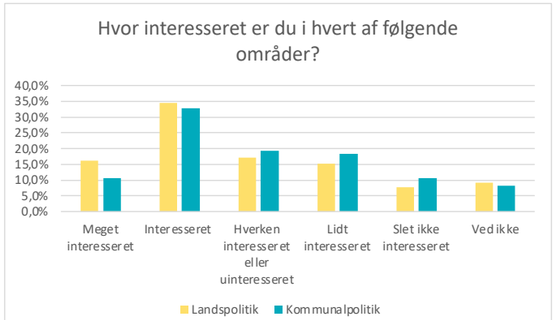
7. Valg og demokrati

Valgdeltagelsen i Grønland har vist en stabil, men lidt lavere tendens for kommunalvalg sammenlignet med Inatsisartutvalg. I 2021 deltog 63,8% af vælgerne i kommunalvalget, en smule højere end ved valget i 2008. Til sammenligning var valgdeltagelsen til Inatsisartutvalget 65,9% i 2021, hvilket repræsenterer et fald fra tidligere valg. Dette fald kan muligvis tilskrives afholdelsen af de to valg samtidigt under coronapandemien, hvilket kan have påvirket vælgerdeltagelsen.

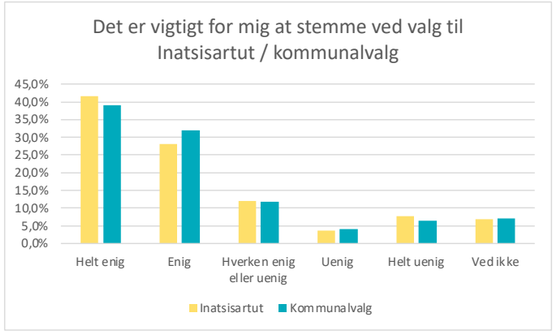
Resultaterne fra borgertilfredshedsundersøgelsen viser, at borgerne generelt har en større interesse for landspolitik end for kommunalpolitik. Omkring 50,7% af de adspurgte udtrykker interesse eller stor interesse for landspolitik, mens kun 43,4% siger det samme om kommunalpolitik. Dette forskel i interesse kan have en indflydelse på valgdeltagelsen, hvor borgerne måske føler en stærkere forbindelse til de større nationale beslutninger end til de kommunale spørgsmål.

På trods af den varierede interesse for politik vurderer omkring 70% af borgerne, at det er vigtigt at stemme både til Inatsisartutvalg og kommunalvalg. Dette tyder på, at selv blandt dem, der måske ikke følger politik tæt, er der en anerkendelse af vigtigheden af at deltage i valghandlingen.

Denne kontrast mellem politisk interesse og valgdeltagelse understreger behovet for at styrke engagementet i kommunalpolitikken og sikre, at borgerne føler sig lige så repræsenteret og involveret i lokale beslutninger som i nationale anliggender.

Figur 38 Hvor interesseret er du i hvert af følgende områder?

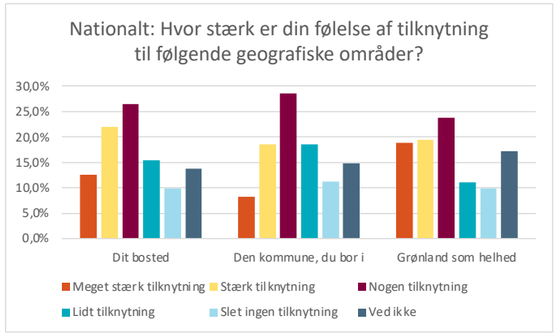
Figur 39 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig at stemme ved kommunalvalg / valg til Inatsisartut?

Valgdeltagelse	2021	2018	2014	2013	2009
Inatsisartutvalg	65,9%	71,9%	71,9%	74,2%	71,30%

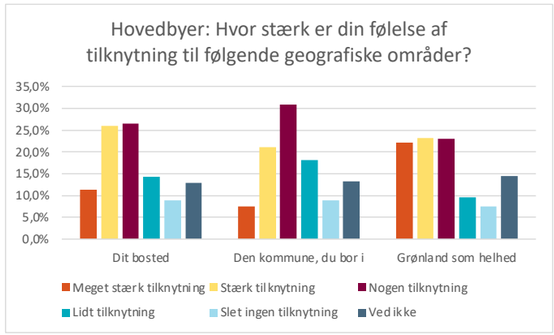
Valgdeltagelse	2021	2017	2013	2008
Kommunalvalg	63,8%	61,1%	58,3%	61,9%

Figur 40 Valgdeltagelse

7.1. Geografisk tilknytning og lokal repræsentation

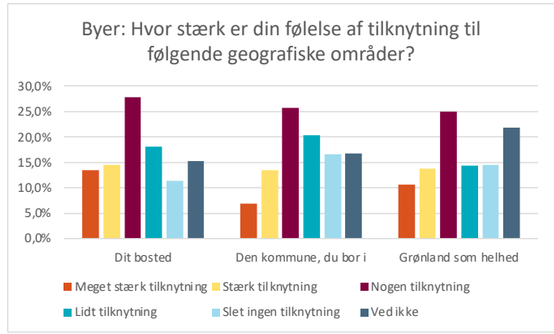

***Figur 41 Nationalt** - Hvor stærk er din følelse af tilknytning til følgende geografiske områder?*

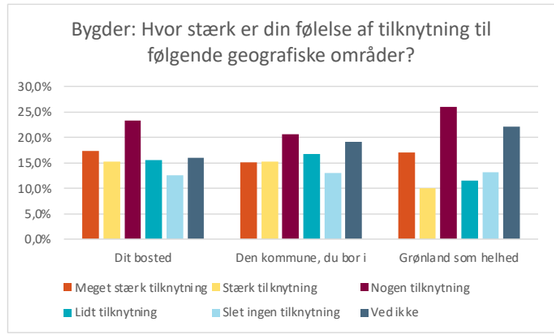

***Figur 42 Hovedbyer** - Hvor stærk er din følelse af tilknytning til følgende geografiske områder?*

Borgernes følelse af tilknytning til deres bosted, kommune og Grønland som helhed viser stor variation. Generelt er tilknytningen til Grønland som helhed stærkere end til både bostedet og kommunen. På landsplan er det 38,2% af borgerne, der føler en stærk eller meget stærk tilknytning til Grønland, mens kun 26,9% har tilsvarende stærke bånd til deres kommune.

***Figur 43 Byer** - Hvor stærk er din følelse af tilknytning tilfølgende geografiske områder?*

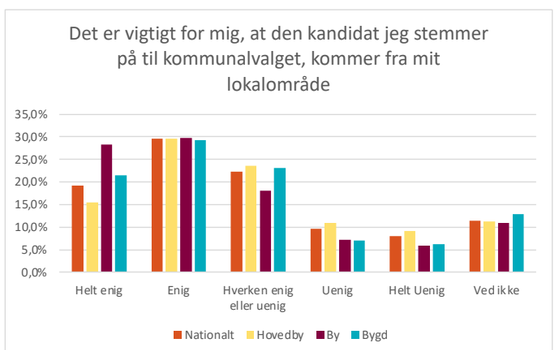
***Figur 44 Bygder** - Hvor stærk er din følelse af tilknytning til følgend geografiske områder?*

I hovedbyerne er tilknytningen til bostedet særlig markant, hvor 37,4% føler en stærk eller meget stærk tilknytning. I byerne er det bemærkelsesværdigt, at flere borgere føler lidt eller ingen tilknytning til deres bosted, kommune eller Grønland som helhed, end dem der føler en stærk eller meget stærk tilknytning. Nationalt, både i hovedbyerne og bygderne, er det dog omvendt; her er der en større andel af borgere, der oplever en stærk tilknytning til deres geografiske områder, end dem, der føler en svag eller ingen tilknytning.

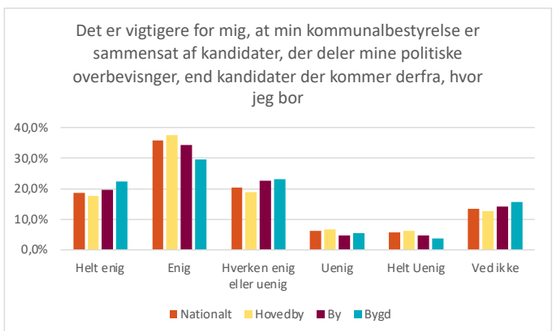
7.2. Kommunalbestyrelsen og lokale kandidater

Ifølge borgertilfredshedsundersøgelsen er det vigtigt for borgerne, at den kandidat, de stemmer på til kommunalvalget, kommer fra deres lokalområde. Dette viser, at lokal repræsentation har en betydelig vægt for vælgerne, da kandidater fra nærområdet kan anses for bedre at forstå og repræsentere lokale interesser og bekymringer.

Figur 45 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig, at den kandidat jeg stemmer på til kommunalvalget, kommer fra mit lokalområde

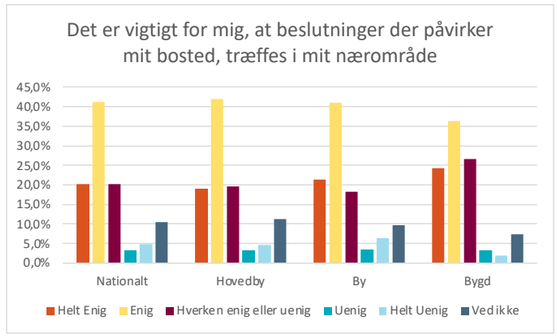
Dog finder borgerne det endnu vigtigere, at kommunalbestyrelsen er sammensat af kandidater, der deler deres politiske overbevisninger, end at kandidaterne kommer fra det område, hvor de bor. Det afspejler en prioritering af politisk ideologi og værdier over geografisk tilknytning. Det indikerer, at mens lokal repræsentation er betydningsfuld, er det vigtigere for borgerne, at de valgte kandidater arbejder for politiske mål og værdier, som vælgerne selv støtter og tror på.

Figur 46 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigere for mig, at min kommunalbestyrelse er sammensat af kandidater, der deler mine politiske overbevisninger, end kandidater der kommer derfra, hvor jeg bor

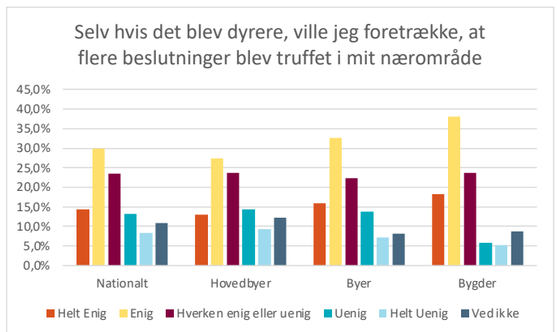

7.3. Beslutninger angående lokale forhold

Figur 47 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig, at beslutninger der påvirker mit bosted, træffes i mit nærområde

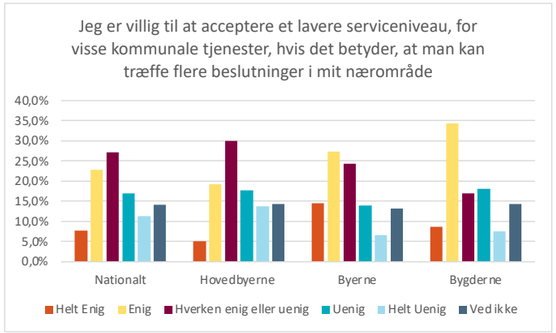
Når det drejer sig om beslutninger, der påvirker borgernes bosted, er det klart, at borgerne lægger stor vægt på, at disse beslutninger træffes i deres nærområde. På landsplan er 61,3% enten enige eller meget enige i, at det er vigtigt for dem, at beslutninger, der påvirker deres bosted, træffes lokalt. Kun 8,1% er enten uenige eller meget uenige i dette.

Figur 48 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Selv hvis det blev dyrere, ville jeg foretrække, at flere beslutninger blev truffet i mit nærområde

En yderligere dimension af borgernes holdninger til lokal beslutningstagning er deres villighed til at acceptere højere omkostninger for at sikre, at beslutninger træffes tættere på deres bosted. På landsplan viser det sig, at en betydelig andel af borgerne er parate til at påtage sig øgede udgifter for at opnå denne lokale beslutningstagning.

I hovedbyerne er 40,4% enige eller meget enige i, at de ville foretrække, at flere beslutninger blev truffet lokalt, selvom det ville medføre højere omkostninger. I mindre byer og bygder er denne holdning endnu mere udbredt, med henholdsvis 48,6% og 56,4% af borgerne, der deler dette synspunkt. Dette afspejler en stærk præference for lokal beslutningstagning, selv med øgede omkostninger, især i de mindre samfund.

Figur 49 Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Jeg er villig til at acceptere et lavere serviceniveau, for visse kommunale tjenester, hvis det betyder, at man kan træffe flere beslutninger i mit nærområde

Borgernes prioriteringer afslører også en villighed til at acceptere et lavere serviceniveau for visse kommunale tjenester, hvis det muliggør, at flere beslutninger træffes lokalt. På landsplan er 30,6% enige eller meget enige i, at de ville acceptere et lavere serviceniveau for at opnå dette, mens 28,2% er uenige eller meget uenige.

Denne holdning er særligt fremtrædende i byerne og bygderne, hvor henholdsvis 41,8% og 43,0% er villige til at acceptere et lavere serviceniveau for at få flere beslutninger truffet lokalt. I hovedbyerne er denne villighed mindre udbredt, med 24,2% der er enige i at acceptere et lavere serviceniveau for lokal beslutningstagning. Samtidig er 25,7% af borgerne i bygderne og 20,6% i byerne uenige eller meget uenige i at acceptere lavere serviceniveau for at fremme lokal beslutningstagning, mens dette tal stiger til 31,4% i hovedbyerne.

7.4. Generationsforskel

Undersøgelsen viser tydelige generationsforskelle i interessen for kommunalpolitik. I den yngste aldersgruppe, 18-29-årige, er interessen lavest, med kun 2,4% der er meget interesserede og 20,6% der er interesserede. Til sammenligning er interessen betydeligt højere blandt de ældre aldersgrupper. For eksempel er 18,3% af dem over 65 år meget interesserede, og 40,5% er interesserede.

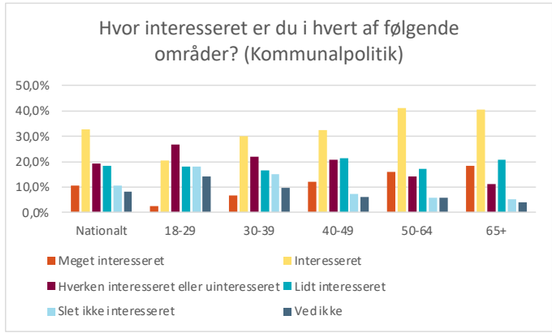
Generationsforskellene afspejles også i borgernes valgdeltagelse. Mindre end halvdelen af de 18-29-årige finder det vigtigt at stemme til Inatsisartutvalg og kommunalvalg. Dette står i kontrast til de ældre aldersgrupper, hvor omkring 80% eller flere finder det vigtigt at stemme.

Denne forskel kan være problematisk for demokratiet, da det kan betyde, at unges stemmer er underrepræsenterede i valgresultaterne. Der kan være behov for målrettede initiativer for at øge de unges valgdeltagelse.

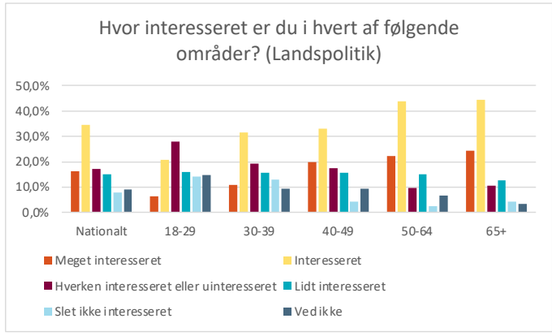
For de ældre vælgere er det vigtigt, at kandidaterne til kommunalvalg kommer fra deres lokale område. Dette kan skyldes en opfattelse af, at lokale kandidater bedre forstår og repræsenterer deres specifikke interesser og bekymringer. Undersøgelsen viser, at 60,5% af de ældre er enige eller helt enige i, at det er vigtigt at stemme på en lokal kandidat til kommunalvalget. Denne holdning er ikke lige så udbredt blandt de unge, hvor tallet ligger på 32,3%.

Dog er det endnu vigtigere for de ældre, at kommunalbestyrelsen er sammensat af kandidater, der deler deres politiske overbevisninger. Over 70% af de ældre vælgere er enige eller helt enige i, at det er vigtigere for dem, at kandidaterne deler deres politiske synspunkter end, at de kommer fra det samme område. Dette afspejler en prioritering af ideologisk overensstemmelse over geografisk nærhed. Denne holdning deles ikke i lige så høj grad af de unge, hvor tallet ligger på 31,4%.

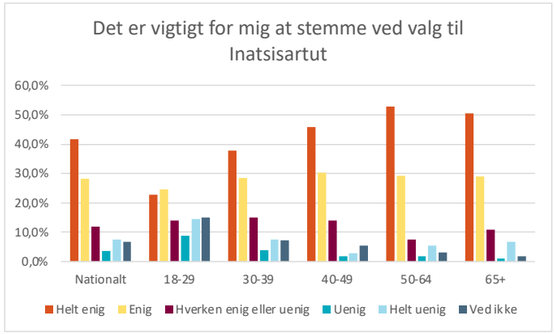
Disse forskelle mellem unge og ældre borgere understreger vigtigheden af at forstå de forskellige prioriteter og bekymringer, som præger de forskellige aldersgrupper. For de ældre er både lokal repræsentation og politisk overensstemmelse væsentlige faktorer i deres valgafgørelser, mens de unge vælgere i højere grad kan være motiverede af andre faktorer.

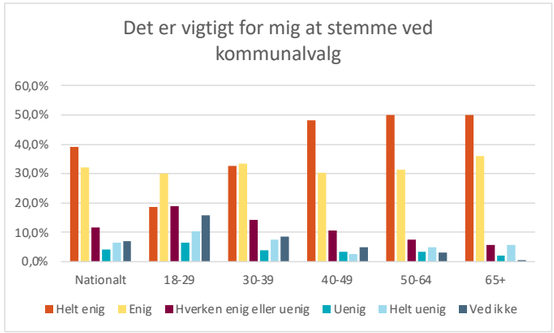
***Figur 50** Hvor interesseret er du i hvert af følgende områder? (Kommunalpolitik)*

***Figur 51** Hvor interesseret er du i hvert af følgende områder? (Landspolitik)*

***Figur 52** Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig at stemme ved valg til Inatsisartut*

***Figur 53** Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Det er vigtigt for mig at stemme ved kommunalvalg*

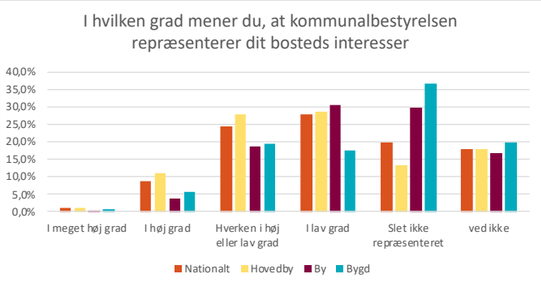
7.5. Konklusion

Sammenfattende viser undersøgelsen, at selvom der er stor værdi sat på stemmeafgivelse, er der stadig behov for at øge den politiske interesse og engagement, især blandt de yngre borgere. Dette er vigtigt for at styrke nærdemokratiet og sikre en mere repræsentativ valgdeltagelse i fremtiden. Lokal repræsentation har betydning for borgerne, men politisk overensstemmelse vejer tungere, når de vælger deres repræsentanter til kommunalbestyrelsen. Dette understreger vigtigheden af både lokal forankring og politisk ideologi i borgernes valgproces.

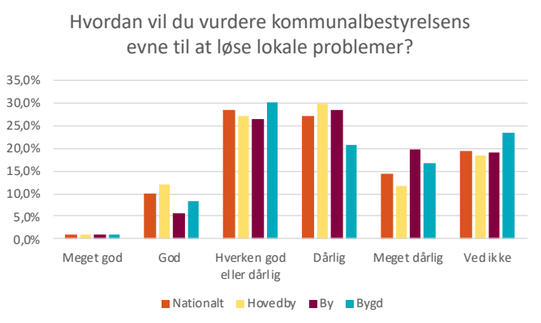
Borgerne på tværs af Grønland lægger stor vægt på, at beslutninger vedrørende lokale forhold træffes tæt på deres bosted. Der er en generel villighed til at acceptere højere omkostninger og i nogle tilfælde et lavere serviceniveau for at sikre, at beslutninger træffes lokalt. Denne præference er særligt stærk i mindre byer og bygder, hvor borgerne føler en større afstand til de centrale beslutningstagere. I hovedbyerne er der dog en større modstand mod at gå på kompromis med serviceniveauet, selvom der også her er en betydelig opbakning til lokal beslutningstagning.

8. Kommunalbestyrelsen

8.1. Kommunalbestyrelsen

***Figur 54** I hvilken grad mener du, at kommunalbestyrelsen repræsenterer dit bosteds interesser?*

***Figur 55** Hvordan vil du vurdere kommunalbestyrelsens evne til at løse lokale problemer?*

Kommunalbestyrelsen er kommunens øverste politiske ledelse som har ansvar for den lokale velfærd og kommunens udvikling. Beslutningerne, som kommunalbestyrelsen træffer, har stor indflydelse på borgernes daglige liv. Derfor er det vigtigt, at borgernes synspunkter, erfaringer og bekymringer bliver inddraget i de politiske beslutningsprocesser.

I Grønland er der mange borgere der føler, at deres lokale interesser ikke bliver tilstrækkeligt repræsenteret af kommunalbestyrelsen. Dette problem er mere udbredt i mindre byer og bygder, hvor tilliden til at kommunalbestyrelsen repreæsenterer deres bosteds interesse er meget lav. Selv i hovedbyerne, hvor tilfredsheden er højere, er der en udbredt opfattelse af, at borgerens interesser ikke bliver varetaget.

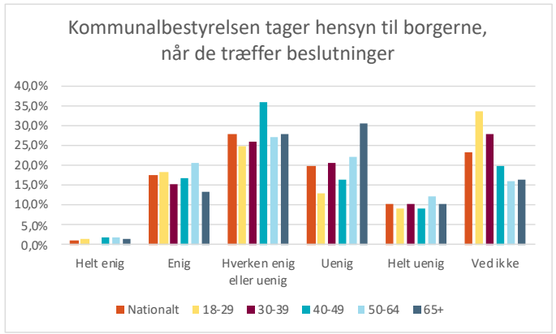
Det er særligt bekymrende, at det på nationalt plan er under 10%, der mener, at kommunalbestyrelsen i høj eller meget høj grad repræsenterer deres bosteds interesser. I landets byer er situationen endnu værre, hvor tallet ligger på 4,4%.

Dette hænger muligvis sammen med befolkningens holdning til kommunalbestyrelsens evner til at løse lokale problemer. På landsplan mener kun 11%, at kommunalbestyrelsens evne til at løse lokale problemer er god eller meget god, mens tallet i byerne er nede på 6,5%.

8.2. Kommunalbestyrelsens arbejde

***Figur 56** I Kommunalbestyrelsens arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i*

***Figur 57** Kommunalbestyrelsen tager hensyn til borgerne, når de træffer beslutninger*

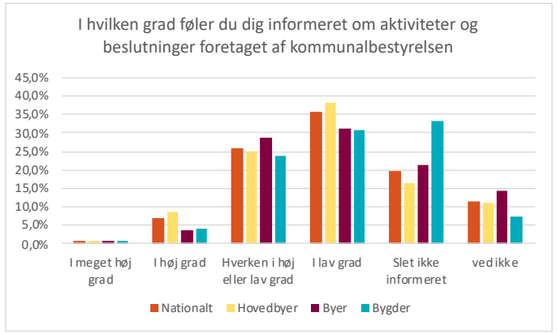
På landsplan mener mange, at kommunalbestyrelsens arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i, hvor 35,7% er enten enige eller helt enige. I hovedbyerne er der dobbelt så mange, der vurderer, at kommunalbestyrelsens arbejde spiller en vigtig rolle, sammenlignet med dem, der ikke gør. Når vi ser på byerne og bygderne, er billedet dog omvendt. Her er der markant flere, som enten er uenige eller helt uenige i betydningen af kommunalbestyrelsens arbejde, med tal på henholdsvis 37,1% i byerne og 36% i bygderne.

Dette mønster viser, at tilliden til kommunalbestyrelsens arbejde er betydeligt lavere uden for hovedbyerne. Denne forskel kan være forårsaget af en opfattelse af, at beslutningerne, der træffes, ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til lokale forhold og behov, især i mindre samfund.

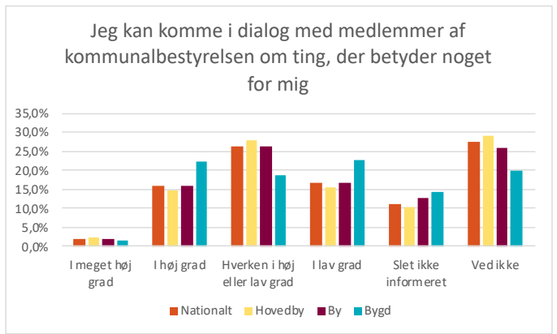
På landsplan er 30,4% af borgerne enten uenige eller helt uenige i, at kommunalbestyrelsen tager hensyn til borgerne, når beslutninger træffes, mens 18,7% er enige eller helt enige.

Der er en markant generationsforskel i opfattelsen af kommunalbestyrelsens hensyn til borgerne. Blandt de 18-29-årige er andelen af dem, der mener, at kommunalbestyrelsen tager hensyn til borgerne, næsten lige så stor som andelen af dem, der er uenige. I modsætning hertil er der i aldersgruppen 65+ over dobbelt så mange, der mener, at kommunalbestyrelsen ikke tager hensyn til borgerne (40,6%) sammenlignet med dem, der mener det modsatte (14,9%).

8.3. Kommunikation

***Figur 58** I hvilken grad føler du dig informeret om aktiviteter og beslutninger foretaget af kommunalbestyrelsen*

***Figur 59** Jeg kan komme i dialog med medlemmer af kommunalbestyrelsen om ting, der betyder noget for mig*

En stor del af borgerne føler sig dårligt informeret om kommunale aktiviteter og beslutninger. Dette er særligt udtalt i bygderne, hvor utilfredsheden med informationsniveauet er høj. Når kun 7,7% på landsplan føler sig velinformeret om kommunens beslutninger og aktiviteter peger det på et kommunikationsproblem. Den ineffektive kommunikation fra kommunalbestyrelserne kan skabe afstand mellem borgerne og beslutningstagerne, hvilket er problematisk for nærdemokratiet.

Udfordringerne med kommunikationen mellem kommunalbestyrelserne og borgerne afspejles også i, at 27,9% af borgerne på landsplan er uenige eller helt uenige i, at de kan komme i dialog med medlemmer af kommunalbestyrelsen om vigtige emner. Problemet er endnu mere udtalt i bygderne, hvor 37,3% oplever det samme. Det er dog bemærkelsesværdigt, at den højeste andel af borgere, der føler, at de kan etablere dialog med kommunalbestyrelsesmedlemmer, faktisk findes i bygderne, med 23,9%.

8.4. Konklusion

Sammenfattende viser dataene en gennemgående lav tilfredshed med kommunalbestyrelsens arbejde på tværs af Grønland. Særligt i byer og bygder er utilfredsheden markant. Tilliden til, at kommunalbestyrelsen kan repræsentere bostedernes interesser og løse lokale problemer, er alarmerende lav.

Den udbredte opfattelse af manglende dialog og repræsentation fra kommunalbestyrelsens side peger på en strukturel svaghed. Der er en klar nødvendighed for forbedret kommunikation og en mere effektiv inddragelse af borgerne i beslutningsprocesserne.

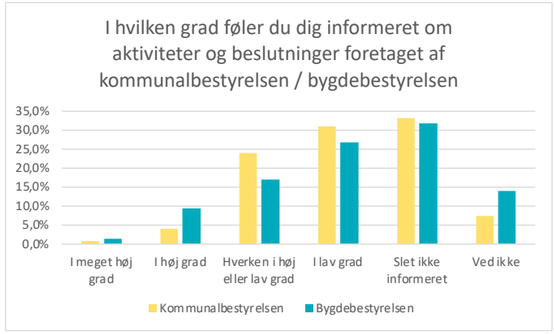
9. Bygdebestyrelser og lokaludvalg

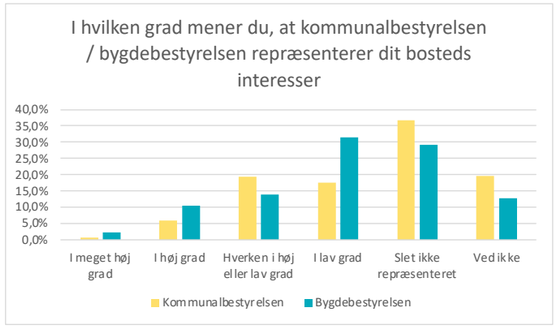
Intentionen med oprettelsen af bygdebestyrelser i bygder og lokaludvalg i hovedbyer og byer var at styrke nærdemokratiet i kommunerne. Begge disse enheder har til formål at sikre, at lokale interesser bliver hørt og adresseret. Bygdebestyrelserne har mulighed for at komme med anbefalinger til kommunalbestyrelsen og træffe beslutninger om visse lokale forhold. Lokaludvalgene i hovedbyer og byer har en lignende rolle, hvor de kan varetage bestemte opgaver på delegation fra kommunalbestyrelsen og anvende afsatte midler til aktiviteter i lokalsamfundet. På trods af disse strukturer viser evalueringer, at der er betydelige udfordringer med hensyn til borgernes tilfredshed, kendskab til, og opfattelse af disse enheders indflydelse.

Dog finder borgerne det endnu vigtigere, at kommunalbestyrelsen er sammensat af kandidater, der deler deres politiske overbevisninger, end at kandidaterne kommer fra det område, hvor de bor. Det afspejler en prioritering af politisk ideologi og værdier over geografisk tilknytning. Det indikerer, at mens lokal repræsentation er betydningsfuld, er det vigtigere for borgerne, at de valgte kandidater arbejder for politiske mål og værdier, som vælgerne selv støtter og tror på.

9.1. Bygdebestyrelser

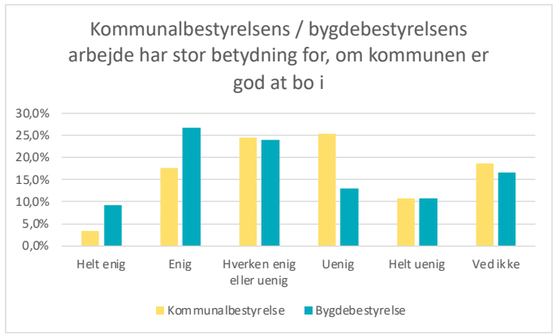
Figur 60 *(Resultater fra bygderne) I hvilken grad føler du dig informeret om aktiviteter og beslutninger foretaget af Kommnalbestyrelsen / Bygdebestyrelsen*

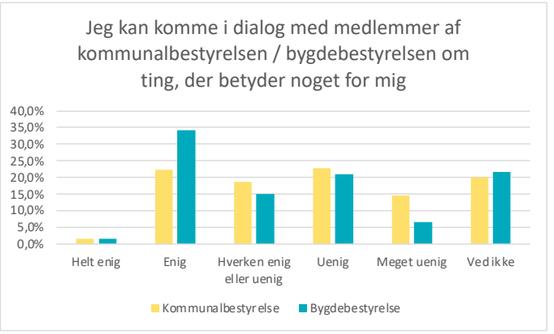
Figur 61 *(Resultater fra bygderne) I hvilken grad mener du, at kommunalbestyrelsen / bygdebestyrelsen repræsenterer dit bosteds interesser*

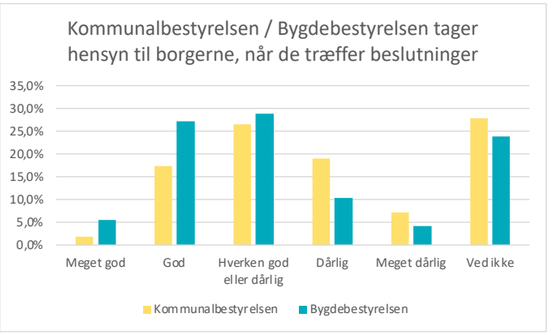
Figur 62 *(Resultater fra bygderne) Hvordan vil du vurdere kommunalbestyrelsens / bygdebestyrelsens evne til at løse lokale problemer?*

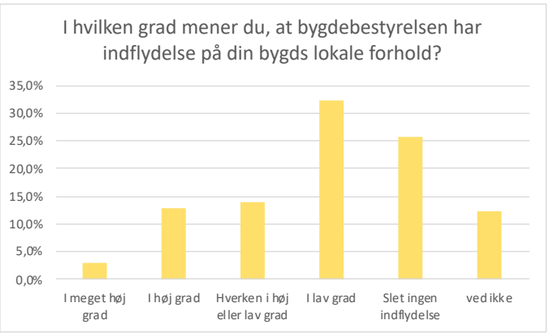
Figur 63 *(Resultater fra bygderne) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Kommunalbestyrelsens / bygdebestyrelsens arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i*

Figur 64 *(Resultater fra bygderne) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Jeg kan komme i dialog med medlemmer af kommunalbestyrelsen / bygdebestyrelsen om ting, der betyder noget for mig*

Figur 65 *(Resultater fra bygderne) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Kommunalbestyrelsen / Bygdebestyrelsen ager hensyn til borgerne, når de træffer beslutninger*

Figur 66 *(Resultater fra bygderne) I hvilken grad mener du, at bygdebestyrelsen har indflydelse på din bygds lokale forhold?*

9.1.1. Bygdebestyrelser og deres rolle

Valg til bygdebestyrelser afholdes hvert fjerde år og følger reglerne i valgloven for kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menigheder. Bygdebestyrelsen kan komme med anbefalinger til kommunalbestyrelsen om forhold, der vedrører bygden. Kommunalbestyrelsen bør, så vidt muligt, indhente udtalelser fra bygdebestyrelsen om emner, der påvirker bygden, medmindre beslutningen ligger hos bygdebestyrelsen. En bygdebestyrelse skal omfatte mindst to bygder inden for samme kommune, og beslutningen om, hvilke bygder der skal danne en bygdebestyrelse, træffes af kommunalbestyrelsen. Der kan dog søges om dispensation fra kravet om mindst 2 bygder, for de bygder, der ligger langt fra hinanden.

Kommunalbestyrelsen skal afsætte et dispositionsbeløb til bygdebestyrelserne, som disse kan anvende efter egen beslutning på et eller flere af følgende områder:

- Kultur og folkeoplysning
- Idrætsaktiviteter
- Teknisk virksomhed og forsyningsvirksomhed
- Lokale erhvervsprojekter
- Sociale aktiviteter

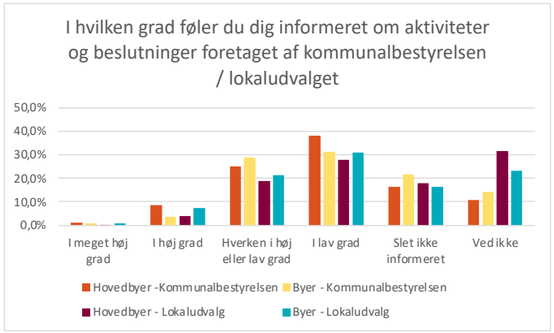
9.1.2. Evaluering af bygdebestyrelserne

Bygdebestyrelserne har vist sig at være mere tilgængelige for borgerne i bygderne sammenlignet med kommunalbestyrelserne. Her føler 35,8% af borgerne i bygderne, at de kan komme i dialog med medlemmer af bygdebestyrelsen om vigtige emner, hvilket er en positiv forskel i forhold til de 23,9%, der føler det samme med kommunalbestyrelsen.

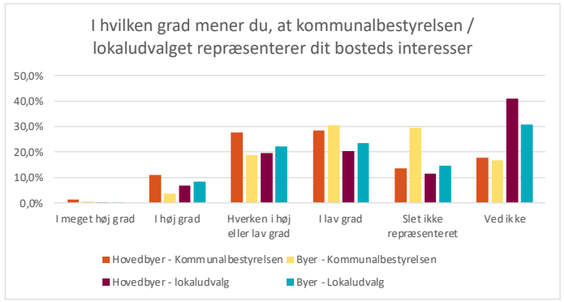
Desuden vurderer flere borgere, at bygdebestyrelserne tager mere hensyn til deres interesser, når beslutninger træffes. 32,7% af borgerne mener, at bygdebestyrelserne i høj eller meget høj grad tager hensyn til deres interesser, hvilket er markant højere end de 19,2%, der føler det samme om kommunalbestyrelserne. Dette tyder på, at bygdebestyrelserne er mere opmærksomme på lokale forhold.

Borgernes tilfredshed med bygdebestyrelsernes evne til at løse lokale problemer er blandet. Selvom 22,0% vurderer, at bygdebestyrelsernes evne er god eller meget god – hvilket er bedre end kommunalbestyrelsernes 9,2% – er der stadig mange, der ikke mener, at bygdebestyrelserne lever op til deres forventninger. Denne utilfredshed kan hænge sammen med opfattelsen af, at bygdebestyrelserne har begrænset indflydelse på lokale forhold, idet kun 15,9% af borgerne føler, at bygdebestyrelsen har en høj eller meget høj grad af indflydelse på deres bygds lokale forhold. Dette tyder på, at borgerne ser en sammenhæng mellem bygdebestyrelsens evne til at løse problemer og dens reelle indflydelse på lokalsamfundet, hvilket ofte synes utilstrækkeligt. Når det kommer til repræsentation af bygdens interesser, mener 12,6% af borgerne, at bygdebestyrelserne i høj grad repræsenterer deres bygds interesser, hvilket er bedre end de 6,5% for kommunalbestyrelserne. Denne forskel er positiv, men resultatet peger stadig på en generel utilfredshed blandt flere, som føler, at deres bygds interesser ikke bliver tilstrækkeligt varetaget.

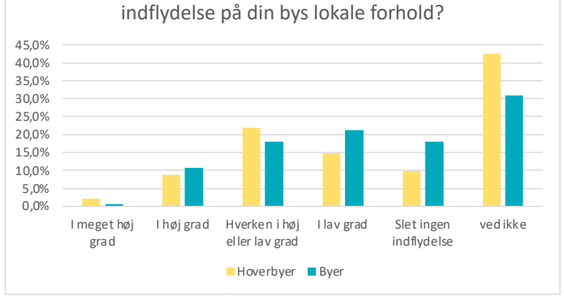
9.2. Lokaludvalg

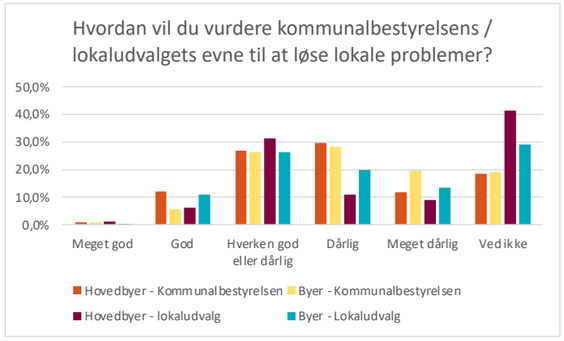
***Figur 67** (Resultater fra hovedbyer og byer) I hvilken grad føler du dig informeret om aktiviteter og beslutninger foretaget af kommunalbestyrelsen / lokaludvalget*

***Figur 68** (Resultater fra hovedbyer og byer) I hvilken grad mener du, at kommunalbestyrelsen / lokaludvalget repræsenterer dit bosteds interesser*

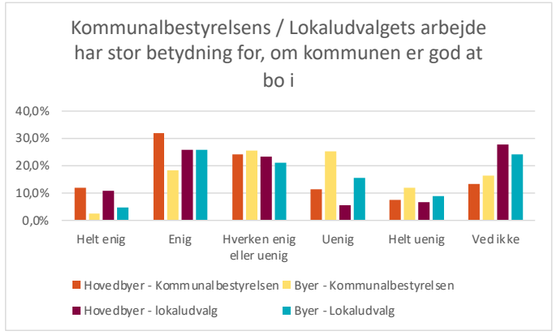

***Figur 69** (Resultater fra hovedbyer og byer) I hvilken grad mener du, at lokaludvalget har indflydelse på din bys lokale forhold?*

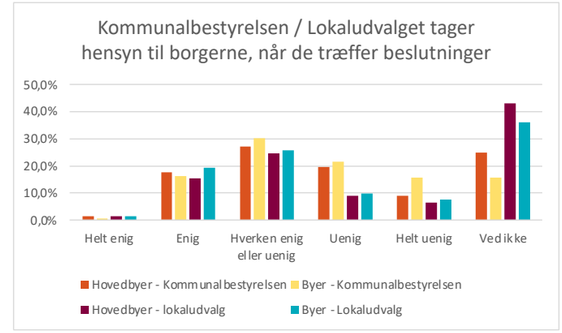

***Figur 70** (Resultater fra hovedbyer og byer) Hvordan vil du vurdere kommunalbestyrelsens / lokaludvalgets evne til at løse lokale problemer?*

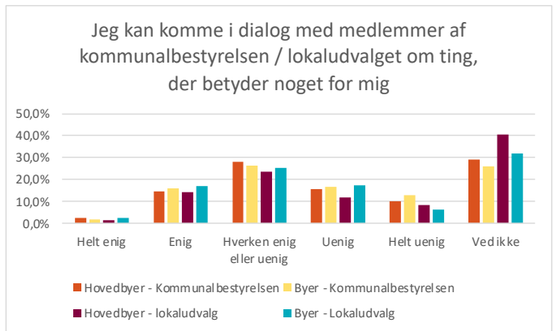

***Figur 71** (Resultater fra hovedbyer og byer) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Kommunalbestyrelsens / Lokaludvalgets arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i*

***Figur 73** (Resultater fra hovedbyer og byer) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Kommunalbestyrelsen / Lokaludvalget tager hensyn til borgerne, når de træffer beslutninger*

***Figur 72** (Resultater fra hoved og byer) Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Jeg kan komme i dialog med medlemmer af kommunalbestyrelsen / lokaludvalget om ting, der betyder noget for mig*

I hver hovedby og by skal der nedsættes et lokaludvalg. Kommunalbestyrelsen fastsætter reglerne for valg til lokaludvalgene og beslutter, i hvilket omfang det skal overlades til foreninger, politiske partier, kandidatforbund eller enkeltpersoner at stille op som medlemmer af lokaludvalgene. Lokaludvalgene kan varetage bestemte opgaver på delegation fra kommunalbestyrelsen, som også afsætter midler, lokaludvalgene kan disponere over. Disse midler skal anvendes til offentlige høringer, kultur-, sports- eller sociale aktiviteter.

9.2.1. Evaluering af lokaludvalgene

Lokaludvalgene i Grønland er etableret for at fremme nærdemokratiet i hovedbyer og byer ved at sikre, at lokale interesser bliver hørt og adresseret. Selvom lokaludvalgene har en formel rolle i at varetage lokale opgaver og disponere over midler til at støtte lokalsamfundet, viser dataene, at borgernes kendskab og tilfredshed med lokaludvalgenes arbejde er begrænset.

Når det kommer til borgernes oplevelse af, hvor godt de føler sig informeret om beslutninger og aktiviteter, er lokaludvalgene klart i en svagere position sammenlignet med kommunalbestyrelserne. I hovedbyerne føler kun 4,1% sig godt informeret om lokaludvalgenes beslutninger, mens tallet er 8,2% i byerne. Til sammenligning føler 9,5% i hovedbyerne og 4,4% i byerne sig godt informeret om kommunalbestyrelsens beslutninger. Det noteres, at hele 31,4% af borgerne i hovedbyerne og 23,3% i byerne svarer "ved ikke" om deres kendskab til lokaludvalgenes aktiviteter, sammenlignet med 10,9% og 14,2% for kommunalbestyrelserne. Denne forskel tyder på en betydelig mangel på synlighed og kommunikation fra lokaludvalgenes side.

Når det gælder borgernes opfattelse af, om lokaludvalgene repræsenterer deres interesser, er der også en vis skepsis. I hovedbyerne mener 7,2% af borgerne, at lokaludvalgene i høj eller meget høj grad repræsenterer deres interesser, mens tallet er lidt højere i byerne med 8,9%. Omvendt føler 32,0% i hovedbyerne og 38,2% i byerne, at deres interesser ikke bliver repræsenteret. Her er det også bemærkelsesværdigt, at hele 41,1% i hovedbyerne og 30,7% i byerne svarer "ved ikke", hvilket igen peger på en manglende kendskab til lokaludvalgene.

Opfattelsen af lokaludvalgenes indflydelse på lokale forhold er også lav. I hovedbyerne mener kun 10,9%, at lokaludvalgene har en betydelig indflydelse, mens det er 11,4% i byerne. Derimod mener 24,6% i hovedbyerne og 39,4% i byerne, at lokaludvalgene har begrænset eller ingen indflydelse. Her er det også påfaldende, at 42,6% i hovedbyerne og 31,0% i byerne svarer "ved ikke", hvilket igen peger på en betydelig usikkerhed blandt borgerne om lokaludvalgenes rolle.

Borgernes vurdering af lokaludvalgenes evne til at løse lokale problemer er generelt lav. I hovedbyerne vurderer 7,5%, at lokaludvalgene gør et godt eller meget godt arbejde, mens tallet er 11,4% i byerne. Til gengæld er der en stor andel, der vurderer, at lokaludvalgenes evne for at løse lokale problemer er dårlig eller meget årlig – 19,9% i hovedbyerne og 33,3% i byerne. Hertil kommer, at hele 41,3% i hovedbyerne og 29,0% i byerne svarer "ved ikke", hvilket understreger den generelle usikkerhed omkring lokaludvalgenes effektivitet.

9.3. Konklusion

Evalueringerne af både bygdebestyrelserne og lokaludvalgene viser, at der er en gennemgående usikkerhed og manglende kendskab til deres arbejde. Bygdebestyrelserne synes at være mere tilgængelige og opfattes som mere opmærksomme på lokale forhold sammenlignet med kommunalbestyrelserne. Alligevel er der en betydelig andel af borgerne, som mener, at bygdebestyrelserne har begrænset indflydelse på deres bygds lokale forhold, og deres evne til at løse lokale problemer opfattes som utilstrækkelig.

For lokaludvalgene i hovedbyer og byer er situationen endnu mere udfordrende. De ligger lavere end kommunalbestyrelserne, både i forhold til borgernes opfattelse af information og repræsentation. Et betydeligt antal borgere føler sig dårligt informeret om lokaludvalgenes arbejde, og mange er usikre på, om deres interesser bliver repræsenteret. Endnu flere borgere er i tvivl om, hvorvidt lokaludvalgene har nogen reel indflydelse eller evne til at løse lokale problemer.

Den generelle mangel på synlighed, kendskab og tillid til både bygdebestyrelserne og lokaludvalgene fremhæver behovet for en revurdering af deres rolle i forhold til at styrke nærdemokratiet. For at disse enheder effektivt kan bidrage til nærdemokratiet i Grønland, er der behov for bedre kommunikation, øget borgerinddragelse og en mere tydelig repræsentation af lokale interesser.

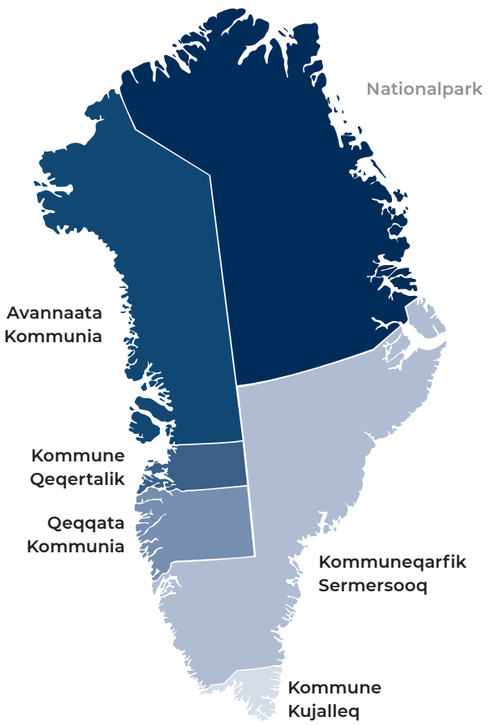
10. Forventninger og den kommunale struktur

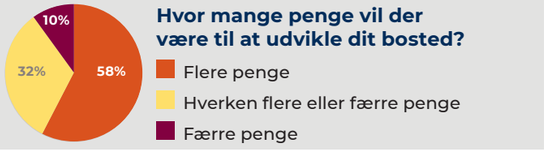
I flere år har der været en vedvarende debat om den kommunale struktur og spørgsmålet om, hvorvidt den nuværende opdeling af kommunerne er hensigtsmæssig. Som en del af denne debat er der blevet gennemført adskillige underskriftsindsamlinger, og to kommuner er nu i gang med at undersøge konsekvenserne af en mulig opdeling.

Det er derfor afgørende at inddrage borgernes perspektiver på, hvilke konsekvenser en ændret kommunestruktur kunne medføre. Deltagerne i borgertilfredshedsundersøgelsen blev bedt om at overveje, hvordan forskellige faktorer i deres nærområde kunne blive påvirket, hvis området blev en selvstændig kommune. De blev derefter anmodet om at vurdere, om disse faktorer ville blive forbedret eller forværret.

Det er vigtigt at bemærke, at resultaterne afspejler borgernes opfattelser af et hypotetisk scenarie og ikke nødvendigvis en forudsigelse af faktiske ændringer. Ikke desto mindre er det væsentligt at tage højde for borgernes forventninger til konsekvenserne af en ændret kommunal struktur. Resultaterne viser, at borgerne generelt forventer forbedringer, hvis deres nærområde blev en selvstændig kommune.

De entydige resultater, hvor borgerne forventer forbedringer, kan være en indikator på utilfredshed med den nuværende situation. Det kan også pege på, at borgerne har høje forventninger til, hvad en ændring af den kommunale struktur vil kunne medføre. Denne optimisme kan være drevet af et ønske om forandring og en tro på, at en ny struktur vil adressere de problemer, de oplever i deres hverdag. Det er dog vigtigt at overveje, hvordan sådanne forventninger vil kunne indfries ved en eventuel ændring af den kommunale struktur.

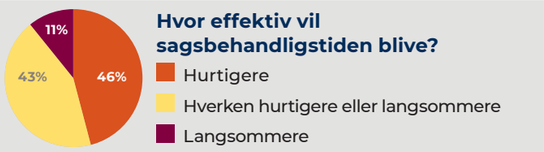

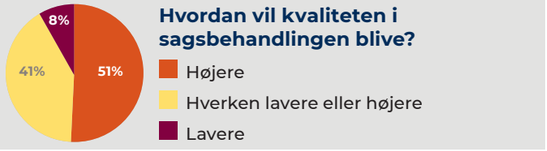
Figur 74 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvor mange penge vil der være til at udvikle dit bosted?

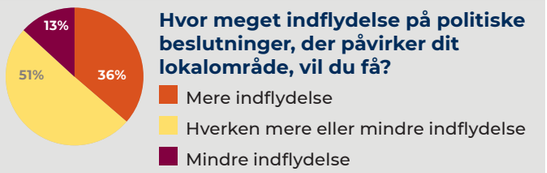
Figur 75 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvordan vil serviceniveauet blive?

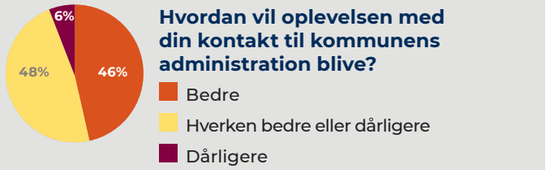
Figur 76 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvor effektiv vil sagsbehandlingstiden blive?

Figur 77 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvordan vil kvaliteten i sagsbehandlingen blive?

Figur 78 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvor meget indflydelse på politiske beslutninger, der påvirker dit lokalområde, vil du få?

Figur 79 Forestil dig, at dit nærområde blev en selvstændig kommune. Hvilke potentielle ændringer mener du, dette ville medføre for dit bosted? Hvordan vil oplevelsen med din kontakt til kommunens administration blive?

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Evaluering af den kommunale struktur

En rapport over borgernes erfaringer med og oplevelse af,
hvad de eksisterende rammer betyder for borgerbetjening og nærdemokrati

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Departementet for
Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

Bilag

Evaluering af den kommunale struktur

2024

1. Hvad synes du om din nuværende kommune?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	3,3%	3,9%	1,4%	4,2%
Tilfreds	27,6%	31,3%	16,0%	30,3%
Hverken tilfreds eller utilfreds	38,0%	39,4%	40,6%	25,5%
Utilfreds	20,5%	17,2%	28,2%	23,5%
Meget utilfreds	10,5%	8,2%	13,8%	16,6%
Ved ikke	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	4,4%	2,3%	0,8%	2,6%	3,7%
Tilfreds	34,9%	27,7%	17,2%	17,6%	22,3%
Hverken tilfreds eller utilfreds	37,9%	37,9%	50,5%	33,1%	34,3%
Utilfreds	18,2%	20,2%	18,1%	27,4%	23,5%
Meget utilfreds	4,5%	11,9%	13,3%	19,3%	16,3%
Ved ikke	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	2,2%	3,7%	5,0%	3,6%	2,3%
Tilfreds	28,2%	22,5%	29,1%	30,3%	27,0%
Hverken tilfreds eller utilfreds	46,7%	40,7%	41,5%	31,3%	29,3%
Utilfreds	16,5%	22,8%	13,9%	21,4%	29,5%
Meget utilfreds	6,5%	10,2%	10,6%	13,3%	11,9%
Ved ikke	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	4,3%	2,3%
Tilfreds	28,1%	26,9%
Hverken tilfreds eller utilfreds	36,3%	40,1%
Utilfreds	18,8%	22,5%
Meget utilfreds	12,6%	8,2%
Ved ikke	0,0%	0,0%

2.A Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder? Folkeskolen

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	3,5%	3,2%	3,0%	6,5%
Tilfreds	24,6%	23,8%	23,8%	30,4%
Hverken tilfreds eller utilfreds	24,5%	26,3%	17,6%	28,4%
Utilfreds	17,2%	17,4%	17,8%	14,7%
Meget utilfreds	8,4%	5,9%	16,5%	5,9%
Ved ikke	21,8%	23,3%	21,3%	14,2%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	4,1%	5,2%	2,2%	0,4%	3,4%
Tilfreds	21,9%	24,1%	34,6%	18,1%	29,3%
Hverken tilfreds eller utilfreds	25,6%	18,8%	24,9%	25,5%	25,8%
Utilfreds	16,6%	17,3%	5,4%	28,9%	18,3%
Meget utilfreds	6,5%	17,6%	5,7%	13,0%	4,2%
Ved ikke	25,4%	17,0%	27,3%	14,1%	19,0%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	3,9%	3,3%	6,7%	2,4%	2,0%
Tilfreds	24,9%	25,0%	23,6%	28,2%	17,1%
Hverken tilfreds eller utilfreds	18,7%	21,0%	30,8%	26,1%	29,1%
Utilfreds	14,8%	17,6%	14,9%	16,8%	23,9%
Meget utilfreds	6,9%	9,9%	14,7%	6,2%	6,0%
Ved ikke	30,7%	23,3%	9,4%	20,4%	21,9%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	2,3%	4,9%
Tilfreds	26,4%	22,5%
Hverken tilfreds eller utilfreds	25,7%	23,1%
Utilfreds	16,2%	18,3%
Meget utilfreds	8,4%	8,4%
Ved ikke	20,9%	22,8%

2. B Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder?
Dagtilbud (fx børnehaver og vuggestuer)

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	4,7%	4,8%	4,4%	5,2%
Tilfreds	21,4%	18,6%	24,9%	29,4%
Hverken tilfreds eller utilfreds	25,9%	27,0%	23,4%	25,2%
Utilfreds	12,9%	12,3%	13,6%	14,7%
Meget utilfreds	7,3%	8,8%	4,2%	5,1%
Ved ikke	27,8%	28,5%	29,5%	20,3%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	4,9%	6,1%	3,3%	4,6%	4,1%
Tilfreds	16,0%	26,4%	24,5%	23,1%	26,7%
Hverken tilfreds eller utilfreds	26,9%	23,8%	21,8%	26,1%	27,8%
Utilfreds	14,1%	11,8%	15,5%	12,8%	9,7%
Meget utilfreds	9,4%	5,1%	2,2%	8,8%	6,1%
Ved ikke	28,8%	26,7%	32,7%	24,5%	25,6%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	6,6%	6,1%	3,6%	4,4%	1,5%
Tilfreds	20,6%	28,1%	19,1%	21,5%	14,4%
Hverken tilfreds eller utilfreds	20,0%	22,4%	35,9%	23,9%	34,1%
Utilfreds	11,1%	13,2%	12,7%	15,0%	11,2%
Meget utilfreds	8,1%	13,0%	4,9%	5,4%	3,3%
Ved ikke	33,5%	17,3%	23,8%	29,8%	35,6%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	4,1%	5,5%
Tilfreds	21,1%	21,7%
Hverken tilfreds eller utilfreds	26,0%	25,9%
Utilfreds	13,1%	12,6%
Meget utilfreds	7,1%	7,4%
Ved ikke	28,6%	26,8%

2.C Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder?
Ældreområdet

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	1,9%	1,9%	0,4%	4,8%
Tilfreds	13,6%	11,3%	19,3%	14,5%
Hverken tilfreds eller utilfreds	21,9%	21,9%	23,4%	18,5%
Utilfreds	21,7%	21,8%	19,1%	26,3%
Meget utilfreds	12,5%	12,1%	13,3%	13,0%
Ved ikke	28,5%	31,0%	24,5%	22,9%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	1,4%	2,0%	0,8%	0,0%	4,4%
Tilfreds	10,3%	23,1%	17,5%	12,6%	11,6%
Hverken tilfreds eller utilfreds	22,4%	19,0%	23,0%	20,4%	23,5%
Utilfreds	21,2%	16,9%	17,0%	31,4%	23,9%
Meget utilfreds	12,8%	10,0%	11,8%	17,7%	11,2%
Ved ikke	32,1%	29,0%	29,8%	18,0%	25,3%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	2,8%	0,4%	1,0%	3,2%	1,1%
Tilfreds	9,5%	8,9%	15,8%	17,8%	16,8%
Hverken tilfreds eller utilfreds	23,3%	19,4%	29,3%	18,5%	22,1%
Utilfreds	11,6%	27,2%	15,8%	23,5%	32,6%
Meget utilfreds	13,3%	11,4%	9,5%	11,4%	18,6%
Ved ikke	39,5%	32,8%	28,7%	25,6%	8,9%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	1,9%	1,8%
Tilfreds	17,4%	9,3%
Hverken tilfreds eller utilfreds	21,9%	21,9%
Utilfreds	21,6%	21,8%
Meget utilfreds	10,0%	15,2%
Ved ikke	27,2%	30,0%

2. D Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder?
Støtte til borgere med handicap

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	2,1%	2,0%	1,1%	4,7%
Tilfreds	11,5%	10,9%	15,5%	6,5%
Hverken tilfreds eller utilfreds	23,7%	23,8%	24,4%	21,3%
Utilfreds	22,8%	22,7%	23,2%	22,3%
Meget utilfreds	12,8%	12,8%	12,3%	14,0%
Ved ikke	27,1%	27,8%	23,5%	31,0%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	2,1%	3,1%	1,3%	0,0%	3,1%
Tilfreds	8,8%	17,1%	14,1%	9,6%	12,3%
Hverken tilfreds eller utilfreds	24,1%	25,7%	20,8%	20,5%	24,3%
Utilfreds	22,6%	20,9%	24,6%	33,9%	17,5%
Meget utilfreds	11,8%	8,4%	12,8%	20,9%	14,3%
Ved ikke	30,6%	24,8%	26,3%	15,2%	28,5%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	3,9%	2,1%	1,5%	1,8%	0,4%
Tilfreds	12,6%	6,9%	13,6%	12,8%	11,7%
Hverken tilfreds eller utilfreds	21,3%	27,2%	24,8%	25,1%	17,6%
Utilfreds	12,8%	21,8%	23,9%	27,5%	29,9%
Meget utilfreds	9,6%	11,4%	12,7%	13,6%	19,1%
Ved ikke	39,8%	30,6%	23,4%	19,2%	21,2%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	2,6%	1,6%
Tilfreds	13,8%	8,8%
Hverken tilfreds eller utilfreds	24,7%	22,5%
Utilfreds	21,3%	24,5%
Meget utilfreds	10,5%	15,5%
Ved ikke	27,1%	27,1%

2.F Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder?
Idræt, kultur og fritid

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	9,8%	12,4%	5,6%	4,5%
Tilfreds	34,4%	35,4%	31,8%	33,7%
Hverken tilfreds eller utilfreds	26,8%	26,9%	31,2%	17,6%
Utilfreds	9,3%	7,4%	9,9%	18,7%
Meget utilfreds	5,9%	4,7%	8,0%	8,6%
Ved ikke	13,7%	13,3%	13,5%	16,9%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	14,2%	7,2%	7,7%	5,8%	5,8%
Tilfreds	38,1%	40,5%	35,7%	21,4%	27,5%
Hverken tilfreds eller utilfreds	23,0%	24,9%	31,7%	38,4%	27,6%
Utilfreds	8,1%	7,9%	4,7%	12,2%	14,0%
Meget utilfreds	3,4%	7,5%	3,8%	7,1%	11,0%
Ved ikke	13,2%	11,9%	16,4%	15,1%	14,1%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	6,5%	11,3%	12,2%	10,4%	9,3%
Tilfreds	32,7%	37,8%	33,4%	33,4%	34,7%
Hverken tilfreds eller utilfreds	23,2%	25,0%	30,6%	28,2%	28,6%
Utilfreds	11,8%	7,3%	9,8%	8,6%	9,1%
Meget utilfreds	8,2%	8,0%	3,6%	5,2%	3,1%
Ved ikke	17,6%	10,6%	10,4%	14,3%	15,1%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	9,8%	9,9%
Tilfreds	38,7%	29,4%
Hverken tilfreds eller utilfreds	28,1%	25,4%
Utilfreds	9,7%	8,9%
Meget utilfreds	4,8%	7,2%
Ved ikke	8,9%	19,2%

2.G Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder?
Vejnet

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	1,7%	1,9%	1,7%	0,5%
Tilfreds	14,3%	15,5%	10,6%	14,8%
Hverken tilfreds eller utilfreds	20,5%	23,8%	17,0%	9,5%
Utilfreds	29,5%	28,6%	28,7%	36,2%
Meget utilfreds	28,4%	24,5%	35,3%	36,4%
Ved ikke	5,6%	5,7%	6,8%	2,7%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	3,1%	0,0%	2,3%	0,0%	0,5%
Tilfreds	14,9%	13,0%	21,8%	13,9%	9,8%
Hverken tilfreds eller utilfreds	21,6%	22,4%	23,0%	17,8%	16,6%
Utilfreds	27,7%	34,5%	24,3%	26,1%	34,4%
Meget utilfreds	25,2%	24,7%	19,0%	40,1%	37,4%
Ved ikke	7,5%	5,4%	9,6%	2,2%	1,3%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	0,0%	3,4%	2,2%	1,1%	2,2%
Tilfreds	18,0%	11,9%	12,5%	14,5%	13,5%
Hverken tilfreds eller utilfreds	20,3%	20,8%	23,4%	19,8%	18,5%
Utilfreds	15,1%	36,9%	31,5%	34,3%	29,1%
Meget utilfreds	32,4%	24,2%	27,6%	27,0%	32,7%
Ved ikke	14,2%	2,8%	2,8%	3,2%	4,0%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	1,8%	1,5%
Tilfreds	16,8%	11,5%
Hverken tilfreds eller utilfreds	20,9%	20,1%
Utilfreds	28,9%	30,2%
Meget utilfreds	27,9%	29,0%
Ved ikke	3,7%	7,7%

2.H Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder?
Affaldshåndtering

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	6,0%	7,6%	3,6%	1,9%
Tilfreds	34,7%	40,3%	24,7%	23,9%
Hverken tilfreds eller utilfreds	23,2%	20,9%	30,4%	21,6%
Utilfreds	18,0%	16,4%	20,9%	20,9%
Meget utilfreds	12,5%	8,7%	16,1%	26,5%
Ved ikke	5,6%	6,1%	4,3%	5,2%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	7,2%	5,8%	6,6%	4,0%	4,1%
Tilfreds	43,6%	36,5%	24,1%	20,0%	27,6%
Hverken tilfreds eller utilfreds	20,5%	24,9%	28,9%	27,1%	22,5%
Utilfreds	13,8%	18,3%	17,5%	25,3%	23,4%
Meget utilfreds	8,0%	10,0%	12,9%	20,2%	20,2%
Ved ikke	6,9%	4,5%	10,0%	3,5%	2,3%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	1,6%	5,2%	9,4%	8,2%	5,8%
Tilfreds	19,8%	39,4%	35,3%	41,0%	38,2%
Hverken tilfreds eller utilfreds	35,3%	17,1%	27,1%	20,4%	14,4%
Utilfreds	19,8%	20,7%	15,0%	13,9%	22,8%
Meget utilfreds	10,4%	12,6%	10,5%	13,6%	16,2%
Ved ikke	13,1%	5,1%	2,9%	2,8%	2,7%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	6,6%	5,3%
Tilfreds	36,5%	32,6%
Hverken tilfreds eller utilfreds	23,0%	23,5%
Utilfreds	18,4%	17,5%
Meget utilfreds	11,8%	13,3%
Ved ikke	3,6%	7,8%

2.I Hvad synes du om følgende services, som din kommune tilbyder?
Udvikling af dit bosted (fx byfornyelse og boligbyggeri)

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	4,6%	5,4%	2,8%	4,2%
Tilfreds	17,5%	24,7%	2,8%	7,6%
Hverken tilfreds eller utilfreds	25,0%	30,2%	17,7%	11,7%
Utilfreds	24,1%	21,5%	29,1%	28,3%
Meget utilfreds	21,3%	11,1%	38,5%	42,9%
Ved ikke	7,4%	7,1%	9,1%	5,3%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	6,8%	2,1%	3,2%	2,8%	3,7%
Tilfreds	23,9%	18,8%	11,2%	4,9%	12,8%
Hverken tilfreds eller utilfreds	29,9%	24,7%	18,2%	19,0%	21,6%
Utilfreds	16,5%	24,7%	35,8%	33,6%	28,9%
Meget utilfreds	15,1%	19,7%	20,4%	35,6%	29,2%
Ved ikke	7,8%	10,0%	11,3%	4,1%	3,8%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	5,1%	5,0%	4,5%	4,4%	3,8%
Tilfreds	13,7%	20,8%	23,0%	17,7%	11,9%
Hverken tilfreds eller utilfreds	21,5%	26,4%	24,6%	26,6%	26,1%
Utilfreds	21,9%	21,8%	22,4%	24,1%	33,7%
Meget utilfreds	25,8%	21,4%	16,6%	22,0%	18,0%
Ved ikke	12,1%	4,6%	8,9%	5,3%	6,4%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	6,0%	9,3%
Tilfreds	22,1%	3,0%
Hverken tilfreds eller utilfreds	25,9%	12,3%
Utilfreds	20,7%	24,0%
Meget utilfreds	19,6%	28,0%
Ved ikke	5,6%	23,3%

3. Hvad synes du om den service din kommune tilbyder på dit bosted?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	2,2%	3,0%	1,3%	0,0%
Tilfreds	22,1%	24,0%	17,7%	20,5%
Hverken tilfreds eller utilfreds	33,0%	33,0%	34,2%	30,1%
Utilfreds	18,7%	17,8%	18,3%	24,3%
Meget utilfreds	11,0%	8,7%	13,8%	17,8%
Ved ikke	13,0%	13,4%	14,7%	7,4%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget tilfreds	2,6%	1,9%	0,8%	1,4%	3,0%
Tilfreds	25,9%	30,0%	17,0%	14,1%	14,2%
Hverken tilfreds eller utilfreds	36,7%	25,4%	36,1%	22,1%	35,3%
Utilfreds	14,4%	23,6%	17,3%	25,8%	21,1%
Meget utilfreds	7,6%	8,0%	14,7%	24,0%	11,7%
Ved ikke	12,9%	11,1%	14,0%	12,6%	14,8%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget tilfreds	0,0%	1,9%	3,5%	3,1%	3,4%
Tilfreds	21,1%	23,5%	23,0%	25,8%	12,5%
Hverken tilfreds eller utilfreds	34,7%	30,2%	38,7%	30,1%	33,6%
Utilfreds	13,1%	15,9%	13,7%	22,8%	29,9%
Meget utilfreds	6,7%	14,9%	10,1%	10,2%	14,5%
Ved ikke	24,3%	13,6%	11,0%	8,0%	6,1%

	Mænd	Kvinder
Meget tilfreds	2,1%	2,4%
Tilfreds	26,8%	16,7%
Hverken tilfreds eller utilfreds	28,8%	37,6%
Utilfreds	19,5%	17,8%
Meget utilfreds	11,1%	10,9%
Ved ikke	11,6%	14,7%

4. Her følger en række udsagn.
For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn
A. Mit bosted har gode muligheder for offentlig børnepasning

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	2,1%	2,4%	1,9%	1,1%
Enig	29,5%	29,9%	29,1%	28,4%
Hverken enig eller uenig	22,8%	23,3%	22,1%	21,5%
Uenig	14,2%	12,6%	14,5%	22,5%
Helt uenig	7,9%	7,2%	7,5%	12,0%
Ved ikke	23,5%	24,6%	24,9%	14,5%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	2,3%	1,4%	4,0%	2,7%	0,9%
Enig	26,8%	43,8%	32,3%	20,5%	27,5%
Hverken enig eller uenig	22,8%	23,9%	19,5%	25,0%	22,3%
Uenig	14,0%	6,1%	16,3%	12,4%	21,4%
Helt uenig	8,2%	7,5%	3,9%	14,9%	5,5%
Ved ikke	25,9%	17,3%	24,1%	24,4%	22,4%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	0,9%	3,1%	1,6%	2,0%	3,3%
Enig	29,4%	33,4%	31,4%	29,9%	20,4%
Hverken enig eller uenig	19,4%	25,2%	24,8%	22,6%	22,5%
Uenig	13,0%	10,8%	15,6%	14,3%	20,0%
Helt uenig	8,5%	11,2%	7,6%	7,1%	3,2%
Ved ikke	28,8%	16,3%	19,0%	24,0%	30,5%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	1,8%	2,5%
Enig	34,7%	23,6%
Hverken enig eller uenig	23,8%	21,7%
Uenig	12,2%	16,5%
Helt uenig	6,0%	9,9%
Ved ikke	21,5%	25,7%

4. Her følger en række udsagn.
For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn
B. Mit bosted har gode folkeskoler

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	4,4%	4,4%	3,5%	6,2%
Enig	31,2%	32,2%	28,2%	31,8%
Hverken enig eller uenig	23,4%	24,0%	24,6%	18,1%
Uenig	16,7%	16,6%	13,1%	24,5%
Helt uenig	9,4%	6,5%	18,0%	7,8%
Ved ikke	14,9%	16,3%	12,6%	11,5%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	4,1%	6,1%	5,5%	4,8%	2,7%
Enig	28,2%	37,0%	33,3%	18,4%	39,3%
Hverken enig eller uenig	26,8%	14,5%	25,8%	19,2%	24,4%
Uenig	17,2%	10,8%	10,0%	29,6%	16,9%
Helt uenig	6,2%	21,0%	7,2%	17,5%	3,6%
Ved ikke	17,5%	10,6%	18,1%	10,4%	13,1%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	0,9%	7,6%	4,6%	5,0%	3,4%
Enig	34,6%	27,9%	25,5%	34,1%	31,5%
Hverken enig eller uenig	25,9%	20,9%	29,4%	20,9%	21,9%
Uenig	15,8%	16,9%	19,9%	15,7%	16,4%
Helt uenig	7,2%	12,6%	10,0%	9,0%	8,2%
Ved ikke	15,6%	14,2%	10,6%	15,4%	18,6%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	4,0%	4,8%
Enig	35,6%	26,3%
Hverken enig eller uenig	22,0%	25,0%
Uenig	15,8%	17,7%
Helt uenig	9,8%	9,0%
Ved ikke	12,8%	17,2%

4. Her følger en række udsagn.
For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn
C. De ældre får den hjælp, de har behov for på mit bosted

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	2,5%	1,7%	2,6%	6,9%
Enig	16,7%	14,9%	20,0%	19,8%
Hverken enig eller uenig	21,9%	21,5%	23,7%	20,1%
Uenig	23,7%	24,2%	24,5%	19,4%
Helt uenig	10,4%	9,9%	10,5%	13,4%
Ved ikke	24,8%	27,9%	18,8%	20,5%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	1,3%	2,6%	3,5%	0,0%	6%
Enig	13,8%	25,2%	18,6%	16,8%	15,0%
Hverken enig eller uenig	21,8%	22,2%	24,0%	17,1%	23,3%
Uenig	22,3%	20,3%	21,2%	37,8%	22,9%
Helt uenig	11,7%	5,4%	9,8%	13,8%	10,1%
Ved ikke	29,1%	24,3%	22,8%	14,4%	22,7%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	4,7%	1,1%	1,6%	3,5%	0,0%
Enig	24,0%	9,8%	16,3%	16,3%	16,9%
Hverken enig eller uenig	19,4%	22,0%	32,1%	19,9%	17,7%
Uenig	16,4%	25,8%	12,1%	25,8%	41,5%
Helt uenig	9,6%	10,1%	10,6%	10,6%	11,7%
Ved ikke	25,9%	31,2%	27,2%	23,8%	12,1%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	2,2%	2,8%
Enig	21,2%	11,5%
Hverken enig eller uenig	22,2%	21,5%
Uenig	21,8%	25,9%
Helt uenig	7,0%	14,3%
Ved ikke	25,6%	24,0%

4. Her følger en række udsagn.

For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn

C. Mit bosted har faciliteter, der gør det muligt at dyrke mine interesser for idræt, kultur og fritid

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	8,7%	11,2%	5,2%	1,9%
Enig	39,4%	43,1%	32,9%	32,3%
Hverken enig eller uenig	22,4%	20,3%	30,3%	17,4%
Uenig	10,1%	9,8%	8,8%	14,6%
Helt uenig	8,2%	5,5%	9,7%	20,4%
Ved ikke	11,3%	10,2%	13,1%	13,5%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	12,7%	8,0%	8,2%	3,9%	3%
Enig	42,7%	40,4%	39,6%	30,3%	36,1%
Hverken enig eller uenig	20,9%	24,6%	17,3%	27,8%	23,5%
Uenig	7,3%	8,0%	14,3%	13,3%	14,0%
Helt uenig	5,5%	9,1%	5,5%	13,1%	12,3%
Ved ikke	11,0%	9,9%	14,9%	11,5%	10,8%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	11,5%	6,6%	12,7%	6,8%	6,6%
Enig	32,0%	42,0%	37,4%	44,2%	39,7%
Hverken enig eller uenig	19,4%	20,5%	27,5%	21,9%	25,3%
Uenig	13,8%	10,5%	7,2%	7,5%	11,9%
Helt uenig	10,2%	9,4%	6,6%	8,1%	5,2%
Ved ikke	13,0%	10,9%	8,6%	11,6%	11,2%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	9,8%	7,4%
Enig	45,2%	32,8%
Hverken enig eller uenig	21,7%	23,1%
Uenig	9,0%	11,3%
Helt uenig	6,6%	10,0%
Ved ikke	7,6%	15,4%

4. Her følger en række udsagn.
For hvert udsagn bedes du vurdere, hvor enig eller uenig du er i følgende udsagn
D. Det offentlige rum er handicapvenligt/tilpasset handicappede i mit bosted

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	1,6%	1,7%	1,9%	1,1%
Enig	15,9%	16,7%	16,1%	11,0%
Hverken enig eller uenig	25,1%	26,9%	21,3%	22,5%
Uenig	24,1%	23,1%	27,6%	22,5%
Helt uenig	14,9%	13,6%	13,0%	25,8%
Ved ikke	18,4%	18,1%	20,1%	17,1%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	0,8%	3,2%	4,3%	2,1%	0,6%
Enig	15,8%	26,0%	13,0%	8,6%	13,3%
Hverken enig eller uenig	26,1%	31,2%	18,5%	16,0%	26,6%
Uenig	20,8%	19,7%	31,5%	32,8%	26,1%
Helt uenig	13,7%	6,5%	20,2%	26,3%	15,1%
Ved ikke	22,9%	13,4%	12,6%	14,2%	18,4%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	3,1%	0,2%	1,5%	2,5%	0,0%
Enig	16,4%	15,7%	15,5%	15,9%	15,7%
Hverken enig eller uenig	18,1%	26,4%	33,2%	27,5%	20,0%
Uenig	20,2%	26,6%	19,8%	23,8%	31,8%
Helt uenig	15,4%	12,2%	9,8%	17,0%	19,8%
Ved ikke	26,7%	18,8%	20,1%	13,3%	12,7%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	1,3%	2,0%
Enig	20,3%	10,8%
Hverken enig eller uenig	28,4%	21,3%
Uenig	20,7%	27,9%
Helt uenig	11,3%	19,0%
Ved ikke	18,0%	18,9%

5. Har du indenfor de sidste 12 måneder kontaktet din kommune?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Ja	66,4%	65,3%	70,0%	64,7%
Nej	33,6%	34,7%	30,0%	35,3%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Ja	68,2%	66,6%	73,5%	59,7%	61,9%
Nej	31,8%	33,4%	26,5%	40,3%	38,1%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Ja	63,3%	72,7%	68,0%	61,1%	70,2%
Nej	36,7%	27,3%	32,0%	38,9%	29,8%

	Mænd	Kvinder
Ja	66,3%	66,5%
Nej	33,7%	33,5%

5.A Tilfredshed med oplevelsen

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget tilfreds	5,6%	7,0%	4,2%	0,7%
Tilfreds	33,0%	35,0%	31,1%	25,2%
Hverken tilfreds eller utilfreds	29,4%	27,1%	33,4%	33,5%
Utilfreds	17,2%	16,8%	15,1%	24,1%
Meget utilfreds	12,6%	12,4%	12,3%	13,8%
ved ikke	2,2%	1,5%	3,8%	2,7%

5.B Effektiviteten af oplevelsen

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget hurtig	3,5%	4,3%	2,6%	0,8%
Hurtig	12,5%	14,9%	8,7%	7,7%
Hverken hurtig eller langsom	31,9%	32,0%	33,6%	28,4%
Langsom	23,5%	23,0%	24,0%	25,3%
Meget langsom	25,0%	23,1%	25,3%	34,4%
ved ikke	3,6%	2,8%	5,9%	3,4%

6.A Hvor interesseret er du i hvert af følgende områder? (Kommunalpolitik)

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget interesseret	10,6%	11,8%	8,3%	8,8%
Interesseret	32,8%	32,0%	36,4%	30,2%
Hverken interesseret eller uinteresseret	19,2%	18,6%	19,7%	22,0%
Lidt interesseret	18,4%	18,9%	16,6%	19,4%
Slet ikke interesseret	10,6%	10,5%	10,2%	11,8%
ved ikke	8,3%	8,2%	8,8%	7,9%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget interesseret	10,6%	15,8%	8,2%	12,0%	7,1%
Interesseret	35,0%	31,2%	26,6%	32,5%	32,9%
Hverken interesseret eller uinteresseret	20,4%	13,7%	27,0%	17,4%	17,9%
Lidt interesseret	19,0%	18,4%	15,9%	16,6%	19,7%
Slet ikke interesseret	9,4%	12,4%	12,7%	11,5%	10,0%
ved ikke	5,6%	8,5%	9,7%	10,0%	12,4%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget interesseret	2,4%	6,6%	12,1%	16,0%	18,3%
Interesseret	20,6%	30,1%	32,5%	41,2%	40,5%
Hverken interesseret eller uinteresseret	26,7%	21,9%	20,7%	14,1%	11,3%
Lidt interesseret	18,1%	16,6%	21,3%	17,3%	20,9%
Slet ikke interesseret	18,0%	15,0%	7,2%	5,8%	5,1%
ved ikke	14,2%	9,8%	6,2%	5,7%	4,0%

	Mænd	Kvinder
Meget interesseret	12,5%	8,6%
Interesseret	33,5%	32,1%
Hverken interesseret eller uinteresseret	19,5%	18,9%
Lidt interesseret	17,6%	19,3%
Slet ikke interesseret	10,8%	10,4%
ved ikke	6,2%	10,7%

6.B Hvor interesseret er du i hvert af følgende områder? (Landspolitik)

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget interesseret	16,2%	18,4%	12,2%	12,4%
Interesseret	34,5%	33,8%	36,9%	33,3%
Hverken interesseret eller uinteresseret	17,2%	17,2%	16,0%	19,4%
Lidt interesseret	15,2%	15,2%	15,7%	14,3%
Slet ikke interesseret	7,8%	6,7%	9,0%	11,8%
ved ikke	9,1%	8,7%	10,3%	8,7%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget interesseret	19,7%	18,8%	8,8%	18,3%	9,3%
Interesseret	34,4%	36,3%	33,4%	28,0%	37,3%
Hverken interesseret eller uinteresseret	15,7%	14,0%	24,1%	17,8%	18,9%
Lidt interesseret	17,7%	13,5%	12,5%	16,0%	12,3%
Slet ikke interesseret	6,0%	9,9%	12,1%	6,7%	8,5%
ved ikke	6,5%	7,5%	9,1%	13,1%	13,8%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget interesseret	6,3%	11,0%	19,9%	22,3%	24,4%
Interesseret	20,8%	31,6%	32,9%	43,7%	44,5%
Hverken interesseret eller uinteresseret	28,0%	19,4%	17,6%	9,7%	10,7%
Lidt interesseret	16,0%	15,7%	15,8%	15,2%	12,7%
Slet ikke interesseret	14,1%	13,0%	4,3%	2,4%	4,3%
ved ikke	14,8%	9,4%	9,5%	6,7%	3,3%

	Mænd	Kvinder
Meget interesseret	20,3%	11,6%
Interesseret	33,7%	35,3%
Hverken interesseret eller uinteresseret	18,5%	15,7%
Lidt interesseret	12,9%	17,9%
Slet ikke interesseret	7,1%	8,6%
ved ikke	7,5%	10,9%

7. I hvilken grad føler du dig informeret om aktiviteter og beslutninger foretaget af kommunalbestyrelsen

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
I meget høj grad	0,9%	1,0%	0,9%	0,8%
I høj grad	6,8%	8,5%	3,5%	4,0%
Hverken i høj eller lav grad	25,8%	25,1%	28,7%	23,9%
I lav grad	35,7%	38,2%	31,1%	30,9%
Slet ikke informeret	19,6%	16,4%	21,5%	33,1%
ved ikke	11,3%	10,9%	14,2%	7,3%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
I meget høj grad	0,7%	1,5%	1,2%	2,4%	0,0%
I høj grad	7,6%	5,9%	4,3%	6,6%	7,1%
Hverken i høj eller lav grad	29,5%	26,7%	14,2%	19,9%	26,6%
I lav grad	37,3%	34,5%	42,2%	33,4%	30,7%
Slet ikke informeret	14,2%	15,7%	30,1%	25,6%	25,6%
ved ikke	10,7%	15,8%	8,1%	12,1%	10,1%

	Mænd	Kvinder
I meget høj grad	0,6%	1,3%
I høj grad	7,8%	5,5%
Hverken i høj eller lav grad	29,6%	21,5%
I lav grad	33,0%	38,7%
Slet ikke informeret	18,6%	20,7%
ved ikke	10,4%	12,3%

8. I hvilken grad mener du, at kommunalbestyrelsen repræsenterer dit bosteds interesser

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
I meget høj grad	1,1%	1,3%	0,5%	0,7%
I høj grad	8,7%	11,0%	3,8%	5,8%
Hverken i høj eller lav grad	24,6%	27,7%	18,7%	19,4%
I lav grad	27,7%	28,5%	30,6%	17,6%
Slet ikke repræsenteret	20,0%	13,5%	29,6%	36,8%
ved ikke	17,9%	17,9%	16,8%	19,7%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
I meget høj grad	1,5%	1,0%	1,6%	1,0%	0,0%
I høj grad	10,0%	8,9%	7,4%	7,1%	7,2%
Hverken i høj eller lav grad	31,2%	19,0%	13,9%	19,0%	23,5%
I lav grad	26,0%	33,5%	35,6%	24,6%	24,1%
Slet ikke repræsenteret	13,1%	15,5%	27,6%	37,0%	25,4%
ved ikke	18,1%	22,1%	13,9%	11,1%	19,8%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
I meget høj grad	0,4%	0,7%	2,1%	1,3%	1,2%
I høj grad	5,4%	7,7%	11,0%	11,5%	7,3%
Hverken i høj eller lav grad	21,1%	20,2%	28,9%	27,6%	26,3%
I lav grad	22,5%	27,2%	30,0%	27,3%	35,6%
Slet ikke repræsenteret	24,9%	21,9%	13,9%	17,8%	20,5%
ved ikke	25,8%	22,3%	14,1%	14,4%	9,1%

9. Hvordan vil du vurdere kommunalbestyrelsens evne til at løse lokale problemer?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget god	0,9%	0,9%	1,0%	1,0%
God	10,1%	12,1%	5,5%	8,2%
Hverken god eller dårlig	28,40%	26,9%	26,3%	30,0%
Dårlig	27,1%	29,8%	28,4%	20,8%
Meget dårlig	14,3%	11,8%	19,7%	16,7%
ved ikke	19,2%	18,5%	19,1%	23,2%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget god	1,3%	0,9%	0,8%	0,3%	0,5%
God	10,7%	15,6%	7,3%	6,2%	8,1%
Hverken god eller dårlig	26,1%	27,1%	24,0%	30,7%	29,1%
Dårlig	33,3%	22,6%	24,6%	27,0%	25,2%
Meget dårlig	10,3%	12,7%	17,9%	25,9%	15,9%
ved ikke	18,4%	21,1%	25,4%	9,8%	21,3%

10.A Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn:
Kommunalbestyrelsens arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	8,7%	11,9%	2,6%	3,4%
Enig	27,0%	31,9%	18,3%	17,6%
Hverken enig eller uenig	24,50%	24,1%	25,6%	24,5%
Uenig	16,2%	11,3%	25,3%	25,3%
Helt uenig	8,9%	7,5%	11,8%	10,7%
Ved ikke	14,6%	13,3%	16,4%	18,6%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	8,9%	10,6%	6,8%	12,4%	5,8%
Enig	38,0%	27,4%	18,7%	13,1%	14,4%
Hverken enig eller uenig	24,4%	22,3%	15,0%	21,6%	33,8%
Uenig	9,2%	14,9%	34,4%	20,9%	20,4%
Helt uenig	6,4%	11,8%	12,6%	14,9%	6,7%
Ved ikke	13,2%	13,0%	12,5%	17,2%	18,9%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	4,9%	7,8%	8,7%	9,6%	14,7%
Enig	24,3%	21,7%	30,2%	27,2%	36,1%
Hverken enig eller uenig	23,6%	21,9%	29,1%	27,0%	20,0%
Uenig	12,2%	18,5%	13,6%	18,6%	17,4%
Helt uenig	10,9%	11,9%	6,8%	8,0%	4,8%
Ved ikke	24,2%	18,1%	11,6%	9,6%	7,0%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	8,4%	9,0%
Enig	32,5%	20,8%
Hverken enig eller uenig	25,5%	23,4%
Uenig	14,9%	17,7%
Helt uenig	8,4%	9,4%
Ved ikke	10,3%	19,5%

10.B Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn

Jeg kan komme i dialog med medlemmer af kommunalbestyrelsen om ting, der betyder noget for mig

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
I meget høj grad	2,1%	2,4%	1,8%	1,5%
I høj grad	16,0%	14,7%	16,0%	22,4%
Hverken i høj eller lav grad	26,5%	28,0%	26,4%	18,7%
I lav grad	16,6%	15,5%	16,8%	22,8%
Slet ikke repræsenteret	11,3%	10,2%	12,8%	14,5%
ved ikke	27,4%	29,2%	26,1%	20,1%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
I meget høj grad	1,8%	1,8%	0,8%	3,8%	2,9%
I høj grad	13,3%	21,1%	12,1%	16,9%	19,4%
Hverken i høj eller lav grad	29,1%	26,6%	31,5%	21,8%	20,6%
I lav grad	12,9%	16,2%	19,4%	20,2%	21,8%
Slet ikke repræsenteret	11,2%	10,7%	12,1%	16,0%	8,8%
ved ikke	31,6%	23,6%	24,1%	21,4%	26,4%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
I meget høj grad	1,4%	0,6%	4,6%	2,4%	2,4%
I høj grad	16,4%	14,5%	14,8%	16,3%	18,4%
Hverken i høj eller lav grad	21,0%	27,4%	25,7%	31,1%	25,7%
I lav grad	16,8%	15,1%	13,9%	16,0%	23,5%
Slet ikke repræsenteret	10,7%	11,6%	13,9%	12,4%	6,5%
ved ikke	33,7%	30,7%	27,2%	21,7%	23,6%

	Mænd	Kvinder
I meget høj grad	2,3%	2,0%
I høj grad	20,8%	10,6%
Hverken i høj eller lav grad	27,3%	25,7%
I lav grad	14,8%	18,7%
Slet ikke repræsenteret	10,1%	12,7%
ved ikke	24,8%	30,4%

10.C Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn
Kommunalbestyrelsen tager hensyn til borgerne, når de træffer beslutninger

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	1,3%	1,5%	0,7%	1,8%
Enig	17,4%	17,7%	16,3%	17,4%
Hverken enig eller uenig	27,8%	27,1%	30,2%	26,6%
Uenig	20,0%	19,6%	21,6%	19,0%
Helt uenig	10,4%	9,0%	15,6%	7,2%
Ved ikke	23,1%	25,0%	15,6%	27,9%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	1,2%	0,7%	2,3%	1,0%	1,6%
Enig	19,3%	20,8%	14,1%	11,8%	15,0%
Hverken enig eller uenig	26,5%	25,8%	30,0%	22,5%	34,1%
Uenig	18,7%	22,2%	20,8%	29,1%	15,6%
Helt uenig	9,6%	10,2%	12,2%	16,0%	8,0%
Ved ikke	24,6%	20,3%	20,6%	19,5%	25,7%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	1,6%	0%	1,9%	1,7%	1,6%
Enig	18,2%	15,2%	16,9%	20,5%	13,3%
Hverken enig eller uenig	24,8%	25,8%	35,8%	27,2%	27,9%
Uenig	12,9%	20,7%	16,5%	22,3%	30,4%
Helt uenig	9,1%	10,4%	9,2%	12,1%	10,2%
Ved ikke	33,4%	28,0%	19,7%	16,2%	16,5%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	0,8%	1,9%
Enig	20,0%	14,4%
Hverken enig eller uenig	28,8%	26,7%
Uenig	20,5%	19,5%
Helt uenig	10,9%	9,8%
Ved ikke	19,0%	27,8%

11 Hvor stærk er din følelse af tilknytning til følgende geografiske området

A. Dit bosted

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget stærk tilknytning	12,5%	11,4%	13,4%	17,4%
Stærk tilknytning	22,0%	26,0%	14,5%	15,2%
Nogen tilknytning	26,4%	26,6%	27,8%	23,4%
Lidt tilknytning	15,4%	14,3%	18,1%	15,6%
Slet ingen tilknytning	9,9%	8,9%	11,4%	12,5%
Ved ikke	13,8%	12,9%	15,3%	16,0%

B. Den kommune du bor i

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	8,3%	7,5%	6,9%	15,1%
Enig	18,6%	21,1%	13,5%	15,3%
Hverken enig eller uenig	28,50%	30,9%	25,7%	20,7%
Uenig	18,5%	18,2%	20,4%	16,7%
Helt uenig	11,2%	8,9%	16,6%	13,0%
Ved ikke	14,8%	13,3%	16,8%	19,1%

C. Grønland som helhed

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	18,8%	22,1%	10,6%	17,1%
Enig	19,4%	23,2%	13,7%	10,0%
Hverken enig eller uenig	23,8%	23,0%	24,9%	26,0%
Uenig	11,0%	9,6%	14,4%	11,5%
Helt uenig	9,9%	7,6%	14,5%	13,2%
Ved ikke	17,2%	14,5%	21,9%	22,2%

12.A Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?
Det er vigtigt for mig at stemme ved valg til Inatsisartut

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	41,6%	45,0%	32,7%	41,1%
Enig	28,2%	28,0%	32,6%	20,8%
Hverken enig eller uenig	12,0%	10,1%	16,4%	13,5%
Uenig	3,7%	3,4%	5,3%	2,0%
Helt uenig	7,6%	7,5%	5,7%	12,5%
Ved ikke	6,8%	6,1%	7,3%	10,1%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	47,2%	40,8%	24,6%	40,2%	40,1%
Enig	26,9%	30,6%	42,4%	23,6%	24,1%
Hverken enig eller uenig	11,0%	12,2%	12,8%	11,2%	14,1%
Uenig	2,3%	2,7%	12,3%	4,4%	2,5%
Helt uenig	6,5%	8,1%	6,5%	13,9%	6,9%
Ved ikke	6,2%	5,6%	1,3%	6,8%	12,2%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	22,9%	37,9%	45,9%	52,9%	50,5%
Enig	24,7%	28,5%	30,4%	29,2%	29,0%
Hverken enig eller uenig	14,0%	15,1%	13,9%	7,4%	10,9%
Uenig	8,9%	3,9%	1,7%	1,9%	0,9%
Helt uenig	14,4%	7,4%	2,8%	5,4%	6,8%
Ved ikke	15,0%	7,3%	5,3%	3,2%	1,8%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	41,5%	41,8%
Enig	27,8%	28,7%
Hverken enig eller uenig	12,8%	11,1%
Uenig	4,4%	2,9%
Helt uenig	7,4%	7,9%
Ved ikke	6,1%	7,7%

12.B Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?
Det er vigtigt for mig at stemme ved kommunalvalg

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	39,0%	40,7%	34,3%	38,5%
Enig	32,0%	34,0%	32,0%	21,2%
Hverken enig eller uenig	11,70%	10,5%	15,9%	10,3%
Uenig	4,0%	3,3%	5,6%	4,6%
Helt uenig	6,4%	5,9%	4,3%	13,0%
Ved ikke	7,0%	5,7%	7,9%	12,4%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	43,1%	42,5%	22,5%	40,5%	35,0%
Enig	31,8%	34,2%	47,7%	29,0%	23,7%
Hverken enig eller uenig	9,6%	8,0%	13,4%	12,7%	18,1%
Uenig	4,3%	1,8%	10,1%	1,9%	2,7%
Helt uenig	5,1%	6,9%	5,0%	12,5%	6,1%
Ved ikke	6,1%	6,7%	1,3%	3,5%	14,4%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	18,7%	32,5%	48,1%	49,9%	50,1%
Enig	30,1%	33,5%	30,4%	31,4%	36,0%
Hverken enig eller uenig	18,9%	14,3%	10,7%	7,6%	5,6%
Uenig	6,5%	3,8%	3,4%	3,3%	2,1%
Helt uenig	10,2%	7,4%	2,6%	4,8%	5,7%
Ved ikke	15,7%	8,5%	5,0%	3,0%	0,5%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	38,9%	39,0%
Enig	29,9%	34,4%
Hverken enig eller uenig	14,4%	8,7%
Uenig	4,2%	3,7%
Helt uenig	6,0%	6,8%
Ved ikke	6,6%	7,4%

13.A Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn

Det er vigtigt for mig, at den kandidat jeg stemmer på til kommunalvalget, kommer fra mit lokalområde

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	19,2%	15,4%	28,3%	21,4%
Enig	29,6%	29,6%	29,7%	29,3%
Hverken enig eller uenig	22,20%	23,6%	18,0%	23,1%
Uenig	9,6%	11,0%	7,2%	7,0%
Helt uenig	8,0%	9,1%	5,9%	6,2%
Ved ikke	11,4%	11,3%	10,9%	12,9%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	16,7%	13,9%	13,9%	28,5%	22,1%
Enig	27,9%	34,1%	34,1%	29,6%	30,2%
Hverken enig eller uenig	24,3%	17,5%	17,5%	20,9%	21,7%
Uenig	9,8%	11,4%	11,4%	7,8%	8,7%
Helt uenig	8,3%	11,2%	11,2%	8,6%	3,3%
Ved ikke	13,1%	11,9%	11,9%	4,5%	14,0%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	9,2%	17,4%	20,6%	28,5%	17,6%
Enig	23,1%	24,3%	28,6%	33,1%	42,9%
Hverken enig eller uenig	21,6%	23,9%	31,5%	16,7%	21,2%
Uenig	9,7%	13,4%	7,7%	8,9%	7,3%
Helt uenig	8,3%	10,9%	4,1%	8,2%	6,8%
Ved ikke	28,2%	10,1%	7,5%	4,5%	4,2%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	19,6%	18,8%
Enig	31,1%	27,9%
Hverken enig eller uenig	23,7%	20,5%
Uenig	7,9%	11,6%
Helt uenig	7,6%	8,4%
Ved ikke	10,2%	12,7%

13.B Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn
Det er vigtigere for mig, at min kommunalbestyrelse er sammensat af kandidater,
der deler mine politiske overbevisninger, end kandidater der kommer derfra, hvor jeg bor

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	18,7%	17,7%	19,6%	22,4%
Enig	35,8%	37,5%	34,3%	29,6%
Hverken enig eller uenig	20,40%	19,0%	22,7%	23,1%
Uenig	6,1%	6,7%	4,7%	5,5%
Helt uenig	5,6%	6,3%	4,6%	3,8%
Ved ikke	13,4%	12,7%	14,1%	15,6%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	17,8%	20,6%	12,7%	17,2%	23,6%
Enig	38,0%	38,6%	35,7%	34,5%	29,4%
Hverken enig eller uenig	19,2%	22,5%	16,0%	26,0%	20,4%
Uenig	4,9%	6,5%	11,3%	5,7%	5,8%
Helt uenig	6,3%	3,0%	11,5%	7,2%	1,9%
Ved ikke	13,7%	8,8%	12,9%	9,4%	18,9%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	4,1%	21,7%	20,0%	23,4%	27,1%
Enig	27,3%	30,1%	42,4%	40,0%	43,1%
Hverken enig eller uenig	25,2%	21,9%	22,8%	15,6%	17,0%
Uenig	2,6%	5,0%	4,5%	10,0%	7,4%
Helt uenig	11,5%	7,3%	1,2%	3,0%	3,7%
Ved ikke	29,2%	14,1%	9,1%	8,1%	1,6%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	18,9%	18,5%
Enig	36,5%	35,1%
Hverken enig eller uenig	21,9%	18,6%
Uenig	5,5%	6,8%
Helt uenig	5,8%	5,4%
Ved ikke	11,5%	15,5%

14. I hvilken grad føler du dig informeret om aktiviteter og beslutninger foretaget af bygdebestyrelsen/lokaludvalget?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
I meget høj grad	0,5%	0,2%	0,9%	1,3%
I høj grad	5,3%	3,9%	7,3%	9,3%
Hverken i høj eller lav grad	19,2%	18,8%	21,3%	16,9%
I lav grad	28,4%	27,8%	31,0%	26,7%
Slet ikke informeret	19,2%	17,9%	16,3%	31,8%
ved ikke	27,4%	31,4%	23,3%	13,9%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
I meget høj grad	0,5%	0,9%	0,4%	0,0%	0,4%
I høj grad	5,3%	6,2%	2,4%	2,0%	8,3%
Hverken i høj eller lav grad	22,7%	12,9%	17,6%	18,2%	17,9%
I lav grad	26,3%	25,8%	40,7%	31,1%	26,9%
Slet ikke informeret	16,1%	21,1%	17,3%	27,4%	20,9%
ved ikke	29,1%	33,0%	21,6%	21,4%	25,6%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
I meget høj grad	0,0%	0,0%	0,8%	1,0%	0,8%
I høj grad	4,9%	4,8%	8,7%	4,1%	5,7%
Hverken i høj eller lav grad	12,7%	20,9%	19,1%	22,0%	21,3%
I lav grad	26,4%	29,7%	30,2%	29,1%	26,3%
Slet ikke informeret	15,4%	21,4%	16,9%	21,5%	19,5%
ved ikke	40,6%	23,2%	24,3%	22,4%	26,4%

	Mænd	Kvinder
I meget høj grad	0,5%	0,5%
I høj grad	4,6%	6,2%
Hverken i høj eller lav grad	22,8%	15,0%
I lav grad	26,6%	30,5%
Slet ikke informeret	21,1%	17,0%
ved ikke	24,4%	30,9%

15. I hvilken grad mener du, at bygdebestyrelsen/lokaludvalget repræsenterer din bygds/bys interesser?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
I meget høj grad	0,6%	0,4%	0,4%	2,2%
I høj grad	7,6%	6,8%	8,5%	10,4%
Hverken i høj eller lav grad	19,60%	19,7%	22,3%	13,9%
I lav grad	22,5%	20,5%	23,6%	31,5%
Slet ikke repræsenteret	14,3%	11,5%	14,6%	29,2%
ved ikke	35,3%	41,1%	30,7%	12,8%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
I meget høj grad	0,4%	1,8%	1,6%	0,0%	0,0%
I høj grad	8,5%	5,9%	2,2%	7,4%	10,2%
Hverken i høj eller lav grad	21,1%	15,6%	23,4%	13,9%	21,0%
I lav grad	20,7%	22,3%	28,4%	22,6%	23,4%
Slet ikke repræsenteret	10,1%	13,2%	15,5%	25,9%	17,4%
ved ikke	39,2%	41,3%	28,9%	30,2%	28,0%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
I meget høj grad	0,4%	0,0%	1,2%	1,3%	0,0%
I høj grad	3,7%	4,9%	13,2%	6,8%	14,0%
Hverken i høj eller lav grad	13,2%	21,0%	17,2%	26,0%	17,9%
I lav grad	18,1%	23,2%	22,7%	21,7%	30,4%
Slet ikke repræsenteret	15,7%	16,9%	12,9%	14,4%	9,1%
ved ikke	48,9%	34,1%	32,7%	29,9%	28,7%

	Mænd	Kvinder
I meget høj grad	0,8%	0,4%
I høj grad	7,5%	7,8%
Hverken i høj eller lav grad	22,8%	16,1%
I lav grad	22,7%	22,3%
Slet ikke repræsenteret	15,0%	13,4%
ved ikke	31,2%	40,0%

16. I hvilken grad mener du, at bygdebestyrelsen/lokaludvalget har indflydelse på din bygds/bys lokale forhold?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
I meget høj grad	1,9%	2,1%	0,7%	3,0%
I høj grad	9,7%	8,8%	10,7%	12,9%
Hverken i høj eller lav grad	20,0%	21,8%	18,1%	13,9%
I lav grad	18,4%	14,7%	21,3%	32,3%
Slet ingen indflydelse	13,7%	9,9%	18,1%	25,7%
ved ikke	36,3%	42,6%	31,0%	12,2%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
I meget høj grad	2,0%	2,6%	3,8%	0,4%	0,9%
I høj grad	10,5%	9,1%	14,0%	7,6%	7,5%
Hverken i høj eller lav grad	22,4%	16,3%	19,6%	15,7%	20,6%
I lav grad	15,3%	17,5%	13,9%	23,1%	25,7%
Slet ingen indflydelse	10,1%	15,9%	13,9%	19,3%	16,5%
ved ikke	39,8%	38,6%	34,7%	33,9%	28,8%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
I meget høj grad	2,0%	1,1%	3,4%	1,9%	1,3%
I høj grad	9,0%	7,8%	10,9%	10,5%	11,3%
Hverken i høj eller lav grad	13,7%	20,5%	18,3%	26,1%	19,2%
I lav grad	15,5%	14,8%	21,8%	17,9%	25,9%
Slet ingen indflydelse	13,5%	17,5%	12,5%	11,8%	12,9%
ved ikke	46,3%	38,4%	33,0%	31,9%	29,4%

	Mænd	Kvinder
I meget høj grad	2,0%	1,8%
I høj grad	9,5%	10,1%
Hverken i høj eller lav grad	24,2%	15,3%
I lav grad	19,8%	16,7%
Slet ingen indflydelse	12,1%	15,4%
ved ikke	32,4%	40,7%

17. Hvordan vil du vurdere bygdebestyrelsens/lokaludvalgets evne til at løse lokale problemer?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Meget god	1,1%	1,2%	0,4%	2,2%
God	9,0%	6,3%	11,0%	19,8%
Hverken god eller dårlig	29,70%	31,3%	26,4%	27,2%
Dårlig	13,8%	10,9%	19,9%	17,4%
Meget dårlig	10,5%	9,0%	13,4%	13,2%
ved ikke	35,9%	41,3%	29,0%	20,3%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Meget god	0,7%	3,2%	0,3%	1,4%	0,5%
God	8,5%	5,1%	6,3%	7,9%	15,6%
Hverken god eller dårlig	32,3%	28,9%	30,7%	22,4%	28,1%
Dårlig	9,4%	14,8%	15,5%	19,6%	18,6%
Meget dårlig	8,8%	10,1%	14,0%	22,3%	5,9%
ved ikke	40,3%	37,9%	33,2%	26,4%	31,5%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Meget god	0,0%	1,1%	1,3%	1,5%	1,8%
God	8,2%	3,5%	11,4%	9,9%	14,6%
Hverken god eller dårlig	29,1%	28,0%	32,7%	32,7%	23,7%
Dårlig	5,9%	18,7%	11,4%	14,7%	19,9%
Meget dårlig	11,2%	12,2%	10,3%	9,0%	9,9%
ved ikke	45,6%	36,6%	32,9%	32,2%	30,0%

	Mænd	Kvinder
Meget god	1,0%	1,2%
God	10,5%	7,3%
Hverken god eller dårlig	33,1%	25,8%
Dårlig	13,5%	14,2%
Meget dårlig	11,1%	9,8%
ved ikke	30,8%	41,8%

18.A Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?
Bygdebestyrelsens/lokaludvalgets arbejde har stor betydning for, om kommunen er god at bo i

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	9,1%	10,7%	4,7%	9,3%
Enig	25,8%	25,7%	25,7%	26,6%
Hverken enig eller uenig	22,9%	23,4%	21,1%	23,9%
Uenig	8,9%	5,6%	15,6%	12,9%
Helt uenig	7,8%	6,8%	8,9%	10,8%
Ved ikke	25,5%	27,7%	24,0%	16,5%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	10,5%	5,8%	7,6%	12,6%	7,5%
Enig	24,3%	38,9%	23,5%	17,7%	24,1%
Hverken enig eller uenig	25,1%	21,9%	16,8%	19,4%	24,4%
Uenig	4,9%	7,3%	11,0%	18,7%	12,3%
Helt uenig	7,1%	7,2%	11,3%	11,6%	5,5%
Ved ikke	28,1%	18,8%	29,9%	20,0%	26,4%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	6,4%	10,6%	9,9%	8,1%	12,4%
Enig	21,3%	21,1%	25,5%	30,8%	31,0%
Hverken enig eller uenig	16,6%	27,1%	30,1%	23,1%	18,2%
Uenig	10,6%	9,6%	7,1%	8,1%	8,4%
Helt uenig	8,5%	8,0%	8,3%	7,3%	6,7%
Ved ikke	36,5%	23,7%	19,2%	22,7%	23,3%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	8,5%	9,8%
Enig	30,1%	21,0%
Hverken enig eller uenig	23,3%	22,5%
Uenig	9,0%	8,7%
Helt uenig	7,7%	7,9%
Ved ikke	21,5%	30,1%

18.B Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?
Jeg kan komme i dialog med medlemmer af bygdebestyrelsen/lokaludvalget om ting, der betyder noget for mig

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	1,7%	1,4%	2,3%	1,5%
Enig	17,3%	14,3%	17,1%	34,3%
Hverken enig eller uenig	23,10%	23,7%	25,4%	15,0%
Uenig	14,2%	11,9%	17,3%	20,9%
Helt uenig	7,6%	8,3%	6,2%	6,6%
Ved ikke	36,1%	40,4%	31,7%	21,7%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	2,5%	0,9%	0,8%	2,4%	0,4%
Enig	13,4%	15,7%	10,3%	19,8%	29,9%
Hverken enig eller uenig	24,5%	25,3%	26,4%	21,8%	16,9%
Uenig	9,9%	17,0%	20,4%	12,5%	19,2%
Helt uenig	6,8%	9,3%	8,4%	12,6%	4,5%
Ved ikke	42,8%	31,7%	33,8%	30,9%	29,1%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	0,0%	0,0%	3,4%	3,0%	2,3%
Enig	14,2%	14,8%	13,3%	21,3%	23,0%
Hverken enig eller uenig	18,0%	25,8%	28,8%	24,9%	16,7%
Uenig	16,2%	14,5%	13,1%	11,3%	17,6%
Helt uenig	6,4%	9,7%	8,2%	7,0%	6,8%
Ved ikke	45,3%	35,2%	33,3%	32,4%	33,6%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	2,2%	1,1%
Enig	18,8%	15,7%
Hverken enig eller uenig	27,1%	18,5%
Uenig	12,8%	15,8%
Helt uenig	7,0%	8,2%
Ved ikke	32,0%	40,8%

18.C Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?
Bygdebestyrelsen/lokaludvalget tager hensyn til borgerne, når de træffer beslutninger

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	1,8%	1,3%	1,3%	5,5%
Enig	17,7%	15,4%	19,3%	27,2%
Hverken enig eller uenig	25,40%	24,6%	25,8%	28,9%
Uenig	9,4%	9,1%	9,9%	10,3%
Helt uenig	6,5%	6,5%	7,7%	4,2%
Ved ikke	39,2%	43,1%	36,1%	23,8%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	2,0%	1,3%	0,0%	2,4%	2,2%
Enig	16,8%	20,0%	13,1%	13,7%	22,6%
Hverken enig eller uenig	24,0%	20,6%	30,7%	28,0%	28,0%
Uenig	7,3%	11,5%	9,7%	11,2%	11,4%
Helt uenig	5,2%	8,6%	10,0%	13,0%	2,1%
Ved ikke	44,7%	37,9%	36,4%	31,7%	33,6%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	1,5%	0,4%	2,7%	1,7%	3,4%
Enig	18,9%	16,4%	12,8%	20,0%	18,6%
Hverken enig eller uenig	21,0%	27,0%	30,7%	26,5%	21,7%
Uenig	7,1%	9,4%	9,5%	8,7%	14,8%
Helt uenig	9,5%	4,1%	5,1%	6,3%	7,6%
Ved ikke	42,1%	42,6%	39,2%	36,8%	33,8%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	1,4%	2,2%
Enig	18,5%	16,8%
Hverken enig eller uenig	29,0%	21,4%
Uenig	10,8%	7,9%
Helt uenig	6,8%	6,1%
Ved ikke	33,4%	45,8%

19. Penge til at udvikle dit bosted

Hvor mange penge vil der være for at udvikle dit bosted

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Flere penge	57,6%	54,9%	62,4%	62,2%
Hverken flere eller færre penge	32,4%	35,1%	26,1%	30,5%
Færre penge	10,0%	10,0%	11,4%	7,4%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Flere penge	54,5%	57,2%	68,3%	47,7%	64,4%
Hverken flere eller færre penge	34,5%	36,2%	20,5%	36,9%	28,6%
Færre penge	11,0%	6,6%	11,2%	15,4%	7,0%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Flere penge	52,4%	60,3%	61,6%	61,6%	48,7%
Hverken flere eller færre penge	38,2%	32,6%	24,3%	29,0%	38,8%
Færre penge	9,4%	7,1%	14,1%	9,4%	12,5%

	Mænd	Kvinder
Flere penge	58,4%	56,7%
Hverken flere eller færre penge	30,1%	35,1%
Færre penge	11,6%	8,3%

21. Kommunens serviceniveau

Hvordan vil serviceniveauet blive?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Højere	55,3%	54,9%	62,4%	62,2%
Hverken lavere eller højere	36,5%	35,1%	26,1%	30,5%
Lavere	8,2%	10,0%	11,4%	7,4%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Højere	54,5%	57,2%	68,3%	47,7%	64,4%
Hverken lavere eller højere	34,5%	36,2%	20,5%	36,9%	28,6%
Lavere	11,0%	6,6%	11,2%	15,4%	7,0%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Højere	48,3%	52,3%	58,0%	60,7%	57,4%
Hverken lavere eller højere	46,3%	38,9%	33,3%	32,7%	28,0%
Lavere	5,3%	8,8%	8,7%	6,6%	14,5%

	Mænd	Kvinder
Højere	52,7%	58,3%
Hverken lavere eller højere	37,9%	35,0%
Lavere	9,5%	6,7%

22. Sagsbehandlingstid

Hvor effektiv vil sagsbehandligstiden blive?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Hurtigere	45,9%	40,5%	56,1%	54,8%
Hverken hurtigere eller langsommere	43,3%	46,8%	37,4%	36,4%
Langsommere	10,8%	12,8%	6,5%	8,7%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Hurtigere	38,6%	51,0%	46,8%	52,0%	53,9%
Hverken hurtigere eller langsommere	48,1%	39,1%	44,2%	35,2%	40,2%
Langsommere	13,2%	9,9%	9,0%	12,8%	5,9%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Hurtigere	48,3%	52,3%	58,0%	60,7%	57,4%
Hverken hurtigere eller langsommere	46,3%	38,9%	33,3%	32,7%	28,0%
Langsommere	5,3%	8,8%	8,7%	6,6%	14,5%

	Mænd	Kvinder
Hurtigere	42,3%	50,0%
Hverken hurtigere eller langsommere	47,2%	38,9%
Langsommere	10,5%	11,1%

23. Kvaliteten i sagsbehandling

Hvordan vil kvaliteten i sagsbehandlingen blive?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Højere	50,8%	44,4%	64,5%	58,2%
Hverken lavere eller højere	41,1%	46,4%	30,1%	34,0%
Lavere	8,2%	9,3%	5,4%	7,8%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Højere	46,1%	56,0%	50,3%	48,8%	58,4%
Hverken lavere eller højere	44,8%	37,5%	43,2%	36,3%	37,2%
Lavere	9,1%	6,6%	6,6%	14,9%	4,4%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Højere	51,5%	46,4%	50,4%	53,4%	51,6%
Hverken lavere eller højere	43,3%	43,1%	41,7%	40,1%	35,2%
Lavere	5,2%	10,5%	7,9%	6,5%	13,2%

	Mænd	Kvinder
Højere	46,3%	55,8%
Hverken lavere eller højere	44,7%	36,9%
Lavere	9,0%	7,3%

24. Din indflydelse på politiske beslutninger, der påvirker dit lokalområde
Hvor meget indflydelse på politiske beslutninger, der påvirker dit lokalområde, vil du få?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Mere indflydelse	36,3%	33,8%	43,7%	34,7%
Hverken mere eller mindre indflydelse	50,5%	52,7%	47,8%	44,3%
Mindre indflydelse	13,2%	13,5%	8,5%	21,0%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Mere indflydelse	32,5%	44,2%	41,9%	40,9%	32,2%
Hverken mere eller mindre indflydelse	55,7%	44,0%	43,5%	48,5%	49,6%
Mindre indflydelse	11,8%	11,8%	14,6%	10,6%	18,2%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Mere indflydelse	25,5%	42,9%	42,9%	44,6%	35,6%
Hverken mere eller mindre indflydelse	60,8%	46,4%	46,4%	44,4%	45,3%
Mindre indflydelse	13,7%	10,7%	10,7%	11,0%	19,1%

	Mænd	Kvinder
Mere indflydelse	36,4%	36,1%
Hverken mere eller mindre indflydelse	49,3%	51,9%
Mindre indflydelse	14,2%	12,0%

25. Din kontakt til kommunen

Hvordan vil oplevelsen med din kontakt til kommunens administration blive?

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Bedre	46,5%	41,7%	59,5%	46,5%
Hverken bedre eller dårligere	47,7%	51,5%	35,8%	50,3%
Dårligere	5,9%	6,8%	4,6%	3,2%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Bedre	42,3%	51,5%	46,8%	48,1%	50,7%
Hverken bedre eller dårligere	50,6%	45,0%	48,9%	40,3%	46,9%
Dårligere	7,2%	3,6%	4,2%	11,6%	2,4%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Bedre	36,9%	41,5%	46,7%	51,0%	29,5%
Hverken bedre eller dårligere	62,0%	48,8%	47,6%	44,0%	60,8%
Dårligere	1,1%	9,7%	5,6%	4,9%	9,7%

	Mænd	Kvinder
Bedre	44,5%	48,7%
Hverken bedre eller dårligere	48,1%	47,2%
Dårligere	7,4%	4,1%

26.A Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn
Det er vigtigt for mig, at beslutninger der påvirker mit bosted, træffes i mit nærområde

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	20,2%	19,0%	21,4%	24,2%
Enig	41,1%	42,0%	40,9%	36,4%
Hverken enig eller uenig	20,20%	19,7%	18,2%	26,7%
Uenig	3,3%	3,2%	3,5%	3,3%
Helt uenig	4,8%	4,7%	6,3%	1,9%
Ved ikke	10,5%	11,3%	9,7%	7,4%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	19,1%	23,8%	18,4%	22,0%	19,7%
Enig	43,6%	40,8%	38,1%	43,7%	35,7%
Hverken enig eller uenig	22,8%	14,0%	19,5%	18,3%	20,8%
Uenig	1,9%	3,0%	6,1%	1,4%	6,3%
Helt uenig	3,4%	6,4%	6,4%	7,8%	4,0%
Ved ikke	9,2%	11,8%	11,5%	6,9%	13,6%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	13,9%	18,4%	20,9%	24,9%	23,2%
Enig	31,3%	39,7%	40,0%	45,6%	51,4%
Hverken enig eller uenig	27,4%	22,1%	24,2%	14,0%	13,2%
Uenig	2,5%	2,7%	3,0%	5,3%	1,8%
Helt uenig	3,9%	5,6%	3,8%	4,6%	6,5%
Ved ikke	21,1%	11,5%	8,1%	5,6%	3,9%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	22,2%	18,0%
Enig	39,4%	42,9%
Hverken enig eller uenig	22,1%	18,0%
Uenig	3,3%	3,4%
Helt uenig	3,9%	5,8%
Ved ikke	9,2%	11,9%

26.B Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn
Selv hvis det blev dyrere, ville jeg foretrække, at flere beslutninger blev truffet i mit nærområde

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	14,3%	13,0%	15,9%	18,3%
Enig	29,9%	27,4%	32,7%	38,1%
Hverken enig eller uenig	23,40%	23,7%	22,3%	23,7%
Uenig	13,2%	14,3%	13,8%	5,9%
Helt uenig	8,4%	9,3%	7,2%	5,3%
Ved ikke	10,8%	12,2%	8,1%	8,7%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	12,9%	14,7%	12,9%	16,9%	16,5%
Enig	28,3%	28,4%	30,8%	29,4%	34,6%
Hverken enig eller uenig	23,8%	25,4%	24,0%	20,3%	22,3%
Uenig	15,8%	11,4%	16,0%	12,3%	7,7%
Helt uenig	8,4%	7,6%	7,7%	10,0%	8,2%
Ved ikke	10,8%	12,4%	8,6%	11,1%	10,6%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	11,5%	14,6%	16,6%	14,1%	16,4%
Enig	28,0%	20,1%	29,6%	36,1%	36,6%
Hverken enig eller uenig	21,6%	30,1%	26,2%	19,8%	19,8%
Uenig	11,8%	17,9%	7,5%	13,7%	13,3%
Helt uenig	8,0%	8,4%	9,8%	8,0%	8,0%
Ved ikke	19,0%	9,0%	10,2%	8,3%	5,8%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	13,0%	15,8%
Enig	32,8%	26,6%
Hverken enig eller uenig	25,6%	21,0%
Uenig	11,0%	15,7%
Helt uenig	8,4%	8,4%
Ved ikke	9,2%	12,6%

26.C Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn
Jeg er villig til at acceptere et lavere serviceniveau, for visse kommunale tjenester, hvis det betyder, at man kan træffe flere beslutninger i mit nærområde

	Nationalt	Hovedby	By	Bygd
Helt enig	7,7%	5,0%	14,5%	8,6%
Enig	22,9%	19,2%	27,3%	34,4%
Hverken enig eller uenig	27,10%	30,0%	24,4%	17,0%
Uenig	16,9%	17,7%	14,0%	18,1%
Helt uenig	11,3%	13,7%	6,6%	7,6%
Ved ikke	14,1%	14,4%	13,2%	14,3%

	KS	QK	KQ	KJ	AK
Helt enig	6,5%	9,7%	9,1%	7,6%	8,0%
Enig	20,7%	27,5%	19,3%	24,0%	25,3%
Hverken enig eller uenig	31,1%	24,4%	26,1%	25,0%	22,2%
Uenig	17,0%	12,1%	18,0%	17,0%	19,9%
Helt uenig	12,4%	9,0%	10,6%	9,7%	12,1%
Ved ikke	12,3%	17,4%	16,9%	16,7%	12,5%

	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Helt enig	8,1%	5,7%	8,7%	8,8%	6,9%
Enig	20,4%	19,6%	18,3%	27,8%	27,6%
Hverken enig eller uenig	27,1%	29,1%	31,9%	21,7%	29,5%
Uenig	14,2%	17,2%	17,7%	17,4%	18,7%
Helt uenig	8,2%	14,6%	13,0%	12,7%	6,2%
Ved ikke	22,0%	13,9%	10,2%	11,6%	11,1%

	Mænd	Kvinder
Helt enig	7,4%	8,1%
Enig	24,7%	20,8%
Hverken enig eller uenig	29,3%	24,6%
Uenig	16,3%	17,5%
Helt uenig	11,9%	10,6%
Ved ikke	10,4%	18,4%

6. Spørgeskemaundersøgelsen "Hvor vil du gerne bo?" 2024

Departementet for Finanser og Skatter gennemførte i foråret 2024 spørgeskemaundersøgelsen "Hvor vil du gerne bo?".

Vedlagt er først orienteringen til Naalakkersuisut og rapporten på grønlandsk og derefter orienteringen og rapporten på dansk.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq

28-08-2024
Suliap normua: 2023 - 27540

Oqaluuserisassani imm.:___

Naalakkersuisunut ilisimatitsissut

Apeqqutit atorlugit misissuineq "Sumi najugaqarusuppit?"

Aallaqqaasiut

Ukiut qulit kingulliit iluanni Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu nassuiaatinik marlunnik (2015 aamma 2017) kiisalu nuna tamakkerlugu pilersaarusiaq pillugu nassuiaammik (2023) suliaqarsimapput akuersissuteqarsimallutillu. Ilaatigut illoqarfinnut anginernut nutserarnikkut ilaatigullu utoqqaat inuusuttullu ikinnerusut nutserartarneranni allanngornerit uppernarsarnissaat sammisani suliarineqartuni marluusuni suliarineqarsimavoq.

Taamatut ajornartorsiuteqarnerup qulaajaaffiginissaanut ilassutitut Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornissaq pillugu Nassuiaat 2023-mi siuleqummi oqaatigineqarsimavoq Naalakkersuisut inoqarfiit najugaqarfigissallugit suut kajuminnarnerunersut kajuminnannginnerunersullu pillugit misissuititsinermik suliaqassasut eqqarsaataasimavoq.

Misissuinerullu taassuma inerneri maanna saqqummiunneqarput.

Misissuinerup eqikkarnera – ineqarnermi peqqinnissamilu pitsaanerusunik atugassaqarnissamik kissaateqarneq

Misissuinissamut paasissutissanut tunngavigineqartoq tassaavoq internet atorlugu immersuiffissakkut apersuineq. Innuttaasut tamarmiusut 16-init qummut ukiullit 3,46 procentii akissuteqarsimapput. Immersuiffissat atorlugit misissuititsinermi akissutit procentiat qaffasissimavoq. Tamanna innuttaasut tamakkerlugit isiginninniarnissamut tunngatillugu misissueqqissaarnerni inerniliussat akuerineqarsinnaasumik tatigineqarsinnaanissaannut isiginninnissamut tunngavissaqqissuuvoq.

Misissuititsinermi inuit assigiinngitsut nuunnissaminnut qanoq piareersimatigisarnersut paasinissaat aamma nuunnissamut imaluunniit najugaqaannarnissamut kajuminnerit aalajangersimasut paasinissaat siunertaapput. Ilanngullugulu ukiut tallimat tulliuttut iluanni nuunniaraanni inoqarfimmut anginerusumut imaluunniit mikinerusumut nuunnissaq eqqarsaataanersoq misissuiffigineqarsimavoq.

Eqimattakkaat misissueqqissaarnerni atorneqarsimasut tassaapput inoqarfik, ukiut, suiaassutsit, kommunit nunallu immikkoortui. Eqimattakkaat tamarmik nuukkusussinnaanermut piareersimanerni akuerineqarsinnaasumik assigiinngissutsinik takutitsiffiupput. Inoqarfiit angissusaasa pingasunut avinneranni inoqarfik mikinerugaangat innuttaasut nuunnissaminnut piareeqqanerusarput. Inuusuttut utoqqarniit piareeqqanerusarput. Suiaassutsit marluusut assigiillutik nuunnissamut piareeqqasarput. Kommuninut arfineq-marluusunut sinerissamilu sumiiffinnut tunngatillugu Nuummi nuukkusunngitsut amerlanerpaajupput, kommuninilu imaluunniit sinerissamilu sumiiffinni allani najugaqarsimagaanni nuunnissamut kajumittoqarnerusarluni, tassungalu atatillugu Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunuata avannaaniittoq sumiiffiuvoq innuttaasuni nuukkusunnermut piareersimanerpaaffiusoq.

Pisussat nuunnissamut kajuminnerulersitsinerpaat pineqartillugit sinerissami sumiiffiit akornanni allanngorartoqartarnera pissusissamisuuginnarpoq. Pisussalli marluk nuunnissamut kajuminnerulersitsinerpaat takkuttuarput. Tassani inissiatigut atugassarititanut pitsaanerusunut aamma peqqissutsikkut atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissaq pillugu kissaateqartoqarpoq. Nunatsinni piffiit ilaannut tunngatillugu pisussat assartuisarnermut, aqqusersuuteqarnermut attaveqaateqartarnermullu pitsaanerusumik periarfissaqartitsisut pillugit kissaataasut aamma ilanngunneqarput.

Tamatuma saniatigut aamma pisussaqarpoq inoqarfimmiiginnarnissamut imaluunniit inoqarfimmiilernissamut kajuminnerulersitsisinnaasunik. Tamatumani aallaaniarnissamut aalisarnissamullu pitsaasumik periarfissaqarnissaq kiisalu ilaquttanik ikinngutinillu takunnittarnissaq pineqarput. Tassalu matumani inuttut suunngitsumillu naleqartitsinerit aamma taaneqartartut pineqarput. Akissutit ammaannartut misissuiffigeqqissaarneranni aamma paasinarsivoq inuttut taamatut pisussat inunnut amerlasoorpassuarnut atuuttuusut.

Ukiut tallimat qaangiuppata sumi najugaqalersimanissamut naatsorsuutigisat misissuiffigeqqissaarneranni aamma paasinarsivoq illoqarfinnut anginernut suli nutserartarnissat kiisalu Nunatsinnit nutserartarnissaat naatsorsuutigisariaqartut. Inoqarfiit anginerpaat tallimat ilaanni inoqarfik ataaseq innuttaasunik inoqarfinnit allaneersunik suli suunngitsumik nuuffigineqarnerpaasartussatut naatsorsuutaavoq.

Naatsorsuutigisat misissuiffigeqqissaarneranni massakkorpiaq Nunatsinni najugallit siunissami najugaqarfigisassami sunik naatsorsuutigisaqarnersut taamaallaat paasinarsivoq. Taamaammat misissueqqissaarnermi takuneqarsinnaanngilaq tassunga peqatigitillugu inuit Nunatsinnit nutsertarnissaat naatsorsuutigisariaqarmat. Taamaattoq ukiuni kingullerni 30-ni kisitsisitigut paasissutissat tunngavigalugit siunissami aamma inuit Nunatsinni inunngortut Nunatsinnit nuuttalernissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Aningaasaqarnikkut kinguneriſsat
Soqanngilaq.

Attaveqatigiinneq
Misissuineq Naalakkersuisut nittartakkakkut qupperneranni tamanut saqqummiunneqassaaq.

Naligiimmik pinninneq
Misissuinermi suiaassuseq toqqammaviit arlallit ilaattut atorneqarpoq. Misissuineq misissueqqissaarnermik suiaassutsip nuunnissamut piareersimanermut kiisalu nuunnissamut piffimmiiginnarnissamulluunniit tunngatillugu atorneqarpoq.

Tusarniaaneq
Misissuineq naalakkersuisoqarfinnut tamanut tusarniaassutaavoq. Oqaatigineqartut ilanngunneqarput.

Erik Jensen

Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq Nikolai S. Christensen

Ilanngussaq

- Suna atorlugu inuit najugarisamiiginnarnissaat, sumi najugaqarneq imaluunniit nuukkusuttoqarnersoq pillugu misissuititsineq

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Aningaasaqarnermut
Akileraartarnermullu
Naalakkersuisoqarfik

Sumi najugaqarusuppit?

Inuit najukkaminni qanoq isilluni najugaqartiinnarnissaannut imaluunniit nuunnissaannut misissuineq

Augustusi 2024

Sumi najugaqarusuppit?
Suna atorlugu inuit najugarisamiiginnarnissaat, sumi najugaqarneq imaluunniit nuukkusuttoqarnersoq pillugit misissuititsineq

Siunnersortip Klaus Georg Hansenip, KGH Productions, nalunaarusiaa tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut suliarineqartoq.

Kisitsisitigut paasissutissanik ingerlatsineq. Per Lyster, Naatsorsueqqissaartarfik.

Assiliisoq: Klaus Georg Hansen.

ISBN: 978-87-974824-7-6

Nuuk august 2024

Imarisaanut takussutissiaq

Eqikkaaneq 4
1.0 Aallaqqaasiut 6
1.1 Tunuliaqutaa 6
1.2 Ajornartorsiut 7
1.3 Periuseq 9
1.4 Periutsinik nalilersuineq 11
2.0 Immersuiffissaq atorlugu misissuititsineq 14
2.1 Akissutit agguataarnerat 14
2.2 Inoqarfik 15
2.3 Suiaassuseq 15
2.4 Ukiut 17
2.5 Kommune 19
2.6 Nunap immikkoortui 20
2.7 Takutitsisinnaassuseqarneq 21
3.0 Misissueqqissaarnerit 23
3.1 Najugaqaannarnissamut nuunnissamulluunniit kissaataasuni assigiinngissutsit 23
3.2 Najugaqaannarusunnermiit nuunnissamut kajumissutsini pingaarnertut assigiinngissutit 26
3.3 Najugaqaannarnissamut taarsiullugu nuunnissamut kajumissutsini assigiinngissutsit tigussaasut 30
4.0 Inoqarfimmik toqqaanermi salliutitsinerit misissuiffiginerat 36
4.1 Neriorsuutinut saqqummiunneqartunut qaffasinnerpaamik appasinnerpaamillu isumaqataanerit 36
4.2 Oqaatigineqartunut saqqummiunneqartunut isumaqataanermut assigiinngissutsit qaffasinnerpaat appasinnerpaallu 41
5.0 Siunissami inoqarfigisassap toqqarnissaanut naatsorsuutigisanik misissueqqissaarneq 47
5.1 Nuuttussat ikinnerpaaffii 49
6.0 Inoqarfimmik toqqaanissaq pillugu isummersuutit ilassutaasut misissuiffigeqqissaarnerat 51
7.0 Eqikkaaneq 54
Ilanngussaq 1. Apersuiffimmi apeqqutigineqartut 57

Eqikkaaneq

Misissuinissamut paasissutissanut tunngavigineqartoq tassaavoq internet atorlugu immersuiffissakkut apersuineq. Innuttaasut tamarmiusut 16-iniit qummut ukiullit 3,46 procentii akissuteqarsimapput. Immersuiffissat atorlugit misissuititsinermi akissutit procentiat qaffasissimavoq. Tamanna innuttaasut tamakkerlugit isiginninniarnissamut tunngatillugu misissueqqissaarnerni inerniliussat akuerineqarsinnaasumik tatigineqarsinnaanissaannut isiginninnissamut tunngavissaqqissuuvoq.

Misissuititsinermi inuit assigiinngitsut nuunnissaminnut qanoq piareersimatigisarnersut paasinissaat (kapitali 3) aamma nuunnissamut imaluunniit najugaqaannarnissamut kajuminnerit tigussaasut paasinissaat (kapitali 4) siunertaapput. Ilanngullugulu ukiut tallimat tulliuttut iluanni nuunniaraanni inoqarfimmut anginerusumut imaluunniit mikinerusumut nuunnissaq eqqartaanersoq misissuiffigineqarsimavoq (kapitali 5).

Eqimattakkaat misissueqqissaarnerni atorneqarsimasut tassaapput inoqarfik, ukiut, suiaassutsit, kommunit nunallu immikkoortui. Eqimattakkaat tamarmik nuukkusussinnaanermut piareersimanerni akuerineqarsinnaasumik assigiinngissutsinik takutitsiffiupput. Inoqarfiit angissusaasa pingasunut avinnissaasa iluanni inoqarfik mikinerugaangat innuttaasut nuunnissaminnut piareeqqanerusarput. Inuusuttut utoqqarniit piareeqqanerusarput. Suiaassutsit marluusut assigiillutik nuunnissamut piareeqqasarput. Kommuninut arfineq-marluusunut sinerissamilu sumiiffinnut tunngatillugu Nuummi nuukkusuttut amerlanerpaajupput, kommuninilu imaluunniit sinerissamilu sumiiffinni allani najugaqarsimagaanni nuunnissamut kajumittoqarnerusarluni, tassungalu atatillugu Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunuata avannaaniittoq sumiiffiuvoq innuttaasuni nuukkusunnermut piareersimanerpaaffiusoq.

Pisussat nuunnissamut kajuminnerulersitsinerpaat pineqartillugit sinerissami sumiiffiit akornanni allanngorartoqartarnera pissusissamisuuginnarpoq. Pisussalli marluk nuunnissamut kajuminnerulersitsinerpaat takkuttuarput. Tassani inissiatigut atugassarititanut pitsaanerusunut aamma peqqissutsikkut atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissaq pillugu kissaateqartoqarpoq. Nunatsinni piffiit ilaannut tunngatillugu pisussat assartuisarnermut, aqqusersuuteqarnermut attaveqaateqartarnermullu pitsaanerusumik periarfissaqartitsisut pillugit kissaataasut aamma ilanngunneqarput.

Tamatuma saniatigut aamma pisussaqarpoq inoqarfimmiiginnarnissamut imaluunniit inoqarfimmiilernissamut kajuminnerulersitsisinnaasunik. Tamatumani aallaarniarnissamut aalisarnissamullu periarfissatsialannut periarfissaqarnissaq kiisalu ilaquttanut ikinngutinullu periarfissaqarnissaq pineqarput. Tassalu matumani inuttut suunngitsumillu naleqartitsinerit aamma taaneqartartut pineqarput. Akissutit ammaannartut misissuiffigeqqissaarneranni aamma paasinarsivoq inuttut taamatut pisussat inunnut amerlasoorpassuarnut atuuttuusut.

Ukiut tallimat qaangiuppata sumi najugaqalersimanissamut naatsorsuutigisat misissuiffigeqqissaarneranni aamma paasinarsivoq illoqarfinnut anginernut suli nutserartarnissat kiisalu Nunatsinniit nutserartarnissaat naatsorsuutigisariaqartut. Inoqarfiit anginerpaat tallimat ilaanni inoqarfik ataaseq innuttaasunik inoqarfinniit allaneersunik suli suunngitsumik nuuffigineqarnerpaasartussatut naatsorsuutaavoq.

Naatsorsuutigisat misissuiffigeqqissaarneranni massakkorpiaq Nunatsinni najugallit siunissami najugaqarfigisassami sunik naatsorsuutigisaqarnersut taamaallaat paasinarsivoq. Taamaammat misissueqqissaarnermi takuneqarsinnaanngilaq tassunga peqatigitillugu inuit Nunatsinniit nutsertarnissaat naatsorsuutigisariaqarmat. Taamaattoq ukiuni kingullerni 30-ni kisitsisitigut paasissutissat tunngavigalugit siunissami aamma inuit Nunatsinni inunngortut Nunatsinniit nuuttalernissaat naatsorsuutigineqarpoq.

1.0 Aallaqqaasiut

1.1 Tunuliaqutaa

Ukiut qulit kingulliit iluanni Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu nassuiaatinik marlunnik (2015 aamma 2017) kiisalu nuna tamakkerlugu pilersaarusiaq pillugu nassuiaammik (2023) suliaqarsimapput akuersissuteqarsimallutillu. Ilaatigut illoqarfinnut anginernut nutserarnikkut ilaatigullu utoqqaat inuusuttullu ikinnerusut nutserartarneranni allanngornerit uppernarsarnissaat sammisani suliarineqartuni marluusuni suliarineqarsimavoq.

Ukiorpassuarni najugaqariaatsini nutserartarnernilu allanngornernut tunngatillugu naalakkersuinikkut ataatsimut eqqumaniartoqarsimavoq. Tassunga atatillugu nunap immikkoortuini inuttaasunik kiffartuussisarnerit inoqarfiit akornanni equngasumik agguaanneqartarnerannut sivisuumik maluginninniartoqarsimavoq. Kingullermik 2024-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi erseqqissarneqarpoq:

> *Aningasanut inatsit pillugu illuatungeriit siuariartornerup kiffartuussinerullu innuttaasunut tamanut iluaqutinngortussat qulakkeerneqarnissaannik pingaarnertigut kissaateqarsimapput, tassungalu atatillugu piumasarineqartut, unammilligassat periarfissallu assigiinngitsut kommunit inoqarfiillu akimorlugit pilersartut isiginiarneqarsimallutik.*

Najugaqariaaseqarneq 'Attassisinnaanermut Ineriartortitsinissamullu Pilersaarut 2'-mi november 2023-meersumi aamma sammineqarsimavoq, tassungalu atatillugu nuttartarnernut suliffeqarnermullu tunngatillugu makku erseqqissarneqarlutik:

> *Unammilligassaqarneq marloqiusaavoq, tassami inuit sumiiffinnut suliffissanik periarfissaqarnerusunut nuutsinniartarnerannut nuukkusunnermut suliniutissanik aporfissallu peerneqarnissaannik pisariaqartitsisoqarsinnaavoq, ilaatigullu nunap immikkoortuini suliffeqalernissamut suliniutissanik siuarsaataasussanik immikkut ittunik pisariaqartitsisoqarluni (qupperneq 79).*

Tamatuma saniatigut innuttaasut tungaasigut nutserartarnerni ajornartorsiutinngortut qanittukkut Inatsisartut UKA2022/43-p akuersissutiginerani suliarineqarsimapput, tassani amerlanerit inoqarfinnut anginernut nuttarniartuullutik, innuttaasut kiffartuunniarneranni equngasoqarluni, tassani kiffartuussinerit annertussusaa ilaannakortumik inoqarfiup angissusaanut malinnaalluni.

> *Ilaatigut innuttaasut katitigaaneranni allanngornerit ilutigalugit nunaqarfinni isorliunerusunilu innuttaasunik ilinniartitaanermut, peqqinnissamut isumaginninnermullu suliassaqarfinni pisortat kiffartuussisarnerit pigiinnarnissaannut periarfissanik Naalakkersuisut misissuinissaannik peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Aaqqissuussinerusinnaasut qanoq isilluni atortussanngortinneqarsinnaanerat misissuinermi nassuiarneqassaaq, tassungalu Norgemi Finnmarkimi nunap immikkoortuini massakkut suliniutigineqartunut attuumassutillit nalilersuiffiginissaat ilanngullugu. Misissuinermi pisortanut, inuussutissarsiortunut innuttaasunullu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat naatsorsuutigisat nalilersuiffigineqassapput, soorlu akileraarutinut ilanngaateqartitsinissamut, nuna tamakkerlugu akileraarummut appasinnerusumut, ilinniarnermut atatillugu taarsigassarsiat il.il. akilersortarnissaannut periarfissatsialannut periarfissat. Misissuititsineq kingusinnerpaamik Inatsisartut 2023-mi ukiakkut ataatsimiinneranni agguaanneqassaaq.* [1]

[1] Takuuk: https://ina.gl/media/meqhfbch/pkt43_fm22_opretholdelse-af-bosaetning-erfaringen-fra-finnmark-og-nord-troms_da.pdf

Pisussat qitiulluinnartut maani nunatsinni innuttat tungaasigut nuuttarnernut periaatsimut sunniuteqartartut ilaasa paasineqarnissaat pillugit politikikut kissaateqartoqarpoq.

Taamatut ajornartorsiuteqarnerup qulaajaaffiginissaanut ilassutitut Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornissaq pillugu Nassuiaat 2023-mi siulequtsiunneqartumi oqaatigineqarsimavoq Naalakkersuisut inoqarfiit najugaqarfigissallugit suut kajuninnarnerunersut kajuminnannginnerunersullu pillugit misissuititsinermik suliaqassasut eqqarsaataasimavoq. Misissuititsinermi ilisimasatigut tunngavissaqalernissap pilersinnissaa pingaarnertut siunertaasimavoq, tamannalu atorlugu kommunini aamma Namminersorlutik Oqartussani politikikkut aalajangiinerit paasissutissaateqarluni pisarnissaannut tapersersueqataasinnaavoq.

Nuna tamakkerlugu Pilersaarusiorneq pillugu Nassuiaammi misissuititsinissani neriorsuutaasuni angusarineqartut matumani saqqummiunneqartut.

1.2 Ajornartorsiut

Massakkut najugaqariaatsimi allanngoriartortoqarnera innuttaasut tungaatigut nuuttariaatsinik ilisarnaateqarpoq. tassani innuttaasut inoqarfinnut anginernut nuuttartut innuttaasuniit inoqarfinnut mikinerusunut nuuttartuniit amerlanerullutik. Taamatut periuseqarneq illoqarfinnut anginernut nuuttarnertut taaneqartarpoq, tamannalu ukiuni untritilikkaani arlalinni nunarsuaq tamakkerlugu inuiaqatigiinni tamarluinnangajanni ilisarnaataavoq.

Taamatut innuttaasut tungaasigut nuttartarnermut pissutaasartut arlallit tunngaviupput. Pissutaasunik inunnik nuutsitseqqusinngitsunik, inoqarfinniit mikinerusuniit inuit najugaqaannarnissaannut imaluunniit najugaqarunnaarnissaannut pilersitsisunik peqarsinnaavoq, tamatumalu saniatigut pissutaasunik inunnik najugaqaannartitsisunik, najugaqarunnaartitsisunik imaluunniit inoqarfinniit anginerusuniit najugaqaannaarsitsisunik peqarluni. Suleriaaseq imatut takutinneqarsinnaavoq:

Takussutissiaq 1
Periaaseq pissutaasunik nuttartarnermut sunniuteqarsinnaasunik imalik

Innuttaasut nunatsinniittut suna pillugu nuuttarnersut siusinnerusukkut misissuiffigineqarsimavoq. 2016-imi misissuinermi inerniliunneqartut nuna tamakkerlugu nassuiaammi akuerineqarsimanngitsumi nassuiarneqarput.

Inunnut nuussimasunut pingaarnertut pissutaasut imatut tigussaasumik tunngavilersorneqarsimapput:

- ilinniarnermik aallartitsisarnermik,
- suliffimmik nutaamik aallartitsisarnermik,
- ilaqutariinnut qaninnerulernermik,
- inissianut kiffartuussinikkullu atugassarititanik pitsanngorsaanermik,
- nutaanik misigisaqarnernik (qupperneq 138).

Ataatsimut isiginninnerussagaanni nuuttarnernut makkununnga periarfissaqarnissaq pillugu kissaataasut pingaartinneqarsimapput:

- meeqqat atuarfiat,
- ilinnialernissamut periarfissaqarneq,
- suliffeqalernissamut tunngasut,
- ilaqutariittut inuunermut tunngasut,
- meeqqanik paarsisarnissamut periarfissaqartitsineq (qupperneq 139).

2016-imi misissuititsisoqarnerani akissutigineqartut ataatsimut isigissagaanni nuuttoqarsimaneranut pissutaasumik ataasiinnarmilluunniit uparuaasoqarsimanngitsoq takuneqarsinnaavoq. Pissutaasinnaasut arlallit inuit ilaasa nuunnissamut toqqaasarnerannut imaluunniit najugaqaannarusunnerannut pissutaasinnaasartut immikkuullarissut ilaatittarnissaat tamatigorluinnangajak pineqartarput.

Misissuititsineq 2024-mi upernaakkut ingerlanneqartoq uanilu takutinneqartoq misissuititsinernik suliaareersunik ingerlatitseqqiffiusimavoq. Massakkut misissuititsinermi ilaatigut inuit assigiinngitsut nuunnissaminnut piareeqqanerat aammalu nuunnissamut imaluunniit najugaqaannarnissamut kajuminnerit tigussaasut paasineqarnissaat qitiutinneqarsimapput. Tamatuma saniatigut ukiut tallimat tulliuttut iluanni inoqarfimmut anginerusumut imaluunniit mikinerusumut nuunnissaq eqqarsaatigineqartarnersoq aamma misissorneqarsimavoq.

1.3 Periuseq

Massakkut misissuititsinerup suliarinissaa anguniarlugu paasissutissanik nutaanik katersinissaq pisariaqarsimavoq. Paasissutissat katersuiffiginissaannut periuserineqartoq pingaarneq tassaasimavoq apersuiffiit atorlugit misissuititsinissaq. Apersuiffiit atorlugit misissuititsinermi inerniliussat kisitsisitigut paasissutissanik suliarineqareersunik kisitsisitigullu paasissutissanik nutaanik ingerlanneqareersunik ilaneqarsimapput. Kisitsisitigut paasissutissat tamarmik Naatsorsueqqissaartarfiup paasissutissanut toqqorsivianit aaneqarsimapput.

Apersuiffiit atorlugit misissuititsineq annertuujussanngitsoq arlalitsigullu apersuiffiit atorlugit misissuinertut takutitsiffiussanngitsoq aallaqqaataaniilli aalajangerneqarsimavoq. Taamatut apersuiffiit atorlugit misissuititsineq aningaasaqarnikkut piffissatigullu assut akisusimavoq. Paarlattuanik apersuiffiit atorlugit misissuititsineq ammasuussasoq internetimillu tunngaveqassasoq aalajangerneqarsimavoq, taannalu suliarissallugu aningaasaqarnikkut piffissatigullu akikinneruvoq.

Apersuiffiit atorlugit misissuititsinermi takutitsiffiusumi pitsaaqutaasoq tassaavoq taamatut misissuititsinermiit inerniliussat naatsorsuutigisatut ilimanartumik atugassarititat missuiffigineqartut inernerat innuttaasut tamaasa isigalugit eqqortumik takutitsiffiusinnaajumaartut. Ajornartorsiut taanna takutitsisarneq pillugu immikkoortoq 4-mi itisilerneqarpoq.

Apersuiffiit atorlugit misissuititsinermi suleriaasissanut ilaasut pingasut qitiulluinnartut. 1) Apeqqutit ilusilersornissaat, 2) Akissutinik katersuinissaq aamma 3) Akissutit tiguneqartut misissoqqissaarnissaat.

Apeqqutit atorlugit misissuinissanut apeqqutit ilusilersornissaanni apeqqutit aalajangersimasumik amerlassuseqarnissaat pingaartinneqarsimavoq, taamaaliornikkut akissutigineqartut 10 minutsit missaat atorlugit suliarineqarsinnaassammata. Tamatuma saniatigut inummut tunngasunik, soorlu suiaassuseq, ukiut, najugaq il.il., apeqqutissat amerlasuut ilanngutinnginnissaat

pingaartinneqarsimavoq. Tamanna apeqqutit inunnut tunngasut toqqakkat misissueqqissaarnissamut tullinnguuttumut attuumassuteqarnissaasa qulakkeernissaannut piumasaqarfiuvoq.

Aallaqqaasiutigalugu apeqqutigineqartut ajornartorsiutinngortup misissuiffigineqartussatut kissaataasup akineqarnissaanut ilanngussaqarnissamut tunngatillugu toqqaannartumik attuumassuteqarnissaata qulakkeernissaa pingaarnerpaajusimavoq.

Massakkumut apeqqutissanut missingiut inuit ilisimasallit attaveqaataasartullu peqatigalugit december 2023-imi aamma januar 2024-mi eqqartorneqarsimavoq. Apeqqutigineqartut danskisut suliaasimagaluarput. Kalaallisut nutsernerata kingorna nutsigaq peqqissaarullugu pitsaassutsikkut misissuiffigineqarpoq.

Najukkami tusagassiorfinni ilusilersuisartoq apersuiffissap internetimi ikkunnissaanut toqqarneqarsimavoq. Nittartagaq najugaq.gl pisiarineqarsimavoq, apersuiffissarlu tamanit kalaallisut danskisullu pissarsiarineqarsinnaalerpoq. Apersuiffissaq ataasinngornermiit 12. februarimiit 18. marts 2024-mut pissarsiarineqarsinnaasimavoq. Katillugit sapaatip akunneri tallimaasimapput.

Apersuiffissaq atorlugu misissuititsinermut periutsit sisamat atorlugit pilerisaarisoqarpoq. Sermitsiaq.AG-mi ilisarnaatinik pilersitsisoqarsimavoq. KNR-imi pilerisaarutinik allagartaqarsimavoq. Facebookimi pilerisaarisoqarsimavoq. Pilersuisoq suleqatigalugu Pilersuisup pisiniarfiini tamani takussutissanik ikkussuisoqarsimavoq. Apersuiffiit atorlugit misissuititsinerni sisamaasuni taakkunani tamani akissutigineqartut amerlassusaannut malunnartumik pitsaasumillu sunniuteqartoqarsimasoq nalilerneqarpoq.

Apersuiffiit atorlugit misissuititsinissamut pilerisaarisoqarsimanerata saniatigut eqqugassat 10-t immikkut 1.000 kr.-ninik eqqugassartallit pillugit makitsinissamut peqataanissaq toqqarneqarsinnaasimavoq, matumani apersuiffissamik immersuititsilluni ateq oqarasuaatillu angallattakkap normua allassimagaanni. Tamanna nammineerluni aalajangigassaavoq. Tassalu nammineq atermik oqarasuaatillu angallattakkap normuanik ilanngussisoqassappat. Tamanna

akissutigineqartut amerlassusissannut immikkut ersarissumillu pingaaruteqarsimavoq. Akissutigineqartut 95 %-iini ateq oqarasuaatillu angallattakkap normua ilanngunneqarsimapput, tamannalu makitsinermi peqataaniaraanni nammineerluni piumassuseqarnissamik pisariaqartitsiffiuvoq.

Apersuiffiit atorlugit misissuititsineq aqqutigalugu paasissutissanik katersuinerup naammassinerata kingorna akissutigineqartut misissoqqissaarneqarput. Misissueqqissaarnerit ingerlanneqartut teknikip tungaatigut suliarineqarnerat Naatsorsueqqissaartarfimmiit suliniutip suliarinissaanut akisussaasoq suleqatigalugu suliarineqarsimapput.

1.4 Periutsinik nalilersuineq

Periuserineqartoq atorneqartoq pitsaassuseqarluni naammassimanersoq, paasissutissat katersorneqartut tatiginartuunersut aammalu misissueqqissaarnermi inerniliunneqartut ajornartorsiutip takutinneqartup qulaajaaffiginissaanut ilumut atorneqarsinnaanersut pillugit apeqqutinik isornartorsiuisunik tamatigut peqartariaqarpoq.

Internet atorlugu apersuiffissaq aqqutigalugu paasissutissanik katersisarnermut periuserineqartumut imminermut tunngatillugu Kalaallit Nunaanni paasissutissanik katersisarnissamut periutsitut atorsinnaasutut nalilerneqarpoq. Nunatsinni piffinni tamani internetimut isersinnaasoqarpoq. Tamannalu isumaqarpoq kikkulluunniit tamarmik tunngaviatigut peqataasinnaasut. Akerlianilli inuk pineqartoq internetimut ilumut isersinnaassanersoq pissutaalluni peqataatitsinissami sutigut equngasoqarsimanersoq nalilersuiffigissallugu ajornarneruvoq.

Tassani arlaatigut equngasoqarsinnaavoq, tassalu inuit angallattakkamik oqarasuaateqanngitsut allamilluunniit soqanngitsut internetimut attaveqarsinnaanerat. Taamaattorli nalilerneqarpoq taamatut equngasoqarnera soorpianngitsoq, tassami mobildatamik atuineq ullutsinni atugaasorujussuuvoq. Tusass A/S aperineqarsimavoq innuttaasut atuisuullutik paasissutissanut isersinnaasut qanoq amerlatiginerannut paasissutissiisinnaanersoq. Tusass A/S paasissutissiivoq angerlarsimaffiit tamarmik tunngaviatigut internetimut isersinnaasut, kisiannili angerlarsimaffiit internetimut isersinnaasut qanoq amerlatiginerannut kisitsimmik eqqoqqissaartumik takussutissiissalluni periarfissaqanngilaq.

Allatut equngassutaasinnaasoq tassaavoq utoqqaat innarluutillilluunniit procentinngorlugit amerlanerit internetimik atuineq ajortut ima amerlatigissasut misissuinermi peqataasinnaassanatik. Suliniummut matumunnga killiliussat iluanni ajornartorsiutinngortumut tassunga sukumiinerusumik misissuissalluni periarfissaqarsimanngilaq.

Naallu Tusass ukiuni amerlasuuni paasissutissanut attaveqaatinut attaveqarnernut ingerlaavartumik inerisaasaraluartoq piffiit ilaanni internetimut naammattumik pisinnaasalimmut attaveqarsinnaanerit suli unammilligassaapput. Pingaartumik tamatuma sumiiffinni paasissutissanut attaveqarniartarneq satellit atorlugu attaveqaatit aqqutigalugit suli ingerlanneqartarnera immikkut atuuppoq. Tamanna pingaartumik Qaanaap eqqaanut tumullu atuuppoq. Tamanna sumiiffinni peqataasut qanoq amerlatiginerannut sunniuteqarsimassanersoq iluamik misissorneqarsinnaasimanngilaq.

Taassuma saniatigut oqaatigineqassaaq innuttaasut taakku inuiaqatigiit siunissami katitigaanissaanut sunnerneqartussaat tassaammata meeqqat inuusuttullu. Inuit 16 inorlugit ukiullit misissuinermi ilanngunneqanngimmata, meeqqanit inuusuttunillu oqariartuutit isummallu maani ilanngunneqanngivissorput. Taamaakkaluartoq Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfiup Kalaallit Nunaanni Unicef suleqatigaa, taamaaliornikkullu paasineqarpoq meerarpassuit peqqissutsimut ineqarnermullu tunngasut kiisalu ulluinnarni sunngiffimmi sammisassat pingaartitkkaat.

Kapitali 5-imi akissutit procentii uuttuutit arlallit atorlugit misissuiffigineqarsimapput. Tamanna apersuinerit atorlugit misissuinermi peqataasut amerlassusaanni aaqqissuussamik equngasoqarsimanerata qulaajaaffiginissaanut tapeeqataasinnaavoq. Tassunga atatillugu peqataasut tamarmiusut nalilersuiffiginissaat ingerlanneqartussaavoq.

Apersuiffissamut imminermut tunngatillugu akissutigineqartut tatiginassusaannut pissarsiffissanik pingaarutilinnik nassaassaqarnersoq pillugu nalilersuinissamut aamma tunngavissaqarsinnaavoq. Ajornartorsiutinngortut teknikimut tunngassutillit ajornartorsiutinngortullu inuttut kulturikkullu isikkullit apeqqutigineqartunut ilaapput.

Apersuiffissap aallartinnissaa sioqqullugu nittartagaq misilinneqarsimavoq, tassungalu atatillugu kukkunerit amigaatillu nassaarineqarput iluarsineqarlutillu. Ullut unnuallu siullit marluk iluanni paasineqarpoq Uummannaq allattuiffimmut ilaanngitsoq. Tamanna ingerlaannartumik iluarsineqarpoq. Taamatut kukkusoqarnera inerniliunneqartunut tamanut suunngitsumik sunniuteqarsimasussatut nalilerneqarpoq.

Akerlianik apersuiffiup naammassinerata kingorna aatsaat paasineqarpoq najugaqarfimmi Nuussuarmi akissutigineqartut amerlassusaanni 'tulluartoqarsimanngitsoq'. Apersuiffimmi Nuussuaq najugaqarfimmut Upernaviup eqqaaniittumut innersuussisimavoq. Tigussaasumik misissuisoqarnerani paasinarsisimavoq inuit Nuussuarmi najugallit Nuussuarmi najugalittut immersuisimammata. Akissutigineqartulli immikkoortiteriffigissallugit periarfissaasimavoq, akissutigineqartunimi inoqarfik Upernaviup eqqaaniittoq pineqarsimavoq, Nuummilu Nuussuaq pineqarsimanani. Taamaammat kukkuneq tamanna inerniliussanut sunniuteqarnavianngilaq.

Apeqqutigineqartut ilaanni akissummik ataatsimik krydsiliisoqarsinnaassasoq siunertaasimavoq. Taamaattoq akissut ataaseq sinnerlugu krydsiliinissaq periarfissaasimanngilaq. Inuilli ilaat tamatuminnga atuisimapput. Misissueqqissaarnerup nalaani akissutigineqartut misissuiffigeqqissaarnerannut atatillugu suunngitsumik unammilligassaqarsimavoq. Akissutigineqartuni arlalinnik krydsiliiffigineqarsimasuni aammalu taamaalinerani akissutigineqartup paasiuminaannerani misissueqqissaarnermut ilassuteqartoqarsimanngilaq.

Apersuiffissap akinissaanut akissutit katillugit 1.536-t tiguneqarsimapput. Akissutigineqartut tamarmik akissutitut uppernarsinnaasutut isigineqarsinnaasutut imalinnik ilaneqarsimapput. Akissutigineqartut tunngavigalugit naliliissagaanni nalornissutigineqassanngilluinnarpoq apersuiffissamik immersuinissaq arlalippassuarnut tunngatillugu 10 x 1.000 kr.-ninik makitsisoqarnissaanut peqataanissamut kajumissuseqarnermut pissutaammat. Makitsinermut peqataasoqarniarpat ateq oqarasuaatillu angallattakkap normua taaneqarsinnaasariaqarpoq. Soorlu taaneqareersoq inuit 95 %-ii taamaaliorsimapput.

Aqqit oqarasuaatillu angallattakkat normui taaqqinneqarnerannut akissutit misissuiffigineqarsimapput. Marloriarluni immersuiffissami akissuteqarsimasut ikittuinnaapput. Taamatut nalornissuteqartoqarnera inerniliussanut pingaarnernut ajornartorsiutaanngilaq.

Apersuiffissamut qanorluunniit piareersarsimatigigaluaraanni inuit apersuiffissanik immersuisut apeqqutigineqartuniit allatut akissuteqarsinnaanissaat ulorianaateqarsinnaavoq. Tamanna nalorninissamut pissutaasinnaavoq nalinginnaasoq pinngitsuuinneqarsinnaanngitsoq.

Paasinninnissat apeqqutissallu piareersimaffiginiarlugit apeqqutit oqaatigineqartut tamarmik pisariitsunngorlugit oqaasertalerneqarsimapput imaluunniit apeqqutitut pisariitsutut paasineqarsinnaanngorlugit suliarineqarsimapput. Taamaaliornikkut apersuiffissap oqaatsit assigiinngitsut atorlugit nutsernissaa ajornannginnerulissaaq, taamaaliornikkullu apeqqutit ataasiakkaat oqaatsiniit oqaatsinut aalajangersimaannarnissaannut siunertarineqartoq qulakkeerneqassaaq.

2016-imi misissuisoqarnerani siuliani taaneqartumi apeqqutigineqartut ilaanni qassersiutinngorlugu immikkut apersuisoqarpoq, tassalu ilaqutariittut imaluunniit angajoqqaatut sunik

isummersuuteqartoqarnersoq pillugu. Apersuiffissami uani pineqartumi ataasersiutinngorlugu taamaallaat apersuisoqarsimavoq, tassalu inuttut ataasiakkaatut sunik isummersuuteqartoqarnersoq pillugu.

Akissutigineqartut aallaavigalugit apeqqutigineqartunik akissuteqartup pineqartup inuttut ataasiakkaatut akissuteqarsinnaanini aalajangiusimassaneraa imaluunniit pineqartup akissutimini arlalinnik ilaserusussinnaanera takussallugu periarfissaqanngilaq. Taamaattorli akissutigineqartut ilarpassui inuttut akunnattumik attaveqaatit pingaartilluarlugit akissuteqartoqarsimasoq takuneqarsinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu takuneqarsinnaalertarpoq akissutigineqartuni sumiiffimmut allanik ilaqutaqarfiusunut najugaqarusussanerluni imaluunniit nuukkusussanerluni kissaataanersoq akissutini erseqqissarneqarsimappat.

2.0 Immersuiffissaq atorlugu misissuititsineq

2.1 Akissutit agguataarnerat

Akissutit katillugit 1.536-t nalunaarsorneqarsimapput. Apeqqutit innersuussiffiusut atorlugit apeqqutigineqartut akissutigineqartut qanoq isillugit uuttuutinut assigiinngitsunut agguataarsimanerat misissuiffigissallugit periarfissaalissaaq. Uani apeqqutit innersuussiffiusut tullinnguuttut aallaavigalugit apeqqutit agguataariffiginerat takuneqarsinnaavoq:

1. Najugaqarfik.
2. Suiaassuseq.
3. Ukiut.
4. Kommune.
5) Nunap immikkoortua.

Apersuiffissaq Kalaallit Nunaanni innuttaasunut 16-iniit qummut ukiulinnut saaffiginnittuuvoq. Arlaannaalluunniit apersuiffissamik akissuteqartoq 16-t ataallugit ukioqarnerminik taasaqarsimanngilaq. Akissutigineqartut procentii uani naatsorsuiffigineqartut taamaasillutik innuttaasunut 15-it sinnerlugit ukiulinnut tunngapput. Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut kisitsisaatai januar 2024-mut tunngasut atorneqarsimapput.

Naatsorsuisoqarnerani akissutigineqartut paasissutissanik massakkut agguataarineq naapertorlugu akissutigineqartut immikkoortiteriffiginissaanni pisariaqartinneqartunik taamaallaat ilaneqarsimapput.

Katillugit akissutigineqartut 1.536-t aallaavigissagaanni akissutigineqartut tamarmiusut procentiat Kalaallit Nunaanni inuit tamarmik 15-t qaangerlugit ukiulinnut 3,46%-imut inissisimavoq. Ukiunut, suiaassutsinut, kommuninut nunallu immikkoortuinut agguataarineq qiviassagaanni agguaqatigiissillugu akissutigineqartut procentianni soorunami nikingasoqartussaavoq. Eqimattakkaanut uani misissuiffigineqartunut tunngatillugu akissutigineqartuni procenti 1,41 %-ip aamma 5,53 %-it akornanni inissisimavoq.

2.2 Inoqarfik

Akissutigineqartuni sumi massakkut najugaqarneq drop-down menu atorlugu taaneqartussaavoq. Massakkut inoqarfinniit 72-iusuniit 54-t misissuinermi peqataasimapput. Misissueqqissaarnernut atatillugu inoqarfiit eqimattanut pingasunut avinneqarsimapput, taakkualu immikkoorlutik innuttaasut pingajorarterutaasa missaanniipput. Eqimattakkaat pingasuusut tassaapput:

1. Nuuk [Illoqarfittut pingaarnersaq aamma Kommuneqarfik Sermersuumi pingaarnertut najugaqarfik].
2. Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat aamma Ilulissat [Kommunini sisamaasuni allani pingaarnertut najugaqarfiit].
3. Inoqarfiit allat 67-it.

Kisitsisit allattorsimaffiat 1
Eqimattani pingasuusuni taakkunani inoqarfiit agguataarnerat

Ukiut: 16-99 år		Najugaq			Tamakkerlugit
		Nuuk	Qaqortoq Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	Inoqarfiit 67-t allat	
Naatsorsueqqissaartarfik	Innuttaasut amerlassusiat	15.794	12.827	15.723	44.344
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	35,62 %	28,93%	35,46 %	100,00 %
Akissutigineqartut	Akissutit amerlassusaat	659	399	453	1.511
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	43,61%	26,41 %	29,98 %	100,00 %
Akissuteqartut procentinngorlugit		4,17 %	3,11 %	2,88%	3,41 %

Nuummi akissutigineqartut procentiat qaffasinnerpaajulluni 4,17 %-iusimasoq takuneqarsinnaavoq, inoqarfinnilu allani 67-iusuni akissutigineqartut procentiat appasinnerpaajulluni 2,88 %-iusimalluni. Tamanna inoqarfinni mikinerusuni internetimut isersinnaannginnerunermut imaluunniit pineqartut misissuinermi peqataanissamut assinganik soqutiginninngissimanerannut oqariartuutaavoq. Apersuiffiit atorlugit misissuititsinermi kissaatigineqartutut akissutigineqartut amerlassusissaannut tunngatillugu misissuinermi uani inoqarfiit pingasuusut tamarmik akissutaat ikigisassaasimanngillat. Tamanna immikkoortoq 2.7-mi itisilerneqarpoq.

2.3 Suiaassuseq

Arnaanersoq imaluunniit angutaanersoq matumani paasissallugu periarfissaqarsimanngilaq. Eqqarsaataasimavoq eqimattat pingajuannik erseqqissaassalluni periarfissiisoqassanersoq eqqarsaataasimavoq, tamannali apersuiffissamut ilanngunneqarsimanngilaq. Suiaassutsit taakkua immikkoortiteriffiginerat inoqarfiit pingasuusut taakkua immikkoortinneranni takuneqarsinnaavoq.

Tabel 2
Inoqarfiit taakkua eqimattakkaariffigineranni suiaassutsit agguataariffiginerat

Ukiut: 16-99 år		Najugaq			Tamakkerlugit
		Nuuk	Qaqortoq Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	Inoqarfiit 67-t allat	
Naatsorsueqqissaartarfik Arnat	Innuttaasut amerlassusiat	7.464	6.087	7.276	20.827
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	16,83 %	13,73 %	16,41%	46,97 %
Naatsorsueqqissaartarfik Angutit	Innuttaasut amerlassusiat	8.330	6.740	8.447	23.517
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	18,78%	15,20 %	19,05%	53,03 %
Akissutigineqartut Arnat	Akissutit amerlassusaat	413	239	244	896
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	27,33 %	15,82 %	16,15%	59,30 %
Akissutigineqartut Angutit	Akissutit amerlassusaat	237	160	218	615
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	15,68 %	10,59 %	14,43%	40,70 %
Akissuteqartut procentinngorlugit Arnat		5,53 %	3,93 %	3,35 %	4,30 %
Akissuteqartut procentinngorlugit Angutit		2,85%	2,37%	2,58%	2,62%

Eqimattakkaanut akissutigineqartut agguataariffiginerannut tunngasunut tamanut atatillugu akissutigineqartut amerlanersaat Nuummi katillugu 5,53 %-iusoq qaffasinnerpaajusimavoq. Tamaat isigissagaanni arnat angutinut sanilliullugit apersuiffissaq atorlugu misissuititsinermut peqataanerusimapput. Agguataarinermi arnat 60 %-it missarluinnaaniisimapput angutillu 40 %-iusimallutik.

Suiaassutsit akornanni equngalaartumik agguataarisoqarnera akissutinut tamarmiusunut sunniuteqarsinnaavoq, tassami ilisimaneqarpoq arnat angutillu akissuteqartarnerminni assigiinngilaartunik akissuteqarsinnaasartut. Tamatuma saniatigut tamanna ataatsimut akissutigineqartunut sunniuteqarsinnaavoq, tassalu Nuummi arnat amerlanerpaartaat apersuiffimmut akissuteqarsimanerat. Ataatsimulli isigissagaanni nalilerneqarpoq nikingalaarninnguit pissutsit taaneqartut kingunerisinnaasai misissuititsinerit tamarmiusut inernerisa tatiginassusaannut ajoqutaanavianngitsut.

2.4 Ukiut

Ukioqatigiiaat agguataariffiginerat eqimattanut pingasunut aalajangerneqarsimavoq. Eqimattakkaat pingasuusut tassaapput:

1. 16-29-nut ukiullit. Tassaniipput ukioqatigiiaat ilaqutariinnik pilersitsisut, ilinnialersimasut imaluunniit suliffeqalersimasut.
2. 30-59-inut ukiullit. Tassaniipput ukioqatigiiaat suliffimminni qaffakkiartorlutik aallartissimasut.
3. 60-99-inut ukiullit. Tassaniipput ukioqatigiiaat soraarninngornissaminnut piareersartut imaluunniit soraarninngorsimasut.

Tabel 3
Inoqarfiit eqimattakkaat pingasuusut taakkua atorlugit ukiut agguataariffiginerat

Ukiut: 16-99 år		Najugaq			Tamakkerlugit
		Nuuk	Qaqortoq Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	Inoqarfiit 67-t allat	
Naatsorsueqqissaartarfik 16-29-inut ukiullit	Innuttaasut amerlassusiat	3.790	3.175	3.823	10.788
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	8,55 %	7,16 %	8,62 %	24,33 %
Naatsorsueqqissaartarfik 30-59-inut ukiullit	Innuttaasut amerlassusiat	9.223	6.742	7.863	23.828
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	20,80 %	15,20 %	17,73 %	53,73 %
Naatsorsueqqissaartarfik 60-99-inut ukiullit	Innuttaasut amerlassusiat	2.781	2.910	4.037	9.728
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	6,27 %	6,56 %	9,10 %	21,94 %
Akissutigineqartut 16-29-inut ukiullit	Akissutit amerlassusaat	113	84	93	290
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	7,47 %	5,55 %	6,15 %	19,19%
Akissutigineqartut 30-59-inut ukiullit	Akissutit amerlassusaat	460	274	305	1.039
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	30,42 %	18,12%	20,17 %	68,71 %
Akissutigineqartut 60-99-inut ukiullit	Akissutit amerlassusaat	79	41	63	183
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	5,22 %	2,71%	4,17 %	12,10%
Akissuteqartut procentinngorlugit 16-29-inut ukiullit		2,98%	2,65%	2,43%	2,69%
Akissuteqartut procentinngorlugit 30-59-inut ukiullit		4,99 %	4,06 %	3,88 %	4,36 %
Akissuteqartut procentinngorlugit 60-99-inut ukiullit		2,84%	1,41 %	1,56 %	1,88%

Nuuk takutitsilluaqqinnerpaajuvoq. Ukioqatigiiaat 30-59-inut ukiullit innuttaasut 4,99 %-eralugit taakkuupput apersuiffissamut akissuteqarsimasut. Illuatungaatigut inuit 60-99-inut ukiullit aammalu Qaqortumi, Sisimiuni, Aasianni Ilulissanilu najugallit kiisalu inoqarfinni allani 67-ini najugallit apersuiffissaq atorlugu misissuititsinermi peqataannginnerpaajusimapput.

Ilanngullugulu 30-59-inut ukiullit misissuititsinermi peqataalluarnerpaasimammata malugissallugu pingaaruteqarpoq, inuillu 60-99-inut ukiullit peqataannginnerpaasimanerat malugissallugu aamma pingaaruteqarluni.

Tamannalu assigalugu, tassalu suiaassutsit marluk taakkua peqataaneranni suunngitsumik equngasoqarsimanera, akissutinut tamarmiusunut sunniuteqarsinnaavoq, tassami naatsorsuutigineqarsinnaassaaq akissutini assigiinngitsoqarsinnaanissaa, matumani ukioqatigiiaanut sorlernut ilaaneq apeqqutaalluni. Tassungalu atatillugu aamma nalilerneqarpoq nikingalaarninnguit equngasoqarnerit takutitsiffigisinnaasai misissuititsinermi inerniliunneqartut tamarmiusut tatiginassusaannut ajoqusiissanngitsut.

2.5 Kommune

Akissutigineqartut nunap tungaatigut agguataariffiginerat takussallugu aamma soqutiginaateqarsinnaavoq. Kommunit tallimaasut akissutaasa agguataariffiginerat takussallugu aallaaviatigut pissusimisoorpoq.

Tabel 4
Kommunit tallimaasut agguataariffiginerat

Ukiut: 16-99 år		Kommuni					Tamakkerlugit
		Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia,	
Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik	Innuttaasut amerlassusiat	4.869	19.146	7.124	4.747	8.473	44.359
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	11,00 %	43,20%	16,10%	10,70 %	19,10 %	100,00 %
Akissutigineqartut	Akissutit amerlassusaat	156	760	194	129	273	1.512
	Akissutigineqartut procentinngorlugu	10,32 %	50,26 %	12,83%	8,53 %	18,06 %	100,00 %
Akissutigineqartut procentinngorlugu		3,20 %	3,97 %	2,72%	2,72%	3,22 %	3,41 %

Kommunit ataatsimut isigissagaanni akissutigineqartut assigiiaartumik agguataariffigineqarsimapput. Tassani Kommuneqarfik Sermersuumi Nuuk amerlanerpaanik akissuteqarsimavoq.

Inoqarfinniit mikinerusuniit akissuteqartut ikinnerunerannut internetimut isersinnaannginneq pissutaasimassappat taava kommunit isorliunerusuniittut Kommune Kujalleq aamma Avannaata Kommunia akissutikinnerpaajusimassasut naatsorsuutigineqarsinnaagaluarpoq, kisiannili taamaattoqanngilaq. Akerlianilli Kalaallit Nunaata kommunit qeqqaniittut Qeqqata Kommunia Kommune Qeqertalik akissutikinnerpaajusimapput.

2.6 Nunap immikkoortui

Nunatsinni kommunit marluusut, Kommuneqarfik Sermersooq aamma Avannaata Kommunia, inissisimanermikkut assigiinngitsorpassuarnik najugaqarfeqartiterput. Taamaammallu kommunit taakkua marluusut nunap immikkoortuinut marlunnut avissallugit isumaqanngilaq. Kommuneqarfik Sermersooq uani Nuummut kommunimilu ilaasut allat peqatigalugit avinneqarsimavoq, tassalu Paamiut kommunimilu inoqarfiit mikinerusut allat kiisalu Tunu. Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunuanut inoqarfinnullu Qeqertarsuup Tunuata avannaaniittunut tamanut avinneqarsimavoq. Kommunit pingasut allat kommunitut pingasuusutut ataatsitut ilaaginnarput.

Tabel 5
Nunap immikkoortuinut agguataarineq, taakkuuppullu kommunit tallimaasut avannamut kangimullu immikkut avinneqarsimasut.

Ukiut:	Nunap immikkoortua							Tamakkerlugit
16-99 år	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk	Kommuneqarfik Sermersooq, allat	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia, Qeqertarsuup Tunua	Avannaata Kommunia. avannaa	
Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik	4.869	15.968	3.178	7.124	4.747	4.187	4.286	44.359
	11,00 %	36,00%	7,20 %	16,10%	10,70 %	9,40 %	9,70 %	100,00 %
Akissutigineqartut	156	660	100	194	129	157	116	1.512
	10,32 %	43,65%	6,61 %	12,83%	8,53 %	10,38 %	7,67 %	100,00 %
Akissutigineqartut procentinngorlugu	3,20 %	4,13 %	3,15 %	2,72%	2,72%	3,75 %	2,71%	3,41 %

Nunap immikkoortuinut arfineq-marlunnut agguataarisoqarnerani takuneqarsinnaavoq Tunu Paamiullu naammagineqarsinnaasumik akissuteqarsimasut, tassungalu atatillugu Avannaata Kommuniata avannaaniittut Kommune Kujallermut aamma Avannaata Kommunianut sanilliullugu 0,01 procentimik appasinnerullutik akissuteqarsimallutik.

2.7 Takutitsisinnaassuseqarneq

Matumani akissutinut procentit kusanarsinnaasut pineqarput, tamakkulu akissutigineqartut innuttaasut tamaasa isigalugit naammattumik takutitsisinnaanissamut tunngavigineqarsinnaapput. Taamaakkaluartoq akissutinut procentit kusanartut imminni akissutigineqartut innuttaasut isigalugit takutitsiffiusinnaasutut isigineqarsinnaassanersut takussutissaqanngilaq.

Misissuititsineq misissuinertut takutitsiffiussatut ingerlanneqarsimasuuppat allarujussuarmik atortoqartariaqartussaassagaluarpoq. Taamaaliortoqassagaluarpallu aningaasaqarnikkut sulisutigullu aningaasanik amerlanerujussuarnik immikkoortitsisoqarsimassagaluarpoq. Tamatumalu saniatigut misissuititsinissamut takutitsiffiussamut piffissaq sivisunerusoq atortariaqassagaluarpoq. Tamatumunnga pingaarnertut pissutaavoq eqimattakkaaniit tamanit naammattunik akissuteqartarneq misilittakkatigut ajornarnerusarnera, tamakkumi akissutigineqartuni naammattumik takutitsisussaagaluarmata.

Aarhus Universitetip periutsinut ilitsersuutaa naapertorlugu eqimattakkaanut misissuiffigineqartunut immikkut peqataasussat immikkut toqqakkat 30-40-t atorneqartussaassapput, matumani paasisat agguataariffiginissaat takusinnaaniarlugu, tamakkumi innuttaasut amerlassusaannut, amerlassutsit apeqqutaatinnagit, eqqaanarsinnaassapput.

Siulianiittuni takuneqarsinnaavoq. Inoqarfiit pingasut suiaassutsinut marlunnut inoqarfinnut pingasunut avinneqarsimasut, ukioqatigiiaat pingasut inoqarfinnut pingasunut kiisalu nunap immikkoortuinut arfineq-marlunnut avinneqarsimasut (kommunit nunap immikkoortuinut ilanngunneqarsimapput). Eqimattakkaani tamani ikinnerpaamik 40-nik peqataatitsisoqarnissaanut piumasaqarnermi tamanna kisitsinikkut imatut piumasaqarfiussaaq:

Peqataasut 40-t x (3 + (2 x 3) + (3 x 3) + 7) eqimattakkaat = peqataasut 1.000-t, taakkualu toqqaannagaapput. Misissuititsinermi 1.536-t akissuteqarsimapput. Internetimik atuisarnermi pingaarnertut nalornissutaasoq tassaavoq peqataasussat toqqagaannaanissaannut nammineerluni iliuseqartoqarsimannginnera.

Siulianiittuni eqimattakkaat takutitsiffiunnginnerpaasut 41-nik akissuteqarsimasut takuneqarsinnaavoq. Eqimattakkaani 25-iusuni immikkut agguaqatigiissillugu akissutigineqartut 241-t uani suliarisimavagut.

Tamannalu isumaqarpoq kisitsisitigut paasissutissat atorlugit nalilersuineq aallaavigissagaanni internet atorlugu apersuiffissap ingerlanneqartup uuttuutinut aammalu agguataarisarnernut matumani erseqqissarneqartunut massakkut takutitsiffiusarnissaat naatsorsuutigineqarmat.

Eqimattakkaat 25-iusut suna tamaat atorlugu takutitsiffiusarnissaat misissuinermi oqaatiginiarneqanngimmat uani taassallugu pingaaruteqarpoq. Tamanna imaasillugu paasineqassaaq, tassa eqimattakkaat siuliani immikkut misissuiffigineqarsimanngitsut akornanni ataqatigiinnerat misissuinermi takutitsiffiusimanngitsutut oqaatigineqassanngimmata. Assersuuteqassagaanni akissutigineqartut nunap immikkoortuinut AAMMA ukiunut imaluunniit kommuninut AAMMA inoqarfinnut agguaatariffiginissaat misilinneqarsimanngilaq. Taamatut ataqatigiissitsinerit takutitsinissamut ilaasussaassapput, matumani misissuititsineq takutitsiffiussaq ingerlanneqarsimasuuppat.

Kisitsisitigut paasissutissatigut suut akissutaalluartutut oqaatigineqarsinnaasuni ilimanarnerpaani takusinnaasarput tassaavoq apeqqutigineqartut misissuiffigineranni apersuiffimmi akissutigineqartut arlaatigut takutitsiffiusimanersut, tassalu akissutigineqartut atugassarititat tigussaasut pillugit nalinginnaasumik ilisimaneqartunut tunngatillugu isumaqarluartutut isigineqassanersut.

Tamatuma saniatigut apersuiffiit atorlugit misissuititsinermi inerniliussat kisitsisitigut paasissutissanut assersuunnerisigut, tamakku misissueqqissaarnerni misissuinermut assersuunneqarsinnaallutik, takutitsinermi amerlassutsinut ilimanaatit pissarsiarisinnaassavagut. Amerlassutsit ataatsikkoorsimassappata akissutigineqartut innuttaasut ataatsimut qanoq isumaqarnerannut tunngatillugu naammattumik ataqqinassuseqarnissaat ilimanarluinnarpoq.

Taamaammat misissueqqissaarnerni tullinnguuttuni kisitsisitigut paasissutissat assersuunneqarsinnaasut qanoq isillutik akissutigineqartunut assinganik assersuunneqarsinnaanerannut nalilersuinissamut ilaasussaassapput.

3.0 Misissueqqissaarnerit

3.1 Najugaqaannarnissamut nuunnissamulluunniit kissaataasuni assigiinngissutsit

Ilanngussaq 1-imi apersuiffissaq tamakkerlugu taaqqinneqarpoq. Apersuiffissaq atorlugu misissuititsinermi apeqqut 4 aamma apeqqut 5 misissueqqissaarnermut tunngatillugu apeqqutaasimapput qitiulluinnartut, tassalu najugaqaannarnissamut, sumi najugaqarusunnermut imaluunniit inoqarfimmut allamut nuukkusunnermut suut kissaataanersut.

Sumi najugaqarusunnerit misissuiffigeqqissaarneranni Narsami imaluunniit Sisimiuni ilumut najugaqarusunnissaq pineqanngilaq. Massakkut najugaqarfigisami atugassarititaasut assigiinngitsunik amerlassutillit atorlugit qanoq naammagisimaarinnittoqartiginersoq, atugassarititaasullu assigiinngitsut taakkua atorlugit sumiiffimmut allamut qanoq nuukkusutsigisoqarnersoq misissueqqissaarnermi misissuiffigineqarpoq.

Misissueqqissaarneq taamaasilluni inoqarfinni aalajangersimasuni najugaqarnissamut kissaateqarnernut sammititaanngilaq. Misissueqqissaarneq inoqarfimmi atugassarititaasunut aalajangersimasunut isummernissamut sammititaanngilaq.

Apeqqut 4 aamma apeqqut 5 immikkut 17-inik apeqquteqarfiupput. Marloriarluni apeqqutit 17-iusut apeqqut 4-p aamma apeqqut 5-p akornanni sukannersumik ataqatigiissaarneqarsimapput. Apeqqut alla 4a apeqqummut allamut 5a-mut atassuteqarpoq il.il. Apeqqutit allat tamarmik Tabel 6-imi takuneqarsinnaapput.

Misissueqqissaarnermi apeqqutini allani akissutigineqartut immikkoortillugit naleqassuseq 1 atorlugu assigeeqqissaamik uuttuiffigineqarsimapput. Taamaammallu assersuutigalugu innuttaasumi pineqartumi attaveqarsinnaanermut periarfissanut elektroniskiusunut isersinnaanissaq assersuutigalugu peqqinnissakkut atugassarititaasunit imaluunniit suliffeqalernissamut periarfissaasunit arlaatigut pingaarnerusoqarneranut nalilersuisoqarsimanngilaq.

Apeqqut 4-p aamma apeqqut 5-ip akornanni ataqatigiittoqarnerata misissuiffigeqqissaarnerani apeqqutit allat 14-it siulliit kisimik ilanngunneqarsimapput. Apeqqutit allat pingasut kingulliit suussutsimikkut apeqqutiniit 14-iusunit allaanerupput, misissueqqissaarnermullu taaneqartumut ilanngunneqarsimanatik.

Soorlu Tabel 6-imi takuneqarsinnaasoq apeqqutit sinneruttut pingasuusut 15-17-imut normullit apeqqutigineqartuniit siullerniit 14-iusuniit allaanerujussuarmik oqaasertalerneqarsimapput. Matumani apeqqutit 4 aamma 5 pineqarput. Apeqqutinullu kingullernut pingasunut isumaq illuatungaanut saatsikkaanni taakkua apeqqutit siulliit 14-it assigalugit ilanngunneqarsinnaassanngillat, matumani agguaqatigiissitsilluni nalit naatsorsuiffigineqassappata, taamaaliortoqassappallu tamakku oqaatigineqartunut siullernut 14-inut naleqquttuussapput akissutinillu paatsuunganarsitissallutik.

Misissueqqissaarnerni tullinnguuttuni apeqqutit 15-17-imut immikkut misissuiffigeqqissaarneqarsimannginnerannut pingaarnertut pissutaavoq apeqqutit pingasuinnaat aallaavigalugit inerniliinissamut tunngavissap soorpiartussaannginnera.

Taamaalineranilu apeqqutit 15-17-imut misissuiffigeqqissaarnissaasa apeqqutinik 1-14-imut ilaneqarnissaat pilersinnaavoq. Inerniliussat apeqqutit 15-17-imut misissuiffigeqqissaarneranni inerniliunneqartut inerniliunneqartunut allanngortitsisinnaassanngillat, soorlu tullinnguuttuni apeqqutit 1-14-imut misissuiffigeqqissaarneranni taamaaliortoqartoq.

Apeqqut 4:
Massakkut najugarisanni suna pillugu najugaqaannarusuppit?

4.01 Isumaqarpunga meeqqat atuarfiannut ilinniarnissamullu periarfissaqarluartoq
4.02 Isumaqarpunga pitsaasunik inissianut periarfissaqartoq
4.03 Isumaqarpunga pitsaasunik aqqusersuuteqartoq
4.04 Isumaqarpunga aallaaniarnissamut aalisarnissamullu periarfissaqarluartoq
4.05 Isumaqarpunga suliffeqalernissamut periarfissaqarluartoq
4.06 Isumaqarpunga kulturip sunngiffiullu tungaasigut neqeroorutitsialinnik peqartoq
4.07 Isumaqarpunga assartuisarnissanut periarfissatsialannik peqartoq
4.08 Isumaqarpunga attaveqarsinnaanermut elekroniskiusunik pitsaasunik periarfissaqartoq
4.09 Isumaqarpunga meeqqanut pitsaasunik paaqqinnittarfeqartoq
4.10 Isumaqarpunga utoqqarnut pitsaasunik angerlarsimaffeqartoq
4.11 Isumaqarpunga peqqinnissakkut pitsaasunik atugassaritaanik peqartoq
4.12 Isumaqarpunga tassani ilaquttanut ikinngutinullu pitsaasumik attaveqartoqarsinnaasoq
4.13 Isumaqarpunga tassani ajunngitsumik inuuneqalersinnaassallunga
4.14 Isumaqarpunga sumiiffik taanna najugaqarfigissallugu pilerinarnerusoq
4.15 Nuunnissannut aningaasatigut tapiiffigineqarnissaq amigaatigaara
4.16 Inoqarfimmi allami najugassannik amigaateqarpunga
4.17 Inoqarfimmi allami suliffissannik amigaateqarpunga

Apeqqut 5:
Inoqarfimmut allamut suut nuukkusulersissinnaavaatit?

5.01 Meeqqat atuarfiannut ilinniarnissanullu pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.02 Inissianut atugassaritaanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.03 Aqqusersuutinut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.04 Aallaaniarnissamut aalisarnissamullu pitsaanerusunik periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.05 Suliffissanut pitsaanerusumik periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.06 Kulturikkut sunngiffikkullu pitsaanerusumik neqeroorfigineqarnissamut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.07 Assartuisarnermut pitsaanerusumik periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.08 Attaveqartarnermut periarfissanut elekroniskiusunut pitsaanerusumik periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.09 Meeqqanut paaqqinnittarfinnut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.10 Utoqqaat angerlarsimaffiinut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.11 Peqqinnissakkut atugassaritaasunut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.12 Ilaquttannut ikinngutinnullu pitsaanerusumik attaveqartarnissannut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.13 Pitsaanerusumik inuuneqalernissannut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.14 Inoqarfimmi pitsaanerusumi najugaqalernissannut periarfissaqarnissara kissaatigaara
5.15 Nuunnissannut aningaasaqarnikkut tapiiffigineqarnissaq angusinnaassagukku
5.16 Inoqarfimmi allami najugassamik nassaarsinnaassaguma
5.17 Inoqarfimmi allami suliffissamik nassaarsinnaassaguma

Tabel 6. Apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi apeqqutigineqartut allat tamarmiusut.

Apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi apeqqutit allat siulliit 14-t neriorsuutitut oqaasertalerneqarsimapput, taakkualu akissutini erseqqissaassapput, tassalu pineqartoq qanoq isumaqataatiginersoq isumaqataanngitsiginersorluunniit pineqartussaalluni. Nalit makku atorneqarsimapput:

Isumaqataanngilluinnarpunga:	-4
Isumaqataanngilanga:	-2
Isumaqataanangalu isumaqataavunga:	0
Isumaqataavunga:	+2
Isumaqataalluinnarpunga:	+4

Pingaarutillip allatullu uuttuutip imminnut uuttuiffiginissaat periarfissaassanngilaq, tassanimi oqaatigineqartut 14-iusut inummiit inummut qanoq isillugit uuttuiffigisarnissaat allanngorartorujussuuvoq.

Apeqqut 4-mut tunngatillugu apeqqutit allat 14-it siulliit atugassarititanut 14-inut innersuussisut imatut oqaasertalerneqarsimapput "Isumaqarpunga uani pitsaasunik ...". Atugassarititaasut qanoq pitsaatiginerannut akissuteqartup qanoq isumaqarnerata paasinissaa siunertaavoq, tassalu inoqarfik taannaasoq pineqartup najugaqarfigiinnarusullugu toqqarsimasaa.

Apeqqut 5-imut tunngatillugu apeqqutit allat 14-it siulliit imatut oqaasertalerneqarsimapput "Ukununnga pitsaanerusumik periarfissaqarusuppunga"-mik oqaasertalerneqarsimapput

atugassarititanut 14-iusunut taakkununnga innersuussinertallit. Akissuteqartup inoqarfimmut atugassarititaasut pineqartut pitsaanerusut atorneqarfiannut qanoq sakkortutigisumik nuukkusunnerata paasinissaa siunertaavoq.

Apeqqut 4-mi akissutigineqartuni ataatsimut angusat apeqqut 5-imi akissutigineqartunut ataatsimut angusarineqartunut assersuussinermi qanoq atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissamut kissaateqarnermut assersuullugu massakkut inoqarfigisami atugassarititanut qanoq nuannarinnitsigisoqarnersoq paasissallugu periarfissaavoq.

Taamatut assersuussineq eqimattanut pineqartunut tunngatillugu nuunnissamut piumassutsip qanoq angitigineranut imaluunniit mikitigineranut oqariartuutaasinnaavoq, matumani ukiut, suiaassutsit, inoqarfiit, kommunit imaluunniit nunap immikkoortui pineqartillugit. Oqaatigineqartut apeqqut 5-imiittut isumaqataaffiginerannut pitsaassutsip oqaatigineqartuni apeqqut 4-miittuni isumaqataanerup pitsaassusaanut sanilliunnerani nuukkusunnginnermut imaluunniit nuukkusunnermut piumassutsip annertussaasa paasinissaat anguniagaavoq.

Apeqqut 5-imi nalilinnut inerniliunneqartoq apeqqut 4-mi nalilinnut inerniliunneqartunut ilanngaatigigaanni pitsaasumik angusaqarsimaneq annertunertigut nuunnissamut piumassutsip annertussusaanut takutitsisussaavoq, paarlattuanillu ajortumik inerniliineq najugaqaannarnissamut piumassutsip taamaallaat annertussusaanut takutitsiffiussaaq.

Misissueqqissaarnerni uuttuutit taakkua atorlugit agguataarinerit ingerlanneqarsimapput, tamakkulu akissutigineqartut amerlassusaannik naatsorsuisoqarnerani kapitali 5-imi atorneqarsimapput.

1. Najugaqarfik.
2. Suiaassuseq.
3. Ukiut.
4. Kommune.
5) Nunap immikkoortua.

Immikkoortuni tullinnguuttuni misissueqqissaarnermut periuseq atorneqartoq manna takutinneqarpoq.

3.2 Najugaqaannarusunnermiit nuunnissamut kajumissutsini pingaarnertut assigiinngissutit

Aallarniutigalugu apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi taaneqartuni 14-iusuni isumaqataanerup ataatsimut misissuiffigeqqissaarsimanera ingerlanneqarsimavoq. Misissueqqissaarneq immikkoortunut pingaarnernut marlunnut avinneqarsimavoq. Immikkoortuni siullerni nuttartarnikkut uuttuutit pingasut pineqarput.

1. Inoqarfiit angissusaat pingasuusut
2. ukioqatigiiaat pingasut
3. suiaassutsit marluk

Immikkoortup aappaani kommunit tallimaasut aqqutigalugit nunami sumiinnermut uuttuutit pineqarput.

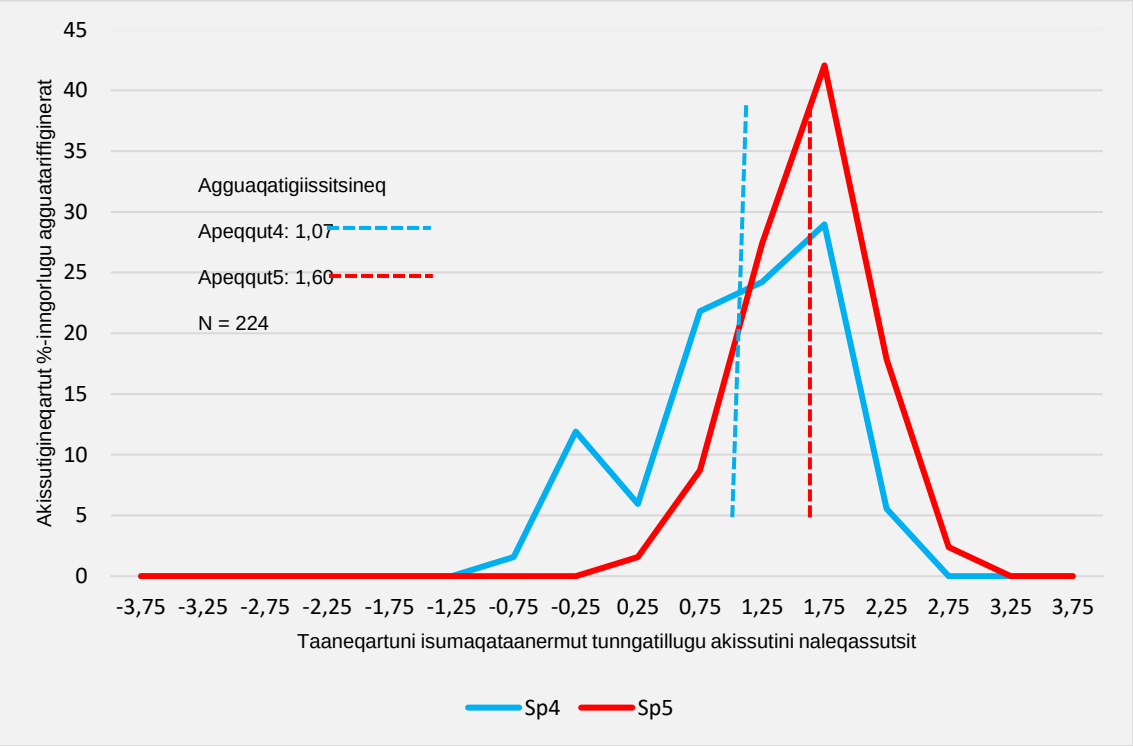
Apeqqutini allani 14-iusuni aamma apeqqut 4-mi apeqqutinilu allani immikkoortuni assigiinngitsuni sisamaasuni (inoqarfik, ukiut, suiaassuseq kommunilu) akissutigineqartut kisimik uppernartunik akissuteqarfiusut ilanngunneqarsimapput. Tamanna katillugit 112-nik eqimattaqalerpoq (Apeqqutit marlukkaat x apeqqutit allat x immikkoortut = eqimattakkaat 112-t). N-imi eqimattakkaanut 112-iusunut taakkununnga immikkut tunngatillugu akissutit uppernassusillit 1.450 aamma 1.520-t akornanniissimapput. N-imi agguaqatigiissillugu akissutigineqartut uppernassusillit 1.475-iusut

ilimagisat aallaavigissagaanni tamanna eqimattakkaanut tamanut tunngatillugu naleqassutsinik 165.000-inik aallaaveqarluni ataatsimut paasissutissaqarfinnik pissarsiffiussaaq. Soorunami 40.000-eriarluni ikkussat uppernassusillit assingusut atorneqarput, taakkualu nalilinni katillugit 165.000-iusuni uteqattaarput.

Takussutissiaq 2

Inoqarfinnik, ukiunik suiaassutsinillu misissueqqissaarnermi apeqqutip 4-p aamma apeqqutip 5-p akineqarnerisa agguataariffiginerat. N-imi inoqarfinnut 1-14-inut, ukiunut suiaassutsinullu tunngatillugu apeqqut 4-p aamma apeqqut 5-ip akineqarnerannut nalilinnut agguaqatigiissitsineq ilaavoq.

Takussutissiaq 2-mi N = 224. Kisitsit tamanna naatsorsuinerit makku aallaavigalugit pinngorpoq: Apeqqutinngortut 2-k x apeqqutit allat 14-it x (inoqarfiit anginerusut 3-t + ukioqatigiiaat 3-t + suiaassutsit 2-k).

Takussutissiaq 2-mi apeqqut 4-mut aamma apeqqut 5-imut agguaqatigiissillugu nalillit katillugit 112-iusut procentinngorlugu akulikissutsini imminnut akerleriissinneqarsimapput. Takuneqarsinnaavoq apeqqut 4-mi agguaqatigiissillugu nalillit apeqqut 5-imut apeqqutigineqartunit ataatsimut siammaqqanerusimasut.

Tamatuma saniatigut apeqqummi 4-mi agguaqatigiissillugu nalillit apeqqummi 5-imi agguaqatigiissillugu nalilinniit ataatsimut appasinnerusimapput. Taamaalilluni akissutigineqartuni apeqqut 4-mi oqaatigineqartunut isumaqataanerit apeqqut 5-imi neriorsuutinut sanilliullugit isumaqataaffigineqannginnerusimapput. Inoqarfiit, ukiut suiaassutsillu pineqartillugit apeqqutit taakkua marluusut akornanni akissutigineqartuni assigiinngissuseq 1,60 - 1,07 = 0,53-imi inississimavoq.

Tamatuma ilimanarsisippaa "Pitsaanerusumik periarfissaqarnissamut kissaateqarpunga..."-miit "Isumaqarpunga uani pitsaasunik..." aallartittuminngarnit oqaatigineqartunut ataatsimut isumaqataannginnerusoqartoq.

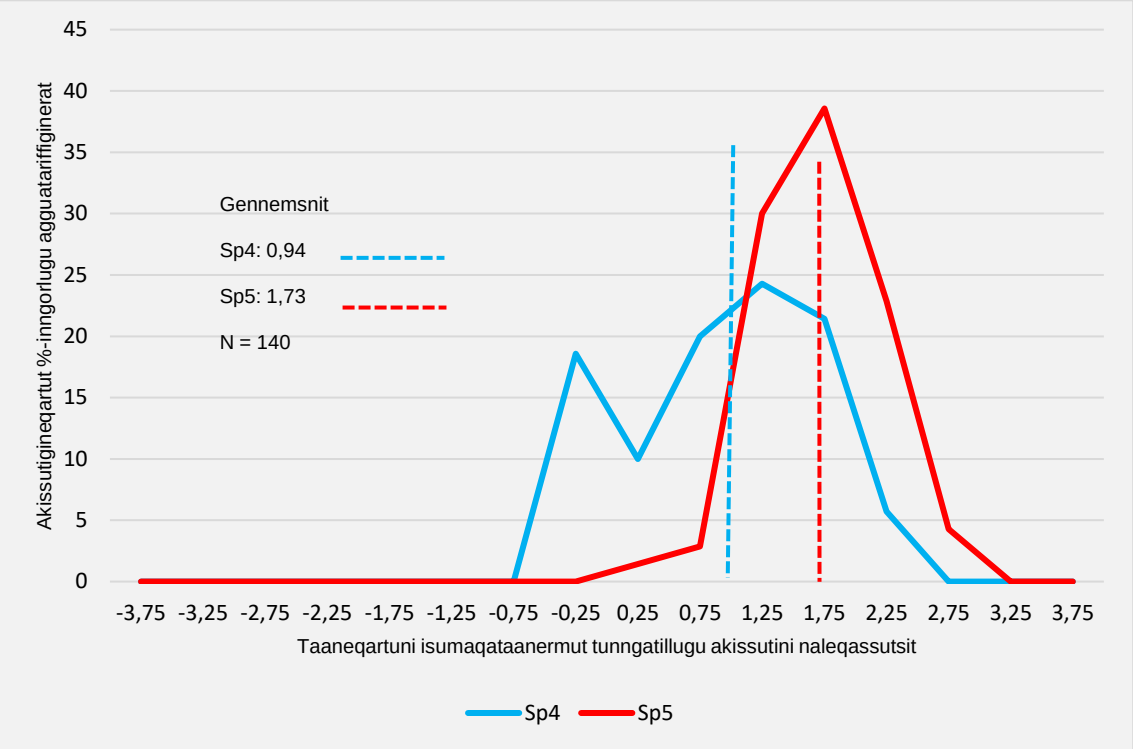
Oqaatigineqartunut marlunnut assigiinngitsunut isumaqataanerni taamatut assigiinngissutsip paasinissaani allamut nuussamaarnermut ataatsimut piareeqqasarneq taaneqarsinnaavoq, tassalu

massakkut najugarisami sumiiffimmi atugassarititanut 14-inut erseqqissaatigineqartunut pitsaanerusumik periarfissaqartunut sanilliullugu atugassarititanut pitsaanerusunut 14-inut periarfissaqarnissaq eqqarsaatigalugu. Taamatut nuukkusunnermut annerusumik ataatsimut piareeqqasarneq najugaqarusuunnarnermut assersuullugu innuttaasuni nuukkusunnerusoqartartoq takuneqarsinnaavoq.

Apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi neriorsuinernut isumaqataanerit amerlassusaasa akornanni assigiinngissutsimut paasineqartumut pissutaasinnaasunut allatut paasinninnerit tunngaviliunneqarsinnaassagunarput. Imaassinnaavoq kulturikkut pisussaq aporaannissaq pinngitsoortinniarlugu ataatsimut kissaateqarnermut tunngatillugu ilaaratarsinnaavoq, kisiannili nalilerneqarpoq tamanna aallaaviatigut apeqqutinut marluusunut sunniuteqarpallaarnavianngitsoq. Ataatsimut isigalugu nalilerneqarpoq paasinninneq toqqarneqartoq tamakkiisuusimassasoq.

Takussutissiaq 3

Inoqarfinnik, ukiunik suiaassutsinillu misissueqqissaarnermi apeqqutip 4-p aamma apeqqutip 5-p akineqarnerisa agguataariffiginerat. N-imi inoqarfinnut 1-14-inut, ukiunut suiaassutsinullu tunngatillugu apeqqut 4-p aamma apeqqut 5-ip akineqarnerannut nalilinnut agguaqatigiissitsineq ilaavoq.

Takussutissiaq 3-mi N = 140. Kisitsit tamanna naatsorsuinerit makku tunngavigalugit erserpoq: Apeqqutinngortut 2-k x apeqqutit 14-it allat x kommunit 5-t.

Takussutissiaq 3-mi apeqqut 4-mut aamma apeqqut 5-imut agguaqatigiissillugu nalillit katillugit 70-iusut procentinngorlugu takussutissiineq imminut sanileriissinneqarsimavoq. Apeqqut 5-imut sanilliullugu apeqqut 4-mi agguaqatigiissillugu nalilinni annerusumik ataatsimut siammaqqasoqartoq aamma uani takuneqarsinnaavoq, apeqqummiillu 4-mit agguaqatigiissillugu nalillit apeqqut 5-imiit agguaqatigiissillugu nalilinniit ataatsimut appasinnerusoqartoq takuneqarsinnaalluni. Kommunini tallimaasuni agguaqatigiissitsineq pineqartillugu apeqqutit marluusut akornanni agguaqatigiissillugu nalillit assigiinngissutaat 1,73 – 0,94 = 0,79-mut inisissimavoq.

Takussutissiaq 2-mut aamma Takussutissiaq 3-mut tunngatillugu paasissutissanut tunngaviusut taakku pineqarput. Taamaakkaluartoq apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi agguaqatigiissillugu assigiinngissuseq assigiinngilaq. Takussutissiaq 2-mi agguaqatigiissillugu assigiinngissuseq 0,53-iuvoq, Takussutissiaq 3-milu assigiinngissuseq 0,79-iulluni. Tamanna 49 %-imik qaffariarneruvoq.

Takussutissiap 2-p aamma Takussutissiap 3-p akornanni apeqqut 5-imut, apeqqut 4 ilanngunnagu, agguaqatigiissillugu nalilinni assigiinnginnerujussuaq kisitsisinut tunngatillugu paasiniaaqqissaarnissamut aallaaviusinnaavoq, tassalu apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi neriorsuutini isumaqataanerni agguaqatigiissillugu assigiinngissuseq atorlugu eqimattakkaani ataasiakkaani atugassarititat qanoq inissisimanerannut misissuinissamut tunngaviliisinnaapput.

3.3 Najugaqaannarnissamut taarsiullugu nuunnissamut kajumissutsini assigiinngissutsit tigussaasut

Eqimattakkaat toqqarneqartut tallimaasut siuliani atorneqarsimasunut assingupput.

Najugaq

Eqimattakkuutaarineq:

- Nuuk
- Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat aamma Ilulissat
- Inoqarfiit allat 67-t tamarmiusut.

Tabel 7
Sumi najugaqarneq. Agguaqatigiissitsineq assigiinngissuserlu

	Nuuk	Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	Inoqarfiit 67-t allat
Apeqqut 4	1,32	1,17	0,62
Apeqqut 5	1,28	1,73	1,93
Apeqqut 5 - Apeqqut 4	-0,04	0,56	1,31

Nuummut tunngatillugu agguaqatigissillugu akissuteqartut apeqqummiit 5-imiit apeqqut 4-mi suunngitsumik qaffasinnerulaarput. Tamanna nuunnissamik kissaateqarnermiit Nuummi najugaqarnissap ataatsimut naammagisimaarfiuneratut paasineqassaaq. Tamanna Nuummi inuit amerliartorfiunerannut takussutissaqqippoq.

Inoqarfinnut anginerusunut sisamaasunut tunngatillugu apeqqut 5-imi akissuteqartut amerlanerulaarsimapput, inoqarfinnullu allanut 67-inut tunngatillugu apeqqut 5-imi akissuteqartut amerlanerusimallutik. Tamanna inoqarfinniit 67-iniit allaniit nutserartoqarnerusarneranut naapertuulluarpoq.

Suiaassuseq

Eqimattakkuutaarineq:

- Arnaq.
- Angut.

Tabel 8
Suiaassuseq. Agguaqatigiissitsineq assigiinngissuserlu

	Arnaq	Angut
Apeqqut 4	1,10	1,02
Apeqqut 5	1,59	1,61
Apeqqut 5 - Apeqqut 4	0,49	0,59

Suiaassutsit eqimattakkaariffiginerat pineqartillugu suiaassutsinut taakkununnga marluusunut tunngatillugu soqutiginaateqarnerpaajuvoq apeqqutip 4-p aamma apeqqutip 5-p akornanni apeqqutigineqartut akornanni assigiinngissutsip angivallaannginnera soqutiginaateqarnerpaajuvoq. Taamaasilluni arnat angutillu akornanni nuukkussinnaanermut kissaatigineqartuni assigiinngippallaartoqanngitsoq isumaqarnarpoq. Angutit arnanut sanilliullugit nuunnissamut piareeqqasarnerannut tunngatillugu suunngitsumik nikinganeq matumani pineqarpoq.

Nuummi najugalinni arnat angutinut sanilliullugit amerlanerulaartut misissuititsinermut peqataasimanerat nassuiaanissamut pissutaaqataasinnaavoq, arnat 413-t (Nuummi arnat tamarmiusut 5,53 %-ii) angutinut 237-iusunut sanilliullugit (Nuummi angutit tamarmiusut 2,85 %-ii) misissuititsinermut peqataasimapput, Nuummilu najugallit taakkorpiaapput nuunnissamik soqutiginnginnerpaajusut.

Ukiut

Eqimattakkuutaarineq:

- 16-29-nut ukiullit.
- 30-59-nut ukiullit.
- 60-99-nut ukiullit.

Tabel 9
Sumi najugaqarneq. Agguaqatigiissitsineq assigiinngissuserlu

	16-29-inut ukiullit	30-59-inut ukiullit	60-99-inut ukiullit
Apeqqut 4	0,90	1,06	1,38
Apeqqut 5	1,98	1,57	1,11
Apeqqut 5 - Apeqqut 4	1,08	0,51	-0,27

Ukioqatigiiaani taakkunani pingasuusuni eqimattakkaarilluni misissuititsinermi paasinarsivoq eqimattani 16-29-nut ukiulinni nuukkusuttut amerlanerpaajusut. Ukioqatigiiaanut 30-59-inut ukiulinnut tunngatillugu nuukkusussuseq affaannaavoq.

Misissuititsineq tamaat isigissagaanni inuit 60-inik ukiullit utoqqaanerusulluunniit eqimattaapput nuunnissamut kajuminnginnerpaat. Tassani apeqqut 4-mi oqaatigineqartunut isumaqataasut agguaqatigiissillugu apeqqut 5-imi oqaatigineqartunut isumaqataasuniit amerlanerulaarput. Paatsoorneqarsinnaassanngilarlu eqimattat taakkuummata misissuititsinermi najugaqaannarnissamut piumassuseqarnerpaat.

Kommuni

Eqimattakkuutaarineq:

- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Qeqqata Kommunia

- Kommune Qeqertalik
- Avannaata Kommunia

Tabel 10
Kommune. Agguaqatigiissitsineq assigiinngissuserlu

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia,
Apeqqut 4	0,71	1,24	1,14	0,66	0,94
Apeqqut 5	1,78	1,39	1,54	2,03	1,91
Apeqqut 5 - Apeqqut 4	1,07	0,15	0,40	1,37	0,97

Kommuninut tallimaasunut tunngatillugu apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi oqaatigineqartunut isumaqataanerit agguaqatigiissinneranni malunnarnerpaamik assigiinngitsoqarfiunerpaajusut. Kommuneqarfik Sermersuumi Nuuk tassaavoq innuttaasut tungaasigut isigalugu inoqarnerpaaffiusoq. Taamaammallu tupaallannartortaqanngilaq kisitsisit Kommuneqarfik Sermersuumeersut nuukkusunnginnermut kisitsisinik appasinnerpaanik takutitsiffiummata.

Akerlianik eqqumiigineqalaarsinnaavoq kisitsisit Kommune Qeqertalimmeersut nuunnissamut kajuminnerpaaffiullutik takutitsiffiummata. Kisiannili kommunit arlallit angisuujummata inoqarfeqartiterlutillu tunngavissatigut assigiinngitsunik piumasaqaateqarfiusarlutik, taava nunap immikkoortuisigut misissuinissaq aamma isiginiassallugu soqutiginaateqarsinnaavoq.

Nunap immikkoortui

- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk
- Kommuneqarfik Sermersooq allat
- Qeqqata Kommunia

- Kommune Qeqertalik
- Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunua
- Avannaata Kommunia avannaa

Tabel 11
Nunap immikkoortua. Agguaqatigiissitsineq assigiinngissuserlu

	Kommune Kujalleq	KommuneqarfikSermersooq Nuuk	KommuneqarfikSermersooq, allat	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia, Qeqertarsuup Tunua	Avannaata Kommunia. avannaa
Apeqqut 4	0,71	1,32	0,71	1,14	0,66	1,23	0,54
Apeqqut 5	1,78	1,28	2,03	1,54	2,03	1,70	2,21
Apeqqut 5 aamma apeqqut 4	1,07	-0,04	1,32	0,40	1,37	0,47	1,67

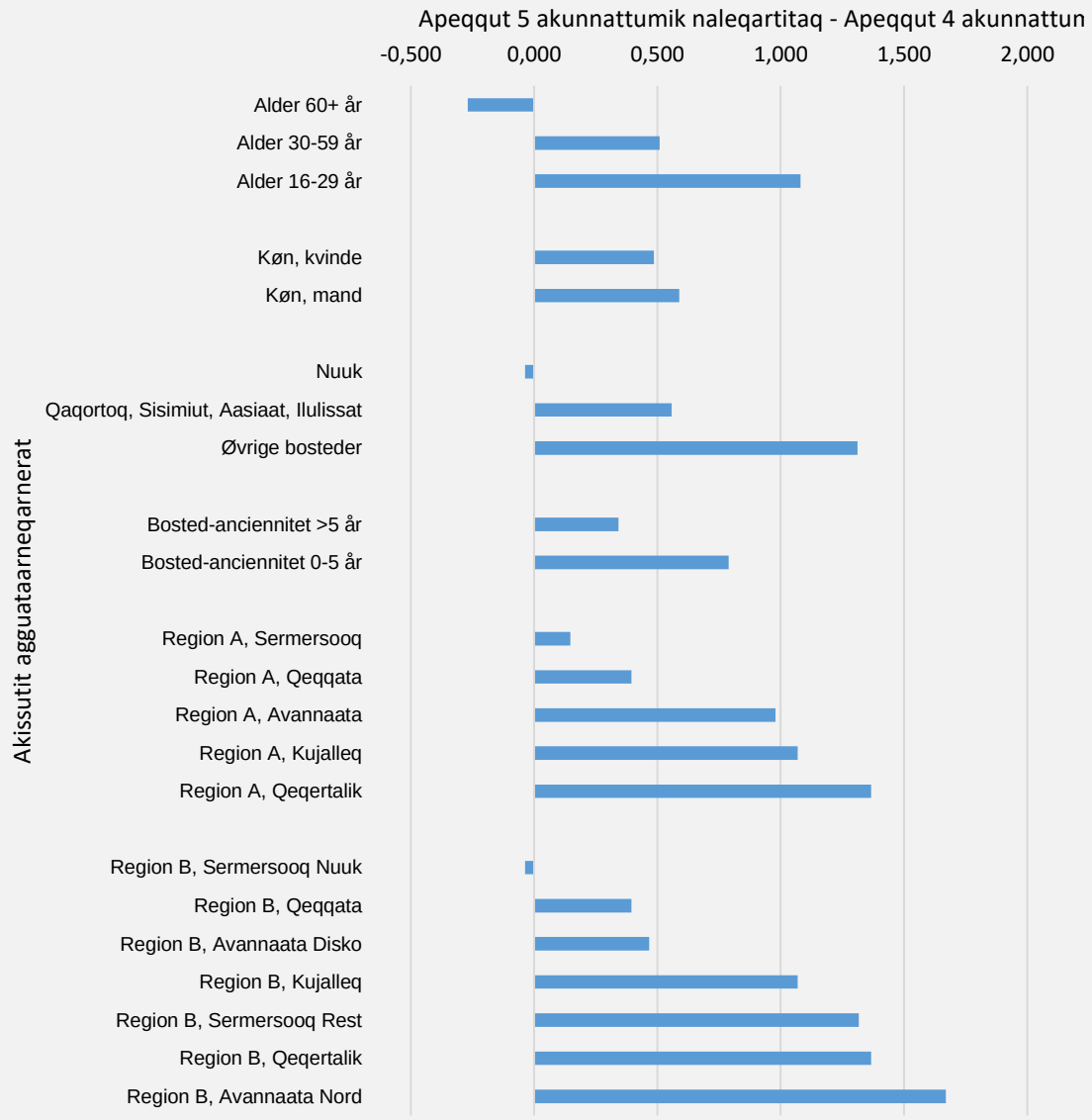
Eqimattakkaarinermi, matumani 'nunap immikkoortua'-nik taaneqartoq, kommunit pingasut taamatut angissuseqartillugit ilaatinneqarput, soorlu siuliani taaneqartutut. Taakkulu tassaapput Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia aamma Kommune Qeqertalik. Kommunit kingulliit marluk kisimik nunap immikkoortuinut avinneqarsimapput. Kommuneqarfik Sermersooq Nuummi immini avinneqarsimavoq, tamatumunngalu pissutaavoq illoqarfik taanna innutaqassutsimigut inoqartorujussuummat, kommunimilu sinneruttut, tassalu Ittoqqortoormiit, Tasiilaq aamma Paamiut kiisalu inoqarfiit attuumassutillit (Kommuneqarfik Sermersooq allallu) matumani pineqarlutik.

Avannaata Kommunia ilaatigut Qeqertarsuup Tunuani inoqarfiit ilanngullugit Ilulissat inoqarfittut pingaarnersaatillugu (Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunua) ilaatigullu Qeqertarsuup Tunuata avannaani inoqarfiit tamaasa (Avannaata Kommunia avannaa) ilanngullugit avinneqarsimavoq.

Kommunit angisuut marluusut nunap immikkoortuinut marlunnut immikkut avikkaanni nuukkusussinnaanissamut piumassutsip qanoq nunap pissusaatigut avinneqarsinnaanissaa iluamik takuneqarsinnaalissaaq. Periuseq uani atorneqartoq aallaavigissagaanni Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunuata avannaaniittoq nuunnissamut kajumissuseqarnerpaaffiusutut isumaqarnarpoq.

Takussutissiaq 4

Najugaqaannarnissamut imaluunniit nuukkusunnermut kajumissutsip annertussusaanut naleqqersuut

Tabelini 7-11-mut tamani Apeqqutip 4-p aamma apeqqutip 5-ip akornanni assigiinngissutsit taaneqartut titartaganngorlugit Takussutissiaq 4-mi taaqqinneqarput. Tassani eqimattakkaat immikkoortillugit iluanni aamma eqimattakkaat akimorlugit iluanni assigiinngissutsit takuneqarsinnaapput.

Takussutissiani 1-3-mut imaluunniit tabelini 7-11-mut oqaatigineqanngilaq oqaatigineqartut tigussaasut sorliit akissutigineqartuni annerusumik mikinerusumilluunniit isumaqataaffigineqarnersut, tamakkulu aamma najugaqarfigisami massakkut najugarisami najugaqaannarnissamut imaluunniit inoqarfimmut allamut nuunnissamut annerusumik mikinerusumilluunniit takutitsiffiunersut imaluunniit suunngitsumik piareersimanissamut tunngavissaasinnaanersut takutinneqarluni. Tamanna kapitalimi tulliuttumi sukumiinerusumik misissuiffigineqarpoq.

4.0 Inoqarfimmik toqqaanermi salliutitsinerit misissuiffiginerat

4.1 Neriorsuutinut saqqummiunneqartunut qaffasinnerpaamik appasinnerpaamillu isumaqataanerit

Kapitalini siulianiittuni inoqarfinnut, suiaassutsinut, ukiunut, kommuninut aamma nunap immikkoortuinut eqimattakkaarinerit misissuiffigineqarsimapput. Eqimattakkaarinernut tallimanut assigiinngitsunut agguaqatigiissillugu nalillit tamarmiusut naatsorsuiffigineranni inerniliunneqartoq taannaaginnarsimavoq, tassami paasissutissat uani pineqartut assigiinnginnerusumik agguataariffiginerat taamaallaat uani pineqarmat. Suunngitsumik nikingasoqarneranut pissutaasoq ataasituaq tassaavoq N eqimattakkaarinernut assigiinngitsunut taakkununnga tunngatillugu assigiippiarneq ajormat. Tamanna suunngitsumik nikinganeruvoq pingaarnertut takussutissiinissamut pingaaruteqanngitsoq.

Misissueqqissaarnermi uani (Tabel 12-15) eqimattakkaat nunap immikkoortuinik taaneqartut kisimik misissuiffigineqarsimapput, taakkualu arfineq-marlunnik eqimattaqarput. Nunap immikkoortuinut eqimattakkaarineq toqqarneqarsimavoq oqaatigisassaqarfiunerpaanera pissutaalluni. Tassungalu atatillugu inoqarfinnut ukiunullu eqimattakkaarinerup agguataariffiginera misissussallugu soqutiginarsinnaavoq.

Apeqqut 4-mi neriorsuutinut isumaqataasut amerlassusaasa taaneqarnerat agguaqatigiissitsinermi takuneqarsinnaavoq. Tamanna atortorissaarummut inoqarfimmi najugarisami pineqartumut qanoq nuannarinnittoqartiginersoq takussutissiivoq.

Apeqqutit erseqqissaaffigineqartut immikkoortinneranni siammaqqassuseq tabelini aamma erseqqissaaffigineqarsimavoq. Siammaqqassutsip oqaluttuuppaatigut apeqqummi pineqartumi nunap immikkoortui arfineq-marluk akornanni qanoq isumaqataasoqartigalunilu isumaqataanngitsigisoqarnersoq. Apeqqummut 4-mut tunngatillugu siamasissuseq 0,486 aamma 3,121-p akornanniippoq agguaqatigiissillugulu siamasissuseq 1,422-iulluni. Apeqqummut 5-imut tunngatillugu siamasissuseq 0,374 aamma 1,909-it akornanniippoq agguaqatigiissillugulu siamasissuseq 0,958-iulluni.

Tabel 12-imi periarfissat pingasut takuneqarsinnaapput, tamakkulu inoqarfimmut pineqartup massakkut najugaqarfianut najugaqaannarnissamut piumassuseqarnerpaaffiusutut taaneqarsinnaapput.

Tabel 12
Apeqqut 4-mi neriorsuutit pingasuusut taakkua agguaqatigiissillugu ukununnga isumaqataaffiunerpaapput:

	Siamasissuseq	Agguaqatigiissitsineq
1. Isumaqarpunga aallaaniarnissamut aalisarnissamullu tassani periarfissaqarluartoq	1,059	+1,855
2. Isumaqarpunga ilaquttannut ikinngutinnullu attaveqarluartuullunga	0,918	+1,801
3. Isumaqarpunga tassani pitsaasumik inuuneqarsinnaallunga	0,918	+1,749

Neriorsuutit pingasuusut taakkua agguaqatigiissillugu isumaqataaffiunerpaasut tassaapput neriorsuutit 'aqitsut' pingasuusut. Tamannalu isumaqarpoq aallaaniarnissamut aalisarnissamullu periarfissat pitsaasut misigisarnissaat, ilaquttanut ikinngutinullu pitsaasumik attaveqarnerit pitsaasumillu inuuneqalernissamut ataatsimut massakkut najugarisami najugaqaannarnissamut pissutaasartut.

Uuttuutip illuatungaatigut periarfissat pingasuusut Tabel 13-imi takutinneqarput, taakkualu inoqarfimmut pineqartup massakkut najugaqarfigisaanut aalajangiusimannginnerpaajusutut oqaatigineqarsinnaapput.

Tabel 13
Apeqqut 4-mi oqaatigineqartut pingasuusut agguaqatigiissillugu ukununnga isumaqataannginnerpaapput

	Siamasissuseq	Agguaqatigiissitsineq
1. Isumaqarpunga tassani peqqinnissakkut periarfissaqarluartoq	0,486	-0,198
2. Isumaqarpunga tassani inissatigut pitsaasunik atugassarititanik peqartoq	0,929	-0,092
3. Isumaqarpunga tassani utoqqarnut pitsaasunik angerlarsimaffeqartoq	1,290	+0,449

Uani neriorsuutit 'sukannersut' sakkortunerusut ilaat pineqarput. Pitsaasumik peqqinnissakkut periarfissaqarnera, pitsaasumik inissatigut periarfissaqarnera aammalu pitsaasumik utoqqarnut angerlarsimaffeqarnera pillugit oqaatigineqartunut ersarissumik isumaqataasut ikinnerupput. Pingaartumik maluginiassallugu pingaaruteqarpoq pitsaasumik peqqinnissakkut ineqarniarnikkullu periarfissat pillugit oqaatigineqartunut isumaqataanerit ajortumik naleqartinneqarmata. Tamanna isumaqarpoq oqaatigineqartunut marluusunut tunngatillugu isumaq ajortumik ataatsimut sunniuteqarmat.

Tamanna najugaqaannarnissamut imaluunniit nuunnissamut piareersimasarnissamut allanngortikkaanni taava peqqinnissakkut inissatigullu atugassarititaasut taakkorpiaapput inuit massakkut inoqarfigisaminni najugaqaannarnissaannut appasinnerpaajullutik najugaqaannartitsisartut.

Tabel 12 aamma 13-imi oqaatigineqartunut pingasuusunut tunngatillugu oqaatigineqartunut isumaqataanerpaat oqaatigineqartunilu pingasuusuni isumaqataannginnerpaat qiviaraanni siamasissuseq apeqqut 4-mut agguaqatigiissitsiffiusoq appasinneruvoq. Allatut oqaatigalugu nunap immikkoortuisa arfineq-marluusut akornanni akissutigineqartunut isumaqataasut naammassimapput.

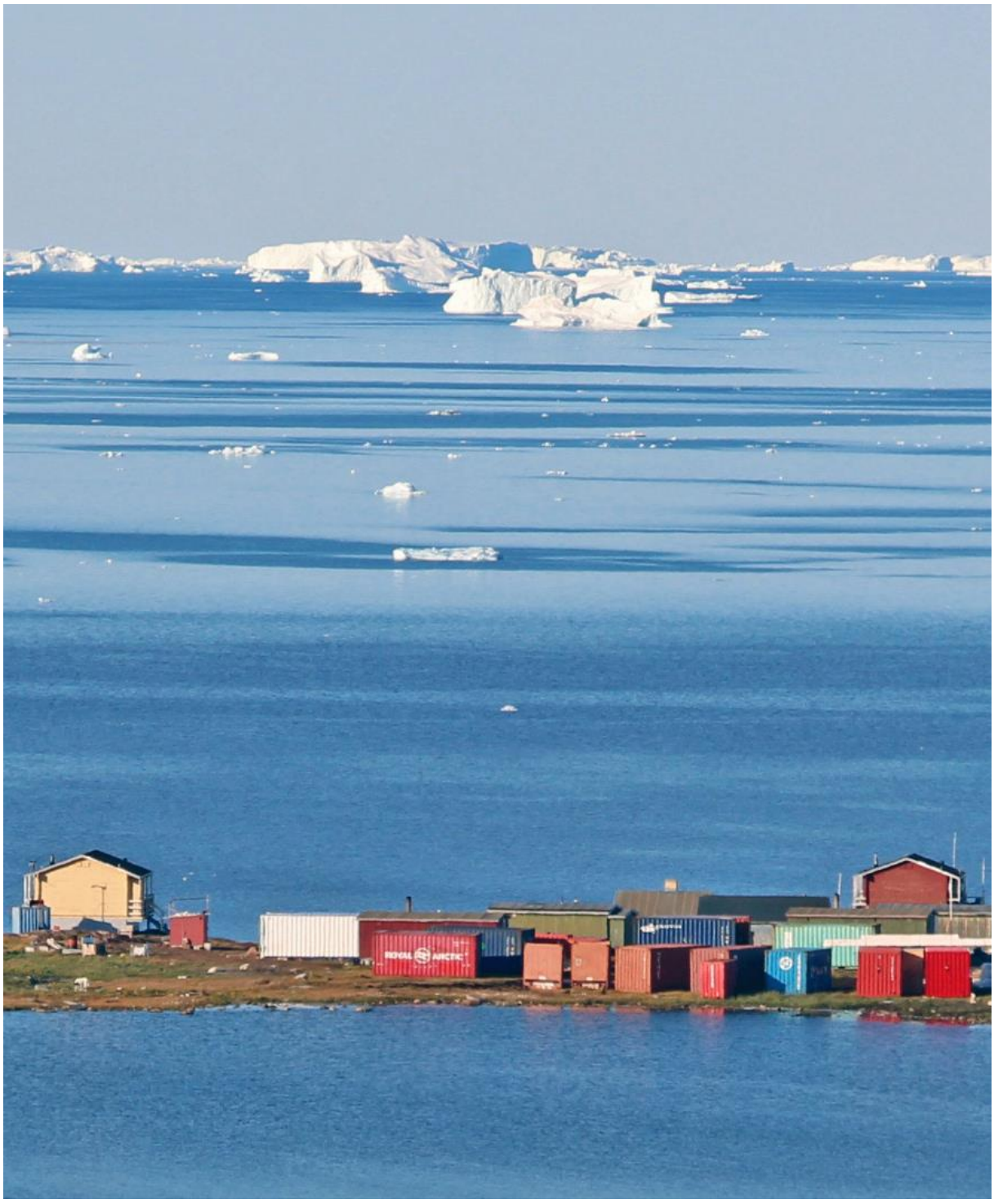
Ataatsimut isigissagaanni apeqqut 5-imi oqaatigineqartunut isumaqataasut amerlassusaat takussallugu soqutiginaateqarpoq. Tabel 14-imi oqaatigineqartut pingasuusut takuneqarsinnaapput, taakkualu oqaatigineqartunut apeqqut 5-imi isumaqataaffiunerpaasimapput.

Tabel 14
Apeqqut 5-imi oqaatigineqartut agguaqatigiissillugu ukununnga isumaqataanerpaajupput

	Siamasissuseq	Agguaqatigiissitsineq
1. Peqqinnissakkut atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara	0,430	+2,441
2. Pitsaanerusumik inuuneqalernissannut periarfissaqarnissara kissaatigaara	0,935	+2,064
3. Inissatigut atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara	0,643	+1,997

Oqaatigineqartunut marluusunut tunngatillugu sunniutaasussat killormoortut pineqarput, tassalu apeqqut 4-mi suna oqaatiginiarneqarnersoq. Ilimanarpoq nuunnissamut kajumilernermut tunngatillugu taakkunani pissutaasartut sakkortunerpaat tassaasut peqqinnissakkut atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissaq aamma inissiani atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissaq. Illuatungaatigut apeqqut 4-mi oqaatigineqartut takutippaat peqqinnissakkut atugassarititaasut aamma inissiatigut atugassarititaasut taakkuusut massakkut najugarisamik najugaqaannarnissamut kajuminnerulersitsisartut, illuatungaanilu peqqinnissakkut atugassarititaasunut aamma inissiatigut atugassarititaasunut pitsaanerusunut periarfissaqarnerit sakkortunerpaamik pissutaasartut, matumani atugassarititanit massakkut najugarisami atuuttuniit atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissamut kissaateqarneq.

Pissutaasut pingajuat isumaqataanerpaaffiusimasoq tassaavoq pitsaanerusumik inuuneqalernissamut periarfissaqarnissamut kissaateqarneq. Eqqumiiginarsinnaavoq apeqqut 4-mi "Isumaqarpunga tassani pitsaasumik inuuneqarlunga"-mi oqaatigineqartoq oqaatigineqartut pingasuusut akornanni isumaqataaffiunerpaasimavoq, matumani peqatigitillugu takuneqarsinnaappat apeqqut 5-imi

oqaatigineqartoq "Pitsaanerusumik inuuneqalernissannut periarfissaqarnissara kissaatigaara"-imi oqaatigineqartoq oqaatigineqartut pingasuusut akornanni isumaqataanerpaaffiusimasoq.

Tabel 15-imi periarfissat pingasut taakkua takuneqarsinnaapput, taakkunani inoqarfinniit allaniit ornigunnissamut nukik appasinnerpaaq takuneqarsinnaalluni.

Apeqqut 4-mi "Isumaqarpunga tassani aallaaniarnissamut aalisarnissamullu pitsaasunik periarfissaqarlunga"-mi oqaatigineqartoq oqaatigineqartut akornanni isumaqataanerpaaffiusimatillugu oqaatigineqartup "Aallaaniarnissamut aalisarnissamullu periarfissanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara" isumaqataaffiorpiarsimannginnera tupaallannartortaqarunanngilaq.

Tabel 15
Apeqqut 5-imi oqaatigineqartuni pingasuusuni agguaqatigiissillugu isumaqataaffiunnginnerpaat tassaapput

	Siamasissuseq	Agguaqatigiissitsineq
1. Aallaaniarnissamut aalisarnissamullu periarfissanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara	0,980	+0,765
2. Aqqusersuutinut atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara	1,909	+1,175
3. Meeqqat atuarfiannut ilinniarnernullu pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara	0,374	+1,232

Matumani apeqqut 4-p aamma apeqqut 5-ip akornanni killormoortumik sunniutaasoq pineqartoq pineqarpoq, taannalu peqqinnissakkut atugassarititanut aamma inissiatigut atugassarititanut isiginnilluni isiginiarneqassaaq, tassanilu allaassutaalaaginnarpoq aallaaniarnissamut aalisarnissamullu periarfissat allaanerummata. Peqqinnissakkut atugassarititaasut inissiatigullu atugassarititaasut inuit nuuttarnissaannut tunngatillugu pissutaanerpaasartut isumaqarnarpoq, illuatungaanilu aallaaniarnissamut aalisarnissamullu periarfissat inuit najukkaminniitinniartarnerannut tunngatillugu pissutaanerpaajusutut isikkoqarlutik.

Tabel 14-imut aamma Tabel 15-imut tunngatillugu – ataasituannguaq kisiat pinnagu – oqaatigineqartunut pingasuusunut isumaqataaffiunerpaanut aammalu oqaatigineqartunut pingasuusunut isumaqataaffiunnginnerpaanut tunngatillugu aamma takuneqarsinnaavoq siamasissuseq apeqqut 5-imut tunngatillugu agguaqatigiissitsinerup ataaniittoq. Allatut oqaatigalugu nunap immikkoortuisa akornanni akissutigineqartut pillugit naammattumik isumaqataasoqarsimavoq.

Oqaatigineqartoq ataasituannguaq agguaqatigiissitsinerit ataanniinngitsoq tassaavoq "Aqqusersuutinut pitsaanerusunik periarfissaqarnissara kissaatigaara". Ilumoortumik qiviassagaanni isumaqataasut amerlassusaat apeqqut 5-imi oqaatigineqartumut siamasinerpaamut tunngassuteqarput. Tamannalu isumaqarpoq nunap immikkoortuisa arfineq-marluusut akornanni oqaatigineqartunut taakkununnga qanoq isumaqataatigisoqarneranut akunnerminni assigiinngitsoqartoq. Tamanna tullinnguuttuni itisilerneqarpoq.

Oqaatigineqartup "Meeqqat atuarfiannut ilinniarnissanullu pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara"-p oqaatigineqartuni akissutigineqartut pingasuusut appasinnerpaat ilaanniimmat tupaallannartortaqalaarsinnaavoq. Uani apeqqutip uanga-oqaatigaara-tut oqaasertalerneqarsimanera aamma apeqqutaassagunarpoq, inuillu 15-it qaangerlugit ukiullit kisimik apeqqutinut akissuteqarsimammata inuit taakkua inuttut meeqqat atuarfiat pillugu apeqquteqarfigineqartunut attuumassuteqannginnerannik isumaqarsinnaavoq, apeqqutigineqartummi akissuteqartunut massakkut soqutiginaateqanngimmata.

Tamanna assigalugu akissutigineqartuni allani ataatsimut nalornisoqarsinnaassaaq, tassami peqataasut inuusunnerusut apeqqutit tunngavigalugit misissuititsinermut peqataasut isumaqarsimapput utoqqarnut angerlarsimaffiit immikkut soqutiginaateqanngitsut imaluunniit isumaqarsimallutik peqqinnissakkut atugassarititaasut pineqartumut immikkut soqutiginaateqanngitsut. Tassungalu atatillugu naliliiffigineqarsimavoq taamatut nalorninartoqarnerit akissutigineqartut innuttaasut tamaasa isigalugit naammattumik takutitsiffiunnginnerannut tunngatillugu tatiginninnissamut sunniuteqarsimassanngitsut.

4.2 Oqaatigineqartunut saqqummiunneqartunut isumaqataanermut assigiinngissutsit qaffasinnerpaat appasinnerpaallu

Nunap immikkoortuinut ataasiakkaanut tunngatillugu pissutaasut suut peerneqarsinnaanersut ilanngaatigineqarsinnaanersullu allatut paasisaqarfiginissaanni allatut iliornissami nunap immikkoortuini arfineq-marluusuni tamani oqaatigineqartuni 14-iusuni immikkut apeqqutip 4-p aamma apeqqutip 5-p akornanni agguaqatigiissillugu isumaqataasut assigiinnginnerat takuneqarsinnaavoq. Tamanna Tabel 16-imi aamma Tabel 17-imi takutinneqarpoq.

Tabel 16
Agguaqatigiissillugu isumaqataasuni assigiinnginnernut agguaqatigiissitsinerit siammarterinerillu

		Siamasissuseq	Agguaqatigiissitsineq
1	Meeqqat atuarfiat	1,602	0,044
2	Ineqarneq	1,415	2,089
3	Kuuffissualersuineq	1,415	0,466
4	Piniarneq Aalisarnerlu	1,086	-1,090
5	Suliffik	2,528	0,042
6	Kulturi sunngiffillu	2,735	0,581
7	Angallassinerit	4,103	0,629
8	Attaveqaqatigiinneq	3,866	-0,302
9	Ulluunerani paaqqinnittarfik	1,036	0,696
10	Utoqqaat illuat	1,629	1,198
11	Peqqinneq	0,833	2,639
12	Ilaquttat ikinngutillu	0,458	-0,321
13	Pitsaanerusumik inuuneqarneq	0,988	0,315
14	Maani najugaqarneq	1,724	0,383

Tabel 16-imi apeqqutip 4-p aamma apeqqutip 5-ip akornanni agguaqatigiissillugu isumaqataasut assigiinngissusaat takutinneqarpoq, tamakkulu oqaatigineqartut 14-iusut tamarmiusut ataatsimut naligaat.

Agguaqatigiissillugu naleq qaffasinnerpaaq

Allanneqartup agguaqatigiissillugu ataani nalunaaqutsiinerit qorsuit pingasut. Peqqinnissaq, inissaqarneq utoqqaallu angerlarsimaffii pillugit oqaatigineqartuni apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi akissutigineqartut akornanni nalillit annertunerpaat pigineqarput. Tamatuma ilimanalersippaa periarfissat pingasuusut taakkua nuunnissamut kajuminnerpaalersitsisartut imaluunniit najugaqaannarnissamut kajuminnginnerpaatitsisartut.

Agguaqatigiissillugu naleq appasinnerpaaq

Allanneqartup agguaqatigiissillugu-p ataani nalunaaqutsiinerit sungaartut pingasut. Aallaaniartarneq aalisarnerlu, ilaquttat ikinngutillu kiisalu attaveqaqatigiittarneq pillugit oqaatigineqartuni apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi akissutigineqartut akornanni nalillit sallaannerpaajupput. Tamatuma ilimanalersippaa periarfissat pingasuusut taakkua nuunnissamut kajuminnerpaalersitsisartut imaluunniit najugaqaannarnissamut kajuminnginnerpaatitsisartut.

Siammasissuseq qaffasinnerpaaq

Allanneqartup siammasissuseq-p ataani nalunaaqutsiinerit qorsuit pingasut. Assartuisarneq, attaveqaqatigiinneq kiisalu kulturi sunngiffillu pillugit oqaatigineqartuni apeqqut 4-mut aamma

apeqqut 5-imut akissutigineqartuni siammasissutsit annerpaajupput. Tamatuma ilimanalersippaa periarfissat pingasuusut nunap immikkoortuisa arfineq-marluusut akornanni oqaatigineqartunut 14-iusunut isummani assigiinnginnerit annerpaajusut.

Siammasissuseq appasinnerpaaq

Allanneqartup siamasissuseq-p ataani nalunaaqutsiinerit sungaartut pingasut. Ilaquttat ikinngutillu, peqqinnissaq kiisalu pitsaanerusumik inuuneqalernissap pillugit oqaatigineqartuni apeqqut 4-mut aamma apeqqut 5-imut akissuteqarnerit siamasissusaanni nalillit minnerpaajupput. Tamatuma ilimanalersippaa periarfissat pingasuusut nunap immikkoortuisa arfineq-marluusut akornanni oqaatigineqartunut 14-iusunut isummani assigiinnginnerit minnerpaajusut.

Tabel 17
Nunap immikkoortuinut arfineq-marluusunut aamma oqaatigineqartunut 14-iusunut tamanut immikkut agguaqatigiissillugu isumaqataasuni assigiinnginnernut agguaqatigiissitsinerit

		Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk	Kommuneqarfik Sermersooq, allat	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia, Qeqertarsuup Tunua	Avannaata Kommunia. avannaa
1	Meeqqat atuarfiat	0,571	-0,569	1,033	0,450	0,655	-0,133	0,705
2	Ineqarneq	2,286	1,825	2,385	2,622	1,779	1,949	3,194
3	Kuuffissualersuineq	1,112	-1,052	1,948	2,603	0,351	1,033	3,978
4	Piniarneq Aalisarnerlu	-0,650	-1,015	-1,117	-0,602	-1,688	-1,499	-1,052
5	Suliffik	0,963	-1,017	1,511	1,337	0,472	-0,074	1,500
6	Kulturi sunngiffillu	2,001	-0,653	1,297	2,020	1,282	0,749	2,082
7	Angallassinerit	2,306	-0,829	2,687	2,339	0,638	0,363	3,274
8	Attaveqaqatigiinneq	0,116	-1,311	2,555	0,533	-0,649	-0,178	1,810
9	Ulluunerani paaqqinnittarfik	1,112	0,719	0,807	0,491	0,181	0,380	1,416
10	Utoqqaat illuat	0,965	1,548	1,028	1,234	0,082	1,059	1,711
11	Peqqinneq	2,962	2,425	2,959	3,177	2,544	2,344	3,092
12	Ilaquttat/ikinngutit	-0,018	-0,469	-0,459	0,352	-0,476	-0,386	-0,169
13	Pitsaanerusumik inuuneqarneq	0,551	-0,001	0,669	0,987	0,109	0,457	0,882
14	Maani najugaqarneq	0,693	-0,123	1,117	1,601	0,248	0,476	0,937

Tabel 17-imi allattuiffeqarpoq qorsummik sungaartumillu nalunaaqutserneqarsimasunik. Allattuiffissat qorsuit sungaartullu titarnikkaarlugit atuarneqassapput. Qalipaatip qorsuup apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi akissutigineqartut akornanni assigiinngissutsimi nalillip qaffasinnerpaajulernissaa ilimanalersippaa. Qalipaatip sungaartup apeqqut 4-mi aamma apeqqut 5-imi akissutigineqartut akornanni assigiinngisitsinermi naleq appasinnerpaajussasoq. Allattuiffissat qorsuit sungaartullu assigiissillugit atuartarnissaat eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq.

Assersuut: Oqaatigineqartoq 1-imi meeqqat atuarfiat pineqarpoq. Tassani allattuiffissami qorsummi Kommuneqarfik Sermersooq allallu pineqarput. Tamanna isumaqarpoq nunap immikkoortua pineqartoq meeqqat atuarfiannut tunngatillugu nuunnissamut kajuminnerpaaffiusoq. Nunammi immikkoortua taannaavoq apeqqut 5-imut assersuullugu apeqqut 4-mi oqaatigineqartunut assigiinnginnerpaaffiusoq.

Akerlianik immersuiffissaq Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk-mi sungaartuuvoq. Tamanna isumaqarpoq meeqqat atuarfiannut tunngatillugu nunap immikkoortua taanna nuunnissamut kajuminnginnerpaaffiusoq. Nunammi immikkoortua taannarpiaavoq apeqqut 5-imut tunngatillugu apeqqut 4-mi oqaatigineqartunut isumaqataasuni assigiinnginnerpaaffiusoq. Nalerlu tassunga atatillugu ajorsimappat taava tamanna isumaqassaaq periarfissaq pineqartoq, tassalu meeqqat atuarfiat, pissutigalugu nuunnginnissamut toqqaannartumik kissaateqartoqarsimassanngitsoq.

Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk

Immersuiffissat sungaartut arfineq-pingasut. Immersuiffissat arfineq-pingasut atorsimagaanni, tassani Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk taannaalluni appasinnerpaanik aammalu ajortunik tamanik nalilinnik peqarluni, taava Nuuk nunap immikkoortorivaa najugaqaannarnissamut kissaateqarnerpaaffiusoq nuunnissamullu kajuminnginnerpaaffiusoq.

Qeqqata Kommunia

Immersuiffissat sungaartut sisamat. Qeqqata Kommunia appasinnerpaamik naleqartitsilluni immersuiffissanik immersuilluarsimavoq. Taamaasilluni periarfissanik arlalinnik nassaassaqarpoq Qeqqata Kommuniata sakkortunerpaamik aalajangiusimasaqarfigisinnaasaanik.

Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunua

Immersuiffissat sungaartut marluk. Immersuiffissat sungaartut marluk atorneranni Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunua suunnginnerusunik aalajangiussinissamut sakkortuunik pigisaqarpoq.

Kommune Kujalleq

Immersuiffissaq qorsuk ataaseq. Immersuiffissaq ataasiinnaavoq, tassani Kommune Kujalleq nuunnissamut kajumissuseqarnermut sakkortunerpaamik piumassuseqarnerpaajulluni.

Kommuneqarfik Sermersooq, allat

Immersuiffissat qorsuit pingasut. Nunap immikkoortuanut, Kommuneqarfik Sermersooq, allat, tunngatillugu immersuiffissanik qorsunnik pingasunik nassaassaqarpoq. Tamanna isumaqarpoq nunap immikkoortuanut tunngatillugu atortorissaarutit pingasut atorlugit nuunnissamut kajumissuseqarnerpaasoqartoq.

Kommune Qeqertalik

Immersuiffissat qorsuit sisamat. Kommune Qeqertalik immersuiffissat qorsuit sisamaasut atorneranni suunngitsumik sanngiinnerulaarpoq.

Avannaata Kommunia avannaa

Immersuiffissat qorsuit arfinillit. Avannaata Kommunia avanaa uani takussutissiami arfinilinnik immersuisimalluni immersuinerpaajusimavoq, nunap immikkoortua nuunnissamut kajumissuseqarnermi sakkortunerpaamik immersugaqarsimavoq.

Tabel 45-mi immikkoortut immikkoorlutik nunap immikkoortuanut takussutissiipput. Nunap immikkoortuani immikkut kisitsisit tungujortut pingasut kisitsisillu aappaluttut pingasut nassaassaapput. Nunap immikkoortuanut pineqartumut tunngatillugu kisitsisit tungujortut pingasuusut periarfissanut pingasuusunut takutitsiffiupput, taakkulu nuunnissamut annerpaamik kajumissuseqarput, kisitsisit aappaluttut pingasuusut periarfissanut pingasuusunut nuunnissamut kajuminnginnerpaajusunut takutitsiffiullutik (arlaleriarluni nuunnginnissamut kajuminnginnerpaaffiusut).

Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk

Nuunnissamut kajuminnerit sakkortunerpaat pingasut: Peqqinnissaq, Inissiat, Utoqqaat Angerlarsimaffii.

Nuunnissamut kajuminnerit sakkukinnerpaat pingasut: Attaveqaqatigiinneq, Aqqusersuutit, Suliffissat.

Qeqqata Kommunia

Nuunnissamut kajuminnerit sakkortunerpaat pingasut: Peqqinnissaq, Inissiat, Kulturi sunngiffillu.

Nuunnissamut kajuminnerit sakkukinnerpaat pingasut: Aallaaniarneq Aalisarnerlu, Attaveqaqatigiinneq, Ilaquttat ikinngutillu.

Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunua

Nuunnissamut kajuminnerit sakkortunerpaat pingasut: Peqqinnissaq, Inissiat, Utoqqaat Angerlarsimaffii.

Nuunnissamut kajuminnerit sakkukinnerpaat pingasut: Aallaaniarneq aalisarnerlu, Ilaquttat aamma ikinngutit, Attaveqaqatigiinneq.

Kommune Kujalleq

Nuunnissamut kajuminnerit sakkortunerpaat pingasut: Peqqinnissaq, Assartuisarneq, Inissiat.

Nuunnissamut kajuminnerit sakkukinnerpaat pingasut: Aallaaniarneq aalisarnerlu, Ilaquttat aamma ikinngutit, Attaveqaqatigiinneq.

Kommuneqarfik Sermersooq, allat

Nuunnissamut kajuminnerit sakkortunerpaat pingasut: Peqqinnissaq, Assartuisarneq, Attaveqaqatigiinneq.

Nuunnissamut kajuminnerit sakkukinnerpaat pingasut: Aallaaniarneq aalisarnerlu, Ilaquttat ikinngutillu, Inuunerinneq.

Kommune Qeqertalik

Nuunnissamut kajuminnerit sakkortunerpaat pingasut: Peqqinnissaq, Inissiat, Aqqusersuutit.

Nuunnissamut kajuminnerit sakkukinnerpaat pingasut: Aallaaniarneq aalisarnerlu, Ilaquttat ikinngutillu, Meeqqat Atuarfiat.

Avannaata Kommunia avannaa

Nuunnissamut kajuminnerit sakkortunerpaat pingasut: Aqqusersuutit, Assartuineq, Inissiat.

Nuunnissamut kajuminnerit sakkukinnerpaat pingasut: Aallaaniarneq aalisarnerlu, Ilaquttat ikinngutillu, Meeqqat Atuarfiat.

Nunap immikkoortuisa amerlanersaanni periarfissat arlallit uteqattaarput. Peqqinnissakkut atugassarititaasut inissiallu nuunnissamut kajuminnerulersitsinerpaajoqqipput aamma aallaaniarsinnaaneq aalisarsinnaanerlu kiisalu ilaquttat ikinngutillu nuunnginnissamut kajuminnerulersitsinerpaajullutik.

Aqqusersuutit, assartuisarnerit attaveqaqatigiittarnerillu periarfissaapput nunap immikkoortuinik avissaartitsisimasut. Nunap immikkoortuisa ilaannut tunngatillugu periarfissat pingasuusut nuunnginnissamut pissutaasinnaapput, periarfissallu pingasuusut nunap immikkoortuinut allanut tunngasut nuunnissamut pissutaasinnaallutik.

5.0 Siunissami inoqarfigisassap toqqarnissaanut naatsorsuutigisanik misissueqqissaarneq

Apersuiffissami siunissami najugaqarfigisassamut naatsorsuutigisat pillugit apeqqut ataaseq ilanngunneqarsimavoq Apeqqut ima oqaasertalerneqarsimavoq: ”Ukiut tallimat qaangiuppata sumi najugaqarnissat ilimagaajuk?”. Akissutini 1.486-iusuni massakkut inoqarfik najorneqartoq aamma siunissami inoqarfik najugarisassaq pillugit paasissutissiisoqarsimavoq.

Tabel 18-imi inoqarfiit angissusaasa eqimattanut pingasunut avillugit akissutit agguataarneqarnerat takutinneqarput, taakkualu nalunaarusiaq aqqutigalugu atorneqarput. Naatsorsuutigisat tamarmiusut nalinginnaasullu tikkuussipput maani nunatsinni illoqarfinnut anginerusunut suli nutserartoqartuarumaartoq. Ilanngaaseereerluni akissuteqartut 54,70 %-ii ukiut 5-t qaangiuppata massakkut najugarisamiit inoqarfimmi anginerusumi najugaqalernissartik naatsorsuutigaat.

Tabel 18
Ukiut tallimat qaangiuppata nunaqarfissamut naatsorsuutigisat [2029]

		Ukiut 5-t qaangiuppata (= 2029) uani najugaqalernissaq naatsorsuutaavoq			Allannguineq	
		Inoqarfik anginerusoq	Inoqarfik taamatut angissusilik	Inoqarfik mikinerusoq	Inoqarfik anginerusoq inoqarfik mikinerusoq pinnagu	
2024-imi uani najugaqarsimaneq	Nuuk	12,12%	74,23 %	13,65 %	-1,53 %	N = 652
	Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	22,96 %	71,17 %	5,87 %	17,09 %	N = 392
	Allat Inoqarfiit 67-it	39,14%	60,86 %	0,00 %	39,14%	N = 442

Pingaartumik eqimattanit 'inoqarfiit 67-t allat'-nit naatsorsuutigalugu nuukkusuttut 39,14 %-iusut immikkut maluginiagassaapput. Tamatumalu saniatigut maluginiassallugu pingaaruteqarpoq Nuummi najugallit 12,12 %-ii inoqarfimmi anginerusumi najugaqalernissartik naatsorsuutigimmassuk. Tamannalu isumaqarpoq akissuteqartut 12,12 %-ii ukiut 5-t tulliuttut iluanni Nuummiit aammalu Kalaallit Nunaanniit nuunnissamik naatsorsuutigisaqartut.

Naatsorsuutigisat taaneqartut ilumut piviusunngortinneqarsinnaassanersut oqaatigissallugu periarfissaqanngilaq. Akerlianilli nuunnissat pineqartut kisitsisitigut tigussaasumik naatsorsuutigisanut erseqqissaataasunut assersuutissallugit periarfissaavoq.

Tabel 19-imi nuunnissat ukiuni 5-ni 2018-imiit 2023-mut piffissaligaasumi Naatsorsueqqissaartarfimmiit nalunaarsorneqartut takutinneqarput. Tabel 19-imi kisitsisit Tabel 18-imi kisitsisinut assersuunneqarsinnaapput. Inuit 'ukiumi aallartiffiusumi' Kalaallit Nunaanni

najugaqarsimasut kisimik (2024-mut tunngatillugu Tabel 18 aamma 2018-imut tunngatillugu Tabel 19) takussutissianut ilanngunneqartarsimapput.

2018-imi inuit taakkua 55.877-iusimapput. Ukiuni tullinnguuttuni tallimani innuttaasut 4.7 %-ii toqukkut qimagussimapput. Inuit taakkua piffissami toqukkut qimagussimasut toqukkut qimagukkamik sumi najugaqarsimanersut ilisimanngilarput. Taamaattoqarmallu taakkua inoqarfiit angissusaatigut eqimattakkaariffigineranni assigiimmik agguataariffigineqarsimapput. Innuttaasut 1 %-ii ataallugit 2023-mi najugaqarfeqanngitsutut nalunaarsorneqarsimapput. Inuit taakkua inoqarfiit angissusaannut eqimattanut pingasunut aamma agguataariffigineqarsimapput.

Tabel 18-imi aamma Tabel 19-imi kisitsisit imminnut assersuukkaanni atugassarititani arlaatigut assigiittoqartoq, tamatumalu saniatigut atugassarititani aamma assigiinngitsoqartoq isumaqarnarpoq.

Assersuussinermi taasariaqarpoq inuit piffissap ukiut tallimat ingerlanerani najugaqarfimmi taamatut angissusilimmi najugaqaannarusuttut imaluunniit inoqarfimmi taamatut angissusilimmi najugaqaannarnissamik naatsorsuuteqartut malunnartumik amerlanerujussuummata. Inunnit nuukkusuttunit imaluunniit nuunnissamut naatsorsuutilinnit amerlanerulaartut nuussimapput imaluunniit inoqarfimmut anginerusumut nuunnissamik naatsorsuuteqarsimapput. Piffissamut 2018-2023-mut taakkua innuttaasut 33,96 %-erisimavaat. Misissuititsinermi apersuiffiit atorlugit misissuititsinermut 54,70 %.-it akissuteqarsimasut taaneqarpoq, taakkualu ukiut 5-t qaangiuppata inoqarfimmi anginerusumi najugaqarnissartik naatsorsuutigaat. Taamatut pisoqassanersoq kialuunniit oqaatigisinnaanngilaa. Misissuititsinernik inuit 2018-imi siunissami inissamut sunik naatsorsuuteqarnerannut takutitsiffiusunik nassaassaqanngilaq. Nalorninaatsumik oqaatigineqarsinnaasoq tassaavoq innuttaasut amerlavallaanngimmata ukiut tallimat qaangiuppata inoqarfimmi anginerusumi najugaqalernissamut naatsorsuutigisaqartut.

Tabel 19
Nuunnernut kisitsisitigut paasissutissat 2018-2023

		2023-mi uani najugaqarsimavoq			Allannguineq	
		Inoqarfik anginerusoq	Inoqarfik taamatut angissusilik	Inoqarfik mikinerusoq	Inoqarfik anginerusoq inoqarfik mikinerusoq pinnagu	
2018-imi uani najugaqarsimavoq	Nuuk	15,82 %	72,92%	11,26 %	4,57 %	N = 17.763
	Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	18,52%	72,54 %	8,94 %	9,58 %	N = 16.260
	Allat Inoqarfiit 67-it	19,81 %	80,19 %	0,00 %	19,81 %	N = 21.786

Tabel 18-imi aamma Tabel 19-imi kisitsisini assigiinngissutaanerpaanut ilaasoq tassaavoq apeqqutit atorlugit misissuititsinermi inuit massakkut inoqarfinni 67-ini najugallit 39,14 %-iisa missaat ukiut 5-t qaangiuppata Ilulissani, Aasianni, Sisimiuni, Nuummi, Qaqortumi imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani najugaqarnissartik naatsorsuutigigaat. Inuillu taakkua marloriaatingajaat piffissami 2018-imiit 2023-mut inoqarfinniit 67-iusuniit Ilulissanut, Aasiannut, Sisimiunut, Nuummut, Qaqortumut imaluunniit Kalaallit Nunaata avataanut nuussimapput. Taamatullu pisoqassanersoq massakkorpiaq oqaatigitigineqarsinnaanngilaq.

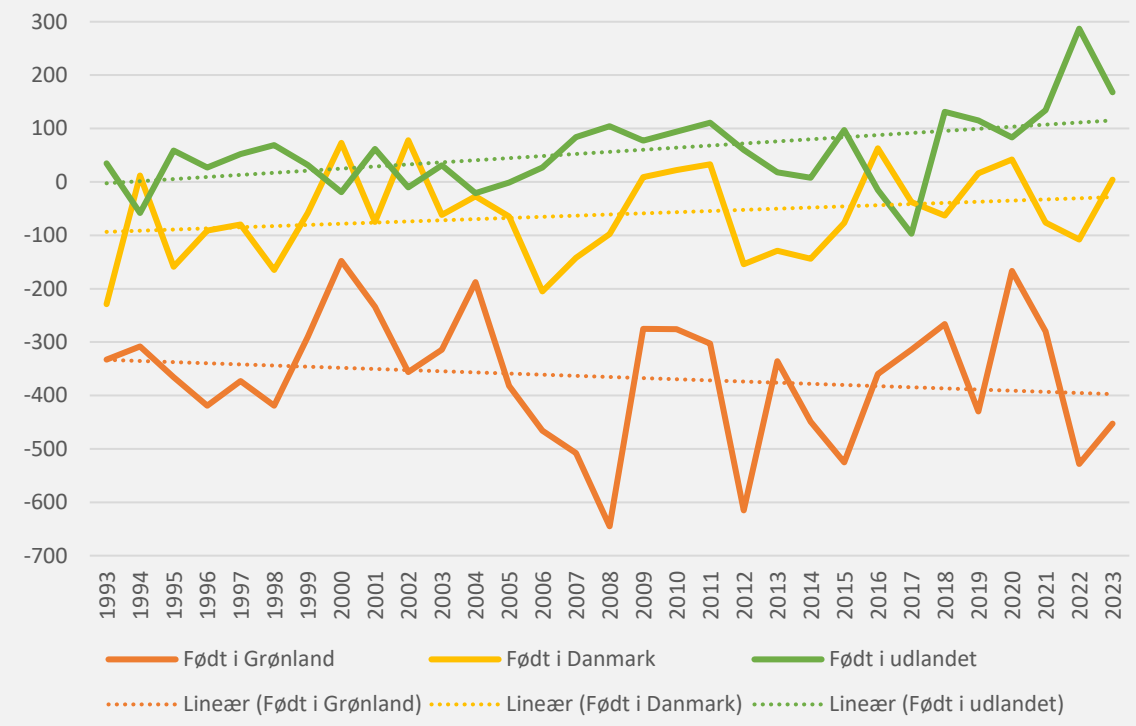
Tabel 18-ip aamma Tabel 19-p akornanni assigiinnginnerit assigiissutsillu qiviassagaanni ukiuni tulliuttuni innuttaasuni malunnartumik illoqarfinnut anginerusunut nuttarnerit nalunaarsorneqartut Tabel 18-imi ilimanalersitsisut anguneqarsinnaalissasut nalilerneqarpoq.

5.1 Nuuttussat ikinnerpaaffii

Tabel 18-imi nuunnissamut naatsorsuutigisat kisimik misissuiffigeqqissaarneqarsimapput, Tabel 19-imilu innuttaasunut Kalaallit Nunaanni najugaqareersunut misissuiffigineqartunut nuuttarnerit kisimik misissuiffigeqqissaarneqarsimallutik. Matumani Kalaallit Nunaanniit arlaatigut naatsorsuutigalugu nuuttussat imaluunniit nooreersimasut pineqarput. Piffissami tassanerpiaq Kalaallit Nunaannut isaanermi pisussanik sunik naatsorsuuteqartoqarnersoq imaluunniit sunik pisoqarsimanersoq tabelini marlunni taakkunani ilanngussisoqarsimanngilaq.

Taamaattoqarmallu takussutissiaq 5-imi - tamakkiisumik takunnissinnaanissaq qulakkeerniarlugu - nuuttussat ikinnerpaaffii piffissami 1993-imiit 2023-mut Kalaallit Nunaanniit Kalaallillu Nunaannut pisimasut takutinneqarput. Takussutissiami nuuttussat ikinnerpaaffii inunnut Kalaallit inunngorsimasunut (aappaluttoq), inunnut Danmarkimi inunngorsimasunut (sungaartoq) aamma inunnut kunngeqarfiup avataani inunngorsimasunut (qorsuk) agguataarneqarsimapput.

Takussutissiaq 5
1993-2023-mut nuuttussat ikinnerpaaffii sumi inunngorsimaneq malillugu agguataariffiginerat

Inunnut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasunut (aappaluttoq) tunngatillugu ukiut 30-t ingerlaneranni inunnut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasunut tunngatillugu Kalaallit Nunaannut nuuttussat ukiumi ataatsimi nuuttarsimanngillat. Ukiuni 30-ni tamani inunnut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasunut tunngatillugu Kalaallit Nunaanniit ukiumut nuuttut ikittuinnaasimapput. Soorlu takuneqarsinnaasoq

matumani inunnut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasunut tunngatillugu Kalaallit Nunaanniit ukiumut nuuttut amerliartortut pineqarput. Takussutissiami narlorissumi takuneqarsinnaasoq 1993-imi inuit 330-t missaat ukiumut agguaqatigiissillugu nuuttarsimasut, 2023-milu kisitsisini inuit 400-t missaat ukiumut nuuttarsimasut takuneqarsinnaalluni. Tamanna pisussatut immini ernumanartoqarpoq.

Inunnut Danmarkimi inunngorsimasunut tunngatillugu (sungaartoq) agguaqatigiissillugu Kalaallit Nunaanniit ukiumut nuuttartut ukiumut ikinnerpaaffianiissimapput, pisussatullu takussutissiami eqimattat taakkua nuuttartut ikinnerpaaffii ikiliartulersimasut takuneqarsinnaalluni. Tassani 1993-imi inuit 100-simariarlutik 2023-mi inuit 20-t missaanniissimapput.

Inunnut kunngeqarfiup avataani inunngorsimasunut tunngatillugu (qorsuk) ukiuni 30-ni kingullerni Kalaallit Nunaannut ukiumut nuuttut ikinnerpaaffianiissimapput. Pisussanut takussutissiami inunnut kunngeqarfiup avataani inunngorsimasunut tunngatillugu nuuttartut ikinnerpaaffimmikkut amerliartulersimasut takutinneqarpoq. 1993-imi nuuttartut ikinnerpaaffianni inuit 0-t missaanniissimapput, akerlianillu inunnut kunngeqarfiup avataani inunngorsimasunut tunngatillugu inuit 2023-mi agguaqatigiissillugu 110-t missaat ikinnerpaaffimmikkut ukiumut nuuttarsimallutik.

Tamanna isumaqarpoq piffissami 1993-2023-mut inunnut Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasunut tunngatillugu Kalaallit Nunaannut ikinnerpaaffimmikkut nuuttartartut ukiumut amerliartulersimasut. Ukiut 15-it kingulliit missaanni inunnut Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasunut tunngatillugu Kalaallit Nunaannut agguaqatigiissillugu nuuttartut ataatsimut isigalugu ikinnerpaasimasut takuneqarsinnaavoq.

6.0 Inoqarfimmik toqqaanissaq pillugu isummersuutit ilassutaasut misissuiffigeqqissaarnerat

Misissuititsinermi apeqqut ammalluinnartoq ilanngunneqarpoq: ”Sumi najugaqarusunnerit sunalu pillugu najugaqarusunnerlutit pillugit allanik ilanngussassaqaruit uani allassinnaavutit. Allannissat nammineerlutit aalajangissavat”. Allanik allannissamut periarfissiineq amerlalaartunit atorneqarsimavoq. Apeqqummi ammasumi katillugit akissutini 1.536-iusuni akissutit 643-t arlaatigut erseqqissaaffigineqarsimapput. Tamanna akissutit tamarmiusut 42 %-erivaat.

Tabel 20
Akissutigineqartut immikkoortuinut pingaarnertigut agguataarinerit

Immikkoortut	DK	% DK	GL	% GL	Tamakkerlugit	Ataatsimut %-inngorlugu	Sunaaneq
Sumiiffik aalajangersimasoq	61	23,46	76	19,84	137	21,31	1
Qanimut attaveqarfigisartakkat	18	6,92	64	16,71	82	12,75	2
Ineqarnermut tunngasut	38	14,62	32	8,36	70	10,89	3
Danmarkimut nuunnissaq	52	20,00	16	4,18	68	10,58	4
Akissutit pisariallit	18	6,92	42	10,97	60	9,33	5
Suliffik	22	8,46	27	7,05	49	7,62	6
Periarfissat pitsaanerusut	0	0,00	45	11,75	45	7,00	7
Meeqqat Atuarfiat ilinniarnerlu	9	3,46	22	5,74	31	4,82	8
Peqqinnissaqarfik	12	4,62	9	2,35	21	3,27	9
Kulturi sunngiffillu	8	3,08	11	2,87	19	2,95	10
Alla	2	0,77	16	4,18	18	2,80	11
Aningaasaqarneq	9	3,46	8	2,09	17	2,64	12
Soraarnerussutisiat	4	1,54	6	1,57	10	1,56	13
Pissutsinik assigiinngitsunik isorisaqarneq	4	1,54	5	1,31	9	1,40	14
Attaveqaasersuutit	2	0,77	2	0,52	4	0,62	15
Apersuiffimmut taarusutat	1	0,38	2	0,52	3	0,47	16
Katillugit	260	100,00	383	100,00	643	100,00	

Qanoq akissuteqartoqartigisimanera assigiinngitsorujussuuvoq. Ilaat inoqarfigisat aqqanik allataqaannarsimapput, ilaallu takisuumik allataqaannartarsimallutik. Allanneqartut killeqanngitsut paasissutissanik uani iluamik misissuiffigineqarsimanngitsunik ilaqarput. Oqaatsit sapinngisamik pisariinnerpaat atorlugit misissueqqissaarneq aallarniutaasoq suliarineqarsimavoq.

Tabel 20-mi akissutigineqartunut akissutit tamakkerlugit misissuiffigineranni pissutaatitsisunut immikkoortunut takussutissiisoqarpoq. Akissutigineqartut 40 %-ii danskisut allataapput, akissutigineqartullu 60 %-ii kalaallisut allataallutik. Oqaatsinik toqqaasimaneq akissutigineqartut suminngaanneernerannut takussutissiinngilaq. Matumani oqaatsit allallugit atorneqartussat kisimik pineqarput.

Akissutigineqartut 34 %-ii sinnerlugit ('Sumiiffik aalajangersimasoq aamma 'Attaveqarfiit qanittut') sumiiffimmi aalajangersimasumi najugaqarnissamut imaluunniit inuit aalajangersimasut peqatigalugit najugaqarnissamut kissaateqarpiarnermut tunngassuteqarput. Inuttut atugassarititat qanittut taakkuupput akissutigineqartut pingajorarterutaasa sinnerlugit attuumassuteqarfigisaat. 11 %-i marloriaatinngorlugu pineqartoq ineqarnissamut Danmarkimullu nuunnissamut tunngassuteqarpoq.

Soorlu siuliani takuneqarsinnaasoq inissiatigut atugassarititat pitsaanerusut pillugit kissaateqarnermut aamma peqqinnissakkut atugassarititat pitsaanerusut pillugit kissaateqarnermut nuunnissamut kajuminnerit marluk malunnaatillit matumani pineqarput. Inissiatigut atugassarititanut taarusunneqartut initungaatsiarput, akerlianillu peqqinnissakkut atugassarititanut taarusunneqartut assinganik taamatut initutiginatik.

Tabel 21-mi taarusutani killeqanngitsuni oqaatsit atukkajunneqarnerpaat ilaat takussutissiarineqarput. Matumani pissutsit qanittut taaqqinneqarput, soorlu nuunnissamut periarfissarsiorneq, pitsaanerusumik nassaarniarneq allallu. Periarfissat allat tigussaanerusut, soorlu ilinniarnissat, meeqqat atuarfiat peqqinnissarlu, taamatut saqqumitiginngillat. Pissutsit nalinginnaasut, soorlu assartuisarneq, kuuffilersuisarneq, attaveqaqatigiittaarneq, taarusunneqartuni killilimmik taaneqarsimapput.

Tabel 21
Akissutini oqaatsit pingaarnertut atorneqartut tigulaariffiginerat

Oqaatsit pingaarnerit	DK	GL	Tamakkerlugit
Periarfissaq	54	98	152
Nuunnissaq	62	71	133
Pitsaanerusoq	48	59	107
Ineqarneq	37	55	92
Ilaquttat	23	46	69
Ilinniartitaaneq	24	25	49
Atuarfik	21	20	41
Peqqinneq	17	10	27
Toqqissisimasoq	1	27	28
Eqqissisimaneq	5	9	14
Eqqissisimasuuneq	1	4	5

Tabel 22-mi inoqarfiit aqqisa takussaanerat takutinneqarpoq. Inoqarfiit aqqisa taaqqittaqattaarnerisa tulleriaarnerat erseqqilluinnartumik inoqarfiit angissusaannik malinnaanerat assut soqutiginarpoq. Inoqarfiit annerpaat arfineq-marluusut taamaasillutik taaqqinneqarnerpaapput, angissusertillu malillugu akuttussutsimikkut taaqqinneqarlutik. Tamatuma arlaatigut ilimanarsisilerpaa inerniliussat misissuititsinermi saqqummertut innuttaasut ataatsimut isigalugit takutitsiffiulluarlutik malunnartumik tatiginassuseqarsimassasut.

Tabel 22
Akissutigineqartuni inoqarfiit aqqinik tigulaarineq

	DK	GL	Tamakkerlugit
Nuuk	54	57	111
Danmark	27	18	45
Ilulissat	15	26	41
Sisimiut	10	9	19
Qaqortoq	6	4	10
Aasiaat	4	6	10
Maniitsoq	7	7	14
Tasiilaq	0	7	7

Tabel 20-mi aamma Tabel 21-mi oqaaseqaatit inissianut tunngassutillit oqaaseqaatillu peqqinnissamut tunngassutillit akuttussutsimikkut assigiinngitsorujussuupput. Soorlu Tabel 13-imi aamma Tabel 14-imi takuneqarsinnaasoq inissiat peqqinnissarlu sammisaapput marluusut misissuititsinermi nuunnissamut kajumissutsimut pissutaanerpaasartut.

Taamaattumik inissianut atugassarititat pillugit oqaaseqaatigineqartut peqqissutsimut atugassarititaasunut oqaaseqaatigineqartunut sanilliullugit apeqqummi ammasumik pingasoriaammik takkuttarmata tupaannartoqalaarsinnaavoq, takuuk tabel 20. Naallu inissianut pitsaanerusumik atugassarititat aamma peqqissutsimut pitsaanerusumik atugassarititat innuttaasunut amerlasuunut tunngatillugu akuerineqarsinnaasumik nassuiaatissaqaraluartut inissianut atugassarititat peqqinnissaqarfimmut qaqutigoornerusumik saaffiginnittarnernut tunngatillugu ulluinnarni unammilligassaagunarput, tassalu innuttaasut amerlanerpaartaannut tunngatillugu.

7.0 Eqikkaaneq

Aallaaviatigut apeqqutit atorlugit misissuititsineq ingerlanneqartoq misissuititsinerunngilaq takutitsiffiussaq. Misissuititsineq internet atorlugu ingerlanneqarsimavoq. Taamaammat atugassarititanut misissuiffigeqqissaarneqartunut tunngatillugu innuttaasut ataatsimut sunik eqqarsaatersuuteqarnersut eqqortumik takusaqarfiginiarlugu misissuititsinermi inerniliunneqartut aallarniutitut ajornartorsiutaapput qitiulluinnartut.

Akissuteqartut procentiat tamarmiusoq 3,46-iuvoq. Tamanna akissuteqarfigineqarluarpoq, kisiannili tamanna immini takutitsisoqarsinnaanissaanut oqaatiginniffiunngilaq. Taamaattoq eqimattakkaani misissueqqissaarnermi suliarineqartuni allanngorartumik kisiannili matussusiinernik naammattunik aamma suliaqartoqarsimasoq takutinneqarpoq. Tamannalu tunngavigalugu misissuititsinerni inerniliussanut takutitsitsilluartoqarsimanera itigartissallugu tunngavissaqanngilaq.

Misissueqqissaarnerniit inerniliussat takutitsiffiusarnissaannut ilimanassuseq tunngavilersuutaasimassappat misissueqqissaarnerit tamarmik takutinneqartut isumaqarsimanissaat pisariaqartussaavoq. Misissueqqissaarnerni inerniliussat equngasutut taaneqarsinnaasut nassaassaanngillat. Assersuutigalugu Nuummi aqqusersuutit unammilligassaanngillat, akerlianilli Avannaata Kommuniani Qeqertarsuup Tunuani unammilligassaqartoqartoq.

Tamaat isigissagaanni misissueqqissaarnerniit inerniliussat innuttaasut ataatsimut isigalugit takutitsiffiulluarnissaannut tunngatillugu akuerineqarsinnaasumik tatiginassuseqarnissaasa isiginiarnissaannut tunngavissaqarluarpoq.

Misissuititsinermi inuit assigiinngitsut nuunnissaminnut qanoq piareersimatigisarnersut paasinissaat (kapitali 3) aamma nuunnissamut imaluunniit najugaqaannarnissamut kajuminnerit tigussaasut paasinissaat (kapitali 4) siunertaapput. Ilanngullugulu ukiut tallimat tulliuttut iluanni nuunniaraanni inoqarfimmut anginerusumut imaluunniit mikinerusumut nuunnissaq eqqartaanersoq misissuiffigineqarsimavoq (kapitali 5).

Eqimattakkaat misissueqqissaarnerni atorneqarsimasut tassaapput inoqarfik, ukiut, suiaassutsit, kommunit nunallu immikkoortui. Eqimattakkaat tamarmik nuukkusussinnaanermut piareersimanerni akuerineqarsinnaasumik assigiinngissutsinik takutitsiffiupput. Inoqarfiit angissusaasa pingasunut avinnissaasa iluanni inoqarfik mikinerugaangat innuttaasut nuunnissaminnut piareeqqanerusarput. Inuusuttut utoqqarniit piareeqqanerusarput. Suiaassutsit marluusut assigiillutik nuunnissamut piareeqqasarput. Kommuninut nunallu immikkoortuinut arfineq-marluusunut tunngatillugu Nuummi nuukkusunngitsut amerlanerpaajupput, tassanilu Avannaata Kommunia Qeqertarsuup Tunuata avannaaniittoq nunap immikkoortuatut innuttaasuni nuunnissamut piareeqqanerpaaffiuvoq.

Pisussat nuunnissamut kajuminnerulersitsinerpaat pineqartillugit sinerissami sumiiffiit akornanni allanngorartoqartarnera pissusissamisuuginnarpoq. Pisussalli marluk nuunnissamut kajuminnerulersitsinerpaat takkuttuarput. Tassani inissiatigut atugassarititanut pitsaanerusunut aamma peqqissutsikkut atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissaq pillugu kissaateqartoqarpoq. Nunatsinni piffiit ilaannut tunngatillugu pisussat assartuisarnermut, aqqusersuuteqarnermut attaveqaateqartarnermullu pitsaanerusumik periarfissaqartitsisut pillugit kissaataasut aamma ilanngunneqarput.

Tamatuma saniatigut aamma pisussaqarpoq inoqarfimmiiginnarnissamut imaluunniit inoqarfimmiilernissamut kajuminnerulersitsisinnaasunik. Tamatumani aallaarniarnissamut aalisarnissamullu periarfissatsialannut periarfissaqarnissaq kiisalu ilaquttanut ikinngutinullu periarfissaqarnissaq pineqarput. Tassalu matumani inuttut suunngitsumillu naleqartitsinerit aamma

taaneqartartut pineqarput. Akissutit ammaannartut misissuiffigeqqissaarneranni aamma paasinarsivoq inuttut taamatut pisussat inunnut amerlasoorpassuarnut atuuttuusut.

Ukiut tallimat qaangiuppata sumi najugaqalersimanissamut naatsorsuutigisat misissuiffigeqqissaarneranni aamma paasinarsivoq illoqarfinnut anginernut suli nutserartarnissat kiisalu Nunatsinniit nutserartarnissaat naatsorsuutigisariaqartut. Inoqarfiit anginerpaat tallimat ilaanni inoqarfik ataaseq innuttaasunik inoqarfinniit allaneersunik suli suunngitsumik nuuffigineqarnerpaasartussatut naatsorsuutaavoq.

Inuit massakkorpiaq Kalaallit Nunaanni najugallit siunissami najugaqarfigisassamut sunik naatsorsuuteqarnersut misissueqqissaarnermi taamaallaat takutinneqarpoq. Taamaammat misissueqqissaarnermi takuneqarsinnaanngilaq tassunga peqatigitillugu inuit Nunatsinniit nutsertarnissaat naatsorsuutigisariaqarmat. Taamaattoq ukiuni kingullerni 30-ni kisitsisitigut paasissutissat tunngavigalugit siunissami aamma inuit Nunatsinni inunngortut Nunatsinniit nuuttalernissaat naatsorsuutigineqarpoq.

MARINER

Ilanngussaq 1

Apersuiffimmi apeqqutigineqartut

00 [Web-adresse: www.najugaq.gl]
Sumi najugaqarusunneruneq pillugu misissuititsinermut tikilluarit.
Misissuititsinermi inerniliussat najugaqarfitsinnut kissaataasunut tapersersuillutik tapeeqataasartussat.
Kalaallisut danskisulluunniit akinissat kissaatigaajuk?
- Kalaallisut
- Danskisut

1 [Suiaassuseq]
Arnaavit angutaavilluunniit?
- Arnaq
- Angut

2 [Ukiut]
Qanoq ukioqarpit?
- [Drop-down liste]

3 [Massakkut najugaqarfik]
Massakkut sumi najugaqarpit?
- [Drop-down liste]

4 [Pineqartup massakkut najugaqarfimmini suna pissutigalugu najugaqaannarusuppa?]
Massakkut najugarisanni suna pillugu najugaqaannarusuppit?
a. Isumaqarpunga tassani meeqqat atuarfiannut ilinniarnissamullu periarfissaqarluartoq
b. Isumaqarpunga tassani inissiatigut pitsaasunik atugassaqartoqartoq
c. Isumaqarpunga tassani aqqusersuutinut pitsaasunik atugassarititaqartoqartoq
d. Isumaqarpunga tassani aallaaniarnissamut aalisarnissamullu pitsaasunik periarfissaqartoq
e. Isumaqarpunga tassani suliffittaarnissamut pitsaasunik periarfissaqartoq
f. Isumaqarpunga tassani kulturikkut sunngiffitsigullu pitsaasunik neqeroortoqartoq
g. Isumaqarpunga tassani assartuinissamut pitsaasunik periarfissaqartoq
h. Isumaqarpunga attaveqarsinnaanermut elekroniskiusunik pitsaasunik periarfissaqartoq
i. Isumaqarpunga tassani meeqqanut pitsaasunik paaqqinnittarfeqartoq
j. Isumaqarpunga utoqqarnut pitsaasunik angerlarsimaffeqartoq
k. Isumaqarpunga peqqinnissakkut pitsaasunik atugassarititanik peqartoq
l. Isumaqarpunga ilaquttannut ikinngutinnullu pitsaasumik attaveqarsinnaallunga
m. Isumaqarpunga tassani pitsaasumik inuuneqarsinnaallunga
n. Isumaqarpunga sumiiffik taanna najugarissallugu tulluartuusoq
o. Nuunnissannut aningaasatigut tapersersorneqarnissara amigaatigaara
p. Inoqarfimmi allami najugassannik amigaateqarpunga
q. Inoqarfimmi allami suliffissannik amigaateqarpunga

Apeqqutigineqartut immikkut naliliinerit makku malillugit akineqassapput:
Isumaqataalluinnarpunga
Isumaqataavunga
Isumaqataanangalu isumaqataavunga
Isumaqataanngilanga
Isumaqataanngilluinnarpunga

5 [Inoqarfimmut allamut nuunnikkut pitsanngorsaatissanut pineqartoq sunik kissaateqarpa?]
Inoqarfimmut allamut suut nuukkusulersissinnaavaatit?
a. Meeqqat atuarfiannut ilinniarnernullu pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
b. Inissianut atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
c. Aqqusersuutinut atugassarititanut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
d. Aallaaniarnissamut aalisarnissamullu pitsaanerusumik periarfissanut periarfissaqarnissara kissaatigaara
e. Suliffissanut periarfissanut pitsaanerusumik periarfissaqarnissara kissaatigaara
f. Kulturikkut sunngiffitsigullu neqeroorutinut pitsaanerusumik periarfissaqarnissara kissaatigaara
g. Assartuisarnernut periarfissanut pitsaanerusumik periarfissaqarnissara kissaatigaara
h. Attaveqartarnermut periarfissanut elekroniskiusunut pitsaanerusumik periarfissaqarnissara kissaatigaara
i. Meeqqanut paaqqinnittarfinnut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
j. Utoqqaat angerlarsimaffiinut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
k. Peqqinnissakkut atugassaritaasunut pitsaanerusunut periarfissaqarnissara kissaatigaara
l. Ilaquttannut ikinngutinnullu pitsaanerusumik attaveqartarnissannut periarfissaqarnissara kissaatigaara
m. Pitsaanerusumik inuuneqalernissannut periarfissaqarnissara kissaatigaara
n. Inoqarfimmi pitsaanerusumi najugaqarnissamut periarfissaqarnissara kissaatigaara
o. Nuunnissannut aningaasatigut tapiiffigineqarnissara angusinnaassagukku
p. Allamik najugaqarfissannik nassaarsinnaassaguma
q. Inoqarfimmi allami suliffissamik nassaarsinnaassaguma

Apeqqutigineqartut immikkut naliliinerit makku malillugit akineqassapput:
Isumaqataalluinnarpunga
Isumaqataavunga
Isumaqataanangalu isumaqataavunga
Isumaqataanngilanga
Isumaqataanngilluinnarpunga

6 [Qanoq sivisutigisumik najukkamiissimaneq]
Inoqarfimmi massakkut najugarisanni qanoq sivisutigisumik najugaqarsimavit?
- [Drop-down liste kisitsisitalerlugu: Ukioq ataaseq ataallugu, ukioq ataaseq, ukiut marluk, ukiut pingasut, ukiut sisamat, ukiut tallimat, ukiut tallimat qaangerlugit]

7 (Siusinnerusukkut najugarisimasaq)
Massakkut najugarisannut nuunngikkallaravit sumi najugaqarsimavit?
- Massakkut najukkanni najugaqartuaannarnikuuvunga.
- Kalaallit Nunaanni
- Kalaallit Nunaata avataani

8 (Siunissami najugaqarfigisassaq)
Ukiut 5-t qaangiuppata sumi najugaqarnissat naatsorsuutigaajuk?
- Massakkut najugaqarfinniiginnarnissara.
- Kalaallit Nunaanni inoqarfimmi allami.
- Kalaallit Nunaata avataani inoqarfimmi allami.

9 (Apeqqut ammaannartoq)
Sumi najugaqarnissat sunalu pissutigalugu najugaqarnissat pillugit allanik ilanngussassaqaruit uunga allassavaat. Uani allannissannut kissaateqaruit nammineq tamanna aalajangissavat.
(Nammineq allakkusutaq erseqqissarneqassaaq)

10 (Unammillerneq)
Eqqugassat 10-t immikkut 1.000 kr.-ninik aningaasartallit pisiniarfinni atugassat makitsissutiginerannut peqataasinnaavutit.
Makitsinermut peqataarusukkuit nammineq atit oqarasuaatillu angallattakkap normua allassavatit.
Ateq: (Nammineq allakkusutaq erseqqissarneqassaaq)
Oqarasuaatip angallattakkap normua: (Nammineq allakkusutaq erseqqissarneqassaaq)

11. (Naggasiineq)
Misissuititsinermut peqataagavit qujanaq.

Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter

28-08-2024
Sagsnummer: 2023 - 27540

Ad dagsordenspunkt:___

Orientering til Naalakkersuisut

Spørgeskemaundersøgelsen "Hvor vil du gerne bo?"

Indledning

Inden for de seneste ti år har Naalakkersuisut udarbejdet og godkendt to landsplanredegørelser (2015 og 2017) samt en redegørelse om landsplanlægning (2023). To af de gennemgående temaer har været dokumentation af ændringer i bosætningsmønsteret blandt andet ved urbanisering samt ændringer i demografien blandt andet ved flere ældre og færre unge.

Som bidrag til belysning af denne problemstilling er det i forordet til Redegørelse om Landsplanlægning 2023 oplyst, at Naalakkersuisut påtænkte at gennemføre en undersøgelse af, hvad der gør bosteder mere eller mindre attraktive at bo i.

Det er resultater fra denne undersøgelse, som nu foreligger.

Sammenfatning af undersøgelsen – ønske om adgang til bedre boligforhold og bedre sundhedsforhold

Datagrundlaget for undersøgelsen er en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse. Den samlede svarprocent er 3,46 af befolkningen fra 16 år og opefter. Det er en høj svarprocent for en spørgeskemaundersøgelse. Der er et godt belæg for at betragte resultaterne fra analyserne som havende en acceptabel pålidelighed i forhold til at være repræsentative for befolkningen som helhed.

Målet med undersøgelsen er at identificere forskellige gruppers parathed til at flytte og at identificere konkrete incitamenter til at flytte eller at blive boende. Det er også undersøgt, om man kunne påtænke at flytte til større eller mindre bosted, hvis man ville flytte inden for de kommende fem år.

De grupperinger, som er blevet anvendt i analyserne, er bosted, alder, køn, kommune og region. Alle grupperingerne viser plausible forskelligheder i paratheden til at ville flytte. Inden for en tredeling af bostedstørrelser er befolkningen mere flytteparate, jo mindre bostedet er. Unge er mere parate end ældre. De to køn er stort set lige flytteparate. For de syv kommuner og regioner er der ringest flyttevillighed i Nuuk og større villighed til at flytte, hvis man bor i de andre kommuner eller regioner med Avanaata Kommunia nord for Disko Bugten som en region, der udviser størst flytteparathed i befolkningen.

Når det gælder faktorer, som er mest flyttemotiverende, så varierer det logisk nok mellem regionerne. To faktorer går dog igen som dominerende flyttemotiverende faktorer. Det er ønsket om adgang til bedre boligforhold og bedre sundhedsforhold. For nogle dele af landet tæller også faktorer som ønsket om bedre adgang til transport, kloakering og kommunikation.

Der er desuden nogle faktorer, som virker enten bostedfastholdende eller bostedtiltrækkende. Det er det at have adgang til gode jagt- og fiskerimuligheder samt adgang til familie og venner. Der er her tale om det, som kan kaldes for personlige og bløde værdier. Fra analyserne af de åbne besvarelser er det også klart, at den type personlige faktorer er dominerende for mange personer.

I analysen af forventninger til, hvor man måske bor om fem år gør undersøgelsen det klart, at der må forventes en fortsat urbaniseringsproces samt en fortsat fraflytning fra Grønland. Det er under ét de fem største bosteder, som må forventes i de kommende år fortsat netto at modtage borgere fra de øvrige bosteder.

Analysen af forventninger viser kun, hvad de, som på nuværende tidspunkt bor i Grønland, har af forventninger til fremtidigt bosted. Af analysen fremgår derfor ikke, at der samtidig må forventes en fortsat tilflytning af personer til Grønland. Ud fra statistik for de seneste 30 år må det dog forventes, at der også fremadrettet vil være en nettovandring ud af Grønland for personer, der er født i Grønland.

Økonomiske konsekvenser
Ingen.

Kommunikation
Undersøgelsen vil blive offentliggjort på Naalakkersuisuts hjemmeside.

Ligebehandling
Undersøgelsen har anvendt køn, som en af flere grundparametre. Undersøgelsen indeholder en række analyser, der belyser køn i forhold til parathed til at flytte og i forhold til incitamenter til at flytte eller at blive boende

Høring
Undersøgelsen har været i høring hos alle departementer. Bemærkninger er indarbejdet.

Erik Jensen

/

Departementschef Nikolai S. Christensen

Bilag

- Hvor vil du gerne bo? Undersøgelse af hvad der kan få folk til at blive boende, hvor man bor, eller at flytte

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Departementet for Finanser og Skatter

Hvor vil du gerne bo?

Undersøgelse af hvad der kan få folk til at blive boende, hvor man bor, eller at flytte

August 2024

Hvor vil du gerne bo?
Undersøgelse af hvad der kan få folk til at blive boende, hvor man bor, eller at flytte

Udarbejdet på grundlag af konsulentrapport fra Klaus Georg Hansen, KGH Productions
for Departementet for Finanser og Skatter.

Statistikkørsler. Per Lyster, Grønlands Statistik.

Fotograf: Klaus Georg Hansen.

ISBN: 978-87-974824-6-9

Nuuk august 2024

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning 4
1.0 Indledning 5
1.1 Baggrund 5
1.2 Problemstilling 6
1.3 Metode 8
1.4 Metodevurdering 9
2.0 Spørgeskemaundersøgelse 11
2.1 Fordeling af besvarelser 11
2.2 Bosted 12
2.3 Køn 13
2.4 Alder 14
2.5 Kommune 15
2.6 Region 16
2.7 Repræsentativitet 16
3.0 Analyse af beredvillighed til at flytte 19
3.1 Forskelle på ønske om at blive boende og på at flytte 19
3.2 Overordnede forskelle i villighed til at flytte end at blive boende 21
3.3 Konkrete forskelle i villighed til at flytte end at blive boende 25
4.0 Analyse af præference ved valg af bosted 31
4.1 Højeste og laveste tilslutning til de fremsatte udsagn 31
4.2 Højeste og laveste forskelle på tilslutning til de fremsatte udsagn 34
5.0 Analyse af forventning til valg af fremtidigt bosted 38
5.1 Nettovandring 39
6.0 Analyse af supplerende overvejelser om valg af bosted 41
7.0 Opsamling 45
Bilag 1. Spørgeskemaets spørgsmål 47

Sammenfatning

Datagrundlaget for undersøgelsen er en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse. Den samlede svarprocent er 3,46 af befolkningen fra 16 år og opefter. Det er en høj svarprocent for en spørgeskemaundersøgelse. Der er et godt belæg for at betragte resultaterne fra analyserne som havende en acceptabel pålidelighed i forhold til være repræsentative for befolkningen som helhed.

Målet med undersøgelsen er at identificere forskellige gruppers parathed til at flytte (kapitel 3) og at identificere konkrete incitamenter til at flytte eller at blive boende (kapitel 4). Der er også undersøgt, om man kunne påtænke at flytte til større eller mindre bosted, hvis man ville flytte inden for de kommende fem år (kapitel 5).

De grupperinger, som er blevet anvendt i analyserne, er bosted, alder, køn, kommune og region. Alle grupperingerne viser plausible forskelligheder i paratheden til at ville flytte. Inden for en tredeling af bostedstørrelser er befolkningen mere flytteparate, jo mindre bostedet er. Unge er mere parate end ældre. De to køn er stort set lige flytteparate. For de syv kommuner og regioner er der ringest flyttevillighed i Nuuk og større villighed til at flytte, hvis man bor i de andre kommuner eller regioner med Avanaata Kommunia nord for Disko Bugten som en region, der udviser størst flytteparathed i befolkningen.

Når det gælder faktorer, som er mest flyttemotiverende, så varierer det logisk nok mellem regionerne. To faktorer går dog igen som dominerende flyttemotiverende faktorer. Det er ønsket om adgang til bedre boligforhold og bedre sundhedsforhold. For nogle dele af landet tæller også faktorer som ønsket om bedre adgang til transport, kloakering og kommunikation.

Der er desuden nogle faktorer, som virker enten bostedfastholdende eller bostedtiltrækkende. Det er det at have adgang til gode jagt- og fiskerimuligheder samt adgang til familie og venner. Der er her tale om det, som kan kaldes for personlige og bløde værdier. Fra analyserne af de åbne besvarelser er det også klart, at den type personlige faktorer er dominerende for mange personer.

I analysen af forventninger til, hvor man måske bor om fem år gør undersøgelsen det klart, at der må forventes en fortsat urbaniseringsproces samt en fortsat fraflytning fra Grønland. Det er under ét de fem største bosteder, som må forventes i de kommende år fortsat netto at modtage borgere fra de øvrige bosteder.

Analysen af forventninger viser kun, hvad de, som på nuværende tidspunkt bor i Grønland, har af forventninger til fremtidigt bosted. Af analysen fremgår derfor ikke, at der samtidig må forventes en fortsat tilflytning af personer til Grønland. Ud fra statistik for de seneste 30 år må det dog forventes, at der også fremadrettet vil være en nettovandring ud af Grønland for person, der er født i Grønland.

1.0 Indledning

1.1 Baggrund

Inden for de seneste ti år har Naalakkersuisut udarbejdet og godkendt to landsplanredegørelser (2015 og 2017) samt en redegørelse om landsplanlægning (2023). To af de gennemgående temaer har været dokumentation af ændringer i bosætningsmønsteret blandt andet ved urbanisering samt ændringer i demografien blandt andet ved flere ældre og færre unge.

Der har i mange år været generel politisk bevågenhed omkring ændringerne i bosætningsmønsteret og demografien. I den forbindelse har der længe været opmærksomhed på, at den lokale servicering af borgerne ikke har skullet være for skævt fordelt mellem bostederne. Senest er der i aftale om finansloven for 2024 anført:

> *Parterne bag finanslovsaftalen har et overordnet ønske* om *at sikre en fremgang og service, der kommer alle borgere til gode, og tager højde for de forskellige forudsætninger, udfordringer og muligheder, der er på tværs af kommuner og bosteder.*

Bosætningsmønsteret er endvidere et tema i 'Holdbarheds- og vækstplan 2' fra november 2023, hvor der omkring mobilitet og arbejdsmarked er anført:

> *Udfordringen er dobbeltsidig, idet der dels kan være behov for mobilitetsfremmende tiltag og fjernelse af barrierer for at få folk til at flytte til steder med bedre beskæftigelsesmuligheder, dels kan være behov for særlige regionale beskæftigelsesfremmende initiativer (side 79).*

Desuden har problemstillingerne med den befolkningsmæssige mobilitet, hvor flere søger mod større bosteder, og skævhed i ved servicering af borgerne, hvor graden af service til en vis grad følger størrelsen på et bosted, for nylig været behandlet landspolitisk ved Inatsisartutbeslutning FM2022/43.

> *Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge mulighederne for at kunne opretholde basal offentlig service på blandt andet uddannelses-, sundheds- og socialområdet for borgerne i bygder og yderdistrikter i takt med, at befolkningssammensætningen ændrer sig. Undersøgelsen skal beskrive, hvorledes eventuelle ordninger kan implementeres, og herunder vurdere relevansen af aktuelle regionaltiltag fra Finnmarken i Norge. Undersøgelsen skal vurdere forventede økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, erhvervslivet og borgerne, herunder mulighederne for skattefradrag, lavere landsskat, fordelagtige muligheder for afvikling af studielån m.v. Undersøgelsen skal omdeles til Inatsisartut senest under EM2023.*[1]

Der er et politisk ønske om at få identificeret nogle af de centrale faktorer, som påvirker det mønster, der er i den befolkningsmæssige mobilitet her i landet.

Som bidrag til belysning af denne problemstilling er det i forordet til Redegørelse om Landsplanlægning 2023 bebudet, at Naalakkersuisut påtænkte at gennemføre et studie om, hvad der gør bosteder mere eller mindre attraktive at bo i. Det overordnede formål med studiet er at skabe et vidensgrundlag, som kan være med til at understøtte, at politiske beslutninger i kommuner og selvstyret kan ske på et oplyst grundlag.

Det er resultater fra det i Redegørelse om Landsplanlægning bebudede studie, som fremlægges her.

[1] Se: https://ina.gl/media/meqhfbch/pkt43_fm22_opretholdelse-af-bosaetning-erfaringen-fra-finnmark-og-nord-troms_da.pdf

1.2 Problemstilling

Den aktuelle bosætningsmæssige forandringsproces er karakteriseret ved en befolkningsmæssig mobilitet, hvor der er flere borgere, som flytter til større bosteder end, der er borgere, som flytter til mindre bosteder. Den proces kaldes urbanisering, og den har i flere hundrede år karakteriseret næsten alle samfund i verden.

Der er en række faktorer, som driver denne befolkningsmæssige mobilitet. Det kan være faktorer, som enten fastholder folk i, trækker folk til eller skubber folk fra mindre bosteder, og der kan være faktorer, som enten fastholder folk i, trækker folk til eller skubber folk fra større bosteder. Processen kan illustreres på følgende måde:

Figur 1
Model med faktorer, som har indvirkning på mobilitet

Det er tidligere undersøgt, hvad der får borgere her i landet til at flytte. Resultatet fra et studie i 2016 er beskrevet i en ikke godkendt landsplanredegørelse.

De fem væsentligste faktorer for personer, som var flyttet, var konkret begrundet med:

- starte på uddannelse,
- starte på nyt arbejde,
- komme tættere på familie,
- forbedre bolig- og serviceforhold,
- opleve noget nyt (side 138).

Mere generelt var der ved flytning blevet lagt vægt på ønske om adgang til bedre:

- folkeskole,
- mulighed for uddannelse,
- arbejdsforhold,
- familieliv,
- børnepasningsmuligheder (side 139).

Det fremgår tydeligt af besvarelserne fra studiet i 2016, at der generelt ikke bliver peget på blot en enkelt faktor for, at nogen er flyttet. Der er næsten altid tale om en kompleks kombination af en række faktorer, som giver anledning til, at nogen vælger at flytte eller vælger at blive boende.

Det studie, som er blevet gennemført i foråret 2024, og som præsenteres her, har bygget videre på de foregående studier. Der har i det aktuelle studie blandt andet været fokuseret på at identificere forskellige gruppers parathed til at flytte og på at identificere konkrete incitamenter til at flytte eller at blive boende. Der er også blevet undersøgt, om man kunne påtænke at flytte til større eller mindre bosted, hvis man ville flytte inden for de kommende fem år.

Hvor vil du gerne bo?

1.3 Metode

For at kunne gennemføre det aktuelle studie har det været nødvendigt at indsamle nye data. Den centrale metode til indsamling af data har været en spørgeskemaundersøgelse. Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen er suppleret med både allerede behandlet statistik og nyere statistiske kørsler. Alle statistiske data er hentet fra Grønlands Statistiks databank.

Fra starten blev det besluttet, at spørgeskemaundersøgelsen ikke skulle være en omfattende og på flere faktorer repræsentativ spørgeskemaundersøgelse. En sådan spørgeskemaundersøgelse er meget bekostelig både økonomisk og tidsmæssigt. I stedet blev det besluttet at gennemføre en åben, internetbaseret spørgeskemaundersøgelse, som både økonomisk og tidsmæssig er mindre bekostelig at gennemføre.

Fordelen ved en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse er, at resultaterne fra en sådan undersøgelse med stor beregnet sandsynlighed kan siges at give et retvisende billede af, hvordan resultatet af de undersøgte forhold repræsenterer befolkningen som helhed. Den problemstilling uddybes i afsnit 4 om repræsentativitet.

Der er tre centrale delprocesser ved en spørgeskemaundersøgelse. 1) Udformning af spørgsmål, 2) Indsamling af svar og 3) Analysering af de modtagne svar.

Ved udformningen af spørgsmålene til spørgeskemaundersøgelsen blev det prioriteret, at der skulle være et antal spørgsmål, så besvarelsen typisk ville kunne gennemføres på omkring 10 minutter. Desuden har det været vigtigt ikke at inkludere for mange reference-spørgsmål så som køn, alder, bopæl osv. Det stiller krav til at sikre, at de valgte reference-spørgsmål skal være relevante for den efterfølgende analyse.

Vigtigst har det være at sikre, at indholdsspørgsmålene har direkte relevans i forhold til at bidrage til besvarelse af den problemstilling, der ønskes undersøgt.

Aktuelt blev udkast til spørgsmål diskuteret med relevante videns- og referencepersoner i december 2023 og januar 2024. Spørgsmålene var oprindeligt udarbejdet på dansk. Efter oversættelse til grønlandsk blev oversættelsen grundigt kvalitetstjekket.

En lokal medie designer blev valgt til at opsætte spørgeskemaet på internet. Domænet najugaq.gl blev købt, og spørgeskemaet blev gjort tilgængeligt der på grønlandsk og dansk. Spørgeskemaet var tilgængeligt fra mandag den 12. februar til mandag den 18. marts 2024. Det var i alt fem uger.

Der blev reklameret for spørgeskemaundersøgelsen på fire måder. Der var bannere på Sermitsiaq.AG. Der var skiltereklamer på KNR. Der var promovering på Facebook. Der blev i samarbejde med Pilersuisoq sat opslag op ved alle Pilersuisoqs butikker. Det er vurderingen, at alle disse fire promoveringer af spørgeskemaundersøgelsen havde en mærkbar og positiv effekt på antallet af besvarelser.

Ud over at der blev reklameret for spørgeskemaundersøgelsen så kunne man vælge at deltage i lodtrækning om 10 gavekort på hver 1.000 kroner, at hvis man skrev sit navn og mobilnummer, når man udfyldte spørgeskemaet. Det var frivilligt. Om man ville anføre sit navn og mobilnummer. Dette havde særskilt en klar betydning for antallet af besvarelser. Ved 95 % af besvarelserne var der anført navn og mobil, hvilket var frivilligt med nødvendigt, hvis man ville deltage i lodtrækningen.

Efter afslutning på indsamling af data via spørgeskemaundersøgelsen blev besvarelserne analyseret. Den tekniske behandling af de analyser, som er blevet foretaget, blev foretaget af Grønlandsk Statistik i tæt samarbejde med den ansvarlige for gennemførelsen af projektet.

1.4 Metodevurdering

Der bør altid stilles kritiske spørgsmål til, om den metode, der er anvendt, har været tilstrækkelig god, om de indsamlede data er pålidelige, og om analyseresultaterne faktisk er brugbare til at belyse den problemstilling, som er blevet opstillet.

For selve metoden til indsamling af data via et internetbaseret spørgeskema er det den overordnede vurdering, at det er en gangbar måde at indsamle data i Grønland. Der er adgang til internet i alle beboede steder i landet. Det vil sige, at principielt har alle kunnet deltage. Det er derimod vanskeligere at vurdere i hvilken grad der har været reelle skævheder i deltagelsen på grund af, om den enkelte person har haft reel adgang til internet.

Her kan der være en vis skævhed ved, at der er personer, som ikke har mobil eller andre enheder, som har forbindelse til internet. Det er dog vurderingen, at den skævhed kun er minimal, da det i dag er meget udbredt med mobildata. Tusass A/S er blevet spurgt, om de ville oplyse graden af borgere, som har et abonnement med data. Tusass A/S oplyste, at alle private adresser principielt har adgang til internet, men det var ikke muligt at give et præcist tal for hvor mange private adresser, der reelt har adgang til internet.

En anden potentiel skævhed er, at der kan være procentvis flere ældre eller handikappede, som ikke benytter internet i en sådan grad, at de vil kunne deltage i undersøgelsen. Det har ikke været muligt inden for dette projets rammer at se nærmere på den problemstilling.

Til trods for, at Tusass løbende har udbygget datakommunikationsforbindelserne kraftigt over mange år, så er der fortsat visse steder udfordringer for borgere med at have forbindelser med ordentlige kapacitet. Det gælder i særlig grad de områder, hvor datakommunikationen fortsat foregår via satellitforbindelser. Det gælder primært Qaanaaq området og østkysten. I hvilken grad dette konkret har haft indvirkning på graden af deltagelse fra de områder har ikke kunnet undersøges konkret.

Det bør desuden anføres, at de borgere, som nok berøres mest af den fremtidige samfundsstruktur, er børn og unge. Da personer under 16 år ikke er inddraget i undersøgelsen, mangler her helt

tilkendegivelser fra børn og unge. Dog har Departementet for Børn og Unge i samarbejde med Unicef i Grønland inddraget børn, og det viser, at mange børn pointerer vigtigheden af sundheds- og boligforhold samt muligheder for fritidsaktiviteter i deres hverdag.

I kapitel 5 gennemgås besvarelsesprocenterne på en række parametre. Det er med til at belyse, om der kan siges at have været systemiske skævheder i graden af deltagelse i spørgeskemaundersøgelsen. I den sammenhæng foretages også en vurdering af den samlede repræsentativitet.

For selve spørgeskemaet er der også grund til at vurdere, om der kan være væsentlige kilder for pålideligheden af besvarelserne. Det er både et spørgsmål om problemstillinger af teknisk karakter og problemstillinger af kulturel-menneskelig karakter.

Forud for igangsættelsen af spørgeskemaet blev hjemmesiden testet og der blev fundet fejl og mangler, som blev rettet. Inden for de første to døgn blev det opdaget, at Uummannaq ikke var med i en liste. Dette blev straks rettet. Den fejl vurderes ikke at have haft indflydelse af betydning på de samlede resultater.

Derimod blev det først opdaget efter afslutningen på spørgeskemaet, at der var en 'uregelmæssighed' for antallet af besvarelser for bostedet Nuussuaq. I spørgeskemaet refererede Nuussuaq til det bosted, som ligger ved Upernavik. Ved konkret gennemgang viste det sig, at personer, som bor i bydelen Nuussuaq i Nuuk havde afkrydset sig som boende i Nuussuaq. Det var heldigvis muligt at sortere besvarelser, som var fra det mindre bosted ved Upernavik, fra besvarelserne, som var fra bydelen Nuussuaq i Nuuk. Den fejl fik derfor ingen betydning for resultatet.

Ved nogle af spørgsmålene var det hensigten, at der kun skulle afkrydses et svar. Det var dog i praksis muligt at afkrydse mere end et svar. Det er der nogle personer, som har benyttet sig af. Det har i analysefasen givet en lille udfordring i forbindelse med analyse af besvarelserne. De besvarelser, hvor der er sat flere krydser, og hvor besvarelsen derved er blevet uklar, er udeladt af analyserne.

Der blev i alt modtaget 1.536 besvarelser af spørgeskemaet. Alle besvarelser indeholdt hvad der betragtes for seriøse besvarelser. Ud fra besvarelserne at dømme, så er der ingen tvivl om, at incitamentet for at udfylde spørgeskemaet for rigtig mange har været, at du derved kunne deltage i lodtrækning af de 10 x 1.000 kroner. For at kunne deltage i lodtrækningen skulle man angive navn og mobilnummer. Det havde – som anført – 95 % af samtlige personer gjort.

Besvarelserne blev undersøgt for gentagelser af navne og af mobilnumre. Der var ganske få, som havde besvaret skemaet to gange. Den usikkerhed udgør ikke et problem for de overordnede resultater.

Næsten uanset hvor grundigt man forbereder spørgsmål til et spørgeskema, så er der risiko for, at de personer, som besvarer spørgeskemaet lægger lidt andet i de enkelte spørgsmål, end der var lagt op til. Det er en generel usikkerhedsfaktor, som man ikke helt kan undgå.

Det, som er gjort, for at imødegå tolkning af spørgsmål, er, at alle spørgsmål er formuleret som meget enkle udsagn eller som meget enkle spørgsmål. Derved er spørgeskemaet også lettere at oversætte mellem forskellige sprog på en måde, som sikrer, at intentionen med hvert spørgsmål er fastholdt fra sprog til sprog.

Ved undersøgelsen i 2016, som er omtalt ovenfor, blev der i nogle af spørgsmålene specifikt spurgt i flertal, altså hvad man som familie eller som forælder havde af overvejelser. I nærværende spørgeskema er der helt bevidst kun spurgt i ental, altså hvad man som enkeltperson havde af overvejelser.

Det er ikke muligt ud fra besvarelserne at se, om den, som har besvaret spørgeskemaet har holdt fast i kun at tænke som enkeltindivid eller om vedkommende har tænkt flere med ind i sine besvarelser. Det er dog meget klart, at i en stor del af besvarelserne bliver mellemmenneskelige relationer vægtet rigtig højt. Det kommer eksempelvis til udtryk, når der i en besvarelse anføres, at man ønsker at blive boende eller at flytte til et sted, hvor der er andre familiemedlemmer.

2.0 Spørgeskemaundersøgelse

2.1 Fordeling af besvarelser

Der blev registreret i alt 1.536 besvarelser. Reference-spørgsmålene gør det muligt at undersøge hvordan besvarelserne er fordelt på forskellige parametre. Her ses på fordeling af besvarelser ud fra følgende reference-spørgsmål:

1. Bosted.
2. Køn.
3. Alder.
4. Kommune.
5. Region.

Spørgeskemaet har henvendt sig til borgere i Grønland i alderen fra 16 år og opefter. Der er ingen, som har besvaret spørgeskemaet, der har angivet sin alder til at være under 16 år. Besvarelsesprocenterne, som er udregnet her, er således baseret på antal borgere over 15 år. Grønlands Statistiks befolkningstal for januar 2024 er benyttede.

Der er i beregningerne kun medtaget de besvarelser, som har indeholdt de oplysninger, der har været nødvendige for at besvarelsen har kunne blive grupperet i henhold til den aktuelle inddeling.

Med i alt 1.536 besvarelser ligger den samlede besvarelsesprocent på 3,46 % af alle i Grønland over 15 år. Der er naturligvis udsving fra den gennemsnitlige besvarelsesprocent, når der ses på opdeling i alder, køn, bosted, kommune og region. For de grupperinger, der er undersøgt her, ligger besvarelsesprocenterne mellem 1,41 % og 5,53 %.

2.2 Bosted

I besvarelserne skulle det angives ved en drop-down menu, hvor man bor nu. 54 af de aktuelt 72 beboede bosteder er repræsenteret i undersøgelsen. Til analyserne er bostederne delt i tre grupper, som hver tilnærmelsesvist udgør omkring en tredjedel af befolkningen. De tre grupper er:

1. Nuuk [Hovedstad og hovedbosted i Kommuneqarfik Sermersooq].
2. Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat og Ilulissat [Hovedbosteder i de øvrige fire kommuner].
3. Alle 67 øvrige bosteder.

Tabel 1
Fordeling i de tre grupper af bosteder

Alder: 16-99 år		Bosted			Samlet
		Nuuk	Qaqortoq Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	Øvrige 67 bosteder	
Grønlands Statistik	Antal indbyggere	15.794	12.827	15.723	44.344
	Procentandel	35,62 %	28,93 %	35,46 %	100,00 %
Besvarelserne	Antal besvarelser	659	399	453	1.511
	Procentandel	43,61 %	26,41 %	29,98 %	100,00 %
Besvarelsesprocent		4,17 %	3,11 %	2,88 %	3,41 %

Det fremgår, at der er højest besvarelsesprocent i Nuuk på 4,17 %, mens der er lavest besvarelsesprocent fra de øvrige 67 bosteder på 2,88 %. Det kan være et udtryk for ringere adgang til internet i de mindre bosteder eller at de ikke i samme grad har følt interesse for at deltage i undersøgelsen. Set i forhold til en ønsket besvarelsesdækning ved repræsentative spørgeskemaundersøgelser er der i undersøgelsen her en pæn besvarelsesgrad fra alle tre grupper af bosteder. Det uddybes i afsnit 2.7.

2.3 Køn

Der var mulighed for at angive, om man er hunkøn eller hankøn. Det var overvejet, om der skulle gives mulighed for at markere en tredjegruppe, men det blev ikke inkluderet i spørgeskemaet. Kategoriseringen i de to køn ses for hver af de tre grupper af bosteder.

Tabel 2
Fordeling af køn i de tre grupper af bosteder

Alder: 16-99 år		Bosted			Samlet
		Nuuk	Qaqortoq Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	Øvrige 67 bosteder	
Grønlands Statistik Kvinder	Antal indbyggere	7.464	6.087	7.276	20.827
	Procentandel	16,83 %	13,73 %	16,41 %	46,97 %
Grønlands Statistik Mænd	Antal indbyggere	8.330	6.740	8.447	23.517
	Procentandel	18,78 %	15,20 %	19,05 %	53,03 %
Besvarelserne Kvinder	Antal besvarelser	413	239	244	896
	Procentandel	27,33 %	15,82 %	16,15 %	59,30 %
Besvarelserne Mænd	Antal besvarelser	237	160	218	615
	Procentandel	15,68 %	10,59 %	14,43 %	40,70 %
Besvarelsesprocent Kvinder		5,53 %	3,93 %	3,35 %	4,30 %
Besvarelsesprocent Mænd		2,85 %	2,37 %	2,58 %	2,62 %

For alle de grupperinger, som besvarelserne er inddelt i, er besvarelsesgrad fra kvinder i Nuuk denne højeste med i alt 5,53 %. I det hele taget har kvinder deltaget mere i spørgeskemaundersøgelsen end mænd. Fordelingen er næsten 60 % kvinder og 40 % mænd.

Den lidt skæve fordeling mellem kønnene kan potentielt have indflydelse på de samlede svar, da det er kendt, at der er lidt forskel på, hvad kvinder og mænd svarer. Desuden kan det have indflydelse på set samlede svar, at der er den relativt store overvægt at kvinder fra Nuuk, som har besvaret spørgeskemaet. Samlet set er det dog vurderingen, at de små udsving, som de forhold måtte kunne give, ikke er ødelæggende for pålideligheden af det samlede resultat af undersøgelserne.

2.4 Alder

Inddelingen i aldersgrupper er holdt til tre grupper. De tre grupper er:

1. 16-29 år. Her er den aldersgruppe, som stifter familie, er på uddannelse eller starter arbejde.
2. 30-59 år. Her er den aldersgruppe, som er i gang med deres arbejdskarriere.
3. 60-99 år. Her er den aldersgruppe, som er ved at geare ned eller som er på pension.

Tabel 3
Fordeling af alder i de tre grupper af bosteder

Alder: 16-99 år		Bosted			Samlet
		Nuuk	Qaqortoq Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	Øvrige 67 bosteder	
Grønlands Statistik 16-29 år	Antal indbyggere	3.790	3.175	3.823	10.788
	Procentandel	8,55 %	7,16 %	8,62 %	24,33 %
Grønlands Statistik 30-59 år	Antal indbyggere	9.223	6.742	7.863	23.828
	Procentandel	20,80 %	15,20 %	17,73 %	53,73 %
Grønlands Statistik 60-99 år	Antal indbyggere	2.781	2.910	4.037	9.728
	Procentandel	6,27 %	6,56 %	9,10 %	21,94 %
Besvarelserne 16-29 år	Antal besvarelser	113	84	93	290
	Procentandel	7,47 %	5,55 %	6,15 %	19,19 %
Besvarelserne 30-59 år	Antal besvarelser	460	274	305	1.039
	Procentandel	30,42 %	18,12 %	20,17 %	68,71 %
Besvarelserne 60-99 år	Antal besvarelser	79	41	63	183
	Procentandel	5,22 %	2,71 %	4,17 %	12,10 %
Besvarelsesprocent 16-29 år		2,98 %	2,65 %	2,43 %	2,69 %
Besvarelsesprocent 30-59 år		4,99 %	4,06 %	3,88 %	4,36 %
Besvarelsesprocent 60-99 år		2,84 %	1,41 %	1,56 %	1,88 %

Igen er det Nuuk, som er bedst repræsenteret. Det er i aldersgruppen 30-59 år med 4,99 % af den befolkningsgruppe, som har besvaret spørgeskemaet. I den anden ende er det personer i alderen 60-99 år, og som bor i Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat og Ilulissat samt bor i de øvrige 67 bosteder, der er ringest repræsenteret i spørgeskemaundersøgelsen.

Det er også værd at bemærke, at det er aldersgruppen 30-59 år, som er klart bedst repræsenteret i undersøgelsen, mens det er aldersgruppen 60-99 år, som er lavest repræsenteret.

På samme måde som ved den lille skævhed ved repræsentation af de to køn kan det have indflydelse på de samlede svar, da det må forventes, at der kan være forskel på svarene alt efter hvilken aldersgruppe man tilhører. Også her er vurderingen, at de små udsving, som de skævheder måtte kunne give, ikke er ødelæggende for pålideligheden af det samlede resultat af undersøgelserne.

2.5 Kommune

Det er også relevant at se på den geografiske fordeling af besvarelserne. Som udgangspunkt er det naturligt at se på fordelingen af besvarelserne på de fem kommuner.

Tabel 4
Fordeling på de fem kommuner

Alder: 16-99 år		Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Kommune Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Kommune Avannaata Kommunia	Samlet
Grønlands Statistik	Antal indbyggere	4.869	19.146	7.124	4.747	8.473	44.359
	Procentandel	11,00 %	43,20 %	16,10 %	10,70 %	19,10 %	100,00 %
Besvarelserne	Antal besvarelser	156	760	194	129	273	1.512
	Procentandel	10,32 %	50,26 %	12,83 %	8,53 %	18,06 %	100,00 %
Besvarelses-procent		3,20 %	3,97 %	2,72 %	2,72 %	3,22 %	3,41 %

Der er en jævn fordeling af besvarelserne, når man ser på kommunerne som helhed. Her trækker den høje besvarelsesgrad i Nuuk op for Kommuneqarfik Sermersooq.

Det kunne muligvis forventes, at hvis lavere besvarelsesgrad fra mindre bosteder skulle skyldes ringere adgang til internet, så ville yderkommunerne Kommune Kujalleq og Avannaata Kommunia ligge lavest, men det gør de ikke. Det er derimod de midtvestgrønlandske kommuner Qeqqata Kommunia og Kommune Qeqertalik, som har den laveste besvarelsesgrad.

2.6 Region

To af vores kommuner, Kommuneqarfik Sermersooq og Avannaata Kommunia, dækker geografisk meget forskellige beboede områder. Det giver derfor mening at dele de to kommuner i hver to regioner. Kommuneqarfik Sermersooq er her delt i Nuuk og i den øvrige del af kommunen, hvilket vil sige Paamiut og de andre mindre bosteder i kommune på vestkysten samt Østgrønland. Avannaata Kommune er delt i Disko Bugten og i alle bosteder, som ligger nord for Disko Bugten. De tre øvrige kommuner er blot de tre kommuner som helhed.

Tabel 5
Fordeling på region, som er de fem kommuner med underinddeling for nord og øst

	Region							Samlet
Alder: 16-99 år	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk	Kommuneqarfik Sermersooq øvrig	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia Disko	Avannaata Kommunia nord	
Grønlands Statistik	4.869	15.968	3.178	7.124	4.747	4.187	4.286	44.359
	11,00 %	36,00 %	7,20 %	16,10 %	10,70 %	9,40 %	9,70 %	100,00 %
Besvarelserne	156	660	100	194	129	157	116	1.512
	10,32 %	43,65 %	6,61 %	12,83 %	8,53 %	10,38 %	7,67 %	100,00 %
Besvarelses-procent	3,20 %	4,13 %	3,15 %	2,72 %	2,72 %	3,75 %	2,71 %	3,41 %

Med en opdeling på de syv regioner ses, at Østgrønland og Paamiut har en rimelig besvarelsesgrad, mens Avannaata Kommunia Nord har en besvarelsesgrad bare 0,01 procentpoint lavere end Kommune Kujalleq og Avannaata Kommunia.

2.7 Repræsentativitet

Der er alt i alt tale om relativt pæne besvarelsesprocenter, som kan give basis for at se på besvarelserne som rimeligt repræsentative for befolkningen som helhed. De pæne besvarelsesprocenter giver dog ikke i sig selv nogen indikation på, i hvilken grad besvarelserne kan betragtes som repræsentative for befolkningen som sådan.

Hvis undersøgelsen skulle have været gennemført som en formelt repræsentativ undersøgelse, ville det have krævet et helt andet setup. Der ville skulle have været afsat betydeligt flere økonomiske og personalemæssige midler. Desuden vil tidshorisonten for en repræsentativ undersøgelse være noget længere. Det skyldes primært, at det erfaringsmæssigt er vanskeligt at få tilstrækkeligt mange besvarelser fra alle de grupperinger, som skal være tilstrækkeligt repræsentativt repræsenteret i besvarelserne

Ifølge Aarhus Universitets metodeguide, skal man bruge 30-40 tilfældigt udvalgte deltagere for hver undersøgt gruppering for at observere en fordeling af observationer, der minder om den bagvedliggende populations, uanset populationens størrelse.

Af ovenstående fremgår. At der er 3 bostedgrupper, 2 køn fordelt på 3 bostedgrupper, 3 aldersgrupper fordelt på 3 bostedgrupper samt 7 region (kommunerne er indeholdt i regionerne). Ved et krav om mindst 40 deltagere i hver gruppe vil det matematisk kræve:

40 deltagere x (3 + (2 x 3) + (3 x 3) + 7) grupperinger = 1.000 deltagere, som er tilfældigt udvalgte. Undersøgelsen har 1.536 besvarelser. Den væsentligste usikkerhed ved internetmetoden er, at der ikke aktivt er blevet foretaget en tilfældig udvælgelse af deltagerne.

Af ovenstående fremgår, at den gruppe, som er svagest repræsenteret, har 41 besvarelser. I gennemsnit er der 241 besvarelser i hver af de 25 grupperinger, som vi her opererer med.

Det vil sige, at ud fra en matematik-statisk vurdering er den gennemførte internetbaserede spørgeskema de facto repræsentativ på de parametre og med de inddelinger, som er anført her.

Det er her vigtigt, at det i undersøgelsen ikke påstås, at de 25 grupperinger er repræsentativt repræsenteret på kryds og tværs. Det skal forstås således, at kombinationer mellem de anførte grupperinger, som ikke eksplicit er undersøgt ovenfor, ikke påstås at være repræsentativt repræsenteret i undersøgelsen. Eksempelvis er der ikke gjort forsøg på at dele besvarelserne i regioner OG alder, eller i kommuner OG bosted. Sådanne kombinationer ville være omfattet af repræsentativitet, hvis der var blevet gennemført en repræsentativ undersøgelse.

Ud over, at der matematisk-statistisk kan siges at være en god grad af besvarelse, er den bedste indikation, som vi kan få på, om der er en grad af repræsentativitet i besvarelserne fra spørgeskemaet er, ved at se på besvarelserne, nok om besvarelserne så at sige giver mening i forhold til almindelige viden om de konkrete forhold.

Desuden vil vi kunne få en indikation på graden af repræsentativitet ved at sammenstille resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen med statistiske kørsler, som er sammenlignelige med det, som undersøges i analyserne. Hvis der er en god grad af sammenfald, så er det en god indikator for, at besvarelserne har en rimelig pålidelighed i forhold til, hvad befolkningen som helhed mener.

I de følgende analyser indgår det derfor i vurderingerne også, i hvilken grad sammenlignelige statistiske kørsler giver nogenlunde samme resultater som besvarelserne fra spørgeskemaundersøgelsen.

3.0 Analyser

3.1 Forskelle på ønske om at blive boende og på at flytte

I Bilag 1 er hele spørgeskamaet gengivet. I spørgeskemaundersøgelsen er spørgsmål 4 og spørgsmål 5 de to centrale spørgsmål i forhold til at analysere, hvad der er af ønsker til at blive boende, hvor man bor, eller at flytte til et andet bosted.

Analyserne af, hvor man gerne vil bo, handler ikke om, hvorvidt man hellere vil bo specifikt i Narsaq eller i Sisimiut. Analysen ser på, hvor tilfreds man er med et antal forskellige forhold, hvor man bor nu, og hvor meget man ønsker at flytte til et andet sted i forhold til de samme forskellige forhold.

Analysen retter sig således ikke mod ønsker til at bo i specifikke bosteder. Analysen retter sig om at se på holdning til bestemte bostedforhold.

Spørgsmål 4 og spørgsmål 5 består hver af 17 underspørgsmål. De to gange 17 spørgsmål er stramt koordinerede mellem spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Underspørgsmål 4a korresponderer med underspørgsmål 5a og så videre. Alle underspørgsmålene kan ses i Tabel 6.

I analyserne er besvarelserne i hvert underspørgsmål vægtet helt ens med en værdi på 1. Der er således ikke foretaget nogen vurdering af, om eksempelvis adgang til elektroniske kommunikationsmuligheder hos den enkelte borger vægtes mere eller mindre vigtig end eksempelvis sundhedsforhold eller jobmuligheder.

I analysen af sammenhænge mellem spørgsmål 4 og spørgsmål 5 er kun inddraget de 14 første underspørgsmål. De tre sidste underspørgsmål adskiller sig i deres karakter fra de foregående 14, og de er udeladt af den her beskrevne analyse.

Som det fremgår af Tabel 6, så er de tre resterende spørgsmål, nummeret 15-17, formuleret helt anderledes end de 14 første spørgsmål. Det gælder både for spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Ved så at sige at vende logikken på hovedet i de tre sidste spørgsmål, kan de ikke indgå på lige fod med de 14 første, når der skal beregnes gennemsnitsværdier, for så vil de opveje og sløre svarene på de 14 første udsagn.

Den primære årsag til, at der i de følgende analyser ikke er foretaget en særskilt analyse af spørgsmålene 15-17, er, at det med blot tre sæt af spørgsmål bliver et lidt for spinkelt grundlag til at kunne drage egentlige konklusioner.

Analyser af spørgsmålene 15-17 vil i givet fald kunne supplere analyserne af spørgsmålene 1-14. De konklusioner, som måtte kunne drages ved analyser af spørgsmålene 15-17, vil ikke ændre på de konklusioner, som i det følgende bliver gjort ud fra analyserne af spørgsmålene 1-14.

Spørgsmål 4.
Hvad får dig til at blive boende i det bosted, hvor du bor nu?

4.01 Jeg synes, at her er gode muligheder for folkeskole og uddannelse
4.02 Jeg synes, at her er gode boligforhold
4.03 Jeg synes, at her er gode kloakeringsforhold
4.04 Jeg synes, at her er gode jagt- og fiskerimuligheder
4.05 Jeg synes, at her er gode jobmuligheder
4.06 Jeg synes, at her er gode kultur- og fritidstilbud
4.07 Jeg synes, at her er gode transportmuligheder
4.08 Jeg synes, at her er gode elektroniske kommunikationsmuligheder
4.09 Jeg synes, at her er gode børneinstitutioner
4.10 Jeg synes, at her er gode ældreinstitutioner
4.11 Jeg synes, at her er gode sundhedsforhold
4.12 Jeg synes, at her har jeg god kontakt min familie og venner
4.13 Jeg synes, at her lever jeg et godt liv
4.14 Jeg synes, at her er det sted, hvor jeg helst vil bo

4.15 Jeg mangler økonomisk støtte til at flytte
4.16 Jeg mangler et sted at bo i et andet bosted
4.17 Jeg mangler et arbejde i et andet bosted

Spørgsmål 5.
Hvad kan få dig til at flytte til et andet bosted?

5.01 Jeg ønsker adgang til bedre folkeskole og uddannelse
5.02 Jeg ønsker adgang til bedre boligforhold
5.03 Jeg ønsker adgang til bedre kloakeringsforhold
5.04 Jeg ønsker adgang til bedre jagt- og fiskerimuligheder
5.05 Jeg ønsker adgang til bedre jobmuligheder
5.06 Jeg ønsker adgang til bedre kultur- og fritidstilbud
5.07 Jeg ønsker adgang til bedre transportmuligheder
5.08 Jeg ønsker adgang til bedre elektroniske kommunikationsmuligheder
5.09 Jeg ønsker adgang til bedre børneinstitutioner
5.10 Jeg ønsker adgang til bedre ældreinstitutioner
5.11 Jeg ønsker adgang til bedre sundhedsforhold
5.12 Jeg ønsker mulighed for bedre kontakt til min familie og venner
5.13 Jeg ønsker mulighed for at leve et bedre liv
5.14 Jeg ønsker mulighed for at bo i et bedre bosted

5.15 Hvis jeg kan opnå økonomisk støtte til at flytte
5.16 Hvis jeg kan finde sted at bo i et andet bosted
5.17 Hvis jeg kan finde et arbejde i et andet bosted

Tabel 6. Alle underspørgsmålene i spørgsmål 4 og spørgsmål 5.

De første 14 underspørgsmål i spørgsmål 4 og spørgsmål 5 er formulerede som udsagn, som besvareren skal angive, hvor enig eller uenig vedkommende er i. Der er brugt disse værdier:

Meget uenig:	-4
Uenig:	-2
Hverken enig eller uenig:	0
Enig:	+2
Meget enig:	+4

En indbyrdes vægtning af vigtighed eller anden parameter ville ikke kunne lade sig gøre, da det er meget individuelt, hvordan de 14 udsagn vægtes fra den ene person til den anden.

For spørgsmål 4 er de første 14 underspørgsmål formuleret som ”Jeg synes her er gode …” med reference til 14 forhold. Hensigten er at få et indtryk af, hvor gode forhold, besvareren synes, at der er i det bosted, hvor vedkommende er bosiddende.

For spørgsmål 5 er de første 14 underspørgsmål formuleret som ” Jeg ønsker adgang til bedre …” med reference til de samme 14 forhold. Hensigten er at få et indtryk af, hvor kraftigt besvareren ønsker at flytte til et bosted, hvor de pågældende forehold er bedre.

Ved at sammenligne den samlede score fra besvarelse fra spørgsmål 4 med den samlede score fra besvarelse i spørgsmål 5 er det muligt at få et udtryk for, hvor glad man er for forholdene i sit nuværende bosted i forhold til hvor meget, man ønsker at få adgang til bedre forhold.

Denne sammenligning giver et udtryk for hvor stor eller lille lysten til at flytte kan være for den pågældende gruppe, det være sig i forhold til alder, køn, bosted, kommune eller region. Rationalet er, at styrken af enighed i de udsagn, som er i spørgsmål 5, set i forhold til styrken af enighed i de udsagn, som er i spørgsmål 4, indikere en grad af lyst til at blive eller at flytte.

Når resultatet er værdien fra spørgsmål 5 minus værdien fra spørgsmål 4, så indikerer et positivt resultat en overvejende grad af villighed til at flytte, mens et negativt resultat indikerer en overvejende grad af villighed til at blive boende.

I analyserne er foretaget en opdeling på de samme parametre, som er benyttet i kapitel 5 ved beregninger af besvarelsesgrader, hvilket vil sige:

1. Bosted.
2. Køn.
3. Alder.
4. Kommune.
5. Region.

I de følgende afsnit er denne her model for analyse blevet udfoldet.

3.2 Overordnede forskelle i villighed til at flytte end at blive boende

Indledningsvis er der foretaget en general analyse af graden af enighed i de 14 udsagn i henholdsvis spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Analysen er delt i to overordnede kategorier. Den første kategori vedrører de tre demografiske parametre:

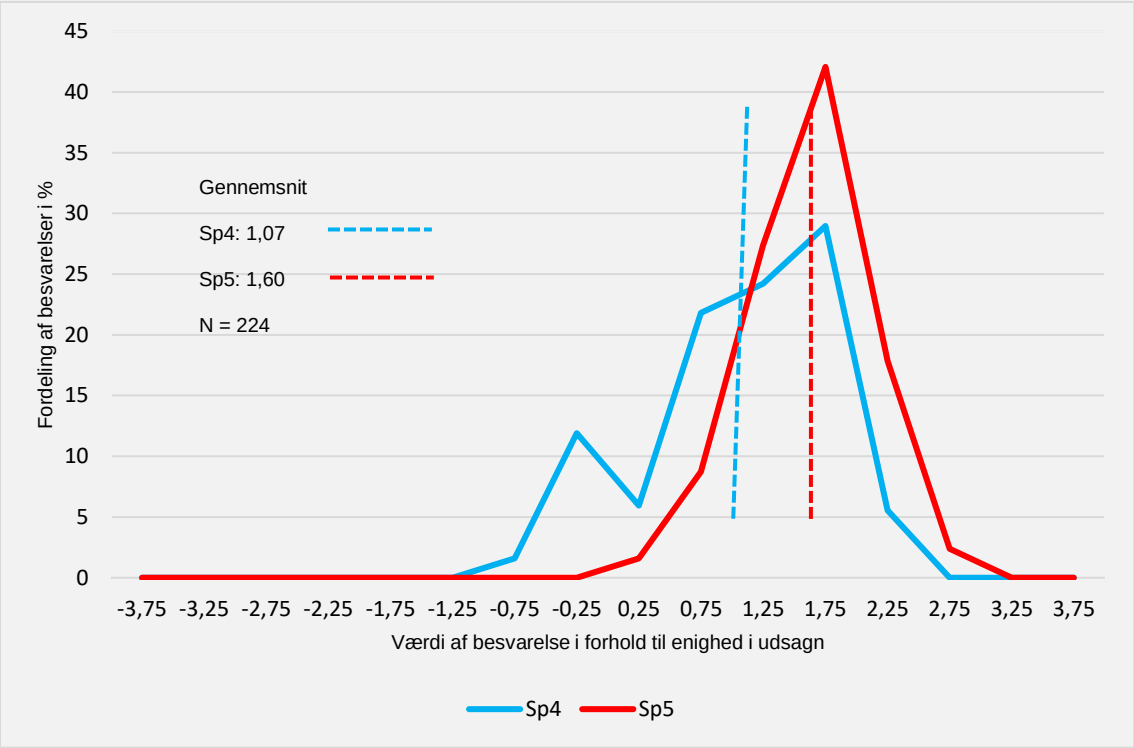
1. Tre bostedstørrelser
2. tre aldersgrupper
3. to køn

Den anden kategori vedrører den geografiske parameter i form af de fem kommuner.

For hvert af de 14 underspørgsmål i henholdsvis spørgsmål 4 og spørgsmål er der ved de fire forskellige kategorier (bosted, alder, køn og kommune) kun inkluderet de besvarelser, som indeholder en valid besvarelse. Det giver i alt 112 grupperinger (2 sæt spørgsmål x 14 underspørgsmål x 4 kategorier = 112 grupperinger). N for hver af disse 112 grupperinger ligger mellem 1.450 og 1.520 valide besvarelser. Med et anslået gennemsnitligt N på 1.475 valide besvarelser giver det for samtlige grupperinger et samlet datasæt på 165.000 værdier. Det er naturligvis de samme godt 40.000 valide indtastninger, som går igen inden for de i alt 165.000 værdier.

Figur 2

Fordeling af besvarelser i spørgsmål 4 og spørgsmål 5 ved analyse af bosted, alder og køn. N omfatter gennemsnitsværdierne for besvarelse af spørgsmål 4 og spørgsmål 5 med underspørgsmålene 1-14 for bosted, alder og køn

I Figur 2 er N = 224. Det tal fremkommer ud fra følgende beregning:
2 sæt spørgsmål x 14 underspørgsmål x (3 bostedstørrelser + 3 aldersgrupper + 2 køn).

I Figur 2 er den procentvise frekvens af de i alt 112 gennemsnitsværdier for henholdsvis spørgsmål 4 og spørgsmål 5 stilles op ved siden af hinanden. Det fremgår, at der generelt er større spredning på gennemsnitsværdierne fra spørgsmål 4 end for spørgsmål 5.

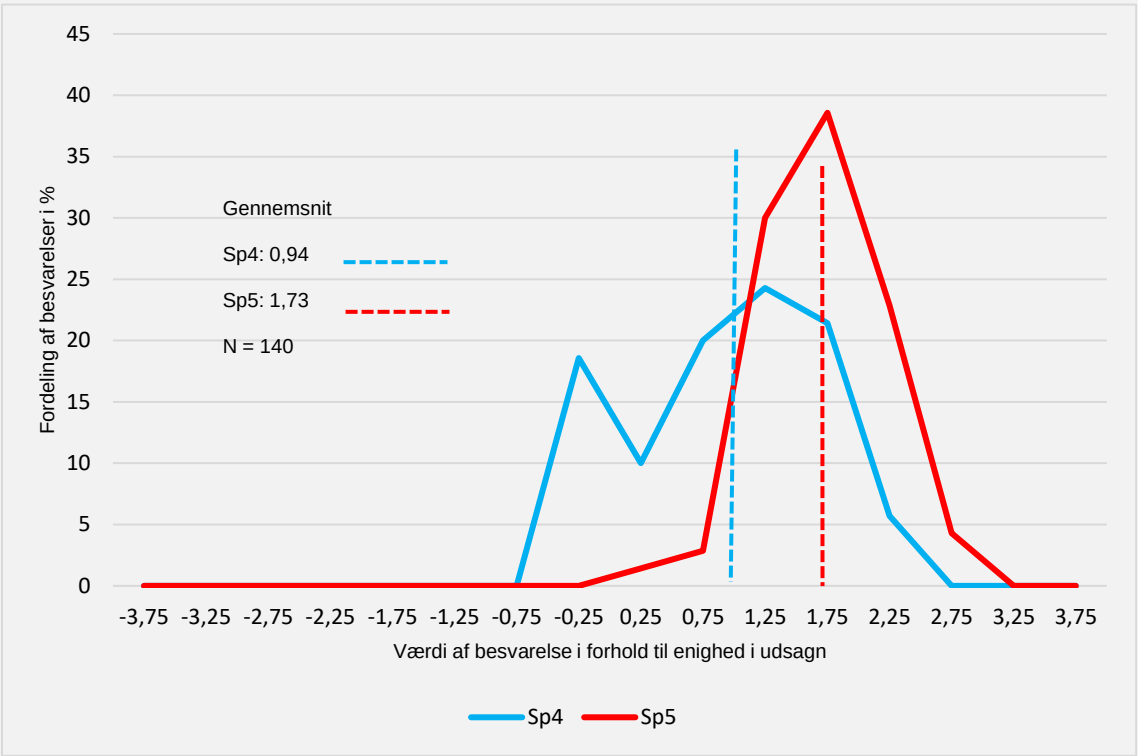
Desuden ligger gennemsnitsværdierne fra spørgsmål 4 generelt lavere end gennemsnitsværdierne fra spørgsmål 5. Der er således ved besvarelserne generelt givet lavere grad af tilslutning til udsagnene i spørgsmål 4 end til udsagnene i spørgsmål 5. Når det gælder bosted, alder og køn, så er den gennemsnitlige forskel i scoren mellem de to spørgsmål på 1,60 – 1,07 = 0,53.

Det giver en indikation på, at der generelt er lavere enighed i udsagn, som starter med ”Jeg synes, at her er gode …” end, der er enighed i udsagn, som starter med ”Jeg ønsker adgang til bedre …”.

En plausibel tolkning af denne forskel i enighed til de to typer af udsagn kunne være, at der generelt er større parathed til at ville flytte til et sted, hvor der måtte kunne være bedre adgang til de anførte 14 forhold (bolig, job, institutioner osv.) end at blive boende det sted, hvor man bor med de adgang til de anførte 14 forhold. Denne generelt større parathed til at flytte end at blive boende ses i praksis ved, at der er en stor mobilitet i befolkningen.

Der kan muligvis lægges andre tolkninger ind over mulige årsager til den konstaterede forskel mellem graden enighed i udsagnene i spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Der kunne eventuelt være en kulturel faktor, som spiller ind i forhold til et generelt ønske om at undgå konfrontation, men det vurderes, at det i givet fald så ville spille lige meget ind på begge spørgsmål. Samlet set er det vurderingen, at den valgte tolkning er fyldestgørende.

Figur 3
Fordeling af besvarelser i spørgsmål 4 og spørgsmål 5 ved analyse af bosted, alder og køn. N omfatter gennemsnitsværdierne for besvarelse af spørgsmål 4 og spørgsmål 5 med underspørgsmålene 1-14 for bosted, alder og køn

I Figur 3 er N = 140. Det tal fremkommer ud fra følgende beregning:
2 sæt spørgsmål x 14 underspørgsmål x 5 kommuner.

I Figur 3 er den procentvise frekvens af de i alt 70 gennemsnitsværdier for henholdsvis spørgsmål 4 og spørgsmål 5 stilles op ved siden af hinanden. Også her fremgår det, at der generelt er større spredning på gennemsnitsværdierne fra spørgsmål 4 end for spørgsmål 5, samt at gennemsnitsværdierne fra spørgsmål 4 generelt ligger lavere end gennemsnitsværdierne fra spørgsmål 5. Når det gælder inddeling i de fem kommuner, så er den gennemsnitlige forskel i scoren mellem de to spørgsmål på 1,73 – 0,94 = 0,79.

For Figur 2 og Figur 3 er der tale om de samme baggrundsdata. Alligevel er den gennemsnitlige forskel mellem spørgsmål 4 og spørgsmål 5 ikke ens. I Figur 2 er den gennemsnitlige forskel 0,53, mens forskellen i Figur 3 er 0,79. Det er en øgning på 49 %

Den relativt store forskel i de gennemsnitlige værdier for spørgsmål 5 minus spørgsmål 4 mellem Figur 2 og Figur 3 giver anledning til at dykke dybere ned i tallene for at undersøge, hvordan det forholder sig for de enkelte grupperinger med den gennemsnitlige forskel i enighed i udsagnene spørgsmål 4 og spørgsmål 5.

3.3 Konkrete forskelle i villighed til at flytte end at blive boende

De valgte grupperinger er de samme fem, som er brugt i det foregående.

Bosted

Gruppering:

- Nuuk.
- Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat og Ilulissat.
- Alle 67 øvrige bosteder.

Tabel 7
Bosted. Gennemsnit og forskel

	Nuuk	Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	Øvrige 67 bosteder
Spørgsmål 4	1,32	1,17	0,62
Spørgsmål 5	1,28	1,73	1,93
Spørgsmål 5 – Spørgsmål 4	-0,04	0,56	1,31

For Nuuk er den gennemsnitlige score en anelse højere ved spørgsmål 4 end ved spørgsmål 5. Det tolkes her som en generel større tilfredshed med at bo i Nuuk end ønske om at flytte. Det kan ses i praksis ved, at der er en befolkningstilvækst i Nuuk.

For de fire større bosteder er der en lidt højere score ved spørgsmål 5, mens der er en noget højere score ved spørgsmål 5 for de øvrige 67 bosteder. Dette korresponderer godt med, at der større fraflytningsfrekvens fra de øvrige 67 bosteder.

Køn

Gruppering:

- Kvinde.
- Mand.

Tabel 8
Køn. Gennemsnit og forskel

	Kvinde	Mand
Spørgsmål 4	1,10	1,02
Spørgsmål 5	1,59	1,61
Spørgsmål 5 – Spørgsmål 4	0,49	0,59

Når det gælder grupperingen på køn, så er det mest interessante, at for de to køn, så er forskellen i score mellem spørgsmål 4 og spørgsmål 5 ikke ret stor. Der synes således ikke at være stor forskel mellem kvinder og mænd på deres potentielle ønske om at ville flytte. Der er blot en minimal forskydning i forhold til, at mænd er mere flytteparate end kvinder.

En del af forklaringen kan være, at der relativt set er en del flere kvinder bosiddende i Nuuk end mænd, som har deltaget i undersøgelsen, 413 kvinder (5,53 % af alle kvinder i Nuuk) mod 237 (2,85 % af alle mænd i Nuuk har deltaget i undersøgelsen, og netop beboerne i Nuuk er den gruppe, som er mindst interesserede i at flytte.

Alder

Gruppering:

- 16-29 år.
- 30-59 år.
- 60-99 år.

Tabel 9
Bosted. Gennemsnit og forskel

	16-29 år	30-59 år	60-99 år
Spørgsmål 4	0,90	1,06	1,38
Spørgsmål 5	1,98	1,57	1,11
Spørgsmål 5 – Spørgsmål 4	1,08	0,51	-0,27

Ved gruppering i de tre aldersgrupper, viser undersøgesen, at lysten til at flytte er størst for gruppen i alderen 16-29 år. For aldersgruppen 30-59 år er flyttelysten halvt så stor.

Set på tværs at hele undersøgelsen, så er den gruppering, som har mindst lyst til at flytte, folk der er 60 år eller ældre. Her er tilslutningen til udsagnene i spørgsmål 4 gennemsnitlig lidt højere end tilslutningen til udsagnene i spørgsmål 5. Det er entydigt den gruppe, som i undersøgelsen har størst lyst til at blive boende.

Kommune

Gruppering:

- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Qeqqata Kommunia
- Kommune Qeqertalik
- Avannaata Kommunia

Tabel 10
Kommune. Gennemsnit og forskel

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Spørgsmål 4	0,71	1,24	1,14	0,66	0,94
Spørgsmål 5	1,78	1,39	1,54	2,03	1,91
Spørgsmål 5 – Spørgsmål 4	1,07	0,15	0,40	1,37	0,97

For de fem kommuner er der betragtelige forskelle i de gennemsnitlige grad af tilslutning til udsagnene i spørgsmål 4 og spørgsmål 5. I Kommuneqarfik Sermersooq er Nuuk befolkningsmæssigt meget dominerende. Det overrasker derfor ikke, at tallene fra Kommuneqarfik Sermersooq udviser den laveste lyst til at ville flytte.

Derimod er det nok lidt bemærkelsesværdigt, at tallene fra Kommune Qeqertalik indikerer den største villighed til at flytte. Men da flere af kommunerne er store og har bosteder med vidt forskellige rammebetingelser, er det relevant også at se på en vis regional indeling.

Region

- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk
- Kommuneqarfik Sermersooq øvrig
- Qeqqata Kommunia
- Kommune Qeqertalik
- Avannaata Kommunia Disko
- Avannaata Kommunia nord

Tabel 11
Region. Gennemsnit og forskel

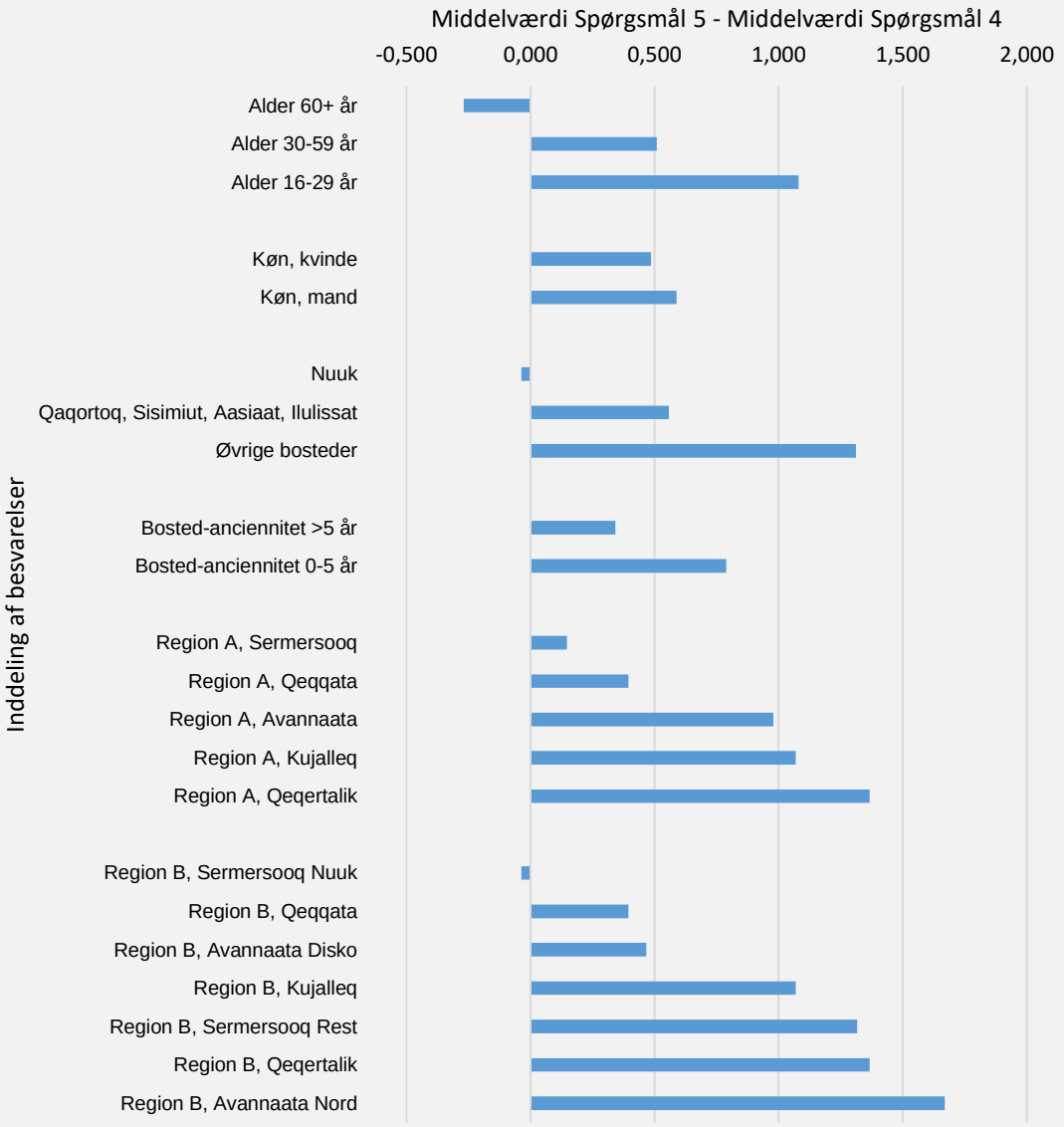
	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk	Kommuneqarfik Sermersooq øvrig	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia Disko	Avannaata Kommunia nord
Spørgsmål 4	0,71	1,32	0,71	1,14	0,66	1,23	0,54
Spørgsmål 5	1,78	1,28	2,03	1,54	2,03	1,70	2,21
Sp 5 – Sp 4	1,07	-0,04	1,32	0,40	1,37	0,47	1,67

Grupperingen, som her er kaldt ’region’ omfatter tre kommuner helt med samme omfang, som ovenfor. Det er Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia og Kommune Qeqertalik. Det er kun de to sidste kommuner, som er blevet delt i regioner. Kommuneqarfik Sermersooq er delt i Nuuk for sig selv, fordi den i befolkningsstørrelse er så dominerende (Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk), og så resten af kommunen, hvilket vil sige Ittoqqortoormiit, Tasiilaq og Paamiut samt de tilknyttede bosteder (Kommuneqarfik Sermersooq øvrig).

Avannaata Kommunia er delt i dels bostederne i Disko Bugten med Ilulissat som dominerende bosted (Avannaata Kommunia Disko), dels alle bostederne nord for Disko Bugten (Avannaata Kommunia nord).

Med de to store kommuner opdelt i hver to regioner tegner der sig et mere nuanceret billede af, hvordan beredvilligheden til at flytte er fordelt geografisk. Ud fra den metode, som er benyttet her, er det Avannaata Kommunia nord for Disko Bugten, som synes at have den største beredvilligheden til at flytte.

Figur 4
Index for graden af villighed til at blive boende eller at flytte

Alle de i tabellerne 7-11 anførte forskelle mellem spørgsmål 4 og spørgsmål 5 er grafisk gengivet i Figur 4. Her ses forskellene både inden for hvert sæt af grupperinger og for grupperingerne på tværs.

Hverken figurerne 1-3 eller tabellerne 7-11 siger noget om, hvilke konkrete udsagn, der i besvarelserne viser større eller mindre enighed om, og som kan indikere større eller mindre beredvillighed til enten at forblive boende i det bosted, hvor man bor nu, eller flytte til et andet bosted. Det analyseres nærmere i det næste kapitel.

4.0 Analyse af præference ved valg af bosted

4.1 Højeste og laveste tilslutning til de fremsatte udsagn

I de foregående kapitler har der været set på grupperinger for bosted, køn, alder, kommune og region. Ved beregning af samlede gennemsnitsværdier for de fem typer af grupperinger er resultatet stort set ens, for det er jo de samme data, der blot er blevet inddelt på forskellig vis. Den eneste årsag til minimale udsving er, at N ikke er helt ens for de forskellige grupperinger. Det er et minimalt udsving, som ingen betydning har for det overordnede billede.

For analyserne her (Tabel 12-15) er der kun set på den gruppering, som er kaldt region, og som har i alt syv grupper. Grupperingen region er valgt, fordi det er den mest udspecificerede. Det kunne også være interessant at se på inddelingen for grupperingerne bosted og alder.

Angivelsen af graden af enighed i udsagnene i spørgsmål 4 ses i gennemsnittet. Det giver en indikation på, hvor glad man er for den pågældende facilitet i det bosted, hvor man bor.

I tabellerne er også anført spredningen for hvert af de anførte spørgsmål. Spredningen fortæller os hvor stor eller lille enighed, der er mellem de syv regioner ved de pågældende spørgsmål. For spørgsmål 4 ligger spredningen mellem 0,486 og 3,121 og med en gennemsnitlig spredning på 1,422. For spørgsmål 5 ligger spredningen mellem 0,374 og 1,909 og med en gennemsnitlig spredning på 0,958.

I Tabel 12 ses de tre faciliteter, som kan siges at være mest fastholdende til det bosted, hvor den enkelte bor nu.

Tabel 12
De tre udsagn i spørgsmål 4, der gennemsnitlig er mest enighed i

	Spredning	Gennemsnit
1. Jeg synes, at her er gode jagt- og fiskerimuligheder	1,059	+1,855
2. Jeg synes, at her har jeg god kontakt min familie og venner	0,918	+1,801
3. Jeg synes, at her lever jeg et godt liv	0,918	+1,749

De tre udsagn, der i gennemsnit er mest enighed i, er tre ’bløde’ udsagn. Det vil sige, at oplevelsen af de gode jagt- og fiskerimuligheder, den gode kontakt til familie og venner og de gode liv generelt er de faktorer, som er med til at holde bofaste, hvor de bor nu.

I den anden ende af skalaen viser Tabel 13 de tre faciliteter, som kan siges at være mindst fastholdende til det bosted, hvor den enkelte bor nu.

Tabel 13
De tre udsagn i spørgsmål 4, der gennemsnitlig er mindst enighed i

	Spredning	Gennemsnit
1. Jeg synes, at her er gode sundhedsforhold	0,486	-0,198
2. Jeg synes, at her er gode boligforhold	0,929	-0,092
3. Jeg synes, at her er gode ældreinstitutioner	1,290	+0,449

Her er der tale om nogle mere 'hårde' udsagn. Der er klart lavere tilslutning til udsagnene om, at der er gode sundhedsforhold, at der er gode boligforhold, og at der er gode ældreinstitutioner. Særligt er det værd at bemærke, at tilslutningen til udsagnene om gode sundheds- og boligforhold har en negativ værdi. Det vil sige, at for de to udsagn er holdningen generelt negativ.

Omsat til mulig beredvillighed til at blive boende eller at flytte, så er lige netop sundheds- og boligforhold de to faciliteter, som i laveste grad fastholder folk til deres nuværende bosted.

For Tabel 12 og 13 ses at for både de tre udsagn, der er mest enighed i, og de tre udsagn, der er mindst enighed i, ligger spredningen under gennemsnittet for spørgsmål 4. Der er med andre ord rimelig enighed om svarene de syv regioner imellem.

Parallelt er det interessant at se på graden af enighed for udsagnene i spørgsmål 5. I Tabel 14 ses de tre udsagn, som i spørgsmål 5 har fået den højeste grad af tilslutning.

Tabel 14
De tre udsagn i spørgsmål 5, der gennemsnitlig er mest enighed i

	Spredning	Gennemsnit
1. Jeg ønsker adgang til bedre sundhedsforhold	0,430	+2,441
2. Jeg ønsker mulighed for at leve et bedre liv	0,935	+2,064
3. Jeg ønsker adgang til bedre boligforhold	0,643	+1,997

For to af udsagnene er der tale om omvendt effekt af, hvad der kom til udtryk i spørgsmål 4. Det ser ud til, at to af de stærkeste faktorer i forhold til at være motiveret til at flytte er ønsket om adgang til bedre sundhedsforhold og adgang til bedre boligforhold. Så på den ene side udviser tilkendegivelserne i spørgsmål 4, at sundhedsforhold og boligforhold er det, som i ringeste grad er med til at holde folk boende, hvor de bor nu, og på den anden side er netop ønsket om bedre sundhedsforhold og boligforhold de stærkeste faktorer, når det gælder ønsket om at opnå bedre forhold end de, som er gældende, hvor man bor nu.

Den tredje faktor, som har opnået højest tilslutning, er ønsket mulighed for at leve et bedre liv. Det er bemærkelsesværdigt, at udsagnet i spørgsmål 4 ”Jeg synes, at her lever jeg et godt liv” er blandt de tre udsagn med højest tilslutning, når det samtidig fremgår, at også udsagnet i spørgsmål 5 ”Jeg ønsker mulighed for at leve et bedre liv” er blandt de tre udsagn, der er mest enighed i. Så på den ene side har man et godt liv, men på den anden side har man et klart ønske om at kunne få adgang til et bedre liv.

Af Tabel 15 fremgår de tre faciliteter, hvor der ses den laveste tiltrækningskraft fra andre bosteder.

Tabel 15
De tre udsagn i spørgsmål 5, der gennemsnitlig er mindst enighed i

	Spredning	Gennemsnit
1. Jeg ønsker adgang til bedre jagt- og fiskerimuligheder	0,980	+0,765
2. Jeg ønsker adgang til bedre kloakeringsforhold	1,909	+1,175
3. Jeg ønsker adgang til bedre folkeskole og uddannelse	0,374	+1,232

Det kan nok ikke overraske så meget, at udsagnet ”Jeg ønsker adgang til bedre jagt- og fiskerimuligheder” ikke har så stor tilslutning, når udsagnet i spørgsmål 4 ”Jeg synes, at her er gode jagt- og fiskerimuligheder” er blandt de udsagn, som nyder størst tilslutning.

Her er der tale om den samme omvendt effekt mellem spørgsmål 4 og spørgsmål 5, som kan ses i forhold til sundhedsforhold og boligforhold, blot med den forskel, at det for jagt- og fiskerimulighederne er lige modsat. Sundhedsforhold og boligforhold synes at være stærke faktorer i forhold til at animere folk til at flytte, mens jagt- og fiskerimuligheder er en stærk faktor i forhold til at animere folk til at blive boende.

For Tabel 14 og 15 ses – med en enkelt undtagelse – også at for både de tre udsagn, der er mest enighed i, og de tre udsagn, der er mindst enighed i, ligger spredningen under gennemsnittet for spørgsmål 5. Der er med andre ord rimelig enighed om svarene de syv regioner imellem.

Det eneste udsagn, som ikke ligger under gennemsnittet, er udsagnet ”Jeg ønsker adgang til bedre kloakeringsforhold”. Faktisk viser graden af enighed med lige netop det udsagn den allerstørste spredning ved spørgsmål 5. Det vil sige, at der mellem de syv regioner er meget stor indbyrdes forskel på, hvor enig man er i det udsagn. Det uddybes lidt nedenfor.

Lidt overraskende er det, så udsagnet ”Jeg ønsker adgang til bedre folkeskole og uddannelse” er blandt de tre lavest scorende udsagn. Her spiller det sandsynligvis ind, at spørgsmålet er formuleret som et jeg-udsagn, og når det kun er personer over 15 år, som har svaret på spørgsmålene, så kan det have betydet, at for disse personer personligt har spørgsmål om folkeskolen ikke den store relevans, da det ikke er aktuelt for den, som har besvaret.

På samme måde kan der være en generel usikkerhed ved flere af de øvrige besvarelser, da de yngre deltagere i spørgeskemaundersøgelsen nok ikke har ment, at ældreinstitutioner har været specielt relevant, eller raske har nok ikke ment, at sundhedsforhold har været specielt relevant for den enkelte. Også her er det vurderet, at de usikkerheder ikke har haft nævneværdig indflydelse på pålidelighed i forhold til, at svarene er rimeligt repræsentative for befolkningen som helhed.

4.2 Højeste og laveste forskelle på tilslutning til de fremsatte udsagn

En anden og mere nuanceret måde at få indblik i, hvad der kan være skubbe- og trække-faktorer for de enkelte regioner, er ved at se på forskellen på de gennemsnitlige tilslutninger mellem spørgsmål 4 og spørgsmål 5 for hvert af de 14 udsagn og for alle de syv regioner. Det er vist i Tabel 16 og Tabel 17.

Tabel 16
Gennemsnit og spredning for forskellen på de gennemsnitlige tilslutninger

		Spredning	Gennemsnit
1	Folkeskole	1,602	0,044
2	Bolig	1,415	2,089
3	Kloakering	1,415	0,466
4	Jagt og fiskeri	1,086	-1,090
5	Job	2,528	0,042
6	Kultur og fritid	2,735	0,581
7	Transport	4,103	0,629
8	Kommunikation	3,866	-0,302
9	Daginstitution	1,036	0,696
10	Ældreinstitution	1,629	1,198
11	Sundhed	0,833	2,639
12	Familie og venner	0,458	-0,321
13	Det gode liv	0,988	0,315
14	At bo her	1,724	0,383

Tabel 16 viser forskellen på de gennemsnitlige tilslutninger mellem spørgsmål 4 og spørgsmål 5 som en samlet værdi for hvert af de 14 udsagn.

Højeste gennemsnitsværdi

De tre grønne markeringer under kolonnen gennemsnit. På udsagn om sundhed, bolig og ældreinstitution er der de største værdier i forskellen mellem svarene i spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Dette indikerer gruppen af de tre faciliteter, som har den stærkeste flyttemotivering eller den svageste motivation til at blive boende.

Laveste gennemsnitsværdi

De tre gule markeringer under kolonnen gennemsnit. På udsagn om jagt og fiskeri, familie og venner samt kommunikation er der de svageste værdier i forskellen mellem svarene i spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Dette indikerer gruppen af de tre faciliteter, som har den svageste flyttemotivering eller den stærkeste motivation til at blive boende.

Højeste spredning

De tre grønne markeringer under kolonnen spredning. På udsagn om transport, kommunikation samt kultur og fritid er der de største værdier på spredningen ved svarene i spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Dette indikerer gruppen af de tre faciliteter, hvor der mellem de syv regioner er størst forskel i holdningen til de 14 udsagn.

Laveste spredning

De tre gule markeringer under kolonnen spredning. På udsagn om familie og venner, sundhed samt set gode liv er der de mindste værdier på spredningen ved svarene i spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Dette indikerer gruppen af de tre faciliteter, hvor der mellem de syv regioner er mindste forskel i holdningen til de 14 udsagn.

Tabel 17
Gennemsnit for forskellen på de gennemsnitlige tilslutninger ved hver af det syv regioner og for alle 14 udsagn

		Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk	Kommuneqarfik Sermersooq øvrig	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia Disko	Avannaata Kommunia nord
1	Folkeskole	0,571	-0,569	1,033	0,450	0,655	-0,133	0,705
2	Bolig	2,286	1,825	2,385	2,622	1,779	1,949	3,194
3	Kloakering	1,112	-1,052	1,948	2,603	0,351	1,033	3,978
4	Jagt og fiskeri	-0,650	-1,015	-1,117	-0,602	-1,688	-1,499	-1,052
5	Job	0,963	-1,017	1,511	1,337	0,472	-0,074	1,500
6	Kultur og fritid	2,001	-0,653	1,297	2,020	1,282	0,749	2,082
7	Transport	2,306	-0,829	2,687	2,339	0,638	0,363	3,274
8	Kommunikation	0,116	-1,311	2,555	0,533	-0,649	-0,178	1,810
9	Daginstitution	1,112	0,719	0,807	0,491	0,181	0,380	1,416
10	Ældreinstitution	0,965	1,548	1,028	1,234	0,082	1,059	1,711
11	Sundhed	2,962	2,425	2,959	3,177	2,544	2,344	3,092
12	Familie venner	-0,018	-0,469	-0,459	0,352	-0,476	-0,386	-0,169
13	Det gode liv	0,551	-0,001	0,669	0,987	0,109	0,457	0,882
14	At bo her	0,693	-0,123	1,117	1,601	0,248	0,476	0,937

I Tabel 17 er der felter, som er markeret med henholdsvis grøn og gul. De grønne og gule felter skal læses for hver linje. Den grønne farve indikerer, at værdien er den højeste værdi ved forskellen mellem svar i spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Den gule farve indikerer, at værdien er den laveste værdi ved forskellen mellem svar i spørgsmål 4 og spørgsmål 5. Det er vigtigt at huske, at de grønne og gule felter skal læses horisontalt.

Eksempel: Udsagn 1 vedrører folkeskolen. Her er feltet grønt ved Kommuneqarfik Sermersooq øvrige. Det betyder, at den region har den største flyttemotivation i forhold til folkeskole. Det er nemlig den region, som har den største forskel på tilslutning til udsagnet i spørgsmål 4 i forhold til spørgsmål 5.

Modsat er feltet gult ved Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk. Det betyder, at den region har den mindste flyttemotivation i forhold til folkeskole. Det er nemlig den region, som har den mindste forskel på tilslutning til udsagnet i spørgsmål 4 i forhold til spørgsmål 5. Når værdien tilmed er

negativ, så betyder det, at der er et direkte ønske om ikke at flytte på grund af den pågældende facilitet, her folkeskolen.

Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk

8 gule felter. Med otte felter, hvor Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk har den laveste og tilmed alle negative værdier, er Nuuk klart den region, hvor der er størst ønske om at forblive boende og mindst motivation til at flytte.

Qeqqata Kommunia

4 gule felter. Qeqqata Kommunia har en god andel af felter med den laveste værdi. Der er således en række faciliteter, hvor Qeqqata Kommunia har den stærkeste fastholdelsesindikation.

Avannaata Kommune Disko

2 gule felter. Med to gule felter har Avannaata Kommune Disko en lidt svagere andel af stærkeste de fastholdelsesindikationer.

Kommune Kujalleq

1 grønt felt. Der er blot et felt, hvor Kommune Kujalleq har den stærkeste indikation på fraflytningsmotivation.

Kommuneqarfik Sermersooq øvrig

3 grønne felter. For regionen Kommuneqarfik Sermersooq øvrig er der tre grønne felter. Det vil sige, at for regionen er der tre faciliteter med den stærkeste fraflytningsmotivation.

Kommune Qeqertalik

4 grønne felter. Kommune Qeqertalik står en anelse svagere med fire grønne felter.

Avannaata Kommune nord

6 grønne felter. Avannaata Kommune nord topper oversigten her med seks felter, regionen har de stærkeste markeringer på fraflytningsmotivation.

Hver kolonne i Tabel 45 repræsenterer en region. Inden for hver region er der vertikalt tre blå tal og tre røde tal. De tre blå tal markerer de tre faciliteter, som har størst fraflytningsmotivation, og de røde tal markerer de tre faciliteter, som har mindst fraflytningsmotivation (i flere tilfælde størst fastholdelsesmotivation) for den pågældende region.

Kommuneqarfik Sermersooq Nuuk

Tre stærkeste fraflytningsmotivationer: Sundhed, Bolig, Ældreinstitution.

Tre svageste fraflytningsmotivationer: Kommunikation, Kloakering, Job.

Qeqqata Kommunia

Tre stærkeste fraflytningsmotivationer: Sundhed, Bolig, Kultur og fritid.

Tre svageste fraflytningsmotivationer: Jagt og Fiskeri, Kommunikation, Familie og venner.

Avannaata Kommune Disko

Tre stærkeste fraflytningsmotivationer: Sundhed, Bolig, Ældreinstitution.

Tre svageste fraflytningsmotivationer: Jagt og fiskeri, Familie og venner, Kommunikation.

Kommune Kujalleq

Tre stærkeste fraflytningsmotivationer: Sundhed, Transport, Bolig.

Tre svageste fraflytningsmotivationer: Jagt og fiskeri, Familie og venner, Kommunikation.

Kommuneqarfik Sermersooq øvrig

Tre stærkeste fraflytningsmotivationer: Sundhed, Transport, Kommunikation.

Tre svageste fraflytningsmotivationer: Jagt og fiskeri, Familie og venner, Det gode liv.

Kommune Qeqertalik

Tre stærkeste fraflytningsmotivationer: Sundhed, Bolig, Kloakering.

Tre svageste fraflytningsmotivationer: Jagt og fiskeri, Familie og venner, Folkeskole.

Avannaata Kommune nord

Tre stærkeste fraflytningsmotivationer: Kloakering, Transport, Bolig.

Tre svageste fraflytningsmotivationer: Jagt og fiskeri, Familie og venner, Folkeskole.

Der er nogle faciliteter, som går igen ved de fleste regioner. Igen er det sundhedsforhold og bolig, der er de helt dominerende fraflytningsmotivationer, og igen er det jagt og fiskeri samt familie og venner, som er de helt dominerende fastholdelsesmotivationer.

Kloakering, transport og kommunikation er tre faciliteter, som deler regionerne. For nogle regioner er de tre faciliteter anledning til fastholdelse, mens de tre faciliteter for andre regioner er anledning til fraflytning.

5.0 Analyse af forventning til valg af fremtidigt bosted

I spørgeskemaet indgik et spørgsmål om forventninger til fremtidigt bosted. Spørgsmålet lød: ”Hvor forestiller du dig, at du bor om 5 år?”. I 1.486 af besvarelserne, er der oplysninger om både nuværende bosted og om forventninger til fremtidigt bosted.

I Tabel 18 er vist fordelingen at besvarelserne på de tre grupper af bostedstørrelser, som er benyttet gennem rapporten. Den samlede, generelle forventning peger mod, at der fortsat vil være en urbaniseringstendens her i landet. Netto forventer 54,70 % af respondenterne om 5 år at bo i et bosted, der er i en kategori af større bosteder, end hvor de bor i dag.

Tabel 18
Forventning til bosted om fem år [2029]

		Forventer 5 år senere (= 2029) at bo i			Ændring	
		Større bosted	Samme størrelse bosted	Mindre bosted	Større bosted minus mindre bosted	
Boede i 2024 i	Nuuk	12,12 %	74,23 %	13,65 %	-1,53 %	N = 652
	Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	22,96 %	71,17 %	5,87 %	17,09 %	N = 392
	Øvrige 67 bosteder	39,14 %	60,86 %	0,00 %	39,14 %	N = 442

Det er især en forventet fraflytning fra gruppen af ’øvrige 67 bosteder’ på 39,14 %, der er iøjnefaldende. Desuden er det værd at bemærke, at hele 12,12 % af de, som nu bor i Nuuk, forventer at bo i et bosted, der er større. Det vil side, at der er 12,12 % af respondenterne, som forventer at flytte fra Nuuk og ud af Grønland inden for de næste 5 år.

Det er umuligt at sige noget om, hvor sandsynligt det er, at de anførte forventninger bliver realiseret. Det er derimod muligt at sammenstille de anførte forventninger med konkret statistik på reelle flytninger.

I Tabel 19 er vist de flytninger, som er registreret i Grønlands Statistik i den 5-årige periode fra 2018 til 2023. Tallene i Tabel 19 er sammenlignelige med tallene i Tabel 18. De er kun de personer, som boede i Grønland i ’startåret’ (2024 for Tabel 18 og 2018 for Tabel 19), der indgår i oversigterne.

I 2018 var der 55.877 personer. Over de følgende fem år var der 4.7 % af befolkningen, som døde. Vi ved ikke, hvor de personer, om døde i perioden, boede, da de døde. De er derfor fordelt ligeligt mellem de tre grupper af bostedstørrelser. Der var mindre end 1 % af befolkningen, som i 2023 var registreret uden bosted. De personer er også fordelt mellem de tre grupper af bostedstørrelser.

Ved sammenligning af tallene i Tabel 18 og Tabel 19 med hinanden er forhold, som synes at vise ligheder, og der er forhold, som synes at vise forskelle.

Af ligheder er, at der er en markant overvægt af personer, som over den 5-årige periode enten forblev boende i et bosted af samme bostedstørrelse eller forventer at forblive boende i et bosted af samme bostedstørrelse. Af de, som enten flyttede eller forventer at flytte, er der netto et flertal, som enten flyttede eller forventer at flytte til en større bostedstørrelse. For perioden 2018-2023 var det 33,96 % af befolkningen. Ovenfor er det angivet, at i undersøgelsen er det 54,70 % af de, som har besvaret spørgeskemaundersøgelsen, som forventer om 5 år at bo i en større bostedstørrelse. Ingen kan sige, om det vil gå sådan. Der er heller ingen undersøgelser, som viser, hvad folk forventede i 2018 til fremtidig bolig. Det, som med sikkerhed kan siges, er, at der er en ikke helt lille gruppe af borgere, som har en forventning om, at de om fem år bor i en større bostedstørrelse.

Tabel 19
Statistik på flytninger 2018-2023

		Boede i 2023 i			Ændring	
		Større bosted	Samme størrelse bosted	Mindre bosted	Større bosted minus mindre bosted	
Boede i 2018 i	Nuuk	15,82 %	72,92 %	11,26 %	4,57 %	N = 17.763
	Qaqortoq, Sisimiut, Aasiaat, Ilulissat	18,52 %	72,54 %	8,94 %	9,58 %	N = 16.260
	Øvrige 67 bosteder	19,81 %	80,19 %	0,00 %	19,81 %	N = 21.786

En af de store forskelle, der er mellem tallene i Tabel 18 og Tabel 19, er, at i spørgeskema-undersøgelsen er der 39,14 % af de personer, som nu bor i en af de 67 bosteder, som har anført, at de forventer at bo i enten Ilulissat, Aasiaat, Sisimiut, Nuuk, Qaqortoq eller uden for Grønland om 5 år. Det er lige omkring det dobbelte antal personer, som rent faktisk i perioden fra 2018 til 2023 flyttede fra en af de 67 bosteder til enten Ilulissat, Aasiaat, Sisimiut, Nuuk, Qaqortoq eller uden for Grønland. Om det bliver tilfældet, er ikke til at sige noget om på nuværende tidspunkt.

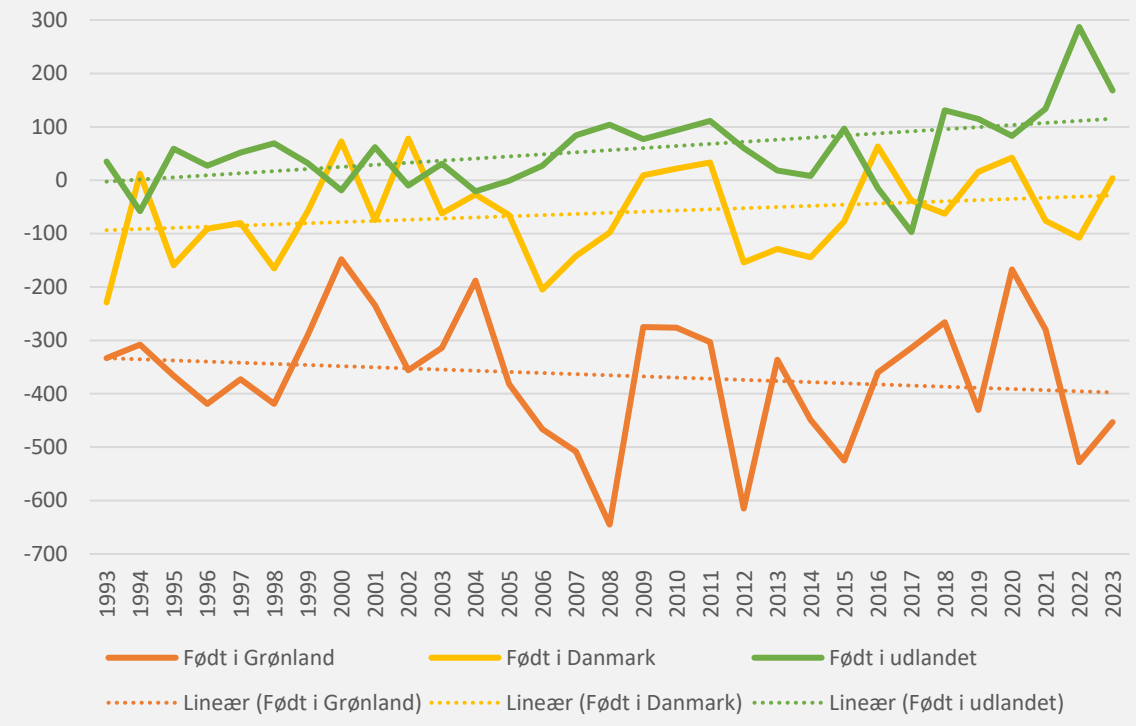
Det er vurderingen, at når der ses på forskelle og ligheder mellem Tabel 18 og Tabel 19, så er der grund til at formode, at det billede, som tegnes i Tabel 18 indikerer, at der også i de kommende år vil kunne registreres en tydelig urbaniseringsproces i befolkningen.

5.1 Nettovandring

I Tabel 18 er alene analyseret flytteforventning og Tabel 19 er alene analyseret flyttemønster for en kohorte, som allerede var boende i Grønland. Det fremgår, at det blandt er tale om en vis forventet eller allerede sket udvandring fra Grønland. Der er i de to tabeller ikke inddraget, hvad der i den samme periode kunne forventes at ske eller rent faktisk var sket af indvandring til Grønland

I Figur 5 vises – for fuldstændighedens skyld – derfor den nettovandring, som er sket ind og ud af Grønland i perioden fra 1993 til 2023. I figuren er nettovandringen opdelt i personer født i Grønland (rød), personer født i Danmark (gul) og personer født uden for kongeriget (grøn).

Figur 5
Nettovandring 1993-2023 opdelt efter fødested

For personer født i Grønland (rød) er der set over en periode på 30 år ikke et eneste år, hvor der har været en nettoindvandring til Grønland for personer, der er født i Grønland. I alle de 30 år har der været en årlig nettoudvandring ud af Grønland for personer, der er født i Grønland. Som det fremgår, er tale om en stigende årlig nettoudvandring ud af Grønland for personer, der er født i Grønland. Den lineære tendens viser, at der i gennemsnit netto årligt udvandrede omkring 330 personer i 1993, mens det tal i 2023 var 400 personer i gennemsnit om året. Dette er i sig selv en bekymrende tendens.

For personer født i Danmark (gul) har der i gennemsnit været en årlig nettoudvandring fra Grønland, men tendenslinjen viser, at nettoudvandringen for den gruppe bliver mindre. Hvor det i 1993 var 100 personer, var det i 2023 omkring 20 personer.

For personer født uden for kongeriget (grøn) har der i de seneste 30 år været en årlig nettovandring til Grønland. Tendenslinjen viser, at nettoindvandringen for personer født uden for kongeriget er voksende. I 1993 lå nettovandringen lige omkring 0 personer, hvorimod den årlige gennemsnitlige nettovandringen for personer født uden for kongeriget lå på omkring 110 personer i 2023.

Det vil sige, at der i perioden 1993-2023 har været en stigende årlig nettoindvandring til Grønland for personer født uden for Grønland. De seneste ca. 15 år har der samlet set i gennemsnit været en nettoindvandring til Grønland af personer født uden for Grønland.

6.0 Analyse af supplerende overvejelser om valg af bosted

I undersøgelsen indgik et helt åbent spørgsmål: ”Hvis du har andet at tilføje om, hvor du gerne vil bo og hvorfor, så kan du skrive det her. Det er frivilligt, om du ønsker at skrive noget her”. Ganske mange benyttede sig af muligheden for at skrive yderligere. Ved 643 af de i alt 1.536 besvarelser er der anført noget i det åbne spørgsmål. Det svarer til 42 % af alle besvarelserne.

Det er meget forskelligt, hvad der er svaret. Nogle har blot skrevet navnet på et bosted, mens andre har skrevet længere tekster. De frie tekster indeholder mange informationer, som ikke er analyseret til bunds her. Der er foretaget en indledende analyse mest på enkeltords niveau.

Tabel 20
Overordnet inddeling i kategorier for besvarelser

Kategorier	DK	% DK	GL	% GL	Samlet	% samlet	Rang
Bestemt sted	61	23,46	76	19,84	137	21,31	1
Nære relationer	18	6,92	64	16,71	82	12,75	2
Boligforhold	38	14,62	32	8,36	70	10,89	3
Flytte til Danmark	52	20,00	16	4,18	68	10,58	4
Komplekse besvarelser	18	6,92	42	10,97	60	9,33	5
Arbejde	22	8,46	27	7,05	49	7,62	6
Bedre muligheder	0	0,00	45	11,75	45	7,00	7
Folkeskole og uddannelse	9	3,46	22	5,74	31	4,82	8
Sundhedsvæsen	12	4,62	9	2,35	21	3,27	9
Kultur og fritid	8	3,08	11	2,87	19	2,95	10
Andet	2	0,77	16	4,18	18	2,80	11
Økonomi	9	3,46	8	2,09	17	2,64	12
Pension	4	1,54	6	1,57	10	1,56	13
Kritik af forskellige forhold	4	1,54	5	1,31	9	1,40	14
Infrastruktur	2	0,77	2	0,52	4	0,62	15
Kommentar til spørgeskema	1	0,38	2	0,52	3	0,47	16
I alt	260	100,00	383	100,00	643	100,00	

I Tabel 20 er en oversigt over kategorier, som besvarelserne har givet anledning til ved gennemgang af alle besvarelserne. 40 % af besvarelserne er skrevet på dansk, og 60 % af besvarelserne er skrevet på grønlandsk. Valg af sprog indikerer intet om besvarerens etniske identitet. Der er blot tale om, at det er det sprog, der er valgt at skrive på.

Flere end 34 % af besvarelserne (’Bestemt sted’ og ’Nære relationer’) relaterer sig til et helt konkret ønske om at kunne et bestemt sted eller sammen med bestemte personer. Det er de nære, personlige forhold, som flere end en tredjedel af besvarelserne relaterer sig til. De følgende to gange 11 % vedrører bolig og det at flytte til Danmark.

Som det er fremgået ovenfor, så er de to markante fraflytningsmotivationer ønske om bedre boligforhold og ønske om bedre sundhedsforhold. Kommentarer om boligforhold fylder pænt, hvorimod kommentarer om sundhedsforhold ikke dominerer i samme grad.

I Tabel 21 er en oversigt over nogle af de hyppigst anvendte ord i de frie kommentarer. Det handler igen om nære forhold så dom at søge muligheder, at flytte, at finde noget bedre og så videre. Konkrete ydre faciliteter så som uddannelse, skole og sundhed er ikke dominerende. Generelle forhold som transport, kloakering, kommunikation er kun i begrænset grad med i kommentarerne.

Tabel 21
Udpluk af nøgleord i besvarelserne

Nøgleord	DK	GL	Samlet
Mulighed	54	98	152
Flytte	62	71	133
Bedre	48	59	107
Bolig	37	55	92
Familie	23	46	69
Uddannelse	24	25	49
Skole	21	20	41
Sundhed	17	10	27
Tryg	1	27	28
Fred	5	9	14
Rolig	1	4	5

Tabel 22 viser forekomsten af bostednavne. Det er ret interessant, at rækkefølgen i hyppigheden af bostednavnene meget præcist følger bostedenes indbyrdes størrelse. Det er således de syv største bosteder, der er mest hyppigt omtalt og i hyppighed efter størrelse. På sin vis er det vel med til at sandsynliggøre, at de resultater, som er fremkommet i undersøgelsen, har en væsentlig pålidelighed som repræsentativ for befolkningen som helhed.

Tabel 22
Udpluk af stednavne i besvarelserne

	DK	GL	Samlet
Nuuk	54	57	111
Danmark	27	18	45
Ilulissat	15	26	41
Sisimiut	10	9	19
Qaqortoq	6	4	10
Aasiaat	4	6	10
Maniitsoq	7	7	14
Tasiilaq	0	7	7

Både i Tabel 20 og Tabel 21 er der stor forskel på hyppigheden af kommentarer, der vedrører bolig, og kommentarer, der vedrører sundhed. Som det fremgår af Tabel 13 og Tabel 14, er bolig og sundhed de to temaer, som markerer sig stærkest i undersøgelsen som de to stærkeste motivationsfaktorer for flytning.

Det kan derfor være lidt overraskende, at kommentarer om boligforhold forekommer tre gange så hyppigt i det åbne spørgsmål, end kommentarer om sundhedsforhold, se Tabel 20. En plausibel forklaring er, at selvom både bedre boligforhold og bedre sundhedsforhold lægger rigtig mange borgere på sinde, så er det nok den daglige udfordring med boligforhold, som dominerer i forhold til den – for de fleste borgeres vedkommende – mere sporadiske kontakt med sundhedsvæsenet.

Hvor vil du gerne bo?

7.0 Opsamling

Som udgangspunkt er den foretagne spørgeskemaundersøgelse ikke en repræsentativ undersøgelse. Undersøgelsen har været internetbaseret. En central indledende problemstilling er derfor, om de resultater, som analyserne viser kan siges at give et rimeligt retvisende billede af, hvad befolkningen som helhed har af overvejelser i forhold til de analyserede forhold.

Den samlede svarprocent er 3,46. Det er en pæn dækning, men det siger ikke i sig selv noget om eventuel repræsentativitet. Det er vist, at også ved de grupperinger, der opereres med i analyserne er der en dog svingende men rimelig dækning. Der er på den baggrund ikke belæg for at afvise en god repræsentativitet for resultaterne i undersøgelserne.

Et væsentligt argument for at det kan antages, at resultaterne fra analyserne er repræsentative, er, at det, som fremkommer ved alle analyserne, så at sige giver mening. Der er i analyserne ingen helt skæve resultater. Det er eksempelvis ikke i Nuuk, at kloakering ses som en udfordring men derimod i Avannaata nord for Disko Bugten.

Alt i alt er der et godt belæg for at betragte resultaterne fra analyserne som havende en acceptabel pålidelighed i forhold til at være repræsentative for befolkningen som helhed.

Målet med undersøgelsen er at identificere forskellige gruppers parathed til at flytte (kapitel 3) og at identificere konkrete incitamenter til at flytte eller at blive boende (kapitel 4). Der er også undersøgt, om man kunne påtænke at flytte til større eller mindre bosted, hvis man ville flytte inden for de kommende fem år (kapitel 5).

De grupperinger, som er blevet anvendt i analyserne, er bosted, alder, køn, kommune og region. Alle grupperingerne viser plausible forskelligheder i paratheden til at ville flytte. Inden for en tredeling af bostedstørrelser er befolkningen mere flytteparate, jo mindre bostedet er. Unge er mere parate end ældre. De to køn er stort set lige flytteparate. For de syv kommuner og regioner er der ringest flyttevillighed i Nuuk, og Avanaata Kommunia nord for Disko Bugten, der som region udviser størst flytteparathed i befolkningen.

Når det gælder faktorer, som er mest flyttemotiverende, så varierer det logisk nok mellem regionerne. To faktorer går dog igen som dominerende flyttemotiverende faktorer. Det er ønsket om adgang til bedre boligforhold og bedre sundhedsforhold. For nogle dele af landet tæller også faktorer som ønsket om bedre adgang til transport, kloakering og kommunikation.

Der er desuden nogle faktorer, som virker enten bostedfastholdende eller bostedtiltrækkende. Det er det at have adgang til gode jagt- og fiskerimuligheder samt adgang til familie og venner. Der er her tale om det, som kan kaldes for personlige og bløde værdier. Fra analyserne af de åbne besvarelser er det også klart, at den type personlige faktorer er dominerende for mange personer.

I analysen af forventninger til, hvor man måske bor om fem år gør undersøgelsen det klart, at der må forventes en fortsat urbaniseringsproces samt en fortsat fraflytning fra Grønland. Det er under ét de fem største bosteder, som må forventes i de kommende år fortsat netto at modtage borgere fra de øvrige bosteder.

Analysen viser kun, hvad de, som på nuværende tidspunkt bor i Grønland, har at forventer til fremtidig bosted. Af analysen fremgår derfor ikke, at der samtidig må forventes en fortsat tilflytning af personer til Grønland. Ud fra statistik for de seneste 30 år må det dog forventes, at der også fremadrettet vil være en nettovandring ud af Grønland for person, der er født i Grønland.

Hvor vil du gerne bo?

Bilag 1

Spørgeskemaets spørgsmål

00 [Web-adresse: www.najugaq.gl]
Velkommen til undersøgelsen om, hvor du helst vil bo.
Resultatet af undersøgelsen skal bidrage til at støtte de ønsker, som vi har til vores bosted.
Ønsker du at svare på grønlandske eller på dansk?
- Grønlandsk
- Dansk

1 [Køn]
Hvilket køn er du?
- Kvinde
- Mand

2 [Alder]
Hvilken alder har du?
- [Drop-down liste]

3 [Nuværende bosted]
Hvor bor du nu?
- [Drop-down liste]

4 [Hvad holder vedkommende til det bosted, hvor vedkommende bor nu?]
Hvad får dig til at blive boende i det bosted, hvor du bor nu?
a. Jeg synes, at her er gode muligheder for folkeskole og uddannelse
b. Jeg synes, at her er gode boligforhold
c. Jeg synes, at her er gode kloakeringsforhold
d. Jeg synes, at her er gode jagt- og fiskerimuligheder
e. Jeg synes, at her er gode jobmuligheder
f. Jeg synes, at her er gode kultur- og fritidstilbud
g. Jeg synes, at her er gode transportmuligheder
h. Jeg synes, at her er gode elektroniske kommunikationsmuligheder
i. Jeg synes, at her er gode børneinstitutioner
j. Jeg synes, at her er gode ældreinstitutioner
k. Jeg synes, at her er gode sundhedsforhold
l. Jeg synes, at her har jeg god kontakt min familie og venner
m. Jeg synes, at her lever jeg et godt liv
n. Jeg synes, at her er det sted, hvor jeg helst vil bo
o. Jeg mangler økonomisk støtte til at flytte
p. Jeg mangler et sted at bo i et andet bosted
q. Jeg mangler et arbejde i et andet bosted

Ved af hvert af spørgsmålene skal der svares efter følgende graduering:
Meget enig
Enig
Hverken enig eller uenig
Uenig
Meget uenig

5 [Hvad ønsker vedkommende forbedret ved at flytte til et andet bosted?]
Hvad kan få dig til at flytte til et andet bosted?
a. Jeg ønsker adgang til bedre folkeskole og uddannelse
b. Jeg ønsker adgang til bedre boligforhold
c. Jeg ønsker adgang til bedre kloakeringsforhold
d. Jeg ønsker adgang til bedre jagt- og fiskerimuligheder
e. Jeg ønsker adgang til bedre jobmuligheder
f. Jeg ønsker adgang til bedre kultur- og fritidstilbud
g. Jeg ønsker adgang til bedre transportmuligheder
h. Jeg ønsker adgang til bedre elektroniske kommunikationsmuligheder
i. Jeg ønsker adgang til bedre børneinstitutioner
j. Jeg ønsker adgang til bedre ældreinstitutioner
k. Jeg ønsker adgang til bedre sundhedsforhold
l. Jeg ønsker mulighed for bedre kontakt til min familie og venner
m. Jeg ønsker mulighed for at leve et bedre liv
n. Jeg ønsker mulighed for at bo i et bedre bosted
o. Hvis jeg kan opnå økonomisk støtte til at flytte
p. Hvis jeg kan finde sted at bo i et andet bosted
q. Hvis jeg kan finde et arbejde i et andet bosted

Ved af hvert af spørgsmålene skal der svares efter følgende graduering:
Meget enig
Enig
Hverken enig eller uenig
Uenig
Meget uenig

6 [Bosteds-anciennitet]
Hvor længe har du boet i det bosted, hvor du bor nu?
- [Drop-down liste med tal: <1 år, 1 år, 2 år, 3 år, 4 år, 5 år, >5 år]

7 [Tidligere bosted]
Hvor boede du, før du flyttede til dit nuværende bosted?
- Jeg har altid boet i det bosted, hvor jeg bor nu.
- I Grønland
- Uden for Grønland

8 [Kommende bosted]

Hvor forestiller du dig, at du bor om 5 år?

- Det samme bosted, hvor jeg bor nu.
- Et andet bosted i Grønland.
- Et andet bosted uden for Grønland.

9 [Åbent spørgsmål]

Hvis du har andet at tilføje om, hvor du gerne vil bo og hvorfor, så kan du skrive det her. Det er frivilligt, om du ønsker at skrive noget her.

[Fritekst kan anføres]

10 [Konkurrence]

Du kan deltage i lodtrækning om 10 gavekort på hver 1.000 kr. til en dagligvarebutik.

Hvis du vil deltage i lodtrækningen, skal du skrive dit navn og dit mobilnummer.

Navn: [Fritekst kan anføres]

Mobilnummer: [Fritekst kan anføres]

11 [Afslutning]

Tak for at du har deltaget i undersøgelsen.